

Bundel - Algemeen Bestuur van 11 september 2024

- 1 Opening en mededelingen
Welkom aan Leonie Dennenberg.
A. Bronsvoord is afwezig en wordt vervangen door J. Hoenderboom.
J. Bengevoord is afwezig en wordt vervangen door S. Metaal
Op 15 augustus 2024 is de beschikking van de provincie ontvangen voor de beheerskosten Leader.
Dit betekent dat we nu alles geregeld is voor de uitvoering van de nieuwe Leaderperiode.
- 2 Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
 1. *Kennismemen van de reactie van het dagelijks bestuur op de binnengekomen zienswijzen.*
 2. *De programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 vast stellen en daarmee de bijdrage voor 2025 voor bestaand beleid vaststellen op € 8,01 per inwoner voor gemeenten. Gemeenten stemmen hiermee in met programma 1 'Smart Governance' en programma 4 'Bedrijfsvoering en rente' en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living zijn aangeboden ter kennisneming.*
 3. *In het najaar van 2024 te starten met het uitwerken van scenario's voor kostenbesparing.*
 4. *In 2025 te starten met het uitwerken van een nieuwe indexeringsystematiek die vanaf 2027 gaat gelden.*

Voorstel begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Aanbiedingsbrief DB zienswijzen begroting
Bijlage bij aanbiedingsbrief DB zienswijzen begroting
Programmabegroting 2025 definitief
- 3 Nota reserves en voorzieningen inclusief 2e wijziging begroting 2024
 1. *De nota reserves en voorzieningen vaststellen.*
 2. *Instemmen de nieuw te vormen bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie zoals geïntroduceerd in de begroting 2025 en toegelicht onder 3.2.*
 3. *Instemmen met de voorgestelde dotatie van € 836.000 in 2024.*
 4. *Instemmen met bijgevoegde 2e begrotingswijziging 2024 (technische verwerking van het voorgaande punt).*

Voorstel nota reserves en voorzieningen incl. 2e wijziging begroting 2024
Nota reserves en voorzieningen 2024 definitief
- 4 Actualisatie subsidiedocumenten n.a.v. nieuwe Regio Deal Achterhoek II
Instemmen met de voorgestelde actualisaties en de volgende documenten vaststellen:
 1. *de Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek.*
 2. *het wijzigingsbesluit Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3e wijziging) en de gewijzigde Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3e wijziging).*
 3. *het wijzigingsbesluit Algemeen Plafondbesluit 2024 (1e wijziging) en het gewijzigde Algemeen Plafondbesluit 2024 (1e wijziging).*
 4. *aanvraagformulier Projecten Achterhoek Visie 2030 (deel I en II)*
 5. *rapportagemodel projecten Achterhoek Visie 2030.*
 6. *Rapport van bevindingen.*

Voorstel Actualisatie subsidiedocumenten n.a.v. nieuwe Regio Deal Achterhoek II
bijlage 1. ASV - Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek - sept 2024
bijlage 2a. NR- Wijzigingsbesluit 3e wijziging Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030
bijlage 2b. NR - 3e wijziging Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030
bijlage 3a. Plafond - Wijzigingsbesluit 1e wijziging Algemeen Plafondbesluit 2024
bijlage 3b. Plafond - 1e wijziging Algemeen Plafondbesluit 2024
bijlage 4a. Aanvraagformulier project - deel I - versie sept24
bijlage 4b. Aanvraagformulier project - deel II - versie sept24
bijlage 5. Rapportagemodel projecten - versie sept24
bijlage 6. Rapport van bevindingen - versie sept24
- 5 Lobby en stand van zaken Regio Deal
Kennisnemen van de de lobbymemo met bijlage en de stand van zaken Regio Deal.

AB memo lobby 11 september 2024
Bijlage 1 – Bidbook Rijksdiensten
Bijlage 2 – Brief Rijksdiensten
Bijlage 3 – Brief scholingsfondsen
Bijlage 4 overzicht evenementen
Bijlage 5 – Concept programma 8 november

Memo Stand van zaken Regio Deal

- 6 Bijdrage Regio Achterhoek GrensInfoPunt EUREGIO
Verhoging van de jaarlijkse bijdrage van Regio Achterhoek aan het GrensInfoPunt (GIP) EUREGIO van €15.533,- naar €22.559,-, betaald uit het werkbudget grensoverschrijdende activiteiten. Vast te leggen van 2025 tot en met 2028.
Voorstel bijdrage Regio Achterhoek GrensInfoPunt EUREGIO
Brief Euregio Grensinfopunt
Management summary evaluatie en doorontwikking Grensinfopunten
- 7 Concept programma college tweedaagse 27 en 28 november 2024
Bespreken van het conceptprogramma.
Voorstel college tweedaagse 27 en 28 november 2024
Conceptprogramma college tweedaagse 27 en 28 november 2024
- 8 Project Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18: Een Gebiedsinvesteringsagenda
1. Instemmen met het project Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18: Een Gebiedsinvesteringsagenda
2. Hiervoor de gevraagde financiering € 19.975,- (50%) beschikbaar te stellen uit het investeringsfonds.
3. De overige 50% wordt gefinancierd uit de provinciale gebiedsopgavemiddelen.
8RHK Aanvraagformulier project Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18 - Een Gebiedsinvesteringsagenda (definitief)
AB voorstel N18
Rapport van bevindingen - Gebiedsinvesteringsagenda N18
- 9 Verslag van de vergadering van 3 juli 2024
Vaststellen van het verslag.
Verslag Algemeen Bestuur Agenda 3 juli 2024
- 10 Rondvraag en belangrijke data
9 september (10.30- 13.00) bestuurlijke sessie Elke Regio Telt (Villa Ruimzicht)
11 september (10.30 11.30 uur) ontmoeting met achterhoek board onderwerp: Impact Scan Publyon (de Steck)
18 september kennismakingsbezoek Gelderse Statenfractie van de BBB
23 september Achterhoek Raad (de DRU)
11 oktober Dag van Gelderland
8 november: Werkbezoek vaste Kamercommissie I&W mbt de N18 en Publieke Mobiliteit
18 november Achterhoek Open Innovatieprijs (avond Amphion)
27 en 28 november college tweedaagse (Münster)

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 11 september 2024
Agendapunt	:
Onderwerp	: Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Portefeuillehouder	: De heer H. de Vries

Voorstel

1. Kennisnemen van de reactie van het dagelijks bestuur op de binnengekomen zienswijzen.
2. De programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 vast stellen en daarmee de bijdrage voor 2025 voor bestaand beleid vaststellen op € 8,01 per inwoner voor gemeenten. Gemeenten stemmen hiermee in met programma 1 'Smart Governance' en programma 4 'Bedrijfsvoering en rente' en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living zijn aangeboden ter kennisneming.
3. In het najaar van 2024 te starten met het uitwerken van scenario's voor kostenbesparing.
4. In 2025 te starten met het uitwerken van een nieuwe indexeringsystematiek die vanaf 2027 gaat gelden.

Toelichting

Met de programmabegroting bepalen de deelnemende gemeenten de beleidsprioriteiten en de financiële kaders voor de Regio. Deel I van de programmabegroting bevat de programma's, deel II bevat de verplichte paragrafen en deel III de financiële begroting.

Dit is de begroting voor het jaar 2025 van Regio Achterhoek/Achterhoek Ambassadeurs. De regionale 30 samenwerking is terug te vinden in de opbouw van deze begroting. De begroting is qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek uitvoert. Zo willen we zichtbaar maken wat er buiten onze eigen (Regio Achterhoek) organisatie gedaan wordt door de partijen die samen met ons Achterhoek ambassadeurs vormen. In de 'Achterhoek Visie 2030 Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit' staan onze doelen en streefwaarden. De indeling van de begroting sluit aan op de Visie 2030: Smart Governance, Smart Economy en Smart Living beschreven. De begroting bestaat uit 4 programma's Smart Governance, Smart Economy en Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. De werkzaamheden van de Thematafels zijn per Thematafel terug te vinden in de programma's Smart Economy en Smart Living. De werkzaamheden de Regio doet voor de ruimtelijke opgaven zijn in par.3.4 onder Smart Living ondergebracht. De werkzaamheden voor de grensoverschrijdende samenwerking zijn niet terug te vinden als een apart thema, het is onderdeel van de verschillende thema's. De werkzaamheden van de Achterhoek Board, de Achterhoek Raad en het algemeen/dagelijks bestuur komen terug in het programma Smart Governance. Ook zijn hier lobby, communicatie, monitoring en subsidiewerkzaamheden ondergebracht. In onderdeel 3 de financiële begroting wordt vanuit verschillende perspectieven een beeld geschetst van de financiële positie. Het boekwerk is op 8 mei 2024 naar de gemeenten verstuurd.

Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2021 ingestemd met een gewijzigde berekeningsmethodiek voor de absolute stijging van de inwonerbijdrage. De loonsom wordt verhoogd met een loonindex inclusief nacalculatie. De overige exploitatiekosten worden verhoogd met een prijsindex. Alleen voor Smart Governance wordt een bijdrage van de gemeenten in organisatiekosten gevraagd van € 8, 01.

Bijdrage gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2024 (*)	2.245.460	7,43
Absolute stijging van de autonome kosten	176.226	0,58
Bijdrage van gemeenten 2025 bestaand beleid	2.421.686	8,01

(*) inclusief bijdrage 2024 gemeente Montferland ad € 274.033

Meerjarenraming en risico's

De meerjarenraming kent dit jaar een aantal belangrijke ontwikkelingen. Ook zijn er binnen het bestuur van 8RHK een aantal uitbreidingswensen, onder andere op de lobbyinzet.

Financiële ontwikkelingen

De provincie Gelderland heeft in het kader van haar herijkingsoperatie aangekondigd de (inwoner)bijdrage aan de governance van 8RHK ambassadeurs per 2025 stop te zetten. Dit heeft een fors effect op onze begroting van negatief € 468.000 in 2025. Daarnaast hebben we een reeds bestaande taakstelling op te vangen van negatief € 64.000. Samen met wat kleine ontwikkelingen geeft dit een negatief structureel effect van € 561.000 op het begrotingsjaar 2025.

Een tweede ontwikkeling is de toetreding van de gemeente Montferland tot Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs. De toetreding van Montferland betekent een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de regio Achterhoek van € 295.000 positief.

Overall zien we in de meerjarenraming een oplopend structureel tekort in de jaarschijven 2026 tot en met 2028.

De organisatie toekomstbestendig maken

Op het gebied van lobby zouden we de inzet van 8RHK en daarmee het formatieplaatje graag uitbreiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet. In mindere mate geldt dit ook op andere plekken binnen het functiehuis van 8RHK. Het formatieplaatje dat we in 2018 hebben opgesteld voldoet grotendeels maar vraagt hier en daar aanscherping en uitbreiding. Voor dit moment willen we inzetten op een extra fte voor lobby en het uitbreiden van de formatie van de regisseurs naar 1 fte per Thematafel.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Volgens de eisen van de provincie hanteren we het principe dat we jaarlijks een begroting voorleggen met een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor een structurele dekking in het laatste jaar van de meerjarenraming. Voor 2025 levert dit geen problemen op.
- Een verzoek tot verhoging van de inwonerbijdrage vanuit gemeenten proberen we te voorkomen, helemaal nu de financiële positie van gemeenten onder druk staat. Dit betekent dat we zowel het tekort als het toekomstbestendig maken van 8RHK bureau in eerste instantie taakstellend oplossen.

Oplossingsrichtingen

Een deel van de genoemde negatieve financiële effecten de komende jaren kunnen we opvangen door de bijdrage van de gemeente Montferland, renteopbrengsten van het schatkistbankieren en inkomsten voor overhead bij subsidies. Om de overige negatieve effecten op de meerjarenbegroting taakstellend op te kunnen vangen willen we gaan werken met een *bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie*. In de jaren vanaf 2026 verwachten we nu een tekort. We verwachten dit tekort tot en met 2028 aan te kunnen vullen vanuit genoemde bestemmingsreserve. Voor 2025 betreft de stijging van de inwonerbijdrage alleen de autonome kostenstijging volgens de afgesproken indexeringsystematiek.

Voor de lange termijn is onze handelingsvolgorde dat wanneer er onvoldoende inkomsten zijn om het eerste jaar structureel dekkend te krijgen we 4 jaar de tijd hebben om in te grijpen. Dit kan door:

- Een voorstel voor het verhogen van de inwonerbijdrage in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming (dit zou eventueel kunnen gaan spelen vanaf 2029).
- Of ingrijpen in organisatiegrootte. Wanneer gemeenten niet kiezen voor een verhoging van de inwonerbijdrage kan een bezuinigingsopdracht aan de Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs gegeven worden. Er is dan voldoende tijd om in 4 jaar bij te sturen op de grootte van de organisatie. Dit gaat op zijn vroegst in 2029 spelen.

Voor de normale risico's is een weerstandsvermogen aanwezig van € 400.000. Door het algemeen bestuur is besloten dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van een weerstandsratio van 1,4 * de benodigde weerstandscapaciteit (AB 17 december 2021), ofwel op basis van de huidige begroting 2025 € 478.000. Een surplus wordt uitbetaald als de weerstandsratio boven de 1,4 uitkomt. Er zijn op dit moment geen risico's en/of risicodossiers aanwezig.

Zienswijzen gemeenten op de conceptbegroting 2025

Er zijn 5 gemeenten die een zienswijze hebben ingediend op de begroting. Een samenvatting hiervan vindt u in bijlage 1. Als gevolg van de gewijzigde wetgeving (Wgr) moet het dagelijks bestuur schriftelijk en gemotiveerd reageren naar de raden. De aanbiedingsbrief met bijlage is toegevoegd in bijlage 2.

De zienswijzen zijn als volgt samen te vatten:

Zorgen vanwege financiële opgaven

Al deze gemeenten spreken zich uit over de zorgen die ze hebben over de forse financiële opgaven waar ze komende jaren mee te maken krijgen. Twee gemeenten (Bronckhorst en Winterswijk) vragen om het uitwerken van scenario's voor kostenbesparing.

Gemeente Aalten verzoekt om de formatie-uitbreiding van 1 fte regisseur en 1 fte lobby zoveel als mogelijk op te vangen binnen eigen begroting.

Doetinchem geeft op voorhand aan geen verhoging van de inwonerbijdrage in 2026 te willen om structurele tekorten op te vangen.

Het dagelijks bestuur onderkent deze zorgen en stelt het algemeen bestuur voor om in het najaar 2024 te starten met het uitwerken van scenario's voor kostenbesparing. Dit kan vervolgens meegenomen worden bij het opstellen van de begroting 2026.

Inwonerbijdrage 2025

Op één gemeente na (Winterswijk) gaan alle gemeenten akkoord met de begroting 2025.

Winterswijk wil in 2025 een verlaging van de inwonerbijdrage. Oude IJsselstreek is hierin wat onduidelijk, ze willen niet meer compenseren dan de gemeente zelf van het Rijk ontvangt, maar er wordt niet aangegeven hoeveel dat is.

Het dagelijks bestuur stelt voor om de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen.

Overige punten

Doetinchem wil een onderzoek naar de efficiency en effectiviteit van de organisatie. Ook wil ze alternatieven voor de indexeringssystematiek en in 2025 beginnen met het ontwikkelen van een Visie 2040.

Het dagelijks bestuur zal, nadat de secretaris functie definitief is ingevuld (begin 2025) samen met de nieuwe secretaris kijken naar de effectiviteit en efficiency van de organisatie. Het dagelijks bestuur zal in lijn met de landelijke ontwikkelingen voorstellen ontwikkelen voor een nieuwe indexeringsystematiek. Aan de Achterhoek Board zal gevraagd worden na te denken over wanneer zij willen starten om een Achterhoek Visie 2040 te maken. Winterswijk wil een ambtelijke werkgroep van controllers instellen om kritisch mee te kijken met begroting en bezuinigingsvoorstellen. De controllers zullen tijdig worden betrokken om mee te kijken naar de scenario's die ontwikkeld gaan worden.

<p>Procedure: DB d.d.: 29-8-2024 Achterhoek Board d.d.:</p>	<p>Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:</p>	<p>Bijlagen: Meegezonden: 1. Begroting 2. Reactie van het DB op de ingekomen zienswijzen 3. Aanbiedingsbrief Raden</p>	<p>Consequenties: Financieel: nee Personeel: nee</p>
<p>Nadere informatie bij: Esther van Zuuk</p>		<p>Tel.nr.: (0314) 32 12 32</p>	

Aan de raden en colleges van burgemeester en wethouders
van de gemeenten van Regio Achterhoek

Doetinchem : 29 augustus 2024
Zaaknummer : 1874082/EZu
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : Reactie dagelijks bestuur op zienswijzen begroting 2025

Geachte Raad, geacht College,

Op 8 mei 2024 heeft het dagelijks bestuur de concept programmabegroting 2025 aan u toegezonden. Naar aanleiding hiervan hebben de gemeenteraden van vijf gemeenten een zienswijze ingediend. Op 29 augustus 2024 heeft het dagelijks bestuur de zienswijzen besproken en van een reactie voorzien. In de bijlage bij deze brief vindt u een overzicht van de zienswijzen en reactie van het dagelijks bestuur.

Samengevat concludeert het dagelijks bestuur het volgende.

Zorgen vanwege financiële opgaven

De gemeenteraden spreken zich uit over de zorgen die ze hebben over de forse financiële opgaven waar ze komende jaren mee te maken krijgen. Twee gemeenten (Bronckhorst en Winterswijk) vragen om het uitwerken van scenario's voor kostenbesparing. Gemeente Aalten verzoekt om de formatie-uitbreiding van 1 fte regisseur en 1 fte lobby zoveel als mogelijk op te vangen binnen eigen begroting. Doetinchem geeft op voorhand aan geen verhoging van de inwonerbijdrage in 2026 te willen om structurele tekorten op te vangen.

Het dagelijks bestuur onderkent deze zorgen en zal het algemeen bestuur voorstellen om in het najaar 2024 te starten met het uitwerken van scenario's voor mogelijke kostenbesparing. Dit kan vervolgens meegenomen worden bij het opstellen van de begroting 2026.

Inwonerbijdrage 2025

Op één gemeente na (Winterswijk) gaan alle gemeenten akkoord met de begroting 2025. Winterswijk wil in 2025 een verlaging van de inwonerbijdrage.

Het dagelijks bestuur zal het algemeen bestuur 11 september 2024 voorstellen om de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen.

Overige punten

Doetinchem wil een onderzoek naar de efficiency en effectiviteit van de organisatie. Ook wil ze alternatieven voor de indexeringsystematiek en in 2025 beginnen met het ontwikkelen van een Visie 2040.

Het dagelijks bestuur zal, nadat de secretaris functie definitief is ingevuld (begin 2025) samen met de nieuwe secretaris kijken naar de effectiviteit en efficiency van de organisatie. Het dagelijks bestuur zal in lijn met de landelijke ontwikkelingen voorstellen ontwikkelen voor een nieuwe indexeringsystematiek. Aan de Achterhoek Board zal gevraagd worden na te denken over wanneer zij willen starten om een Achterhoek Visie 2040 te maken.

Winterswijk wil een ambtelijke werkgroep van controllers instellen om kritisch mee te kijken met begroting en bezuinigingsvoorstellen. De controllers zullen tijdig worden betrokken om mee te kijken naar de scenario's die ontwikkeld gaan worden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur
van Regio Achterhoek,

drs. V. Dennenberg
a.i. secretaris/directeur

mr. M. Boumans MBA MPM
voorzitter

Binnengekomen zienswijzen begroting Regio Achterhoek 2025 en reactie van het dagelijks bestuur hierop

N.B

De gemeenten Berkelland, Montferland en Oost Gelre hebben geen zienswijze ingediend.

Gemeente	Zienswijze	Oordeel en conclusies dagelijks bestuur
Aalten	<p>De uitbreiding van de samenwerking in de Regio Achterhoek met de gemeente Montferland zorgt daarnaast voor extra werkzaamheden. Ook het beter benutten van de mogelijkheden om EU-middelen te verwerven is een gedeelde wens. Daarbij is het belangrijk om juist nu politiek Den Haag zoveel in beweging is, hier vanuit de Achterhoek Ambassadeurs bovenop te zitten om zoveel mogelijk bij te sturen in een door ons gewenste richting. De zorgen over het niet financieel compenseren van de gemeenten door het Rijk worden al langer geuit door de gemeenten in Nederland.</p> <p>De Regio wordt desondanks middels deze zienswijze verzocht om de formatie-uitbreiding op lobbyactiviteiten van 1 fte en de formatie-uitbreiding op programmaregisseurs van twee keer 0,5 fte per thematafel zoveel als mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting. Dit met het oog op de beleidsarme begroting van de gemeente Aalten vanwege de onzeker financiële situatie van de gemeente.</p>	<p>Het dagelijks bestuur is voornemens om de 2 fte nog niet structureel in te vullen. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor om scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparingen. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.</p> <p>Op basis van de uitkomsten van de scenario's kan besloten worden of structurele invulling wel mogelijk is.</p>

Bronckhorst	<p>We willen uw aandacht vragen voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten. We verwachten dat we als gemeente harde keuzes moeten gaan maken om het financieel te kunnen bolwerken. We zien deze ontwikkelingen als een gezamenlijke opgave voor zowel onze partners als onszelf. U heeft als gemeenschappelijke regeling een eigen begrotingsverantwoordelijkheid en legt verantwoording af aan het algemeen bestuur. We willen u vragen om de mogelijkheden te onderzoeken voor een financieel scenario voor de jaren 2025-2028 dat kan bijdragen aan een beperking van kostenstijgingen dan wel mogelijke kostenbesparingen voor deelnemende gemeenten.</p> <p>We roepen u dan ook op om pro-actief te agenderen hoe we als partners komen tot een koers die recht doet aan de lastige financiële periode die ons te wachten staat.</p>	<p>Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen en tevens scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparing. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.</p> <p>We zullen u hierover pro-actief informeren.</p>
Doetinchem	<p>De gemeente Doetinchem heeft, mede ingegeven door de stijgende gemeentelijke bijdragen, het voornemen om in het begrotingsjaar 2026 niet mee te gaan in het verhogen van de inwonerbijdrage als mogelijke oplossing om de voorziene structurele tekorten in de begroting van de 8RHK-organisatie te dekken.</p>	<p>We hebben kennisgenomen van uw zienswijze. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor om scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparingen. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.</p>
	<p>Het huidige organisatiemodel van de 8RHK, met de bijbehorende kostenstructuur, is jaren ongewijzigd. De veranderende externe omstandigheden, zowel maatschappelijk als financieel, geven aanleiding om de huidige organisatie nader te beschouwen op effectiviteit en efficiency. De gemeente Doetinchem geeft het Bestuur van Regio Achterhoek mee een evaluatie van de effectiviteit en efficiency van de organisatie Regio Achterhoek uit te voeren en met verbetervoorstellen te komen.</p>	<p>Op dit moment heeft de Regio een interim-secretaris. Nadat de secretaris functie definitief is ingevuld (begin 2025) zal het dagelijks bestuur samen met de nieuwe secretaris kijken naar de effectiviteit en efficiency van de organisatie.</p>

	<p>De gezamenlijk gekozen systematiek leidt tot ongewenste financiële gevolgen. Wij stellen het bestuur van de Regio voor om alternatieven op te stellen voor de systematiek die beter aansluit op de indexering van de gemeentelijke loonsommen.</p>	<p>De gehanteerde indexering voor de loonsommen is gelijk aan die van gemeenten vanuit het gemeentefonds. Vanaf 2027 wordt de systematiek vanuit het gemeentefonds aangepast. In de Voorjaarsnota 2023 heeft het Rijk besloten om het Gemeente- en Provinciefonds vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In lijn hiermee zal ook binnen de regio een nieuwe systematiek worden afgesproken die vanaf 2027 gaat gelden.</p>
	<p>De gemeente Doetinchem geeft, de looptijd van de huidige visie Achterhoek 2030 in acht nemende, het Bestuur van Regio Achterhoek mee om uiterlijk in 2025 te beginnen met het ontwikkelen van een visie Achterhoek 2040.</p>	<p>Het dagelijks bestuur zal de Achterhoek Board informeren over het verzoek van Doetinchem. Het is aan de Achterhoek Board om te bepalen wanneer zij de huidige visie willen actualiseren.</p>
Oude IJsselstreek	<p>Als gemeente hebben we te maken met onduidelijkheid in de meerjarige financiële bijdrage die we van het Rijk ontvangen en de druk die dat veroorzaakt op de budgetten. Daarom vragen wij de Regio Achterhoek om extra kritisch te zijn op de ontwikkeling van de kosten zoals die aan de gemeenten worden doorberekend. Het standpunt van de gemeente Oude IJsselstreek is om niet meer te compenseren dan dat we van het Rijk ontvangen. We vragen de Regio Achterhoek hier rekening mee te houden.</p>	<p>We hebben kennisgenomen van uw zienswijze. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor om scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparingen. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.</p> <p>Het is ons niet duidelijk welke compensatie Oude IJsselstreek van het Rijk krijgt en hoe hier rekening mee gehouden kan worden.</p>
Winterswijk	<p>De gemeente Winterswijk staat, evenals andere gemeenten, de komende jaren voor forse financiële opgaven. Naar het oordeel van de gemeente Winterswijk ligt het in de rede dat de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Winterswijk deelneemt, bijdragen aan deze opgaven en met bezuinigingsvoorstellen komen. Bijsturing op de begroting van de Regio Achterhoek is dan niet pas in 2029 aan de orde maar reeds vanaf 2025 (zie zienswijze Kaderbrief Begroting 2025 Regio Achterhoek). De zienswijze houdt in dat de Regio wordt verzocht voor 2025 en verder met bezuinigingsvoorstellen te komen zodat de inwonerbijdragen voor de gemeenten naar beneden kunnen worden bijgesteld.</p>	<p>We hebben kennisgenomen van uw zienswijze. Het dagelijks bestuur onderkent dat de gemeenten de komende jaren voor forse financiële opgaven staan. Het dagelijks bestuur stelt voor de begroting 2025 ongewijzigd vast te stellen en tevens scenario's te gaan uitwerken voor mogelijke kostenbesparing. Deze scenario's willen we in het najaar gaan uitwerken, zodat we met de uitkomsten hiervan bij de begroting 2026 rekening kunnen houden.</p>

	<p>Daarnaast is er op 30 mei 2024 door de raad een motie aangenomen waarin de Regio Achterhoek wordt verzocht de collega-gemeenten in de Regio Achterhoek voor te stellen om (naar het voorbeeld van de VNOG) een ambtelijke werkgroep van controllers in te stellen en deze werkgroep de opdracht te geven om namens de gemeenten kritisch mee te kijken naar de begroting van de Regio Achterhoek en de bezuinigingsmogelijkheden die daarin aan de orde zijn.</p>	<p>Het dagelijks bestuur stelt voor dat de controllers meekijken naar de scenario's die ontwikkeld gaan worden.</p>
--	--	---

Programmabegroting
en
Financiële begroting
2025 – 2028

Inhoudsopgave

Bestuurlijk voorwoord

Inleiding	1
Opbouw begroting	2
Samenvatting financiële begroting	3
Besluitvormingsproces begroting	5

Deel 1 Beleidsbegroting: programma's

Programma 1: Smart Governance

1.1 Smart Governance (begroting Regio Achterhoek)	7
--	---

Programma 2: Smart Economy

2.1 Smart werken en Innovatie	14
2.2 Onderwijs en Arbeidsmarkt	20
2.3 Mobiliteit en Bereikbaarheid	25

Programma 3: Smart Living

3.1 Wonen en Vastgoed	31
3.2 Circulaire economie en Energietransitie	39
3.3 Gezondste Regio	44
3.4 Ruimtelijk Perspectief Achterhoek	49

Programma 4: Bedrijfsvoering en rente

4. Bedrijfsvoering en rente	50
-----------------------------	----

Deel 2 Beleidsbegroting: paragrafen

1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	53
2. Paragraaf financiering	57
3. Paragraaf bedrijfsvoering	60
4. Paragraaf subsidies	62

Deel 3: Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten per programma	69
Meerjarenraming 2025-2028	70
Toelichting op baten en lasten	71

Bijlagen

Formatieplan	77
Staat van reserves en voorzieningen	79
Taakvelden	82
Verzamelstaat bijdragen gemeenten en provincie	83

Bestuurlijk voorwoord

Wij bieden u de begroting aan voor het jaar 2025 van Achterhoek ambassadeurs; het Achterhoekse samenwerkingsverband van de acht Achterhoekse gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland. De regionale 30 samenwerking is terug te vinden in de opbouw van deze begroting. De begroting is qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek uitvoert. Zo willen we zichtbaar maken wat er buiten onze eigen (Regio Achterhoek) organisatie gedaan wordt door de partijen die samen met ons Achterhoek ambassadeurs vormen.

In 2022 hebben we onze ambitie, doelen en streefwaarden aangescherpt in de nieuwe 'Achterhoek Visie 2030 Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit'. De indeling van de begroting sluit aan op de Visie 2030: Smart Governance, Smart Economy en Smart Living.

De organisatie van de Achterhoek ambassadeurs (Regio Achterhoek) is de basis en motor voor het programma Smart Governance. De activiteiten en begroting van Achterhoek ambassadeurs zijn in dit onderdeel te vinden. Hieraan is ook de inwonerbijdrage voor de organisatiekosten vanuit gemeenten gekoppeld. De programma's Smart Economy en Smart Living geven inzicht in de doelen, activiteiten en projecten per thema. Dit wordt onder regie van de Achterhoek Board, door zes Thematafels vormgegeven en in gang gezet. Deze Thematafels hebben een belangrijke rol in het uitvoeren van de Achterhoek Visie 2030 en de vertaling ervan in concrete projecten. In de visie 2030 is ook de gebiedsgericht aanpak van de ruimtelijke opgaven opgenomen. Deze ruimtelijke opgaven overstijgen de thematafels en worden vanuit een stuurgroep aangestuurd. Daarom hebben we in deze begroting een aparte paragraaf gewijd aan het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. Deze is ondergebracht bij het programma Smart Living. Met deze begrotingsvorm maken we de doelstellingen van de Achterhoekse samenwerking zichtbaar en controleerbaar.

Het projectenoverzicht dat per Thematafel is bijgevoegd is niet uitputtend, want er zijn steeds projecten in ontwikkeling en ook buiten ons zichtveld lopen projecten die bijdragen aan de doelen. Voor de opgenomen projecten geldt dat er vanuit Achterhoek ambassadeurs een bijdrage beschikbaar is gesteld. Programma 2 en 3 van de begroting zijn dan ook bedoeld ter informatie en niet ter vaststelling. De projecten van deze programma's worden voor het grootste deel uitgevoerd door initiatiefnemers en maken geen onderdeel uit van de begroting van Regio Achterhoek.

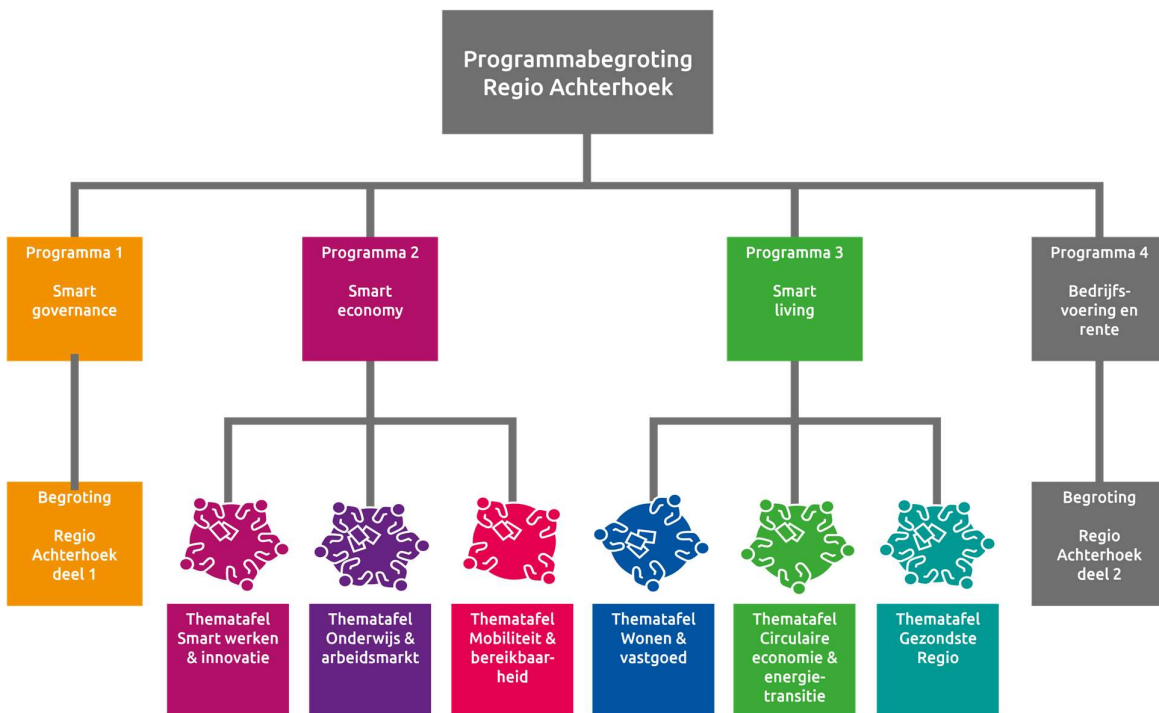
In 2024 sluiten we een nieuwe Regio Deal van 25 miljoen met het Rijk. In de Deal zijn de opgaven, doelen, aanpak en resultaten beschreven die de basis zijn voor nieuw te starten projecten. Veel projecten worden eind 2024/begin 2025 voorbereid door de Thematafels. Een belangrijk deel zal in 2025 starten. De looptijd van de Deal is t/m 2028.

Wij wensen u veel leesplezier!

NB In de begroting hanteren we de officiële naam van de samenwerkingsregeling: Regio Achterhoek. Voor de 30-samenwerking gebruiken we de naam Achterhoek ambassadeurs: 8RHK

Opbouw begroting

De programmabegroting van Regio Achterhoek bestaat uit 4 programma's; Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. De werkzaamheden van de Thematafels zijn per Thematafel terug te vinden in de programma's Smart Economy en Smart Living. De werkzaamheden voor de grensoverschrijdende samenwerking zijn niet terug te vinden als een apart thema, het is onderdeel van de verschillende thema's. De werkzaamheden van de Achterhoek Board, de Achterhoek Raad en het algemeen/dagelijks bestuur komen terug in het programma Smart Governance. Ook zijn hier lobby, communicatie, monitoring en subsidiewerkzaamheden ondergebracht. De werkzaamheden voor Ruimtelijk Perspectief Achterhoek zijn als een aparte paragraaf (§3.4) opgenomen onder Smart Living.

Samenvatting financiële begroting

Financiële uitgangspunten 2025

Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2021 ingestemd met een berekeningsmethodiek voor de absolute stijging van de inwonerbijdrage. De loonsom wordt verhoogd met een loonindex inclusief nacalculatie. De overige exploitatiekosten worden verhoogd met een prijsindex. De indexcijfers komen uit de septembercirculaire 2023. De totale stijging bedraagt € 176.000 voor de gemeenten. De Provincie draagt vanaf 2025 niet meer bij in de organisatiekosten. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de algemene financiële beschouwing in deel 3 onderdeel 3.1.

Bijdrage gemeenten 2025

De Regiobegroting bevat de programma's Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Alleen voor Smart Governance wordt een bijdrage van de gemeenten in de organisatiekosten gevraagd. Daarnaast voegen gemeenten een eventueel overschot van het jaarresultaat toe aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2025 max € 151.253).

Bijdrage gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2024 (*)	2.245.460	7,43
Absolute stijging van de autonome kosten	176.226	0,58
Bijdrage van gemeenten 2025 bestaand beleid	2.421.686	8,01

* Inclusief bijdrage 2024 gemeente Montferland ad € 274.033

De provincie draagt vanaf 2025 niet meer bij in de organisatiekosten. Zie hiervoor ook de toelichting onder meerjarenraming en risico's.

Meerjarenraming en risico's

De meerjarenraming kent dit jaar een aantal belangrijke ontwikkelingen. Ook zijn er binnen het bestuur van 8RHK een aantal uitbreidingswensen, onder andere op de lobbyinzet.

Financiële ontwikkelingen

De provincie Gelderland heeft in het kader van haar herijkingsoperatie aangekondigd de (inwoner)bijdrage aan de governance van 8RHK ambassadeurs per 2025 stop te zetten. Dit heeft een fors effect op onze begroting van negatief € 468.000 in 2025. Daarnaast hebben we een reeds bestaande taakstelling op te vangen van negatief € 64.000. Samen met wat kleine ontwikkelingen geeft dit een negatief structureel effect van € 561.000 op het begrotingsjaar 2025.

Een tweede ontwikkeling is de toetreding van de gemeente Montferland tot Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs. De toetreding van Montferland betekent een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de regio Achterhoek van € 295.000 positief.

Overall zien we in de meerjarenraming een olopend structureel tekort in de jaarschijven 2026 tot en met 2028.

De organisatie toekomstbestendig maken

Op het gebied van lobby zouden we de inzet van 8RHK en daarmee het formatieplaatje graag uitbreiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet. In mindere mate geldt dit ook op andere plekken binnen het functiehuis van 8RHK. Het formatieplaatje dat we in 2018 hebben opgesteld voldoet grotendeels maar vraagt hier en daar aanscherping en uitbreiding. Voor dit moment willen we inzetten op een extra fte voor lobby en het uitbreiden van de formatie van de regisseurs naar 1 fte per Thematafel.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Volgens de eisen van de provincie hanteren we het principe dat we jaarlijks een begroting voorleggen met een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor een structurele dekking in het laatste jaar van de meerjarenraming. Voor 2025 levert dit geen problemen op.
- Een verzoek tot verhoging van de inwonerbijdrage vanuit gemeenten proberen we te voorkomen, helemaal nu de financiële positie van gemeenten onder druk staat. Dit betekent dat we zowel het tekort als het toekomstbestendig maken van 8RHK bureau in eerste instantie taakstellend oplossen.

Oplossingsrichtingen

Een deel van de genoemde negatieve financiële effecten de komende jaren kunnen we opvangen door de bijdrage van de gemeente Montferland, renteopbrengsten van het schatkistbankieren en inkomsten voor overhead bij subsidies. Om de overige negatieve effecten op de meerjarenbegroting taakstellend op te kunnen vangen willen we gaan werken met een *bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie*. In de jaren vanaf 2026 verwachten we nu een tekort. We verwachten dit tekort tot en met 2028 aan te kunnen vullen vanuit genoemde bestemmingsreserve. Voor 2025 betreft de stijging van de inwonerbijdrage alleen de autonome kostenstijging volgens de afgesproken indexeringsystematiek.

Voor de lange termijn is onze handelingsvolgorde dat wanneer er onvoldoende inkomsten zijn om het eerste jaar structureel dekkend te krijgen we 4 jaar de tijd hebben om in te grijpen. Dit kan door:

- Een voorstel voor het verhogen van de inwonerbijdrage in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming (dit zou eventueel kunnen gaan spelen vanaf 2029).
- Of ingrijpen in organisatiegrootte. Wanneer gemeenten niet kiezen voor een verhoging van de inwonerbijdrage kan een bezuinigingsopdracht aan de Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs gegeven worden. Er is dan voldoende tijd om in 4 jaar bij te sturen op de grootte van de organisatie. Dit gaat op zijn vroegst in 2029 spelen.

Voor de normale risico's is een weerstandsvermogen aanwezig van € 400.000. Door het algemeen bestuur is besloten dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van een weerstandsratio van 1,4 * de benodigde weerstandscapaciteit (AB 17 december 2021), ofwel op basis van de huidige begroting 2025 € 478.000. Een surplus wordt uitbetaald als de weerstandsratio boven de 1,4 uitkomt. Er zijn op dit moment geen risico's en/of risicodossiers aanwezig.

Bijdrage projecten

De besluitvorming over financiële bijdragen (subsidies vanuit Regio Deal of provinciale Gebiedsopgavemiddelen) aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. Verantwoording vindt plaats door de uitvoerende partner op basis van de afgegeven subsidiebeschikking.

Besluitvorming programma's en paragrafen

Gemeenten worden gevraagd in te stemmen met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living worden aangeboden ter kennisneming, omdat dit breder is dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Zie onderstaand de schematische weergave van het besluitvormingsproces.

Besluitvormingsproces begroting

januari/april 2024	Ambtelijke voorbereiding
17 april 2024	Behandeling concept kaderbrief door het dagelijks bestuur De kaderbrief inclusief financiële gevolgen wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges en gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
8 mei 2024	Behandeling concept-programmabegroting door het dagelijks bestuur De programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld. Direct daarop wordt het volledige boekwerk aan de deelnemende gemeenten verzonden voor behandeling in de raad.
tot 2 augustus 2024	Mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen Tot 2 augustus 2024 mogelijkheid voor gemeenten om gemeentelijke standpunten over de programmabegroting schriftelijk kenbaar te maken bij Regio Achterhoek.
11 september 2024	Besluitvorming algemeen bestuur Concept voorstel: <ol style="list-style-type: none">1. Bespreken van de binnengekomen zienswijzen2. Instemmen met programma 1 en 4 en de verplichte paragrafen3. Kennisnemen van programma's 2 en 3.

Deel 1

Beleidsbegroting

Programma's

Programma 1

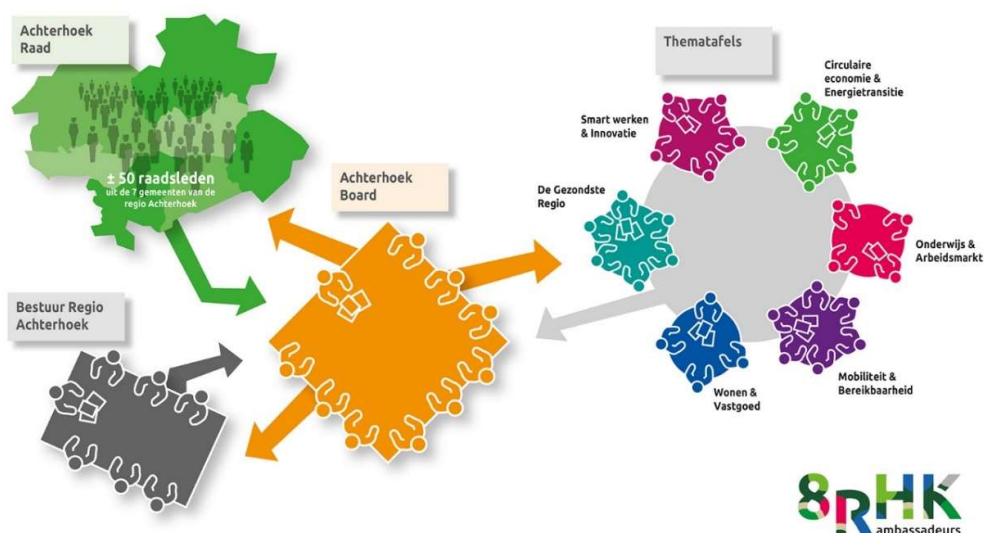
Smart Governance

Dit programma bestaat uit het onderdeel Smart Governance, inclusief de begroting van Regio Achterhoek.

1.1 Smart Governance (begroting Regio Achterhoek)

Sinds medio 2018 werken we samen in een nieuwe Governance. De samenwerking bestaat uit een Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Achterhoek Thematafels. Ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden (drie O's) geven via de Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Thematafels samen invulling en uitvoering aan de samenwerking. Het inhoudelijke kader hiervoor is in 2022 opnieuw vastgelegd in de herziene Achterhoek Visie 2030. In onderstaande afbeelding is de wijze van samenwerking weergegeven. Naast deze Governance werken we thema overstijgend aan een Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. Hiervoor is een stuurgroep ingesteld die parallel aan de samenwerking opereert en verbinding heeft met meerdere Thematafels en de Achterhoek Board.

Achterhoekse samenwerking

Regio Achterhoek is de motor van de samenwerking en daarom zijn de taken en de begroting van Regio Achterhoek in dit onderdeel opgenomen. Hieraan is ook de bijdrage in de organisatiekosten van gemeenten gekoppeld. Dit programma én programma 4: Bedrijfsvoering en rente liggen dan ook ter besluitvorming voor aan de gemeenten. De programma's 2 en 3 zijn opgenomen om inzicht te geven in de inhoud van de Achterhoekse samenwerking, deze programma's zijn informerend.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De samenwerking in de Achterhoek richt zich op de ruimtelijk-economische agenda. De Visie 2030 is daarvoor het kompas. Kern van de Visie 2030 is:

In 2030 heeft de Achterhoek een sterke bloeiende en innovatieve economie, uitgaande van eigen kracht met een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Er is een duurzaam werk-, leer-, woon- en leefklimaat. Met gezonde inwoners en met oog voor de brede welvaart van de inwoners.

Vanuit deze kern zijn zes ambities voor 2030 geformuleerd die gekoppeld zijn aan zes Thematafels:

- Breed gekwalificeerde regio: vraag en aanbod op de arbeidsmarkt zijn in evenwicht.
- Slimme productieve regio: verhogen van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en agrosector.
- Goed bereikbare regio: duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk vervoer voor iedereen.
- Duurzaam schone regio: overschakelen naar hernieuwbare energie, minder gebruik primaire grondstoffen, verminderen emissies en toename biodiversiteit.
- Aantrekkelijke woonregio: de woningmarkt is kwalitatief en kwantitatief toekomstbestendig en in evenwicht.
- Leven lang gezondste regio: samen langer gelukkig en gezond.

Gezamenlijk nemen we verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak binnen en tussen de thema's. Daarnaast hebben we als eerste SDG-regio van Nederland de verbinding gelegd met de Sustainable Development Goals. Vanuit de regionale samenwerking leggen we de focus op en geven we invulling aan vijf overkoepelende SDG's:

Naast deze vijf overkoepelde SDG's hebben enkele Thematafels nog specifieke SDG's waar aan ze werken.

Tot slot is in de Visie 2030 de gebiedsgerichte aanpak voor ruimtelijke opgaven als overkoepelende thema opgenomen, gezien de urgentie in het landelijk gebied. Hieraan is SDG 15 gekoppeld.

Doelen en activiteiten Regio Achterhoek

Subdoelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren Thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Prestatie-/resultaatafspraken per activiteit Regio Achterhoek

Voor de activiteiten die Regio Achterhoek uitvoert gelden de volgende afspraken voor 2025:

Activiteit	Prestatie-/resultaatafspraak
Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen en voorbereiden van de Achterhoek Raad • Organiseren van minimaal 3 Achterhoek Raad vergaderingen • Voorbereiden van voorstellen voor de Achterhoek Raad • Organiseren van verbindingen tussen de Achterhoek Raad, Achterhoek Board en de Thematafels
Adviseren en faciliteren Achterhoek Board	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen en voorbereiden Board vergaderingen • Organiseren van minimaal 4 Achterhoek Dagen en 6 Board vergaderingen • Voorbereiden van adviezen aan de Achterhoek Board • Uitvoeren besluiten Achterhoek Board • Ondersteunen van de Boardleden • Opstellen uitvoeringsplan 2026 • Organiseren Rijk-Regio overleg ihkv de Regio Deal
Regisseren en faciliteren Thematafels	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen en voorbereiden Thematafels • Organiseren van minimaal 6 bijeenkomsten • Voorbereiden van adviezen aan de Thematafels • Uitvoeren besluiten Thematafels • Genereren en stimuleren van projecten • Opstellen uitvoeringsplan 2026 • Accounthouders actief betrekken
Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen en voorbereiden vergaderingen algemeen en dagelijks bestuur • Voorbereiden van adviezen aan het bestuur • Uitvoeren besluiten bestuur • Opstellen begroting, budgetrapportages en jaarrekening

Subsidiewerkzaamheden	<ul style="list-style-type: none"> • Genereren van subsidies • Adviseren over en toekennen/afwijzen van subsidie-aanvragen • Afgeven beschikkingen voor o.a. bijdragen vanuit de Regio Deal • Verantwoorden van subsidies waaronder voortgangsrapportage Regio Deal
Monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen zesde Achterhoek Monitor • Monitoring projecten Regio Deal
Lobbywerkzaamheden	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve lobby op vastgestelde lobbypeerpunten • Inspelen op actuele ontwikkelingen bij Rijk, Provincie, gemeenten, GROS en Europa • Actuele lobbynetwerken in beeld houden en relaties beheren • Actief acteren bij gezamenlijke lobby Oost Nederland/Th!nk East • Organiseren van lobbybijeenkomsten en werkbezoeken (o.a. lentefestival) • Organiseren van relatie-evenementen
Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing	<ul style="list-style-type: none"> • Periodiek uitbrengen van nieuwsbrieven • Beheer website • Proactief op sociale mediakanalen 8RHK • Investeren in perscontacten en voorbereiden persgesprekken/berichten • Informeren, betrekken en binden van het ambassadeursnetwerk en partners via eigen en andermans communicatiekanalen • Uitzetten van minimaal één Achterhoek Panel “Achterhoek Spreekt” • Uitvoeren marketingcampagne Onverwachte Hoek

Projecten Smart Governance

Onderstaande projecten lopen (door) in 2025.

Project	Omschrijving
Achterhoek Monitor 2023-2025	Met de Achterhoek Monitor ontsluiten we één keer per jaar alle relevante data voor de Achterhoek op één portaal, duiden we deze data in een uitgebreide jaarpublikatie en organiseren we een congres. Het doel is de Achterhoekmonitor de informatiebron te laten zijn voor iedereen die in de Achterhoek werkt, onderneemt en woont en voor volgers van de ontwikkelingen in de Achterhoek.
Onverwachte Hoek 2.0	De Achterhoek op de kaart zetten als regio waar je carrière kunt maken (én fijn kunt wonen). Een imago verandering van de Achterhoek in de rest van Nederland en mogelijk ook de Duitse grensstreken.
Uitvoeren van Regio Deal Achterhoek	In 2024 is er een nieuwe Regio Deal gesloten. Dit betekent dat veel projecten geïnitieerd en uitgevoerd kunnen worden. Overkoepelend is er regie nodig, onder meer richting Rijk (Rijk- Regio overleg) en op de verantwoording.

Wat mag het kosten?

Kosten en financiering Regio Achterhoek

In dit onderdeel staat een toelichting op de begroting (exploitatiekosten) van Regio Achterhoek.

Begroting op programmaniveau:

Begroting Regio Achterhoek (deel 1)	R 2023	B 2024	B 2025
Programma 1: Smart Governance			
Lasten (A)	4.151.000	3.362.000	4.342.000
Baten derden (B)	1.331.000	549.000	1.258.000
Subtotaal (B-A)	- 2.820.000	-2.813.000	-3.084.000
Bijdragen gemeenten (C)	1.860.000	1.971.000	2.422.000
Bijdrage Provincie (C)	432.000	450.000	-
Sub-totaal bijdrage gemeenten en Provincie (C)	2.292.000	2.421.000	2.422.000
Saldo van baten en lasten (B-A+C)	-528.000	-392.000	-662.000
Onttrekkingen reserves	745.000	525.000	813.000
Toevoegingen reserves	-217.000	-133.000	-151.000
Resultaat	0	0	0

De volgende producten vallen onder dit programma:

- Achterhoek Visie 2030 en monitoring
- Lobby en communicatie
- Coördineren van subsidies en projecten
- Advisering algemeen- en dagelijks bestuur, Achterhoek Board, Achterhoek Raad en Thematafels
- Uitgaven en inkomsten investeringsfonds
- Onvoorzien

Een nadere onderverdeling van baten en lasten naar kosten- en opbrengstensoorten is opgenomen op de volgende pagina.

Toelichting

De stijging van de inwonerbijdrage is voor 2025 gebaseerd op de berekeningsmethodiek waarbij de loonsom wordt verhoogd met een loonindex inclusief nacalculatie en de overige exploitatiekosten worden verhoogd met een prijsindex. De absolute stijging bedraagt € 176.000 voor de gemeenten. De Provincie draagt vanaf 2025 niet meer bij in de organisatiekosten. De gemeente Montferland is er vanaf 2024 bij gekomen. Deze bijdrage was nog niet meegenomen in de primaire begroting 2024.

De stijging is als volgt de specificeren:

Autonome loonkosten	166.000
Opleidingskosten	2.000
Autonome prijsindex	<u>8.000</u>
Totaal	176.000

De mutatie in de reserve betreft het investeringsfonds. De onttrekking van € 350.000 betreft de jaarlijks vast te stellen werkbudgetten van Board en Thematafels en een onttrekking van € 463.000 voor projecten waarover besluitvorming is geweest. De toevoeging van € 151.000 betreft de bijdrage van de gemeenten aan het investeringsfonds. Dit wordt jaarlijks bepaald bij de bestemming van het jaarsaldo.

Specificatie van baten en lasten

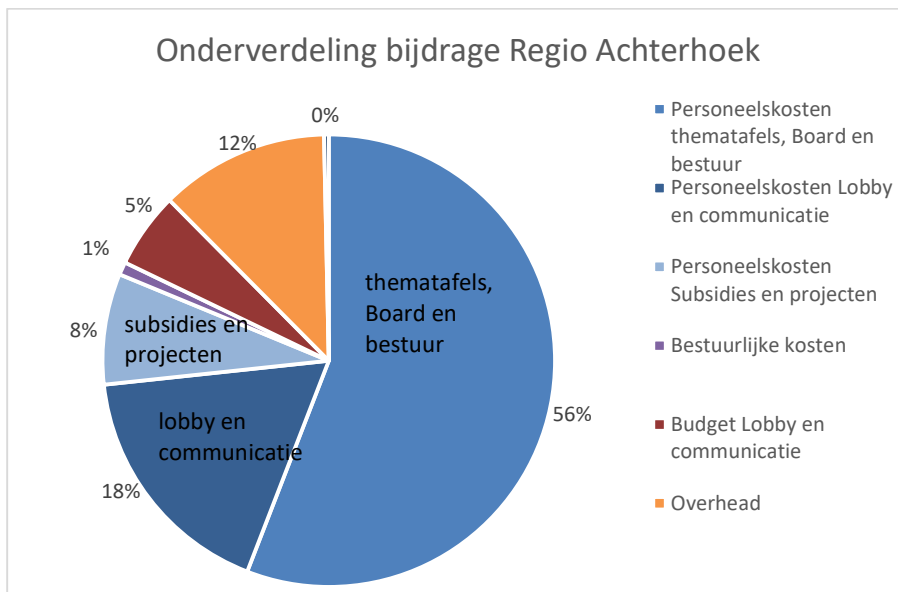
De baten en de lasten uit de begroting van Regio Achterhoek zijn als volgt nader te specificeren:

Specificatie baten derden	R 2023	B 2024	B 2025
Bijdrage gemeente in investeringsfonds	218.000	133.000	151.000
Diverse opbrengsten	29.000	25.000	175.000
Opbrengsten projecten	694.000	391.000	574.000
Bijdrage uit voorziening wachtgelden	16.000	-	-
Ontvangen rente en doorbelaste kapitaallasten	628.000	15.000	373.000
Interne doorbelasting	740.000	354.000	736.000
Sub-totaal baten begroting	2.325.000	918.000	2.009.000
Af: programma 4 (Bedrijfsvoering en rente)	994.000	369.000	751.000
Totaal baten programma 1 Smart Governance	1.331.000	549.000	1.258.000

Specificatie Lasten	R 2023	B 2024	B 2025
Personeel loonsom	1.891.000	1.998.000	2.442.000
Wachtgelden	16.000	-	-
Overige personele kosten	39.000	71.000	78.000
Inhuur derden	149.000	28.000	30.000
Kantoorkosten (huur, ICT, telefonie, etc.)	183.000	196.000	208.000
Bestuur	14.000	19.000	19.000
Lobby en communicatie / werkbudget	142.000	122.000	122.000
Uitgaven uit investeringsfonds	333.000	350.000	350.000
Uitgaven projecten	1.262.000	565.000	1.037.000
Werkbudget grens	34.000	-	-
Kapitaallasten	-	-	-
Onvoorzien	118.000	8.000	8.000
Transparante btw voorheffing	51.000	50.000	53.000
Rente en afschrijving	5.000	15.000	15.000
Sub-totaal exploitatie	4.237.000	3.422.000	4.362.000
Bij: Interne doorbelasting	740.000	354.000	736.000
Sub-totaal lasten begroting	4.977.000	3.776.000	5.098.000
Af: programma 4 (Bedrijfsvoering en rente)	826.000	414.000	756.000
Totaal lasten programma 1 Smart Governance	4.151.000	3.362.000	4.342.000

Onderverdeling inwonerbijdrage gemeenten/provincie in kostensoorten

In 2025 dragen gemeenten en provincie € 2.422.000 bij in de organisatiekosten van Regio Achterhoek. Dit is als volgt onder te verdelen in kostencategorieën:

Beleidsindicatoren

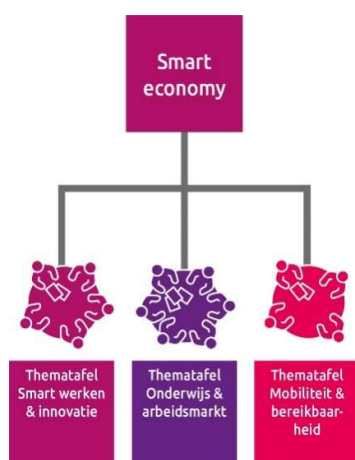
Op 1 april 2018 is de Regeling Beleidsindicatoren vastgesteld. De volgende beleidsindicatoren zijn van toepassing. De indicatoren worden berekend op basis van het aantal inwoners over de gehele regio, ofwel 302.506 inwoners.

Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,08 fte
Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,10 fte
Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 1,16 per inwoner
Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	€ 30.000, ofwel 1,2%
Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	7%

Programma 2

Smart Economy

In deze paragraaf worden de doelen en projecten van de Thematafels weergegeven die vallen onder Smart Economy. Dit zijn Smart werken en Innovatie, Onderwijs en Arbeidsmarkt en Mobiliteit en Bereikbaarheid. Per Thematafel wordt weergegeven wat onze ambitie is voor 2030 en welke doelen en streefwaarden daar bij horen. Vervolgens wordt de aanpak voor het begrotingsjaar 2024 beschreven en wordt inzicht gegeven in de (lopende) projecten. Dit is niet uitputtend, gedurende 2023 zullen nieuwe projecten worden ontwikkeld en worden toegevoegd. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

2.1 Smart werken en Innovatie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We willen met innovatie waarde creëren. Technologische ontwikkelingen vragen om nieuwe organisatie- en verdienmodellen. Om de Achterhoek verder tot bloei te brengen, zijn innovatieve oplossingen en smart toepassingen nodig die in economisch, sociaal en ecologisch opzicht waarde realiseren.

Daarnaast willen we de arbeidsproductiviteit verhogen, zodat ondernemingen en organisaties in staat zijn om met minder personeel eenzelfde resultaat te behalen. De Achterhoekse arbeidsmarkt is daarom zeer gebaat bij (sociale) innovatie en smart werken. Een innovatieve ondernemer heeft een sterke uitstraling en daarmee een grotere aantrekkingskracht voor nieuw personeel. Ook willen we innoveren met een maatschappelijke missie. We willen dat versnellen door samen te werken in een open innovatiesysteem van overheden, ondernemers en onderzoeks- en onderwijsinstellingen. Om nieuwe medewerkers te binden, willen we bovendien dé stage- en afstudeerregio van Nederland zijn.

Hoe gaan we dat doen?

Het digitaliseren (smart maken) van de maakindustrie en de agrosector heeft de hoogste prioriteit in het verder ontwikkelen van het Achterhoekse open innovatiesysteem. Door slim te werken en slim te innoveren, worden ook dwarsverbanden gelegd met de digitalisering van de zorg, bouw, de recreatieve en de creatieve sector. Dit zal leiden tot nieuwe samenwerkingen en kan bijdragen aan oplossingen van grote maatschappelijke vraagstukken. Met 35 kennisdeel- en businessclusters stimuleren we 'slim innoveren', waarbij we verbinding zoeken met onze buurregio's in Nederland en Duitsland. Door startups te faciliteren en via innovatiecentra technologie te ontsluiten, zorgen we ervoor dat ons bedrijfsleven innovatief kan blijven. Door kennisinstellingen buiten onze regio aan ons netwerk te verbinden ontsluiten wij hun kennis in onze regio.

Te bereiken maatschappelijk effect

Het verhogen van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en de agrosector.

- Waardig werken en economische groei (SDG 8)
- Industrie, innovatie en infrastructuur (SDG 9)
- Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12)
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

SDG 8 is het uitgangspunt om onze doelen te bereiken. Met ons open innovatiesysteem en door in te zetten op een inclusieve en duurzame economie, stimuleren we innovatie en sluiten we aan bij SDG 9, 12 en 17.

Doelen Smart werken en Innovatie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.	Een jaarlijkse groei van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en agrosector, gemeten als toegevoegde waarde per medewerker per tijd.
De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie. Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.	Er zijn 35 kennisdeel- en businessclusters extra gevormd. Er zijn 40 start ups en 20 scale ups begeleid in het ecosysteem.
De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.	150 unieke bedrijven hebben slim werken en innovatie doorgevoerd. Gemeten door deelname aan projecten.
De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.	40% van de deelnemende studenten aan SmartHub/Innovatiehubs komt van buiten de Achterhoek met 10% internationale achtergrond.

Aanpak voor 2025

Productie van de toekomst door technologische innovatie

De al lopende technologie-projecten zetten we voort na een grondige evaluatie en met de "lessons learned" van 2024. Verder zorgen we ervoor dat er – al naar gelang de kansen en behoeften – nieuwe projecten opstarten. We zetten in op een meer data gedreven Achterhoek. AI is belangrijk en we kunnen er niet omheen dat het dé sleuteltechnologie nu is. Ontwikkeling hierop vraagt veel kennis en kunde en leren van elkaar. Dit gaan we ondersteunen door hier een concreet programma voor vorm te geven. Een data gedreven Achterhoek is hierbij ook weer van groot belang. De beschikbare instrumenten zijn goed op elkaar afgestemd, zodat er een herkenbare ontwikkelroute ontstaat voor Achterhoekse ondernemers.

Werknemers van de toekomst door sociale innovatie en bijdrage aan maatschappelijk uitdagingen

Er zijn afgelopen jaar verschillende projecten ontwikkeld die een bijdrage leveren aan het scholen van medewerkers om te kunnen groeien met innovatieve ontwikkelingen. Voor 2025 wordt opnieuw gekeken waar en waaraan we een bijdrage kunnen leveren om de sociale innovatie te stimuleren, ondersteunen en kunnen aanjagen. Dit is ook een onderdeel van de Regio Deal. Bedrijven worden ondersteund om door (sociale) innovatie te komen tot nieuwe businessmodellen en nieuw werkgeverschap. Om sociale innovatie te bereiken zijn verschillende elementen en factoren van belang. Enkele belangrijke aspecten zijn cultuur van openheid en samenwerking (transparantie) ruimte voor experimenteren en fouten maken mag. Technologie kan een belangrijke rol spelen bij sociale innovatie door faciliteren van samenwerking, communicatie en kennisdeling. Door deze elementen te integreren en benadrukken kunnen organisaties sociale innovatie bevorderen en vernieuwde oplossingen creëren voor maatschappelijke uitdagingen.

Open innovatiesysteem en crossovers tussen sectoren

Het open innovatiesysteem staat en de verbinders in dat systeem (innovatiemakelaars, regisseurs, innovatiecentra, ondernemerskringen) ontsluiten kennis, middelen en netwerk voor Achterhoekse ondernemers. Het open innovatiesysteem wordt expliciet gebruikt om het brede mkb te bereiken, door middel van (extra passend) loopvermogen en het versterken van (deelname aan) de ondernemerskringen. Kennis- en businessclusters worden opgezet en door ontwikkeld, in verbinding met andere regio's. In crossovers met Onderwijs & Arbeidsmarkt werken we aan arbeidsmarktpositionering en daarmee een betere balans op de arbeidsmarkt. Met Vastgoed & Wonen aan innovaties in de bouw en met Circulaire Economie & Energietransitie werken we verder samen aan verduurzaming van bedrijventerreinen, slim energiemanagement en andere oplossingen voor congestie op het energienet.

Dé stage en afstudeerregio

Stichting SmartHub 2.0 draait als sterk merk voor economische ontwikkeling en innovatie in de Achterhoek. Onderdeel daarvan (naast Incubator Industry voor startups en Development voor ontwikkeling van Achterhoekse werknemers) is Young Talent dat jonge mensen (scholieren en studenten) enthousiasmeert voor techniek en kennis laat maken met de Achterhoekse bedrijven. Young Talent adviseert en coacht bedrijven actief hoe zij nog beter verbinding kunnen maken met jong talent. Daarbij trekken de SmartHub-initiatieven nauw met elkaar op en ook met onderwijsinstellingen in en buiten onze regio. Naast de bestaande SmartHub-initiatieven wordt ook intensief samengewerkt met andere Achterhoekse initiatieven die eenzelfde doelstelling hebben; de economische ontwikkeling in de Achterhoek stimuleren, zoals Onverwachte Hoek, de Innovatiehubs, Opijver, de Netwerkplaats en de Talententuin.

Projecten Smart werken en Innovatie

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2024-2025 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024 van projecten die (door)lopen of starten in de tweede helft van 2024 en/of verder.

Lopende projecten

Projectnaam	Korte omschrijving
iShare	Het verbinden en versterken van innovatieve softwarebedrijven, middels een tweetal sub-initiatieven: <ul style="list-style-type: none">• Een digitaal platform 'iSHARE' waarop de leden personeel en projecten slim kunnen delen tegen kostprijs.• Het oprichten van een 'R&D Fieldlab'.

3D metaalpoeder zeven	Het veiliger, duurzamer en efficiënter zeven van restmetaalpoeder (metaalpoeder wat overblijft na het 3D metaalprinten) en de kennis en kunde hieromtrent beschikbaar maken voor een breder publiek van bedrijven en onderwijs (studenten/cursisten/medewerkers van bedrijven).
Uitbouwen ecosysteem Achterhoek 2022-2024	Het versterken en verbreden van het ecosysteem in de Achterhoek; het Open Innovatiesysteem. Hierdoor worden ondernemers beter in staat gesteld om te innoveren en is de Achterhoek beter in staat om innovatie via een strategische weg te ontsluiten.
Leergang Toekomstgericht Retailmanagement en Leiderschap (2e tranche)	Het project draagt bij aan het behouden/creëren van innovatieve duurzame ondernemingen, vitale binnensteden en (nieuwe) werkgelegenheid door te investeren in kennisontwikkeling en sociale innovatie bij (Retail) ondernemers en/of hun medewerkers en- (Retail) ondernemers en/of hun medewerkers te stimuleren en voor te bereiden op Leven Lang Ontwikkelen.
Additive manufacturing	Aanleiding voor het project is het opzetten van een opleidingen voor operator 3D metaalprinten, alsmede het kennismaken met en uitbreiden van de kennis van 3D metaalprinten. Een productietechniek die gevraagd wordt vanuit de regio, maar die vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs niet vereist is. Het project met een looptijd van drie jaar kent een viertal doelen: 1. Experimenteren - kennis op doen 2. Kennis delen onder bedrijven - ervaringen delen 3. Leerlijn in het onderwijs - huidige studenten + zittend personeel (LLO) 4. Aansluiting zoeken bij / samenwerken met 3D metaalprintproject in Bocholt Hierbij werken de bedrijven onderling samen om kennis te vergaren en te delen m.b.t. 3D metaalprinten.
Start up in residence	Gezamenlijke inkoop vanuit de Achterhoekse overheid waarbij innovatie inkoopvragen neer worden gelegd bij startups in de regio. Hierdoor worden lokale startups geholpen de volgende stap te maken.
SHII 2.0	SHII heeft in de afgelopen drie jaar een werkend model opgezet als aanjager van startups, helemaal passend bij en gebruik makend van het Achterhoekse ecosysteem. Het project SHII 2.0 maakt een slag in de professionalisering van de begeleiding van startende ondernemers in de maakindustrie. SHII wordt daarmee als organisatie toekomstbestendig en de noodzakelijke startup cultuur in de Achterhoek blijft verankerd.
Skills Academy Achterhoek-Liemers	Dit project betreft de overbrugging van het project Incubator De Steck naar een Skills Academy Achterhoek-Liemers. Doel van dit project is om de Achterhoek innovatiever en duurzamer te maken door studenten, ondernemers en medewerkers te laten ontmoeten, onderwijzen en ondernemen.

Projecten in ontwikkeling

Projectnaam	Korte omschrijving
Doorontwikkeling GROS	Het project GROS (waarin grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie, arbeidsmarkt en onderwijs wordt aangejaagd) is afgerond. De <i>lessons learned</i> worden gebruikt om te komen tot een herijking voor de toekomst. Hierin zal i.i.g. de rol van het Internationale Netwerkbureau worden meegenomen.
SmartHub 2.0	Op dit moment loopt het traject waarin nauwere samenwerking wordt georganiseerd van de drie SmartHub-initiatieven. Daarbij is het doel enerzijds dat de initiatieven vanuit de stichting ontzorgd worden en hun <i>core business</i> met nog meer kracht kunnen ontwikkelen. Anderzijds is ook het doel om het merk SmartHub nog sterker en eenduidiger neer te zetten. Dit traject wordt allereerst vanuit reeds bestaande middelen bekostigd. Maar mocht dit nodig zijn, dan zal SmartHub 2.0 met een nieuwe aanvraag komen.

Strategisch loopvermogen	Om het brede mkb in de Achterhoek te ondersteunen om (meer) toekomstbestendig te worden, moeten zij eerst bereikt worden. Het extra loopvermogen kan ervoor zorgen dat het brede mkb bereikt wordt en deel gaat nemen aan de communities. De actie om te komen tot communities wordt vanuit het actieplan mkb dienstverlening gefinancierd, Binnen deze communities/leerkringen gaan de bedrijven aan de slag met de maatschappelijke ontwikkelingen (bv. Digitalisering).
Verbetering vestigingsklimaat	Het verbeteren van het vestigingsklimaat moet er toe leiden dat bedrijven zich in de Achterhoek kunnen blijven vestigen, wat onder meer bijdraagt aan een duurzame en wendbare economie in de Achterhoek. De verbinding wordt nadrukkelijk gelegd met wonen en mobiliteit, omdat deze aspecten ook van invloed zijn op de keuze van potentiële medewerkers om bij Achterhoekse werkgevers te gaan werken.
Data gedreven werken	Er wordt, in samenwerking met andere thematafels, gewerkt aan een meer data gedreven Achterhoek, Hiermee kunnen de data beter benut worden voor maatschappelijke vraagstukken en daarmee voor het bereiken van de welvaartsdoelen.
Brede aanpak op sleuteltechnologieën zoals AI	Gedacht wordt aan een brede voucheraanpak voor sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence, voor bedrijven uit de nieuwe doelgroepen; Binnen leerkringen gaan bedrijven aan de slag gaan met AI. Bedrijven werken hierdoor aan het behoud van hun concurrentiekracht en toekomstbestendigheid.
Doorontwikkeling De Steck	Incubator de Steck/ Skills Academy Achterhoek-Liemers heeft de eerste subsidieperiode afgerond. Op basis van de <i>lessons learned</i> wordt gekeken of er een verlenging nodig is.

Financiering lopende projecten

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	2.145.139	159.095	1.135.408	3.439.842

2.2 Onderwijs en Arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We willen de tekorten op de arbeidsmarkt aanpakken. Volgens de prognoses kampt de Achterhoek met een jaarlijks tekort van 1.500 - 2.000 arbeidskrachten. De Arbeidskracht Analyse Achterhoek laat zien het hierbij vooral gaat om het hogere mbo-niveau en het hbo. Daarnaast is er behoefte aan ongeschoolde arbeidskrachten. De banengroei is omvangrijk genoeg om de werkloosheid te laten dalen. Tegelijkertijd zien we dat er nog altijd kandidaten zijn die lastig werk kunnen krijgen of behouden. We hebben in de Achterhoek te maken met ongeveer 14.000 mensen die we tot het 'ongekend talent' mogen rekenen. Dit zijn werklozen, semi-werklozen en mensen die (ongewenst) in deeltijd werken.

Het tekort kunnen we niet alleen opvangen met mensen uit de eigen regio. De aandacht gaat uit naar het aantrekken, binden en boeien van nieuwe en huidige arbeidskrachten. We positioneren onszelf als een sterke, innovatieve regio om te werken en te ontwikkelen.

We werken aan kansgelijkheid en een inclusieve arbeidsmarkt. In de Achterhoek kan iedereen die wil werken, waardig en passend werk doen. Bij het verkleinen van de mismatch kiezen we de komende jaren expliciet voor de sectoren Techniek, Zorg en Onderwijs. Het moet eenvoudiger worden om te kunnen om-, her-, en bijscholen binnen en tussen deze sectoren. We willen dat er, wat betreft de dienstverlening op het vlak van loopbaanvraagstukken gewerkt wordt vanuit een ontschotte dienstverlening. De vraag staat centraal, niet het systeem.

Hoe gaan we dat doen?

We werken langs vier speerpunten:

Positionering arbeidsmarkt Achterhoek; De Achterhoek als aantrekkelijke arbeidsmarkt positioneren binnen en buiten onze regio, nationaal en wellicht internationaal, om zo nieuwe werknemers aan te trekken, te boeien en te binden.

Leven Lang Ontwikkelen; We stimuleren, faciliteren en ondersteunen een Leven Lang Ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers.

Regulier opleiden; We zorgen dat het regulier onderwijs nog beter aansluit bij de vervolgopleidingen en de vraag vanuit de arbeidsmarkt. We vragen aandacht voor techniek, zorg en onderwijs in activiteiten binnen het curriculum.

Inclusieve Arbeidsmarkt; We maken ons sterk voor iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt. Door een gezonde leefstijl te stimuleren en met technologische hulpmiddelen kan de arbeidsparticipatie en -productiviteit groter worden, kunnen meer mensen aan het werk en verwachten we dat het ziekteverzuim afneemt.

Te bereiken maatschappelijk effect

Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt meer in evenwicht brengen.

- Kwaliteit onderwijs (SDG 4)
- Eerlijk werk en economische kansen (SDG 8)
- Ongelijkheid verminderen (SDG 10)
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

SDG's 4 en 10 zijn leidend. Samen met SDG's 8 en 17 helpt dit ons om in te spelen op het arbeidsmarkt-vraagstuk en het terugdringen van armoede.

Doelen Onderwijs en Arbeidsmarkt

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.	In 2030 is het tekort aan vraag naar arbeidskrachten in de krapte sectoren teruggedrongen hiervoor ontwikkelen we ten minste 4 projecten. De uitgaande arbeidspendel is met 10 % afgenomen.
Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.	(Door)ontwikkeling van tenminste 4 activiteiten waarbij leerlingen t/m 14 jaar in aanraking komen met techniek/technologie en zorg. Ontwikkeling 2 projecten ter bevordering van hybride docentschap binnen de krapte. Er functioneert een netwerk van vrouwen in techniek. Om-, her- en bijscholing van 2000 mensen naar of binnen kansrijke beroepen.
Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansengelijkheid is toegenomen.	De arbeidsparticipatie is toegenomen naar 75%.
Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerd arbeidskrachten.	20% van het tekort aan arbeidskrachten wordt van buiten de regio aangetrokken.

Aanpak voor 2025

Vanuit alle speerpunten wordt gewerkt aan het realiseren van de doelen, aanpak en resultaten in de nieuwe Regio Deal, Hoger springen, Krachtiger landen. Met name voor de programmalijn Toekomstbestendige arbeidsmarkt. Een aantal projecten krijgen al concreet vorm, anderen zijn in de verkennende fase.

Arbeidsmarktpositionering

De werkgroep arbeidsmarktpositionering bouwt voort op de analyse van de werkende principes rondom projecten. Deze zijn medio 2024 in kaart gebracht en hebben geleid tot een routekaart. Een punt van aandacht is de veelheid en bekendheid van mooie initiatieven die er in de regio zijn. We zetten ons in om deze beter met elkaar te verbinden en samen te laten werken om ze zo regionaal beter over het voetlicht te krijgen. Daarnaast verkennen we waar nog aanvullingen op het palet nodig zijn waarmee we ons kunnen profileren om te komen tot een optimale positionering. Wij werken binnen deze werkgroep zeer nauw samen met de Thematafel SW&I, en betrekken de tafels W&V en M&B bij de ontwikkelingen.

Leven Lang Ontwikkelen

We bouwen verder aan het bestendigen van een leercultuur zowel bij werknemers, organisaties en bedrijven als bij de beroepsbevolking en het te bereiken onbenut arbeidspotentieel. Hierbij werken we regionaal en bovenregionaal samen. Eind 2024 levert de kwartiermaker regionale samenwerking loopbaanontwikkeling zijn bevindingen op om te komen tot een ontschot aanbod op het gebied van loopbaanontwikkeling. Deze worden in 2025 geïmplementeerd, passend bij en in lijn met de Regionale Werkcentra vanuit de Rijksoverheid. Bovenregionaal is er binnen de voortzetting van het Gelrepact aandacht voor het bevorderen van LLO en de bestrijding van arbeidsmarktkrapte. De lobby richting Den Haag om te komen tot borging en landelijk beleid voor de regionale opleidingsfondsen blijft op de agenda. We trekken met diverse regio's hier samen in op. Vanuit Opijver loopt een pilot rondom het dempen van de inkomensval van werk naar werk in combinatie met een opleiding. Het Grensland College maakt projectmatig een doorontwikkeling om te komen tot borging in de regio.

Regulier Opleiden

We bouwen verder aan het betrekken van bedrijven en organisaties binnen het onderwijs. Dit heeft betrekking op het vormgeven van praktijk realistische vraagstukken in het onderwijs, maar ook op de ontwikkelingen binnen het domein van LOB (Loopbaanoriëntatie en begeleiding). We willen dat alle leerlingen in de Achterhoek op enigerlei wijze in contact komen met de lokale arbeidsmarkt zodat zij na het verlaten van de opleiding weten welke mooie kansen onze arbeidsmarkt te bieden heeft. Om dit te bereiken werken we binnen de Regio Deal een 4-jarig programma uit voor leerlingen en studenten t.b.v. kiezen, leren en werken in de kansrijke sectoren van de Achterhoek. Hierbij zoeken we onder meer verbinding met de ontwikkelingen binnen het Groene en Digitale Banenplan van de Rijksoverheid en de plannen vanuit de Onderwijsregio Achterhoek-Veluwe Zoom.

Inclusieve Arbeidsmarkt

De uitvoeringsagenda inclusieve arbeidsmarkt wordt doorontwikkeld langs, de hoofdlijnen:

1. In beeld brengen van het onbenut arbeidspotentieel
2. Aandacht voor jongeren, zij hebben een betekenisvolle bezigheid
3. Vergroten van digitale vaardigheden van inwoners
4. Bestrijden laaggeletterdheid

De ervaringen opgedaan uit voorgaande projecten als ZEG Achterhoek (bereik jongeren) worden gebruikt bij het bereiken van de doelgroep onbenut arbeidspotentieel. Daarnaast gaan we aan de slag met de ontwikkelingen vanuit uit Rijk rondom een toekomstbestendige arbeidsmarkt infrastructuur. Er draait een pilot rondom inclusieve technologie op de werkvloer en het borgen van deze ervaringen binnen een toekomstig kenniscentrum. Er is een aanzet gemaakt om samen met, met name het ministerie van SZW, twee experimenten vorm te geven voor het in kaart brengen van door werkgevers ervaren belemmeringen en te komen tot creatieve oplossingen.

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

We bouwen door op de ingestoken weg binnen het Gelrepact, hierbij komt in 2025 ook een nauwer samenwerking tussen de HC agenda's van de verschillende regio's tot stand. De grensoverschrijdende samenwerking heeft de aandacht. Op projectniveau werken we hieraan vanuit de Euregionale Doorlopende Leerlijn, daarnaast bouwen we verder aan het bestendigen van het netwerk met onze Duitse partners. Hierbij speelt het internationaal Netwerkbureau een belangrijke rol.

Projecten Onderwijs en Arbeidsmarkt

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2024-2025 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projectuitvoering zal plaatsvinden in wisselende samenstelling door verschillende uitvoerders. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024 van projecten die (door)lopen of starten in de tweede helft van 2024 en/of verder.

Lopende projecten

Projectnaam	Korte omschrijving
Kleurrijke zorgverleners	Mensen met een migratieachtergrond worden klaargestoomd voor een baan in de zorg. het project levert een bijdrage aan het arbeidsmarktprobleem in de zorg en het inrichten van het zorglandschap voor zorgvragers vanuit diezelfde groepen.
Grensland College	Realisatie euregionale AD School om meer mensen te behouden voor de regio én nieuwe werknemers voor de regio te werven. Het Grensland wil MBO 4 studenten behouden die door willen studeren en nu voor een aantal opleidingen in de regio kunnen blijven. Daarna wil men nieuwe werknemers uit het buitenland werven die door het aansprekende onderwijsconcept, samenwerking met het bedrijfsleven en passende opleidingen naar onze regio komen. Ook wil het Grensland College meer aanbod organiseren voor mensen uit de regio die zich verder willen ontwikkelen. https://www.grenslandcollege.nl/
SmartHub Young Talent	Het behouden en aantrekken van jong talent in de leeftijd 17-25 jaar. Door bedrijven te ondersteunen bij het optimaal inrichten van hun bedrijf voor jong talent en het jonge talent op zoveel mogelijk manieren kennis te laten maken met de mogelijkheden die de Achterhoek biedt bieden we vanuit SmartHub Young Talent jongeren een fijne start (zachte landing) van een lange carrière in de Achterhoek. Deze carrière kenmerkt zich, mede door de projecten en activiteiten binnen het nieuwe overkoepelende SmartHub, door een leven lang ontwikkelen. Concreet spelen we met het nieuwe SmartHub YT meer in op de behoeftes van organisaties, jongeren en betrekken we daar waar mogelijk direct het onderwijs erbij. Dit project raakt ook de thematafel Smart Werken.
Achterhoeks Talentenfonds Opijver 2024-2026	Vouchers worden beschikbaar gesteld om mensen te laten scholen ten behoeve van het behoud van de arbeidsmarkt. De intersectorale mobiliteit wordt gestimuleerd.
SPT (servicepunttechniek)	Overbruggingsmiddelen voor het initiatief SPT om later gekoppeld te kunnen worden met het initiatief regionale loopbaansamenwerking.
Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) - Scholenmakelaar	INTERREG VI project van gemeente Enschede, Duitse partners en 8RHK Ambassadeurs. Het project draagt bij aan de grensoverschrijdende samenwerking op het vlak van het verbeteren van de doeltreffendheid en inclusiviteit van de arbeidsmarkten en de toegang tot hoogwaardige werkgelegenheid door de ontwikkeling van sociale innovatie infrastructuur.

Projecten in ontwikkeling

Projectnaam	Korte omschrijving
Opijver	Dit betreft een aanvulling op het lopende project Achterhoeks Fonds voor Talentontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> - extra scholingsvouchers voor de periode tot 1 mei 2027. - betere benutting van voorliggende voorzieningen. - ontwikkeling scholingsarrangementen kansrijke beroepen. - aanpak mismatch (i.s.m. werkgevers, O&O-fondsen, opleiders, WSP, Leerwerkloket en Gelders Vakmanschap). - verhoging kwalificatieniveau beroepsbevolking. - bijdragen aan totstandkoming gewenste leercultuur (actieplan LLO). - Focusgroepen <MBO 3 en AD.
Opijver Inkomensval	Pilot project, 60-90 kandidaten worden van werkloosheid naar werk begeleid. Daarbij wordt ingezet op het dempen van de inkomensval die zij ervaren bij deze te maken stap. Eenzelfde pilot (van werk naar werk) wordt rechtstreeks met het Rijk vormgegeven.

Uitrol aanpak servicepunt regionale samenwerking Loopbaanontwikkeling Femme Tech	Naar aanleiding van het plan van aanpak dat medio mei door de kwartiermaker opgeleverd wordt zal dit ingevuld worden en gekeken worden hoe we deze aanpak gaan financieren. Project ten behoeve van het bevorderen van kiezen, leren en werken in de Techniek, specifiek gericht op meisjes en startende vrouwen in de technische sector.
Doorontwikkeling Tech Tok o.a. richting Zorg Tok	Tech Tok is een tool die ingezet wordt op scholen ter bevordering van een realistisch beroepsbeeld bij leerlingen en ter bevordering van het onderbouwd kunnen kiezen voor een opleidingsprofiel richting de kansrijke sectoren. Het succes van Tech Tok wordt door ontwikkeld voor de sector Zorg.
Aanpak Onbenut Arbeidspotentieel Grensland College	Vanuit het plan van aanpak dat de kwartiermaker oplevert zal er een projectaanvraag opgesteld worden. Bestendinging ingezette weg Grensland College t.b.v. van een duurzame toekomst.
Inclusieve Technologie	Project in ontwikkeling t.b.v. inzet van inclusieve technologie op de werkvloer.
Digivaardige Achterhoekers	Door een gezamenlijke aanpak vanuit de thematafels Onderwijs & Arbeidsmarkt en De Gezondste Regio hebben de inwoners de mogelijkheid om zowel via fysieke en online interventies hun digivaardigheid te vergroten. Dit project betreft het opnieuw opbouwen fase 2 en 3 met heldere en bestuurbare KPI's naar aanleiding van het beëindigen van huidige project Digivaardige Achterhoekers na fase 1.

Financiering lopende projecten

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	9.933.011	3.989.791	1.557.780	15.480.582

2.3 Mobiliteit en Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

Een goede bereikbaarheid voor de Achterhoek, omdat dit een essentiële voorwaarde is om een aantrekkelijke (werk)regio te zijn voor werknemers, studenten, inwoners en toeristen. Maar ook om economisch te kunnen groeien en voor de leefbaarheid. Verder willen we goede (OV) verbindingen met Duitsland en duurzaam vervoer.

Hoe gaan we dat doen?

We werken vanuit de drie hoofdthema's in de Mobiliteitsvisie 2030:

Betrouwbaar vervoer; We zetten in op een goed doorstromend hoofdwegenet, het versnellen van OV-connecties en (inter)regionale fietsverbindingen. Belangrijk daarbij zijn de doorontwikkeling van de N18, maatregelen om een vlotte aansluiting van de A12 op de A18 te bevorderen, investeren in de ruggengraat van het openbaar vervoer in de Achterhoek en het opheffen van de belemmeringen voor reizigers tussen Nederland en Duitsland.

Duurzaam vervoer; We investeren in energieneutraal mobiliteitsgedrag, een dekkend netwerk van laadmogelijkheden voor duurzame energie, een veilig en fijnmazig fietsnetwerk en we stimuleren gedragsverandering naar thuis-/hybride werken in samenwerking met de 3O's en op interregionaal niveau.

Slim vervoer; Onze inzet is betaalbare en slimme vervoersvoorzieningen. We willen vooroplopen in slimme en sociale mobiliteit en onze rurale MaaS-aanpak verder ontwikkelen en uitrollen. Dit doen we door middel van een bottom-up aanpak en in 3O-verband. Het platform GAON/ADC is hierin de drijvende factor. Ook zetten we ons in voor slimme oplossingen die het goederenvervoer efficiënter en duurzamer maken. Zo werken we aan een sluitend netwerk voor Langere en Zwaardere Vrachtautocombinaties (LZV's), waarmee we de efficiëntie en de duurzaamheid van het goederenvervoer verhogen.

Te bereiken maatschappelijk effect

Een duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk vervoer voor iedereen.

- Betaalbare en duurzame energie (SDG 7)
- Industrie, innovatie en infrastructuur (SDG 9)
- Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11)
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

Doelen Mobiliteit en Bereikbaarheid

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.	Een daling van 60% van de CO2-uitstoot (t.o.v. 1990) veroorzaakt door verkeer en vervoer in de Achterhoek. Een groei van het aantal laadpalen en toewerken naar een dekkend netwerk conform de prognoses van ElaadNL. Een groei van het aantal duurzame modaliteiten in de Achterhoek.
De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.	Een verlaging van de gemiddelde filedruk / doorstroming van de A12, A18 en N18. Een hogere klanttevredenheid van het openbaar vervoer in de Achterhoek.

Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.

Een groei van het aantal duurzame deelmodaliteiten en het toewerken naar een dekkend netwerk. Een groei van het aantal (actieve) gebruikers deelvervoer en gebruikers van de GAON-app.

Aanpak voor 2025

Betrouwbaar vervoer

We willen de N18 door ontwikkelen tot een regionale doorstroomweg, met een goede ontsluiting van en naar (economische) kerngebieden binnen en buiten de regio. De nieuwe stip op de horizon voor de N18 is een weg met 2x2 rijstroken, 80 km/u en zoveel mogelijk ongelijkvloerse kruisingen. Doel is een veilige, goed doorstromende en toekomstbestendige N18. Behoud van de cohesie in de N18-corridor is van groot belang. Wij werken gefaseerd naar het eindbeeld toe en proberen dit te realiseren door middel van een gebiedsgerichte aanpak N18. In 2025 zullen we ons inzetten op het nader uitwerken van enkele geprioriteerde bouwstenen en hiervoor lobbyen bij Rijk en provincie.

We blijven inzetten op het agenderen/programmeren van een doorkoppeling van de treinverbinding Arnhem-Winterswijk. Dit betreft een lobby richting Rijk en provincie Gelderland om de realisatie van deze ontbrekende schakel op de politieke agenda te houden en hoger op de lijsten te krijgen. Dit doen we zoveel mogelijk samen met de regio Stedendriehoek.

We werken stapsgewijs toe naar het door ons gewenste regionale hoofdfietsnetwerk. Dit doen we door nieuwe potentieel kansrijke snelfietsroutes te verkennen en te onderzoeken. Daarnaast willen we reeds verkende fietsverbindingen en bijbehorende knelpunten omzetten tot concrete bouwstenen en plannen, om gefaseerd te agenderen en ook te realiseren. Enkele reeds verkende fietsverbindingen zijn: Doetinchem - Groenlo (via Varsseveld en Lichtenvoorde), Doetinchem – Emmerich – Zevenaar, Gendringen – Doetinchem – Doesburg – Dieren en Lichtenvoorde – Aalten – Bocholt.

De Achterhoek innoveert als een van de eerste regio's met publieke mobiliteit. Dit doen we bottom-up en met een coöperatief gedachtegoed. We willen naar een effectievere en efficiëntere inrichting van het OV en alle overige vormen van vervoer. We onderzoeken daarom een goede werkwijze om het OV met doelgroepenvervoer, OV-vangnet en overige deelmodaliteiten en vormen van vervoer te integreren. Dit doen we samen met het Rijk en de provincie.

We zetten in om ons gezamenlijke Plan van Aanpak uit te voeren en stapsgewijs naar deze nieuwe inrichting van Publieke Mobiliteit toe te werken. Het is van belang om met het Rijk, provincie en de regio tot een governancestructuur te komen waarin vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid gewerkt wordt aan het borgen van publieke mobiliteit. Ook zal hiervoor een gezamenlijke mobiliteitscentrale voor moeten worden op- en ingericht.

Een belangrijk onderdeel van de publieke mobiliteit zijn de mobiliteitshubs. We gaan dit jaar daarom aan de slag met het concreter uitwerken van mobiliteitshubs en bijbehorende planvorming. Het is de bedoeling dat deze hubs de reizigers betere over- en opstapmogelijkheden en een groter, gevarieerder aanbod van duurzame en slimme vervoersmogelijkheden gaan bieden dan de huidige haltes en stations. Het moet een herkenbare plek worden waar allerlei vervoer – bus, (deel)auto, (deel)fiets, Haltetaxi – bij elkaar komt en waar faciliteiten zoals elektronische weergave van de dienstregeling, horeca, laadfaciliteiten en pakketkluisen te vinden zijn. Potentiële locaties zijn: treinstation Varsseveld en busstation Groenlo (met het oog op realisatie van de Bus Rapid Transit (BRT/snelle bus)-verbinding Varsseveld – Groenlo – Enschede in de nieuwe concessie), het nieuwe Slingeland Ziekenhuis, station Doetinchem en diverse andere kleinere locaties op strategische plaatsen. Herkenbaarheid van de hubs is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

In 2027 wordt de RegioExpres als uurdienst gerealiseerd. Ons streven is om hier een halfuur dienst van te maken. Hiervoor zijn diverse maatregelen op het fysieke spoor tussen Doetinchem-Arnhem nodig. Wij willen deze maatregelen met de betrokken partners nader bespreken en een eventueel lobbyplan voor realisatie van een halfuur dienst vormgeven.

Duurzaam vervoer

De uitrol van de laadinfrastructuur voor (vracht)auto's en (deel)fietsen wordt gecontinueerd. De regionale laadvisie is in 2024 vernieuwd en vormt in 2025 nieuwe basis voor verdere uitrol. De focus wordt onder andere gelegd op het creatief oplossen van netcongestie, aansturing en monitoring van de publieke en semipublieke laadinfrastructuur en de samenwerking met bedrijven(terreinen). De logistieke laadinfrabehoefte is (deels) inzichtelijk gemaakt. Gezamenlijk wordt gezocht naar oplossingen om de energietransitie met elkaar te bewerkstelligen. Hiervoor wordt ook in 2025 de logistiek makelaar ingezet.

Slim vervoer

De werkgeversaanpak betreft een gedragsaanpak van de lange adem. De mobiliteitsmakelaars zetten zich in om duurzaam en gezond woon-werk reisgedrag te stimuleren. Doel blijft om bewustwording te creëren voor: thuiswerken en ritdelen, maar ook het stimuleren van het gebruik van alternatieven voor de eigen auto zoals de elektrische deelauto's, publieke mobiliteit, ritdelen en het gebruik van de fiets. Dit met als doel om de CO2-uitstoot te verminderen en gedragsverandering teweeg te brengen naar een duurzame, gezondere verplaatsings- en vervoerswijzekeuze. Daarnaast moet als 'outcome' uit de aanpak van de mobiliteitsmakelaars een dynamisch overzicht van de vervoerbewegingen komen, een vergroting van het doelbereik en deelnemers. Ook worden diverse stimuleringscampagnes opgezet.

De Achterhoek Deelvervoer Coöperatie en ZOOV werken verder aan het project invulling Taken ADC door ZOOV. Binnen deze samenwerking worden diverse subprojecten uitgevoerd om de fijnmazige bereikbaarheid in de regio te verbeteren. Denk hierbij aan het uitrollen van deelvervoer (elektrische en gewone deelfietsen, deelscooters, deelauto's etc.), het integreren van HaltetaxiRRReis en ZOOV en het verder ontwikkelen van ons dataplatform, een van de projecten binnen de Regio Deal. De basis is gelegd. Medio 2025 is het de bedoeling de eerste stappen te zetten naar een regionaal dataplatform waarin relevante verkeers- en mobiliteitsdata wordt ontsloten en gekoppeld met andere informatie.

De Gaon-app wordt verder uitgebreid door HaltetaxiRRReis hierin te verwerken. Daardoor wordt het voor inwoners en bezoekers van de Achterhoek nog gemakkelijker om naast deelmodaliteiten ((elektrische) deelfietsen, deelauto's), een ZOOV-reis of ritdelen nog andere vormen van vervoer te boeken en te betalen. Het is ook de bedoeling om diverse communicatie- en marketingcampagnes uit te voeren. Er zullen dus meerdere acties worden ondernomen om de GAON-app onder de aandacht te brengen en om gebruikers aan de app te binden.

Vanuit de A12 Alliantie blijven we inzetten om op de A18-A12 corridor duurzaam reisgedrag te stimuleren. Hiermee zorgen we samen voor een betere doorstroming van het verkeer en houden we de regio's leefbaar en bereikbaar. Dit doen we concreet door overzicht te creëren, knelpunten te definiëren, het aanjagen van en creëren van oplossingen.

Projecten Mobiliteit en Bereikbaarheid

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2024-2025 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projectuitvoering zal plaatsvinden in wisselende samenstelling door verschillende uitvoerders. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024 van projecten die (door)lopen of starten in de tweede helft van 2024 en/of verder.

Lopende projecten

Projecten	Korte omschrijving
Werkgeversaanpak Mobiliteitsmakelaar 2020 -2023	Het op peil houden en verbeteren van de bereikbaarheid van Achterhoekse bedrijven en maatschappelijke voorzieningen binnen en buiten de Achterhoek, verdient blijvende aandacht. Ambitie is bovendien om dit verkeer op een zo duurzaam mogelijke wijze plaats te laten vinden.

	Met behulp van een mobiliteitsmakelaar werkgevers en werknemers gericht informeren en actief stimuleren om duurzame mobiliteitskeuzes te maken. Het doel van de werkgeversaanpak is om de CO2-uitstoot van het woon-werkverkeer, alsook de bereikbaarheid op de belangrijkste corridors zoals de A18-N18 te verbeteren.
Elektrische Deelvoertuigen Coöperatie Groenkracht Groenlo	De OV-verbindingen in de kleine kernen binnen de regio Achterhoek zijn vaak ontoereikend. Inwoners zijn afhankelijk van eigen vervoer. Als men het kan betalen hebben huishoudens vaak 1 of 2 niet-duurzame auto's ter beschikking. Deze auto's staan het merendeel van de tijd stil en nemen onnodig veel plaats in de publieke ruimte in. Daarbij is een eigen auto voor veel mensen een enorme kostenpost, terwijl men de auto maar sporadisch gebruikt. Er wordt ingezet op 3 actieve duurzame deelauto's in de kern van Groenlo.
Elektrische Deelvoertuigen Coöperatie Zonnig Zieuwent	De OV-verbindingen in de kleine kernen binnen de regio Achterhoek zijn vaak ontoereikend. Inwoners zijn afhankelijk van eigen vervoer. Als men het kan betalen hebben huishoudens vaak 1 of 2 niet-duurzame auto's ter beschikking. Deze auto's staan het merendeel van de tijd stil en nemen onnodig veel plaats in de publieke ruimte in. Daarbij is een eigen auto voor veel mensen een enorme kostenpost, terwijl men de auto maar sporadisch gebruikt. Er wordt ingezet op 1 actieve duurzame deelauto in de kern van Zieuwent.
Invulling taken ADC door ZOOV 2022-2024	Het uitvoeren van taken voor de Achterhoek Deelvervoer Coöperatie (in oprichting) door ZOOV voor de periode tot en met 31 december 2024.
Procesbegeleiding Achterhoekse MaaS Aanpak 2023-2025	De Achterhoekse Rurale MaaS-aanpak verder uitbreiden en nog beter laten landen in de gehele Achterhoek, o.a.: door het vormgeven van het ADC, verder uitbreiden van modaliteiten en community-building, uitbreiden met aangrenzende initiatieven en regio's en koppelen met de provinciale en landelijke MaaS-initiatieven en mogelijkheden. Daarnaast zorgen voor inbedding van de opzet van MaaS in de Achterhoek in een gemeentelijke (of soortgelijke) organisatie. Uiteindelijk moeten de resultaten blijvend van aard zijn en de organisatie op zichzelf staan. De rol van de procesbegeleider moet uiteindelijk niet meer nodig van aard zijn.

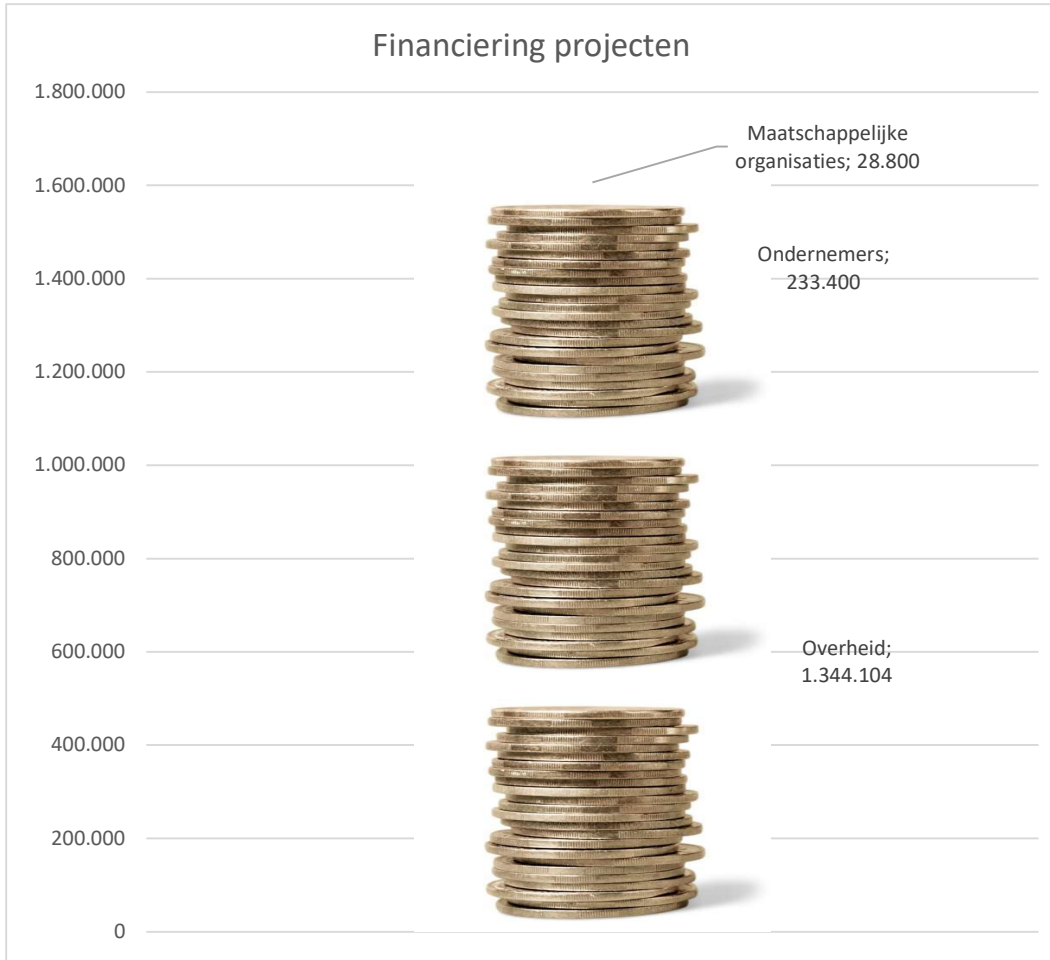
Projecten in ontwikkeling

Projectnaam	Korte omschrijving
Gebiedsgerichte aanpak N18	Inzetten op het nader uitwerken (planvorming) van enkele geprioriteerde bouwstenen en uitvoeren lobby bij Rijk en provincie.
Werkgeversaanpak 2025-2026	Voortzetten van de werkgeversaanpak, met als taak werkgevers en werknemers gericht te informeren en actief te stimuleren om duurzame mobiliteitskeuzes te maken. Het doel van de werkgeversaanpak is om de CO2-uitstoot van het woon-werkverkeer, alsook de bereikbaarheid op de belangrijkste corridors zoals de A18-N18 te verbeteren.
Vormgeving en exploitatie mobiliteitscentrale	Betreft de integratie van het OV met OV-vangnet, doelgroepenvervoer en deelvervoer (Gaon). Hiervoor is nodig: Projectleiding, communicatie/huisstijlvorming/ontwikkelkosten en exploitatie van mobiliteitscentrale.
Procesbegeleider Publieke Mobiliteit	Betreft het verder vormgeven van publieke mobiliteit in de Achterhoek in samenwerking met Rijk en provincie.
Ondersteuner Publieke Mobiliteit	Betreft het ondersteunen van de procesbegeleider publieke mobiliteit.
Verkenning en planvorming mobiliteitshubs.	Nader verkennen van diverse mobiliteitshubs en het opstellen van plannen voor realisatie van diverse mobiliteitshubs.

Uitrol uniformiteit en herkenbaarheid mobiliteitshubs	Alle (mobiliteits)hubs in de Achterhoek moeten eenzelfde uitstraling hebben en uniformiteit uitstralen. Hiervoor zijn enkele (relatief) Kleine aanpassingen per hub voor nodig.
Uitbreiden capaciteit ZOOV-organisatie	Uitbreiding van ZOOV organisatie naar Gaon-beheer. O.a. met strategisch adviseur, procesbegeleider, contractbeheerder, klantbeheerder, klantenservice en facturatiestraat.
Procesbegeleider Duurzame mobiliteit	Continuering van de rol van procesbegeleider Duurzame Mobiliteit, met focus op logistieke behoeften/bedrijventerreinen en de energietransitie.
Planvorming en verkenning snelle fietsverbindingen	Planvorming (en lobby) van de reeds verkende fietsverbindingen en verkenningen van nieuwe snelle fietsverbindingen in de Achterhoek.
Diverse gedragsaanpakken: inwoners, scholieren/studenten, werkgevers en toeristische	Betreft diverse aanpakken aansluitend op het programma Gaon om vraag- en aanbod m.b.t. vervoerswijzekeuzen in beeld te brengen en hier duurzame oplossingen binnen de Gaon-/Publieke Mobiliteitsaanpak op aan te laten sluiten.
Slimme en duurzame mobiliteit in de grensstreek	In 2024 is een verkenning naar de mogelijkheden voor een in onze visie passend pilotproject uitgevoerd. In 2025 willen we een project uitvoeren. Zowel vanuit Duitse als Nederlandse zijde is al enige tijd de wens om een grensoverschrijdende aanpak te realiseren op het gebied van slimme en duurzame mobiliteit. Hiervoor wordt onder meer gekeken naar Interreg-gelden om dit daadwerkelijk op te pakken en te komen tot concrete resultaten.
Delen van je tweede auto	Continuering van de campagne (voor het inzetten van bestaande (eigen) auto's als deelauto uit beschikbare middelen.
Marketing-/communicatiecampagne Gaon	Promotiecampagnes voor de Gaon-(deel)modaliteiten, app en zakelijke kansen binnen de Gaon-aanpak.

Financiering lopende projecten

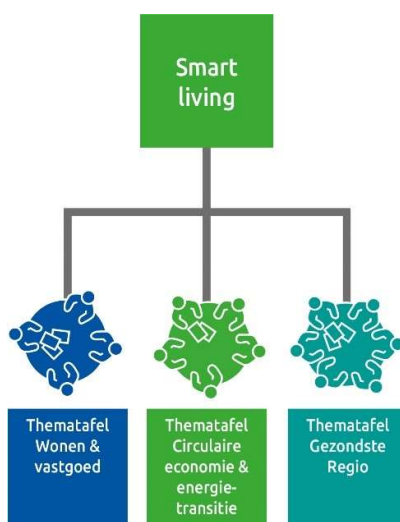
	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	1.344.104	28.800	233.400	1.606.304

Programma 3

Smart Living

In deze paragraaf worden de doelen en projecten van de thematafels weergegeven die vallen onder Smart Living. Dit zijn Wonen en Vastgoed, Circulaire economie en Energietransitie en de Gezondste Regio. Per Thematafel wordt weergegeven wat onze ambitie is voor 2030 en welke doelen en streefwaarden daar bij horen. Vervolgens wordt de aanpak voor het begrotingsjaar 2024 beschreven en wordt inzicht gegeven in de (lopende) projecten. Dit is niet uitputtend, gedurende 2023 zullen nieuwe projecten worden ontwikkeld en worden toegevoegd. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

3.1 Wonen en Vastgoed

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We willen een gezonde woningmarkt met een normale spanning: dus met voldoende toegankelijkheid voor alle doelgroepen en een gedifferentieerd aanbod, passend bij de vraag. Dat betekent dat er in voldoende mate betaalbare woningen zijn en voldoende woon-zorgvoorzieningen die nodig zijn voor de sterk groeiende groep senioren. Bij de ontwikkeling van woningen worden verschillende innovatie woonvormen en bouwaanpakken toegepast. Leegstand is alleen nog maar in de vorm van frictieleegstand aan de orde.

De woningvoorraad die bij een dergelijke markt past, is toekomstbestendig. Dit houdt in dat deze in aanzienlijke mate energiezuiniger is gemaakt. Daar waar mogelijk zijn woningen meer levensloopbestendig gemaakt.

Wonen staat niet op zich maar kent een interactie met de directe omgeving. Daarom is het van belang wonen te verbinden met voorzieningen, bijvoorbeeld op het gebied van werk, mobiliteit, landschap, maatschappelijke voorzieningen en recreatie. Bij de ontwikkeling en herstructurering van woonfuncties is aandacht voor

leefbaarheidsfactoren als veiligheid en sociale cohesie binnen wijken. Daarnaast zal de bebouwde omgeving meer klimaatadaptief en volgens de principes van circulariteit ingevuld moeten worden.

Hoe gaan we dat doen?

Met een brede, doelgroepgerichte programmatische benadering gaan we slagen maken op de energiezuinigheid van woningen, een transitie naar nieuwe energiebronnen en levensloopbestendigheid. Bij dit eerste worden circulaire (ver-)bouwtechnieken met gebruikmaking van biobased materialen toegepast. Bij dit laatste is het van belang een goede afstemming met de noodzaak tot doorstroming van ouderen te vinden en de daarbij behorende zorgvraag. Ook zullen slimme veranderingen binnen de bestaande voorraad, zoals woningsplitsing en flexibele woningen bijdragen aan meer balans tussen vraag en aanbod.

Voor een goede woningmarktbalans zijn ook aanvullingen op de bestaande voorraad nodig. Het gaat dan met name over het toevoegen van betaalbare en levensloopbestendige huur- en koopwoningen. Ook is het van belang huisvestingsvoorzieningen te creëren voor groepen als vluchtelingen, statushouders, mensen die doorstromen vanuit begeleid wonen en maatschappelijke opvang, dak- en thuislozen en arbeidsmigranten. Zeker de eerste jaren is een bouwversnelling nodig.

We gaan in ons woonbeleid de komende jaren een slag maken naar gebiedsgericht denken en werken. Op deze manier kunnen we krachten bundelen, opgaven en kansen koppelen en processen en investeringen verbinden. Op regionaal niveau willen we gedifferentieerde woonmilieus ontwikkelen, zodat er een meerkleurig ruimtelijk pallet ontstaat. Vanuit de regionale woonagenda gaan we daarvoor regionale woonstrategieën uitwerken. Woonstrategieën zijn op specifieke gebieden gerichte aanpakken waarbij een regionale visie en methodiek gekoppeld wordt aan gebiedseigen kenmerken en ambities.

Te bereiken maatschappelijk effect

De woningmarkt in kwalitatief en kwantitatief opzicht toekomstbestendig en in evenwicht.

- Betaalbare en duurzame energie (SDG 7)
- Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11)
- Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12)
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

Met de verduurzaming van onze woningen en het duurzaam/circulair bouwen dragen we bij aan deze 4 SDG's.

Doelen Wonen en Vastgoed

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).	Het energielabel-niveau van de Achterhoekse woningvoorraad is verbeterd. Het aandeel toekomstbestendige woningen in de woningvoorraad is toegenomen.
Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.	Er worden meer circulaire en biobased materialen toegepast in zowel nieuwbouw als verbouw. Er zijn meer betaalbare woningen gerealiseerd (sociale huur, midden-huur en goedkope koop).
In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.	De regionale bouwproductie is toegenomen. Het bereiken van een krapte-indicator die past bij een gezonde woonmarkt. De zoektijd in de huurmarkt is afgenomen.
(Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.	
Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.	

Aanpak voor 2025

In 2023 is een hernieuwde Regionale Woonagenda vastgesteld. In 2024 zijn voor de uitvoering van deze Regionale Woonagenda vier programmalijnen vastgesteld die aansluiten op de vijf bovengenoemde doelen en allen bestuurlijke trekkers hebben. De programmalijnen zijn:

1. Vergroten woningvoorraad en versnellen woningbouwproductie
2. Investeren in kwaliteit bestaande woningvoorraad
3. De Achterhoek, een plek voor iedereen
4. Wonen als integrale gebiedsopgave

Daarnaast is de Woondeal Achterhoek ondertekend en zijn we in 2024 alweer aan de slag met Woondeal 2.0. Ook is er een uitvoeringsplan Woondeal voor de regio opgesteld die met name zorgt voor een versnelling van de woningbouw, met hierbij extra financiering van de provincie Gelderland.

Per programmalijn ziet de aanpak voor 2025 er als volgt uit.

Vergroten woningvoorraad en versnellen woningbouwproductie

We gaan verder op de ingeslagen route van ons stappenplan voor de versnelling van de bouwproductie. Dit betekent dat we werken aan het versnellen en uniformeren van procedures. Het loket kleine projecten dat in 2024 wordt opgestart zal in 2025 (bij gebleken succes) verder gestalte krijgen zodat nieuwbouwprojecten van particulieren of kleine spelers sneller gerealiseerd zullen worden. Als de verkenning van 2024 is afgerond kan in 2025, indien opportuun, worden gestart met het opzetten van het regionaal aanjaagteam ofwel de flexpool. Zodat ambtelijke capaciteit is verhoogd en expertise beter wordt gedeeld. Er worden bouwdagen georganiseerd zodat vanuit alle lagen en organisaties meegedacht wordt aan het oplossen van knelpunten en het pakken van kansen om de snelheid van bouwen te verhogen. Ook zal de verdere uitvoering plaatsvinden van het komen tot goedkope (conceptuele) woningen (maximaal €250.000). Verschillende gemeenten en woningcorporaties werken samen aan een gezamenlijke opdracht op verschillende locaties (bouwstroom). Ook wordt verder gewerkt aan het benutten van de bestaande woningvoorraad voor het creëren van extra woningen. Denk hierbij aan woningsplitsing of het 'optoppen' van woningen. Hierbij en ook bij de nieuwbouw speelt naast betaalbaarheid ook toekomstbestendigheid een belangrijke rol. Er wordt gebouwd met het oog op de toekomst, dit betekent onder meer dat zoveel mogelijk biobased bouwmaterialen worden gebruikt en de gebiedsinrichting klimaatadaptief is.

Op basis van een duidelijke monitoring van zowel de woningbehoefte, harde en zachte plannen, als de realisatie en de mate van toekomstbestendigheid hiervan wordt voortdurend het gesprek met elkaar gevoerd. Zodat tijdig bijgestuurd kan worden indien nodig.

Investeren in kwaliteit bestaande woningvoorraad

Samen met het Energieloket Achterhoek wordt een isolatietraject dat in 2024 is gestart verder uitgerold via drie sporen:

- Doe het zelf – subsidie voor aanschaf materialen
- Isolatietrein – collectieve inkoopactie isolatiematerialen, subsidie voor investering. (o.a. 'geld voor glas')
- Maatwerkenaanpak – individueel maatwerktraject met advies en isolatiemaatregelen, subsidie voor kosten.

Dit is een regionale aanpak met de focus op de Isolatiesubsidie Achterhoek (ISA). De verwachting is t/m eind 2026 ca. 5.000 woningen te isoleren. Hierbij is ook zeker aandacht voor biobased isoleren, dit wordt gerealiseerd vanuit het project Samen Biobased Bouwen en het landelijke programma Building Balance. Diverse gemeenten zullen met financiering uit het Volkshuisvestingsfonds de leefbaarheid en duurzaamheid verbeteren in kwetsbare wijken of het buitengebied.

Verder wordt gewerkt aan het uitbreiden van de database en de bewonersportal van het energieloket waarin grondgebonden woningen in bouwperiode 1945 – 1992 zijn ingedeeld in woningtypes met hun energetische analyse en o.a. huidig label, bouwjaar en afbeelding Street View. Deze database zal ook worden ingezet om gemeenten te helpen bij hun verdere uitwerking van de Warmtetransitie.

De Achterhoek, een plek voor iedereen

In 2024 is een regionaal convenant voor arbeidsmigranten vastgesteld. Door ondernemers en corporaties nauw te betrekken bij de totstandkoming van het beleid is deze werkbaar opgesteld. In 2025 zal dit moeten leiden tot concrete projectontwikkelingen. Dit zorgt voor een betere huisvesting van arbeidsmigranten. De regionale woonzorgvisie blijft een belangrijk thema. In 2024 zal een agenda worden opgesteld die in 2025 haar uitwerking zal krijgen.

Vanuit de afspraken in de Woondeal wordt gewerkt aan het bouwen van voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen zoals statushouders en mensen met sociale of medische urgentie.

Wonen als integrale gebiedsopgave

Wonen is sterk verbonden aan meerdere uitdagingen. Klimaatverandering, biodiversiteit, vestigingsklimaat ondernemingen, watermanagement en sociale cohesie zijn hier slechts enkele voorbeelden van. Er wordt daarom bewaakt dat er nauwe connectie blijft met andere initiatieven en processen. Wonen moet worden gezien als een onderdeel van een brede maatschappelijk uitdaging. Het is dan ook een belangrijk onderdeel van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek.

Projecten Wonen en Vastgoed

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2024-2025 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projectuitvoering zal plaatsvinden in wisselende samenstelling door verschillende uitvoerders. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024 van projecten die (door)lopen of starten in de tweede helft van 2024 en/of verder.

Lopende projecten

Projectnaam	Korte omschrijving
Centrumvisie Dinxperlo	Aanjagen, versnellen en bewaken van de synergie van de projecten uit de Centrumvisie Dinxperlo om daarmee de geformuleerde doelen/ambities te realiseren. In de Centrumvisie Dinxperlo zijn heldere en onderbouwde keuzes gemaakt om te komen tot een compact, aantrekkelijk, vitaal centrum waar het fijn is om te wonen, te ondernemen, boodschappen te doen, te vertoeven en bovenal om elkaar te ontmoeten.
Pilot Transformatievisie Oudestraat Neede 2030	Repareren van de leegstand in winkelstraten op de gebruikelijke manier lukt vaak niet meer. Een transformatie, waarbij delen van de winkelstraat echt worden omgevormd, is nodig. Een winkelstraat die het erg moeilijk heeft is de Oudestraat in Neede. Het rapport Van reparatie naar transformatie uit 2017 heeft dit duidelijk bevestigd. Op dit moment staat ca. 33% van de winkels in de Oudestraat leeg, dit lijkt binnen enkele jaren op te lopen naar 50%. Structurele leegstand is het gevolg. Voor zowel de straat als het vastgoed moet een nieuwe functie worden gezocht.
Woon- en Vastgoedmonitor Achterhoek	Om goed en snel in te kunnen spelen op de transformatieopgave en de woonbehoefte, ontwikkelingen en opgaven is het van belang actueel inzicht te hebben in feiten, dynamiek op de woningmarkt en trends en ontwikkelingen. In de vastgoedmonitor worden afzonderlijke onderdelen als woningmarktmonitor en het Achterhoekse woon-leefbaarheidsonderzoek (AWLO) samengevoegd. Enkele hoofdindicatoren worden opgenomen in de Achterhoek Monitor die in voorbereiding is.

Dorpshart Wehl	Regionaal Versterken van het kernwinkelgebied van Wehl door onder andere te concentreren op speciaalzaken. Wehl ontwikkelen als regionaal recreatief knooppunt waarbij het Kerkplein wordt ontwikkeld naar aantrekkelijk groen verblijfsgebied.
Groenlo, een vitaal centrum voor onze inwoners	Het creëren van een aantrekkelijke binnenstad waar het fijn wonen, werken en recreëren is. Realiseren van fraaie verbindingen naar het hart van de vesting: De Markt, het verblijfgebied van de stad.
Projecten Steengoed Benutten	Uitvoer van diverse projecten vanuit het programma Steengoed Benutten van provincie Gelderland met als doel de aanpak van leegstand of dreigende leegstand op beeldbepalende locaties in de Achterhoek tegen te gaan. Leegstaande plekken krijgen door middel van Steengoed Benutten een nieuwe invulling.
Zorgeloos Samenwonen in de Kattenberg	Het woongebouw Kattenberg (28 woningen) in Aalten in de nabije toekomst inzetten als aanleun wooncomplex (bij een verpleeghuis) waarbij sprake is van zorgeloos samenwonen in een uniek woonconcept voor relaties waarbij één van de partners dementie heeft.
Heuvelstraat Silvolde	Wonion en medeaanvragers bouwen 28 nul-op-de-meter-woningen (NOM) circulair en in een optimaal verduurzaamde en klimaatadaptieve woonstraat. Hierbij is sprake van een gesloten waterkringloop en een duurzame lokale energievoorziening met opslagcapaciteit om zo veel mogelijk zelfvoorzienend te zijn. De regionale impact is o.a. het gevolg van opschaling van kennis door samenwerking met lokale organisaties op de verschillende innovatieve onderdelen. Opgebouwde kennis (d.m.v. monitoring en dataverzameling) wordt gekoppeld aan het onderwijsprogramma van Saxion.
One Stop Shop Achterhoek	De One Stop Shop voor woningverduurzaming is een ontzorgconcept gericht op particuliere woningeigenaren om ze te helpen bij het verduurzamen van hun woning. Hier kan je terecht voor het gehele proces van verduurzaming van je totale woning. Via een persoonlijke inlog in een bewonersportaal doorloop je stap voor stap het gehele traject. Van het eerste aanbod, tot de opname van de woning, de financiering en de uitvoering. Alles, op een plek.
Gebied zoekt ondernemende bewoner	Toekomstige leefbaarheid en vitaliteit van het gebied versterken door een gezondere mix in bevolkingsopbouw te bevorderen. Dat wordt bereikt door vastgoed in het buitengebied naar behoefte te transformeren naar betaalbare woon-en bedrijfsruimte.
Flexwonen in de Achterhoek	Snelle beschikbaarheid van tijdelijke woonaccommodaties (flexwoningen) in met name dorpen, buurtschappen en kleine kernen voor sociale bindingen en versterking van de leefbaarheid met 2 doelgroepen: Jongeren en senioren. Met flexwonen ontstaat schakelmogelijkheid en wordt toekomstbestendig circulair en duurzaam gebouwd.
Volkshuisvestingsfonds	De Achterhoek heeft een forse opgave op herstructurering van een deels verouderde woningvoorraad. Deze woningen kennen een relatief hoog gasverbruik en een verhoudingsgewijs groot aandeel ouderen in de bevolking geeft een aarzeling op renovatie en verduurzaming. Dit project geeft mede invulling aan deze opgave. Doelen daarbij zijn: vergroting van de kwaliteit van wonen, meer levensloop geschikt maken van woningen, reductie van energiegebruik (voorbereiding op energietransitie) en een meer aantrekkelijk woonomgeving met klimaatadaptatie en sociale cohesie. Het project kent drie deelplannen in de gemeenten Berkelland,

	Bronckhorst en Doetinchem en betreft de verbetering van particuliere woningen in de kwetsbare delen van deze gemeenten.
Heerlijk thuis in huis	Heerlijk in huis bestaat uit een digitaal regionaal informatiepunt, inspiratie en advies, een contactpunt voor vragen over oplossingen voor een toekomstbestendig thuis en doorverwijzing naar regionale en lokale organisaties voor advies/ondersteuning. In alle deelnemende gemeenten worden jaarlijks en 3 jaar lang ca. 2000 huishoudens aangeschreven. In de communicatie en uitvoering van de aanpak wordt de verbinding gezocht met lopende projecten die bijdragen aan de doelstelling.
Compactisering centrumgebied Hengelo	Het tot uitvoering brengen van het programma-onderdeel een compact en sfeervol centrum uit de Zomer 18 visie voor Hengelo, om daarmee te komen tot een compacter winkelgebied zonder leegstand. Door gerichte verplaatsingen van winkels en transformatie van (leegstaande) winkelpanden in de matig functionerende randen van het centrumgebied naar andere functies (zoals wonen), zal uiteindelijk een compacter centrum-gebied ontstaan waarmee de verblijfskwaliteit van het centrum voor inwoners en bezoekers verbeterd wordt.
Hart van Winters	Na het opstellen van de centrumvisie is het nu tijd om te gaan werken aan de daadwerkelijke herinrichting van de Markt. Er komt een herinrichtingsplan voor de Markt Winterswijk. Na vaststelling van het herinrichtingsplan voor de markt van Winterswijk wordt overgegaan tot de daadwerkelijke realisatie en uitvoering van het plan.
Gebiedsontwikkeling Gendringen	Duurzame doorontwikkeling van het centrum van Gendringen door toe te werken naar realisatie van Het Centrumlint uit de Gebiedsvisie Gendringen. Hiervoor wordt leegstaande detailhandel gesloopt en vervangen door kleinere nieuwbouw ten behoeve van de al in Gendringen aanwezige Coop-supermarkt. Het Willem-Alexanderplein wordt gesaneerd en heringericht als parkeerplaats van de nieuwe supermarkt en standplaats van de jaarlijkse kermis. De bestaande supermarkt aan de Grotestraat wordt gesloopt en vervangen door woningen waarbij de historische gevelrij van de Grotestraat wordt doorgetrokken en in het achtergebied (Veldweg) een nieuwbouw appartementengebouw in CLT (Cross Laminated Timber) komt.

Daarnaast loopt het project Samenbiobased bouwen. Dit project raakt twee thematafels en is opgenomen en nader toegelicht onder Circulaire economie & Energietransitie aangezien het vanuit die lijn wordt gefinancierd.

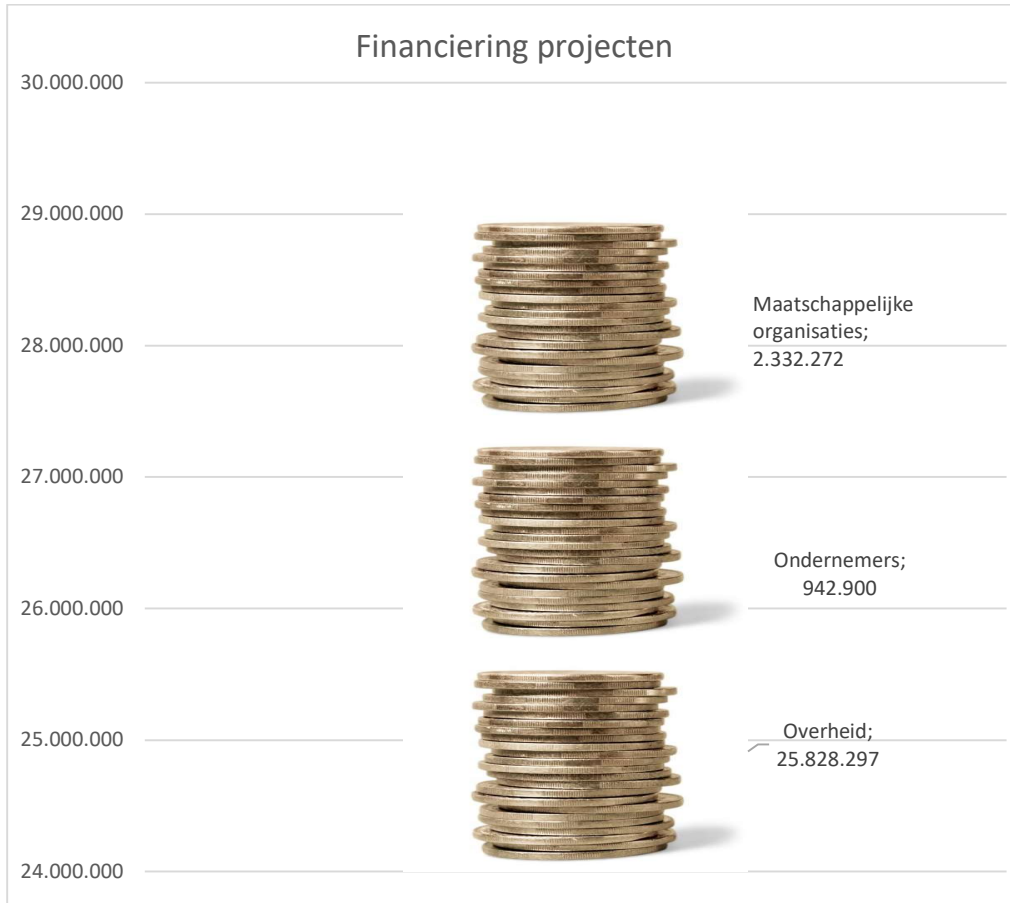
Projecten in ontwikkeling

Projectnaam	Korte omschrijving
Loket kleine projecten	Kleinere woningbouwprojecten vragen relatief meer tijd en hebben kwantitatief minder impact. Daarnaast ontstaan dergelijke initiatieven vaker vanuit een niet-professionele ontwikkelaar, waardoor er minder expertise is bij ontwikkelingen. Toch is uitgerekend onze regio gebaat bij veel kleinere projecten. Door de focus op snelheid te leggen bestaat de kans dat deze niet de verdiende focus krijgen. Om dit te voorkomen en om deze projecten toch vlot te trekken, kan een loket behulpzaam zijn. We gaan dit toetsen bij enkele gemeenten.
Regionale aanpak voor vernieuwd opdrachtgeverschap voor innovatieve, toekomstbestendige woningbouw	Betaalbaar bouwen en toekomstbestendig bouwen vraagt om een nieuwe manier van uitvragen van gemeenten en woningcorporaties. In 2024 maken we een start met betaalbaar bouwen. In 2025 krijgt dit een vervolg waarbij de focus wordt verbreed naar toekomstbestendig

Innovatie hotspot voor toekomstbestendige bouw	<p>bouwen zoals in de Kwekerij is Doetinchem.</p> <p>Er wordt een gezamenlijke ruimte ingericht en een samenwerking opgezet zodat partijen die betrokken zijn bij de woningbouw voortdurend met elkaar kunnen spreken over innovatieve (proces) vraagstukken. Onderwijs wordt hierbij betrokken en ook wordt gekeken hoe we zo goed mogelijk kunnen profiteren van onze innovatieve maakbedrijven.</p>
Flexpool/Aanjaagteam voor nieuwbouw	<p>Ambtelijke capaciteit speelt een beperkende rol bij het behalen van de gestelde doelen. Dit geldt voor alle partijen die betrokken zijn; zowel gemeenten, corporaties als bouwbedrijven komen werknemers tekort. In 2025 verwachten we, na onderzoek in 2024 te kunnen overgaan op het opzetten van een personele pool die past bij onze behoeften als regio. Dit kan ook in de vorm van aansluiten bij reeds bestaande pools van andere regio's, de provincie of andere schaal.</p>
Uitwerken woonstrategieën	<p>In de Regionale Woonagenda Achterhoek zijn een viertal woonstrategieën benoemd. Door deze woonstrategieën verder uit te werken versnellen we het zoekproces naar goede locaties. Daarnaast helpt dit in het identificeren van kansen en benoemen van knelpunten. We voeren zo een gesprek over meer integrale kijk binnen de regio.</p>
Wonen- en zorgconcepten	<p>De Achterhoek kenmerkt zich door vergrijzing en veel kernen in een landelijk gebied. Wonen en zorg heeft daarom in deze regio extra aandacht. Daarom streven we in 2025 naar het gezamenlijk ontwikkelen van wonen- en zorgconcepten en daadwerkelijk realiseren hiervan. Hiervoor zien we veel kansen in woonvormen tussen 'thuis en het verpleeghuis': aanleunwoningen, serviceflats, hofjes en woonzorgboerderijen. Het kleinschalig wonen in de vele Achterhoekse kernen en buurtschappen leent zich hier uitermate goed voor.</p>

Financiering lopende projecten

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	25.828.297	2.332.272	942.900	29.103.469

3.2 Circulaire economie & Energietransitie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

Circulariteit heeft een belangrijke plek gekregen in de Achterhoek. Essentieel is de transitie naar hernieuwbare grondstoffen, biomassa wordt in de kringlooplandbouw, in het voedselsysteem en voor bouw en infra optimaal benut. Uiterlijk in 2050 is de regio energieneutraal. We maken de Achterhoek klaar voor een duurzame toekomst en groeien uit tot de schoonste regio van het land. In de transitie naar een duurzaam schone regio worden hernieuwbare grondstoffen gebruikt, (bouw)materialen hergebruikt en door minder emissies kan de biodiversiteit herstellen. We willen in 2030 een reductie van 50% van de primaire grondstoffen realiseren t.o.v. 2010. We willen koploper blijven in het realiseren van een kringlooplandbouw, en werken aan de transitie in de hele keten om te komen tot een duurzaam voedselsysteem. Door hoogwaardig benutten van grondstoffen en recycling van reststromen zijn er minder emissies en creëren we ruimte voor meer biodiversiteit.

Hoe gaan we dat doen?

Voor een schone energievoorziening worden slimme oplossingen ontwikkeld want het stroomnet in onze regio zit 'vol'. Naast energiebesparing ligt de focus op maximaal benutten van duurzaam opgewerkte energie met flexibele consumptie, opslag van energie en gebruik van alternatieve energiebronnen. Naast private oplossingen door huishoudens en industrie worden coöperatieve oplossingen ontwikkeld.

In de bouw en infra, bij bedrijven en op bedrijvensparken is de inzet gericht op besparing van primaire grondstoffen. Daarvoor worden bedrijfsprocessen en producten getransformeerd. Met onze sterke agrosector, innovatieve maak- en bouwbedrijven werken we samen in de keten van productie, verwerking en toepassing van (lokaal geproduceerde) biobased materialen.

We versnellen de transitie naar kringlooplandbouw met een goed verdienmodel en praktische ontwikkeling van duurzame oplossingen. De regio is een innovatie-ecosysteem, een field lab met de proefboerderij en satellieten bij boeren die pilots doen. Er wordt doorlopend geëxperimenteerd en gewerkt aan opschaling van innovaties; van bedrijfsniveau naar regio brede toepassing.

Duurzame productie wordt verbonden aan duurzame consumptie voor een groene en schone economie. Om het voedselsysteem te verduurzamen, zetten we in op alle schakels in de keten. Burgers worden actief betrokken om een bewuste keuze te maken om duurzaam te consumeren.

Daarnaast zetten we in op het vergroten van de biodiversiteit door natuurinclusieve landbouw en het creëren van de juiste randvoorwaarden in ons landschap, maar ook binnen de bebouwde kom.

Te bereiken maatschappelijk effect

Door over te schakelen naar hernieuwbare energie en grondstoffen, worden minder primaire grondstoffen gebruikt, zijn emissies verminderd en is de biodiversiteit toegenomen.

- Betaalbare en duurzame energie (SDG 7)
- Industrie, innovatie en infrastructuur (SDG 9)
- Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12)
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

SDG 7 en 12 zijn leidend voor een duurzame schone regio; met duurzame energie en een duurzaam voedselsysteem door kringlooplandbouw. Door technische en sociale innovatie bereiken we deze doelen. Door in te zetten op het vergroten van de biodiversiteit werken we daarnaast aan SDG 15, leven op het land.

Doelen Circulaire economie en Energietransitie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.	Regionaal wordt 40% duurzame energie opgewekt, en uiterlijk in 2050 is de regio energieneutraal.
De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.	
Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.	Gebruik van primaire grondstoffen is t.o.v. 2010 met 50% verlaagd o.a. door toepassen van lokaal geproduceerde biograndstoffen in bouw & infra.
In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.	
Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.	Broeikasgasemissies door CO2 zijn teruggebracht met 60% (t.o.v. 1990) en emissies van stikstof en ammoniak zijn door kringlooplandbouw substantieel gedaald. De biodiversiteit is toegenomen.

Aanpak voor 2025

Op weg naar een schone, duurzame regio

De verduurzaming van grondstoffen en vooral onze energiehuishouding heeft meer aandacht gekregen door geopolitieke ontwikkelingen. Betaalbare en altijd beschikbare energie is niet langer vanzelfsprekend. De beperkingen in het huidige elektriciteitsnet vragen om slim gebruik van de beschikbare capaciteit. Het bouwen met natuurlijke materialen, lokaal geproduceerde vezelgewassen komt op gang door de regionale biobased keten die afgelopen jaren is ontwikkeld.

In 2025 werken we verder aan de transitie naar een schone, duurzame regio met leren door te experimenteren, actief kennis te delen en vraag en aanbod bij elkaar brengen. Door aandacht voor de sociale transitie zetten we ook stappen in de manier van werken, produceren, bouwen en consumeren. Specifieke aandachtspunten hierin zijn vernieuwend opdrachtgeverschap en samenwerken in netwerken. Crossovers met andere thematafels dragen bij aan het versnellen van de transitie naar een schone, duurzame regio.

Slim energiemanagement

De inzet op duurzame opwekking van de afgelopen jaren is verschoven naar netbewuste ontwikkelingen, omdat het elektriciteitsnet (nog) niet is ingericht op de toenemende energievraag. De inzet is dan ook vooral gericht op verandering in gedrag (verbruikspatronen), (ver)delen van beschikbare netcapaciteit en versneld uitbreiden van het (lokale) elektriciteitsnet. Slim energiemanagement is van belang voor alle inwoners en gebruikers in de gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie en landbouw. In verschillende projecten wordt gewerkt aan (onderdelen van) integrale energiegemeenschappen al dan niet met een (coöperatief) zelfleveringsmodel. Regionaal wordt capaciteit en kennis gebundeld, waarmee regie op en samenhang van ontwikkelingen wordt versterkt.

Transitie in landbouw mét de boeren

De impuls in het regionale agro food-ecosysteem krijgt doorwerking in 2025. Centraal staat het ontwikkelen van (delen van) toekomstbestendige landbouwconcepten die inspelen op de uitdagingen op gebied van klimaat, water, natuur, bodem, stikstof, en biodiversiteit, voor de specifieke context van de Achterhoek. Dat gebeurt vanuit de samenwerking tussen boerenorganisaties én met ketenpartners en overheden. In de Achterhoek ligt de focus op thema's waar we al langer aan werken zoals de mineralenkringloop en een gezonde bodem, en de wateropgave (kwaliteit en kwantiteit). De lerende aanpak, met boeren van 'onderop'

en (boeren)experimenten is steeds het vertrekpunt. Delen van kennis speelt een belangrijke rol. Voor de transitie richten we ons ook op het vervolg: de opschaling en doorwerking naar gebiedsgericht werken, in samenwerking met provincie en ministerie.

Circulair en duurzaam bouwen versnellen

De beweging voor biobased grondstoffen die in 2022 in gang is gezet met het project Samen Biobased Bouwen heeft navolging gekregen in verschillende (bouw)projecten en andere regionale activiteiten. Dat wordt in 2025 vervolgd om de ontwikkeling van productie, verwerking en toepassing van hernieuwbare grondstoffen te stimuleren. De focus ligt naast koplopers op de bredere groep boeren en bedrijven die duurzame en circulaire oplossingen toepassen.

Er is een koppeling gelegd met de nieuwbouwpoging (o.a. via de Woondeal) en de verduurzaming van woningen die nodig is. Er zijn heldere afspraken gemaakt over het percentage woningen waarin biobased materiaal wordt toegepast. Met name woningcorporaties stappen steeds vaker over op biobased isolatie materialen en andere toepassingen. We werken aan vernieuwend opdrachtgeverschap onder andere met gemeenten en woningbouwcorporaties om de duurzame uitvraag te stimuleren.

In 2025 brengen we in beeld hoe teeltsystemen kunnen bijdragen aan opgaven zoals natuurherstel, aanpak droogte en verbetering biodiversiteit en waterkwaliteit. Voor de regionale economie brengen we in kaart welke kansen de grondstoffentransitie biedt om nieuwe bedrijvigheid te creëren. Tot slot blijven we inzetten op verdere bewustwording met goede voorbeelden, voor zowel ondernemers als inwoners en brede kennisdeling in samenwerking met andere regio's en het Rijk.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is cruciaal voor ons bestaan op de aarde. De verkenning in 2023 is in 2024 benut om gezamenlijke ambitie te ontwikkelen en visie te ontwikkelen hoe regionaal een impuls aan biodiversiteit te geven. De inhoudelijke doelen worden opgesteld in een participatief traject zodat dit gedragen wordt door alle betrokken partijen zoals agrariërs, landeigenaren en overheden.

In 2025 worden de plannen verder uitgewerkt op drie thema's: het herstellen dan wel creëren van natuur en biodiversiteit binnen de bebouwde kom, op agrarische gronden en andere gronden in het buitengebied zoals bermen, watergangen en landgoederen. In de uitwerking wordt onderzoek en monitoring meegenomen, om de ontwikkeling over meerdere jaren te volgen.

Projecten Circulaire economie & Energietransitie

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2024-2025 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projectuitvoering zal plaatsvinden in wisselende samenstelling door verschillende uitvoerders. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024 van projecten die (door)lopen of starten in de tweede helft van 2024 en/of verder.

Lopende projecten

Projectnaam	Korte omschrijving
Innovatiecentrum de Marke	De Achterhoek ontwikkelt zich tot nationale koploper in innovatie en kennisontwikkeling op de terreinen kringlooplandbouw, natuurinclusieve landbouw en precisielandbouw. Die koploperpositie dankt de Achterhoek aan een effectief open innovatiesysteem waarin boeren, bedrijfsleven, kennisinstellingen, onderwijs, ketenpartijen en overheden samen grenzen verleggen. De Marke is spil, kenniscentrum en innovatiehub in dit innovatie-eco-agrosysteem.
Groene leerkenniswerkplaats (GLKWP)	De Achterhoek is aangewezen als agro-innovatieregio voor kringlooplandbouw. Het agro-onderwijs wil daar volledig op aansluiten door een sterke samenwerking met de innovatieve agrosector. Om ook

praktijk-rijk te kunnen leren moet het onderwijs veel meer plaatsvinden buiten het schoolgebouw. De hybride leervormen en toekomstbestendig onderwijs worden vormgegeven in de samenwerking tussen de onderwijsinstelling en een groot aantal bedrijven. Waaronder de 300 boeren en loonwerkers verenigd in de VKA en de Marke, toeleveranciers waaronder ForFarmers en afnemers waaronder Friesland Campina. Hierbij is maximaal synergie gezocht met andere lopende projecten en samenwerkingsvormen.

Slimme energiesystemen Achterhoek	Het in kaart brengen van huidige en toekomstig te verwachten knelpunten in de netcapaciteit en kansen en mogelijkheden om de beschikbare netcapaciteit beter te benutten. Op kansrijke locaties (bedrijvenparken) aan de slag met bedrijven met impact op netbalancing.
Ontwikkeling concept halvering stikstofemissie melkstal	Dit onderzoeks en ontwikkelingsproject richt zich op het ontwikkelen van een algemeen toepasbaar concept voor het halveren van de NH ₃ -stikstofemissies uit Achterhoekse veestallen en de ontwikkeling van een betaalbaar systeem voor de monitoring van het niveau van NH ₃ -stikstofemissies in de verschillende typen veestallen. Uiteindelijk leidt dit tot een overzicht van effectieve maatregelen die in veel voorkomende Achterhoekse melkveestaltypen de emissie van NH ₃ -stikstof significant verminderen.
Biobased bouwen Achterhoek	De uitwerking van een ketenaanpak gericht op biobased bouwen, met landbouw, maak- en bouwindustrie in samenwerking met overheden en onderwijs. Dit project operationaliseert in een periode van 2 jaar een fieldlab waarbinnen vezels uit extensieve teeltgewassen, agrarische reststromen en beheer van de openbare ruimte vanaf 2025 ingezet kunnen worden in de duurzame renovatie van woningen in de Achterhoek. Dit gebeurt in samenwerking met thematafel wonen en vastgoed.
Stimuleren energietransitie agraris Achterhoek	Het project richt zich op het stimuleren van de energietransitie in de Achterhoekse agrarische sector door het inzetten van expertise en reeds ontwikkeld materiaal (door o.a. de WUR), het uitvoeren van een pilot en maatwerk adviestrajecten.

Projecten in ontwikkeling

Projectnaam	Korte omschrijving
Vernieuwend/circulair Opdrachtgeverschap	Kennis- en leerprogramma's om werkwijze/bedrijfsvoering van onder anderen opdrachtgevers aan te passen t.b.v. verduurzaming en toepassing innovaties (o.a. biobased, bouw en infra).
Energietransitie	Aanpak netbewuste (congestie)verduurzaming bedrijven(terreinen) Het ontwikkelen van (regionale scenario's voor) energiegemeenschappen (o.a. verkenning mogelijkheden grensoverschrijdende aanpak). Experimenten met lokale, collectieve oplossingen.
Kringlooplandbouw	Experimenten gericht op opgaven water/klimaat/natuur, t.b.v. ontwikkelen handelingsperspectieven/vernieuwend instrumentarium voor bedrijfsvoering en/of gebiedsgerichte aanpak.
Biobased/circulair bouwen	Het uitvoeren van een (ontwerpend) onderzoek voor toepassen vezelgewassen i.s.m. het ministerie van BZK. Aandacht voor biodiversiteit, groenblauwe dooradering, natuur, klimaat en landschappelijke kwaliteit. Sociaal economische verkenning voor biobased/circulaire activiteiten en versterking van regionale economie.
Biodiversiteit	Initiatieven als uitwerking van regionale agenda (opgesteld in 2024).

Financiering lopende projecten

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	2.124.935	472.949	900.131	3.498.015

3.3 Gezondste Regio

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We richten ons op vernieuwing en verbetering binnen de gezondheidszorg en welzijnssector, zodat de gezondheid van de Achterhoekse inwoners waar mogelijk kan toenemen. We streven ernaar dat mensen zo lang mogelijk zelf regie kunnen voeren over hun eigen gezondheid en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.

We hanteren twee pijlers: preventie en zorginnovatie. Door te investeren in preventie worden we in de Achterhoek gezonder en kunnen we de belasting op de zorg verminderen. Door een gezonde leefstijl zal op de lange termijn minder zorg nodig zijn. Daarnaast biedt zorginnovatie de mogelijkheid voor slimme oplossingen zodat alle inwoners van de Achterhoek goede, toegankelijke en betaalbare zorg kunnen blijven ontvangen, ook in 2030. We willen werken vanuit een nieuwe visie op anders oud(er) worden in relatie tot wonen en daarmee ook een andere kijk op de rol van het bestaande zorgaanbod in combinatie met wonen. Daarnaast werken we aan innovatie van het gezondheidssysteem, onder de noemer Achterhoek Gezond.

We zetten samen met onze partners in op de filosofie van 'positieve gezondheid', met andere woorden het vermogen van mensen zich aan te passen en zelf regie te voeren en om te voorkomen dat mensen ziek worden en zorg nodig hebben. Door op alle niveaus te investeren in leefstijl, preventie, gezondheid en gedrag kan een deel van de ziekte- en behandelkosten vermeden worden. Door het stimuleren van een gezonde leefstijl hopen we het ziekteverzuim terug te dringen en daarmee de arbeidsparticipatie te verhogen.

Hoe gaan we dat doen?

We werken aan verbindingen tussen het zorgen voor de gevolgen van een aandoening (care), het genezen van een aandoening (cure) en het voorkomen van een aandoening (preventie), zodat een integrale aanpak ontstaat. Hierbij investeren we in de samenwerking tussen partijen en aanbieders die op verschillende plaatsen in de keten werken. Op deze wijze is het mogelijk kennis en middelen richting preventie te verschuiven. Vanuit de ontwikkelplekken van Achterhoek Gezond gaan we samen aan de slag en leren we om het echt anders te doen; meer gericht op gezondheid en samen met inwoners. Op regionaal niveau gaan we vanuit Achterhoek Gezond de randvoorwaarden gezamenlijk invullen: anders organiseren, financieren en monitoren. Door deze aanpak zijn we in staat om groots te denken en met kleine, concrete stappen ons doel te bereiken. En tevens om samen te leren en steeds verder te komen in de beweging naar meer gezondheid voor alle inwoners van de Achterhoek.

Te bereiken maatschappelijk effect

Achterhoekers zijn in 2030 samen langer gelukkig en gezond.

- Goede gezondheid en welzijn (SDG 3)
- Eerlijk werk en economische kansen (SDG 8)
- Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11)
- Partnerschap om doelstellingen te bereiken (SDG 17)

De meest kenmerkende SDG voor een leven lang gezonde regio is uiteraard SDG 3: gezondheidszorg voor iedereen; waarbij we met elkaar er voor zorgen dat we alle inwoners betaalbare en tijdige zorg en ondersteuning op maat kunnen bieden. Daarvoor moeten we ook werken aan het tegengaan van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Daarvoor zijn de SDG's 8 en 11 belangrijke voorwaarden: een gezonde economische regio en een gezonde leefomgeving.

Doelen Gezondste Regio

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.	De ervaren kwaliteit van zorg is verbeterd. De totale kosten van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten stijgen minder hard dan de huidige verwachting.
De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.	De ervaren gezondheid van de Achterhoekers is toegenomen. Achterhoekers scoren beter op de verschillende dimensies van positieve gezondheid. Het ziekteverzuim ligt in de Achterhoek lager dan bij soortgelijke bedrijven of organisaties elders.
Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.	De veerkracht en weerbaarheid van Achterhoekers zijn toegenomen.

Aanpak voor 2025

Voor de realisatie van de Achterhoek Visie 2030 en de gezamenlijke visie op zorg en gezondheid 'Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek' werken we vanuit de regionale samenwerking aan landelijke ontwikkelingen zoals het Integraal Zorgakkoord. Hierbij zetten we specifiek in op het versterken van de verbindingen tussen zorgorganisaties en gemeenten, om te werken aan de verschuiving van behandelen naar voorkomen. De genoemde landelijke ontwikkelingen, zoals het IZA, bieden ons de kans om met onze visie op zorg en gezondheid aan de slag te gaan en de stap te maken naar de uitvoering. Dit vraagt het aanjagen van samenwerkingen, het koppelen van initiatieven en regionaal sturen op prioriteiten. Inmiddels geven we via de Thematafel De Gezondste Regio uitvoering aan deze ambities en werken we daarbinnen met een regiegroep.

Uitvoering Integraal Zorgakkoord

Vanaf 2024 is het regioplan Achterhoek medebepalend voor onze activiteiten. Het Regioplan De Gezondste Regio is eind 2023 vastgesteld als regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het regioplan bevat prioritaire opgaven en is te beschouwen als een gezamenlijk kader en uitvoeringsprogramma en draagt bij aan de doelen van de Achterhoek Visie 2030.

De vastgestelde thema's in de Achterhoek zijn (1) Gezond Leven en Preventie, (2) Veerkrachtig Ouder Worden, (3) Mentaal Gezond en (4) Prettig Werken in Zorg en Welzijn. Daarnaast zijn er drie dwarsverbanden die op alle thema's hun uitwerking hebben: (1) Digitalisering en Technologie, (2) Toekomstbesteding Zorglandschap en (3) Samenwerking.

Vanuit regierol werken we aan de uitvoeringsstructuur, waarbij per thema impactvolle transformaties voor de Achterhoek ontwikkeld worden. Deze acties kunnen leiden tot aanvragen voor transformatiemiddelen, een aanvraag voor de inzet van Regio Deal middelen of zijn een voorzetting van al bestaande activiteiten. Daarnaast werken we aan regionale monitoring (met link naar de Achterhoek Monitor) en een regionaal communicatieplan.

Zorginnovatie

Om te komen tot slimmere zorg en het voorkomen van ziekten, is anders financieren, monitoren en organiseren van zorg noodzakelijk. Hier proberen we vanuit de tafel uitvoering aan te geven en kennis over te delen. De afgelopen jaren zijn in de regio mooie voorbeelden ontstaan, denk hierbij aan de zorgcorporatie(s). Deze initiatieven gaan we vanuit een regionale aanpak desgevraagd ondersteunen en verder brengen en zijn van belang voor leefbare gemeenschappen in de Achterhoek.

Wat betreft zorginnovatie en de uitwerking van het onderdeel digitalisering en technologie in het regioplan, zoeken we de samenwerking met en sluiten we aan bij al bestaande initiatieven, zoals de Technologie en Zorgacademie Achterhoek en Vereniging Digitalisering Zorg Achterhoek. Deze partijen zijn direct verbonden bij

de uitvoering van het Regioplan Achterhoek. Daarnaast zetten we ook in op concrete toepassingen van zorgtechnologie en digitalisering.

Preventie

De afgelopen jaren is met verschillende interventies ingezet op preventie. In 2025 gaan we hiermee door, onder andere om de toenemende gezondheidsverschillen te kunnen verkleinen. Hiervoor werken we ook aan de uitrol van een communicatie en bewustwordingscampagne. Deze campagne is gericht op het versterken van eigen regie en inwonersbetrokkenheid. Daarnaast werken we aan het ontwikkelen van platforms/tools en projecten die helpen bij versterken van eigen regie en preventie.

Projecten Gezondste Regio

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2024-2025 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projectuitvoering zal plaatsvinden in wisselende samenstelling door verschillende uitvoerders. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024 van projecten die (door)lopen of starten in de tweede helft van 2024 en/of verder.

Lopende projecten

Projectnaam	Korte omschrijving
Achterhoek Monitor thema Gezondste Regio	Data en informatie verzamelen en analyseren vanuit het sociaal domein, cure en care zodat er inzicht komt in de gezondheid en zorg van de hele populatie van de Achterhoek en dat er programmasturing kan plaats vinden. Enkele hoofdindicatoren worden opgenomen in de Achterhoek Monitor.
Fit veur altied	Dit project richt zich op gezondheid en fitheid van de beroepsbevolking binnen de regio Achterhoek. Dit wordt gerealiseerd door het vormen van een regionaal, op beweging en preventie gericht ondersteuningssysteem voor werkgevers én hun werknemers. Dit systeem bestaat nog niet, maar de ingrediënten zijn er al wel.
Preventie Akkoord Achterhoek	Een Achterhoeks Preventie akkoord waar resultaatafspraken in staan waarop de ondertekenaars aanspreekbaar zijn. Als leidraad is het Nationaal Preventie Akkoord gebruikt met aanvullend de Achterhoekse thema's schulden aanpak, meedoen en weerbaarheid. Het Achterhoekse Preventie Akkoord sluit nauw aan bij het vernieuwde Achterhoekse Beweeg- en Sport Akkoord.

Projecten in ontwikkeling

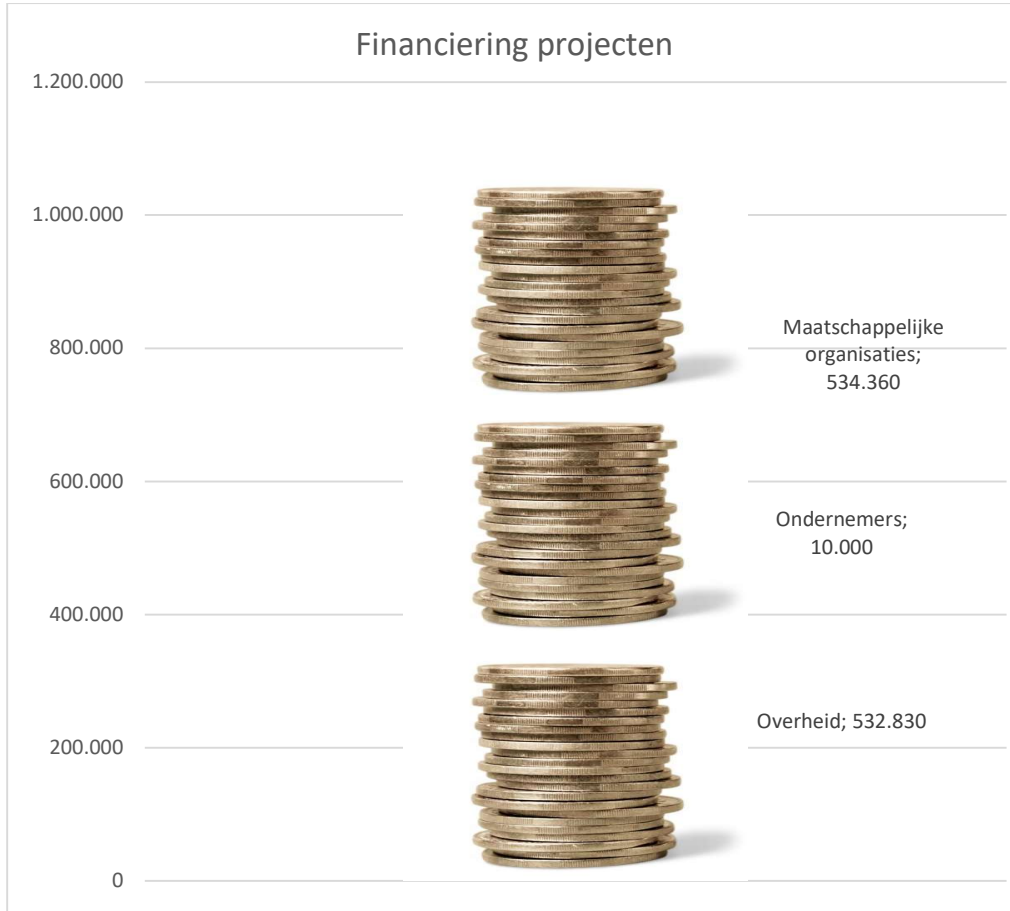
Projectnaam	Korte omschrijving
Netwerkcoördinatie regionale vertaling Integraal Zorgakkoord (IZA) en uitvoering Regioplan De Gezondste Regio	Coördinatie van de regionale doorvertaling van het Integraal Zorgakkoord. Dit betreft de uitvoering van het Regioplan De Gezondste Regio (2023-2027). O.a. uitwerking in regionale prioriteiten, themalijnen, benodigde structuren en aanjagen en organiseren uitvoeringskracht.
Bewustwordingscampagne De Gezondste Regio	Opzetten van een communicatieboodschap over het Regioplan De Gezondste Regio. Het betreft een regionale bewustwordingscampagne over de verandering in de gezondheidszorg die we vanuit regioperspectief willen uitdragen.
Monitoring De Gezondste Regio	Verder opstellen en concretiseren van de gezamenlijke werkagenda, met specifiek aandacht voor het opstellen van meetbare doelstellingen en het aanbrengen van prioritering, focus en fasering in de

	(voorgenomen) acties.
Regionale aanpak 'Praat vandaag over morgen'	De campagne 'Praat vandaag over morgen' is verbonden aan de Thematafel De Gezondste Regio om de campagne in gezamenlijkheid verder uit te dragen en uit te bouwen. Het doel van de campagne is bewustwording bij ouderen in de regio Achterhoek over de noodzaak zich voor te bereiden op ouder worden en hun eigen rol hierin, specifiek voor de thema's omzien naar elkaar, prettig wonen en gezond & fit blijven.
Fit Veur Altied 2.0	Het project Fit Veur Altied eindigt in 2024. Daarmee zijn bij vele Achterhoekse organisaties stappen gemaakt als het gaat om vergroten van de gezondheid van de medewerkers en bewustwording. In het vervolg willen we met name het ontstane ecosysteem verder opbouwen.
Uitvoering Regio Deal	<p>Vanuit de Regio Deal ontstaat de mogelijkheid om te werken aan (lokale) samenwerking en voorzieningen en daarmee bij te dragen aan de impactvolle transformaties uit het Regioplan De Gezondste Regio. Hier gaan we voor complementariteit vanuit verschillende financieringsstromen. Vanuit diverse uitvoeringscoalities ontstaan ideeën over projecten om bij te dragen aan doelen uit Visie 2030 en Regioplan De Gezondste Regio. Soms binnen 4 thema's, soms ook binnen de dwarsverbanden. Enkele voorbeelden van projecten die momenteel worden verkend zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionaal Platform eigen regie - Gezamenlijke aanpak gezonde leefomgeving - Achterhoek Gezonde en duurzame voeding

Daarnaast wordt fase 2 en 3 van het project Digivaardige achterhoekers opnieuw opgebouwd. Dit project raakt twee Thematafels en is opgenomen en toegelicht onder Onderwijs en Arbeidsmarkt aangezien het vanuit die lijn wordt gefinancierd.

Financiering lopende projecten

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	532.830	534.360	10.000	1.077.190

3.4 Ruimtelijk Perspectief Achterhoek

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

Nederland staat voor grote uitdagingen als het gaat om het gebruik en de (her)verdeling van schaarse ruimte en de verbetering van de leefomgeving. De omvang van de ruimtelijke opgaven in ons land is groot en de ruimte is schaars. De transitie van de landbouw, de energietransitie, de woningbouwopgave, de droogte aanpak, werklocaties en circulaire economie zijn allemaal urgente opgaven. Stuk voor stuk hebben ze verstrekkende gevolgen voor de wijze waarop we onze ruimte en landschap inrichten.

Daarom wordt een krachtig toekomstperspectief gemaakt voor de Achterhoek, dat herkenbaar en ambitieus is en een basis biedt om prioriteiten te stellen en keuzes te kunnen gaan maken. Met als doel om een goede leefbaarheid in de Achterhoek en goede ruimtelijke kwaliteit van ons landschap te realiseren en daarbij bij te dragen aan brede welvaart.

Hoe gaan we dat doen?

Met de Stuurgroep RPA wordt gewerkt aan het opstellen van een integraal ruimtelijk perspectief. In 2024 leggen we de basis voor het RPA met een Contourenschets en houden we brede gebiedsateliers. De resultaten hiervan zullen in 2025 verwerkt worden in een ruimtelijk toekomstperspectief. Het proces is interactief. Door samen te werken met vele betrokken partijen nemen we de tijd om het proces zorgvuldig te laten verlopen, waarbij we ook goed kijken naar de betrokkenheid van gemeenteraden en de Achterhoek Raad.

Te bereiken maatschappelijk effect

Het gedachtegoed van de SDG's is een basis voor het RPA en de ruimtelijke keuzes die we moeten maken. De uitdaging is om de SDG's in samenhang te benutten en daarmee de integraliteit en de verbinding tussen de doelen te vergroten. Extra aandacht heeft het verbinden van de SDG's die gaan over natuur en biosfeer (SDG 15) aan de SDG's die gaan over samenleving en economie.

SDG 15 – Leven op het land

Bescherming, herstel en duurzaam beheer van het leven op het land in al zijn vormen. Bescherming en herstel van ecosystemen en biodiversiteit kunnen de weerbaarheid tegen toenemende bevolkingsdruk, intensivering van landgebruik en klimaatverandering versterken.

SDG 17 – Partnerschap om doelstellingen te bereiken

Dit is de basis van de uitvoering om tot een RPA te komen.

Doelen Ruimtelijk Perspectief Achterhoek

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
-------------	-----------------------------

Op dit moment zijn er nog geen expliciete inhoudelijke doelen geformuleerd.

Aanpak voor 2025

In 2025 werken we verder aan het opstellen van het RPA met de input van 2024 zoals de Contourenschets RPA en de resultaten van de brede gebiedsateliers. Voor nu staan in 2025 het daadwerkelijk opstellen van het RPA en de besluitvorming erover gepland. Vermeld moet worden dat het maken van een Ruimtelijk Perspectief voor de Achterhoek een adaptief proces is en de planning daarmee aangepast kan worden omdat een van de doelen van het komen tot een RPA is om het maatschappelijk gesprek te kunnen voeren en daarmee zorgvuldigheid een belangrijk uitgangspunt is.

Programma 4

Bedrijfsvoering en rente

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Te bereiken effect

Wij willen begrotingsevenwicht binnen de bij andere programma's nagestreefde doelstellingen en met een minimale bijdrage van de gemeenten een maximaal resultaat behalen. De kosten en opbrengsten moeten elkaar, gezien de beperkte financiële armslag, zoveel mogelijk in evenwicht houden.

Prestatie-/resultaatafspraken per activiteit Regio Achterhoek

Voor de activiteiten die Regio Achterhoek uitvoert gelden de volgende afspraken voor 2025:

Activiteit	Prestatie-/resultaatafspraak
Incidentele financiering	Realiseren van begrotingsevenwicht
Algemeen financieel beleid	<ul style="list-style-type: none">• Voldoen aan wettelijke kaders (rechtmatigheid)• Continu verbeteren van de beleidscyclus• Adequate bedrijfsvoering• Uitvoeren van interne controles• Verantwoording van de uitgaven
Treasury	Beheren van de financiële middelen

Wat mag het kosten?

Begroting Regio Achterhoek (deel 2) Programma 4: Bedrijfsvoering en rente	R 2023	B 2024	B 2025
Lasten (A)	826.000	414.000	756.000
Baten derden (B)	994.000	369.000	751.000
Subtotaal (B-A)	168.000	-45.000	-5.000
Bijdragen gemeenten (C)	-79.000	0	0
Saldo van baten en lasten (B-A+C)	89.000	-45.000	-5.000
Onttrekkingen reserves	48.000	45.000	5.000
Toevoegingen reserves	-137.000	-	-
Resultaat	0	0	0

Toelichting

De mutatie reserve (€ 5.000) betreft een onttrekking aan de reserve onderhoud huisvesting voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten.

De kosten voor bedrijfsvoering betreffen de kosten voor leiding en ondersteuning en huisvesting. Van deze kosten is een bedrag van € 346.000 overhead. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering en het taakveldenoverzicht in de bijlagen.

Deel 2

Beleidsbegroting

Paragrafen

1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en de risico's (waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van Regio Achterhoek.

1.1 Beleid

In de nota "reserves en voorzieningen" van november 2023 zijn kaders gegeven hoe met het vermogen van Regio Achterhoek kan en mag worden omgegaan. Door het algemeen bestuur is besloten (AB 17 december 2021) dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt berekend op basis van een weerstandsratio van 1,4 * de benodigde weerstandscapaciteit, ofwel op basis van de huidige begroting 2025 € 478.000. Een surplus wordt uitbetaald als de weerstandsratio boven de 1,4 uitkomt. Dit wordt jaarlijks bepaald bij het vaststellen van de begroting en wordt bepaald op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld rekening houdend met de effecten van inmiddels genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren.

1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij besteedbaar deel van de algemene reserve vermeerderd met stille reserves en met onvoorzien posten.

Per 31 december	2024	2025	2026	2027	2028
Vrij besteedbaar deel alg. reserve	392.000	392.000	392.000	392.000	392.000
Stille reserves	memorie	memorie	memorie	memorie	memorie
Onvoorzien	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000

1.3 Risico's

Door middel van sessies met de medewerkers zijn de risico's bij Regio Achterhoek in kaart gebracht. Er is een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan. De 6 meest belangrijke risico's staan hierna genoemd.

Risico	Kans	Impact (€) per jaar	Beheersmaatregelen
Inzetten van incidenteel beschikbare middelen voor projecten (bijv. middelen bevolkingsdaling); risico's zijn geen politieke keuzes durven maken, tegenstrijdige belangen en het vinden van cofinanciering.	Hoog	Reputatieschade. Geen impact in € voor Regio Achterhoek.	Structuur met Achterhoek Raad, Board en Thematafels met 30 samenwerking voor besluitvorming over projecten.

Risico	Kans	Impact (€) per jaar	Beheersmaatregelen
Als gevolg van een slechtere financiële situatie bij gemeenten bestaat de kans dat Regio Achterhoek een bezuinigings-taakstelling opgelegd krijgt.	Laag	Financiële impact bij een taakstelling van 10% is € 240.000 per jaar.	Bij een bezuinigings-taakstelling zullen structureel maatregelen in gang gezet moeten worden met kans op gevolgen voor wachtgelden.
De gevolgen van de CAO onderhandelingen en premiestijgingen leiden tot hogere personeelskosten.	Laag	Financiële impact bij 1% afwijking in de uitgangspunten is € 24.000 per jaar (<i>gebaseerd op primaire begroting</i>).	In 2021 hebben de gemeenten ingestemd met een gewijzigde systematiek van loon- en prijsstijgingen.
Bij eigen projecten; projecten zijn niet op tijd af of gemaakte kosten voldoen niet aan subsidievoorwaarden door bijvoorbeeld inkoop-eisen of verantwoordingseisen.	Laag	Reputatieschade en evt. financiële schade. Bij afkeuring 2% van de projectkosten is het € 25.000 (<i>gebaseerd op jaarrekening</i>).	Subsidievoorwaarden vooraf duidelijk in beeld hebben. Strenge interne controle op van de stukken conform eisen subsidievoorwaarden.
Risico's rondom personeel; langdurige ziekte of ontslag werknemer.	Middel	Eén zieke of boventallige medewerker kost gemiddeld € 114.000 per jaar.	Continue aandacht hiervoor vanuit personeelsbeleid.
Beëindiging project met structurele projectformatie	Laag	Eén medewerker is gemiddeld 0,85 fte en kost € 108.000 per jaar.	Tijdig op sturen bij naderen einde projecttermijn.

Het maximale risicobedrag inclusief structurele effecten bedraagt € 1.178.000. De genoemde risico's zullen niet tegelijk en ook niet in hun maximale omvang optreden. Om te bepalen welke weerstandscapaciteit benodigd is worden kans, frequentie en risicobedrag tegen elkaar afgezet. Hieruit komt een benodigde weerstandscapaciteit (€ 341.000). Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is wordt een relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit (begroting 2025 € 400.000). De relatie wordt uitgedrukt in een ratio, waarbij normaliter gestreefd moet worden naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,0 (voldoende). De ratio weerstandsvermogen is € 400.000 / € 341.000 = 1,2 (voldoende).

Beoordelingstabel:

Categorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Overige risico's

Schadeclaim Moram

De zaak Moram betreft een brand bij Moram in 's-Heerenberg in maart 2001. In 2004 heeft het dagelijks bestuur besloten dat dit aspect buiten de opschaling van de brandweertaak blijft en voor rekening van de Regio Achterhoek is. In 2006 is een hoofdprocedure John Deere-Moram gestart met een vrijwaringsprocedure richting de Regio. Deze procedure is in 2016 afgerond en hiermee krijgt de vrijwaringsprocedure tussen Regio en Moram geen vervolg. In 2008 is een tweede claim in de hoofdprocedure Bosman-Moram neergelegd bij de Regio Achterhoek. De vrijwaringsprocedure van Moram richting Regio krijgt geen vervolg (schikking in hoofdprocedure). Er loopt formeel echter nog wel steeds een procedure bij het Gerechtshof in deze zaak, waardoor de zaak op enig moment weer zou kunnen gaan leven. De verwachting dat dit gebeurt, is klein.

In januari 2021 heeft de Regio een stuitingsbrief ontvangen van de verzekeraar van John Deere. Hiermee wordt de verjaring van de (eventuele) vorderingen van John Deere en haar verzekeraars op de Regio gestuit.

1.4 Financiële kengetallen

In de BBV is voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van vijf verplichte financiële kengetallen opgenomen moet worden voorzien van een toelichting.

Kengetallen 2022-2024:	Rekening 2023	Begroting 2024 primair	Begroting 2024 bijgesteld	Begroting 2025
netto schuldquote (zie I)	-127%	-154%	-182%	-122%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-147%	-181%	-203%	-138%
Solvabiliteitsratio (zie II)	35%	28%	30%	26%
structurele exploitatieruimte (zie III)	0,26%	0%	0%	0%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

Kengetallen meerjarenbegroting:	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
netto schuldquote (zie I)	-82%	-51%	-11%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-93%	-63%	-12%
Solvabiliteitsratio (zie II)	26%	24%	26%
structurele exploitatieruimte (zie III)	-5%	-6%	-8%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

- I De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende geleden weergegeven. Een negatieve schuldquote geeft aan dat er sprake is van een overschot aan middelen, dit is bij Regio Achterhoek het geval. Omdat de door derden bekleemde middelen komende jaren worden uitgegeven wordt de schuldquote minder negatief.
- II De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Regio Achterhoek in staat is aan haar financiële verplichting te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe gezonder het bedrijf. Dit percentage blijft redelijk constant.

- III De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Dit kengetal geeft aan dat er binnen de begroting van Regio Achterhoek geen structurele vrije ruimte aanwezig is. In 2026 ontstaat een structureel tekort. Zie hiervoor de toelichting in deel 3 bij de toelichting op de baten en lasten.

1.5 Conclusie weerstandsvermogen

De omvang van het vrij besteedbare deel van de algemene reserve is voor 31 december 2028 begroot op € 392.000. De begrote beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2028 bedraagt € 400.000. Het geformuleerde plafond voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op € 478.000. Er is geen sprake van een surplus van de algemene reserve. De ratio weerstandsvermogen is voldoende. De Regio heeft geen risicodossiers die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen waarvoor de weerstandscapaciteit aanwezig is.

2 Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van Regio Achterhoek. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor Regio Achterhoek zijn vastgelegd in:

- Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek (2023)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2023)

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasuryactiviteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Met de komst van het Schatkistbankieren is het uitzetten van overtollige middelen bij financiële instellingen niet meer mogelijk.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het renterisico bij herfinanciering. Om dit risico te beperken, mag de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). Regio Achterhoek heeft geen geldleningen lopen in 2025. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Achterhoek bedraagt voor 2025 € 418.000 ($8,2\% * € 5.098.000$). Regio Achterhoek heeft gemiddeld een overschot aan middelen (vlottende middelen > vlottende schuld) en blijft daarmee binnen de limiet.

Renteschema

	Begroting 2025	
Externe rentelasten over korte en lange financiering*		15.000
Externe rentebaten		-373.000
Saldo rentelasten en rentebaten		-358.000
Rentelasten projecten (-/-)	0	
Rentebaten projecten (+)	0	
		0
Rente over eigen vermogen	0	
Rente over voorzieningen	0	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		0
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		0
Renteresultaat op taakveld Treasury (rentebaat)		-358.000

*Mogelijk moet Regio Achterhoek in 2025 een externe lening aantrekken voor maximaal € 5 ton. Zie nadere toelichting onder 2.2. De rentebaten van de hypothekeken dekken dan deze rentelasten.

2.1.2 Krediet- en liquiditeitsrisico's

Vanaf 10 december 2013 is het Schatkistbankieren ingevoerd en worden alle overtollige middelen aangehouden in de schatkist. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meertoegestaan.

Onderstaande tabel geeft de liquiditeitsplanning weer:

Stand 1/1 (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Liquide middelen begin	20.553	22.166	12.703	8.026
Ontvangsten	17.835	3.547	4.647	3.162
Uitgaven	16.222	13.010	9.324	9.420
Liquide middelen eind	22.166	12.703	8.026	1.768

Bij het verloop van de liquiditeitsplanning is een inschatting gemaakt van de inzet van het investeringsfonds en de resterende provinciale gebiedsopgaven middelen als cofinanciering voor projecten en zijn de te ontvangen middelen van de Regiodeal opgenomen en een inschatting van de inzet hiervan.

2.2 Financiering

De aanwezig activa worden eerst met eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) en vervolgens met vreemd vermogen (voorzieningen en langlopende schulden) gefinancierd. Regio Achterhoek heeft momenteel geen geldleningen aangetrokken.

In navolgende tabel wordt het jaarlijkse financieringstekort c.q. -overschot op de bestaande vaste activa en passiva geschetst.

Stand 31/12 (x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Investerings (bestaand)	0	0	0	0	0
Ambtenarenhypotheken	460	455	449	443	437
Lening project LEADER Achterhoek	237	237	-	-	-
Vervangingsinvesteringen (MJR)	-	-	-	-	-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-
Te financieren activa (A)	697	692	449	443	437
Reserves	6.762	6.095	3.685	2.291	826
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Geldleningen	-	-	-	-	-
Financieringsmiddelen (B)	6.762	6.095	3.685	2.291	826
Financieringstekort (A-B)					
Financieringsoverschot (B-A)	6.065	5.403	3.236	1.848	389

Uit de tabel blijkt voor de komende jaren dat de activa grotendeels uit ambtenarenhypotheken bestaat. Vanaf januari 2009 zijn geen nieuwe ambtenarenhypotheken meer mogelijk, bestaande hypotheken lopen wel door tot het einde van de contractduur. De substantiële middelen in de reserves omvatten voornamelijk het investeringsfonds. Deze middelen zullen met name worden gebruikt als cofinanciering voor projecten.

De maximale omvang van de aan te trekken geldleningen is bepaald op het totaal van uitstaande hypotheken tegen een rentepercentage van maximaal 4% (bestuursbesluit van 11 november 2002). De aantrekking van geldleningen is gerelateerd aan de uitstaande personeelshypotheken, omdat de personeelshypotheken niet direct contant kunnen worden gemaakt. De financiering geschiedt namelijk nu nog door middel van interne financiering. Als zicht is op de inzet van de eigen reserves (m.n. investeringsfonds) ontstaat een maximale financieringsbehoefte van € 5 ton (stand hypotheken per 31-12-2023).

2.3 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat Regio Achterhoek bij ongewijzigde voortzetting van het (financierings-) beleid geen risico loopt. Door de vele aflossingen op hypotheken de afgelopen jaren, wordt het eventueel te financieren bedrag steeds lager (maximaal € 5 ton).

3 Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rondom de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop. De organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het algemeen bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

3.1 Doelmatig en doeltreffend beleid

In de verordening “onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Regio Achterhoek 2023” is opgenomen dat het dagelijks bestuur aan de hand van door hem onderzochte risico's in de bedrijfsvoering in de begroting jaarlijks óf en ten aanzien van welke organisatie-onderdelen, taken of projecten onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur zal worden gedaan. Op dit moment zijn er geen risico's in beeld die aanleiding geven voor een onderzoek.

3.2 Rechtmatigheid

Het dagelijks bestuur was al staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid, maar tot aan 2023 was het de accountant die hierover verslag uitbracht aan het algemeen bestuur. Vanaf 2023 moet het dagelijks bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording opstellen die opgenomen wordt in de jaarrekening. De regels over de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in artikel 213 van de Gemeentewet. Daarnaast is ook regelgeving opgenomen in het BBV, in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en in de Kadernota rechtmatigheid. Om als bestuur verantwoording te kunnen afleggen is een intern controleplan opgesteld en vastgesteld (AB 10 maart 2021). Het interne controleplan maakt inzichtelijk welke processen onderdeel van de interne controle uitmaken en wat de diepgang van de interne controlewerkzaamheden zijn. Deze controlewerkzaamheden worden gedurende het begrotingsjaar uitgevoerd.

3.3 Wat gaan we doen?

Planning & control en administratie

De financiële werkzaamheden bestaan uit het opstellen en bewaken van de begroting, de jaarrekening, (bestuurs-)rapportages, interne controle, verordeningen, externe contacten, inbreng van financiële expertise bij projecten en het voeren van de financiële administratie.

Personeelszaken en automatisering

Voor de salarisadministratie en personeelsbeleid is een contract afgesloten met gemeente Doetinchem. Voor de automatisering is eveneens een contract afgesloten met gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basis hardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) komen voor rekening van Regio Achterhoek.

Secretariaat

Het secretariaat verzorgt de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur, de secretaris en de programmaonderdelen.

Archief

De archiefwerkzaamheden bestaan uit het duurzaam bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken. Er wordt gewerkt met een digitaal archief in OneGov. De aangewezen medewerkers zijn daarbij verantwoordelijke voor een juiste en volledige archivering. Technische ondersteuning wordt vanuit de gemeente Doetinchem gegeven. Het opstellen van diverse beleidsstukken (o.a. Calamiteitenplan, Kwaliteitssysteem Informatiebeheer en Informatiebeveiligingsbeleid) is een belangrijk aandachtspunt voor 2024 en 2025.

3.4 Wat mag het kosten?

Volgens de richtlijnen in de financiële verordening worden onderstaande kosten in de paragraaf opgenomen.

	Begroting 2024	Begroting 2025
Personeelskosten (excl. wachtgeld)	1.998.000	2.442.000
Personeel in fte (incl. projecten)	21,42	23,42
Inhuur derden	28.000	30.000
Huisvestingskosten	49.000	53.000
Automatiseringskosten (incl. printer)	65.000	76.000
Budgetten voor bestuur (incl. bijeenkomsten colleges en raden)	19.000	19.000
Accountantskosten	13.000	13.000

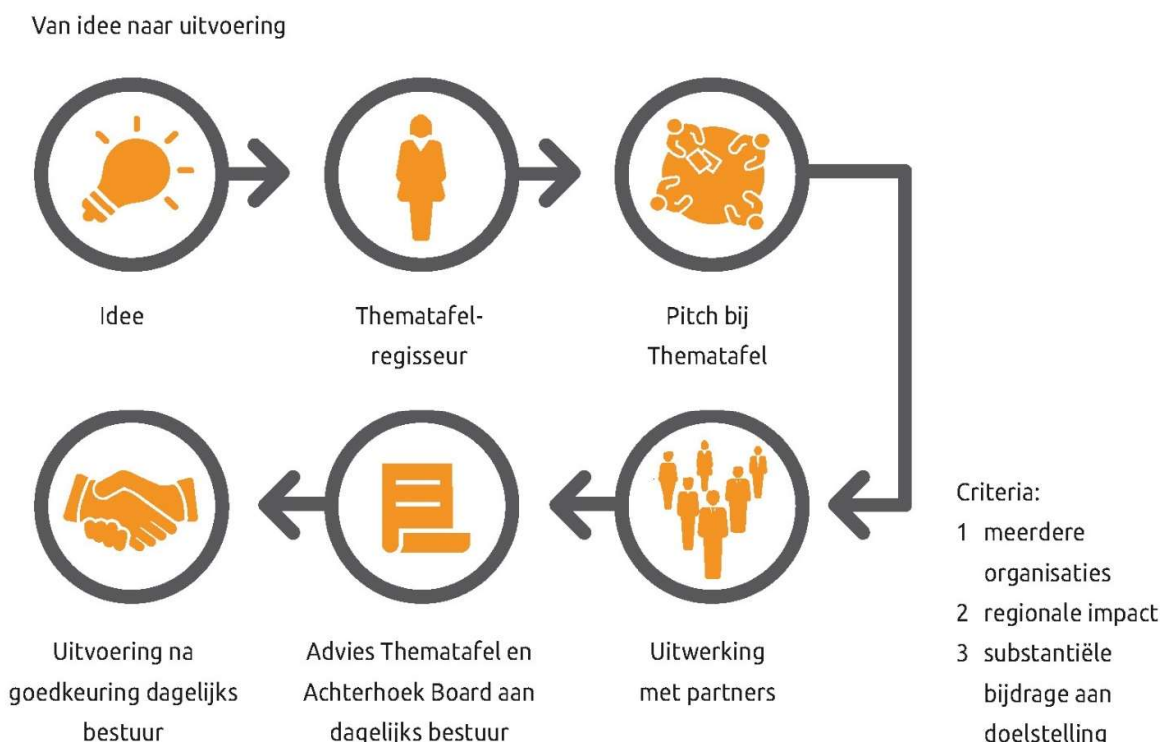
Voor een nadere onderbouwing van de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten wordt verwezen naar het formatieplan in de bijlagen.

4 Paragraaf subsidies

Subsidiemogelijkheden voor projecten

Vanuit 8RHK verlenen wij subsidies aan projecten die bijdragen aan het realiseren van de Visie2030.

In deze paragraaf wordt ter informatie aangegeven welke mogelijkheden er zoal worden gebruikt voor subsidies. Afhankelijk van de soort subsidie die er wordt aangevraagd voor een project zal er een bijpassende route worden doorlopen voor toekenning van de subsidie. Projectideeën kunnen via de Thematafels worden aangedragen.

Verloop projectvoorstel

Op het moment dat een projectidee ontstaat wordt dat via een Thematafel begeleid tot een volwaardig projectvoorstel met ook een financieringsvoorstel. Hierin is opgenomen welke bijdragen de partners (3 O's) voor hun rekening nemen en voor welk deel een subsidiebijdrage wordt gevraagd. De Thematafel leidt bij positief advies het projectvoorstel door naar de Achterhoek Board. Hierin wordt ook aangegeven op welke subsidiemogelijkheden een beroep wordt gedaan. Is de Achterhoek Board positief, dat wordt het voorstel voorgelegd aan het algemeen/dagelijks bestuur. Indien er middelen gevraagd worden uit het investeringsfonds dan is het aan het algemeen bestuur om hier een besluit over te nemen.

Voor de cofinanciering van de overheid zijn er verschillende fondsen/subsidies. Projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling met wisselende projecttrekkers. De uitvoerende partner zorgt zelf voor aanvullende financiering. Verantwoording vindt door de uitvoerende partner plaats op basis van de afgegeven subsidiebeschikking. Projecten worden gemonitord op hun bijdrage aan de gewenste doelen en op de bijdragen door de 3 O's. Niet alle uitgaven lopen via de begroting/jaarrekening van Regio Achterhoek.

In deze paragraaf worden de verschillende subsidiestromen nader toegelicht. De projecten zelf worden per thema benoemd in de programma's Smart Economy en Smart Living.

4.1 Gebiedsopgave Provincie Gelderland

De provincie heeft middelen beschikbaar gesteld voor vijf gebiedsopgaven, waaronder de Achterhoek. Deze middelen zijn of worden toegekend aan projecten. Via een bulkbeschikking (laatste wijziging mei 2022) heeft de provincie 8,1 miljoen euro aan de Achterhoek beschikt. Deze heeft een looptijd tot en met 2024 en moet in 2025 worden afgewikkeld. Daarnaast is er nog een bulkbeschikking (2021) waarmee de Provincie 7,2 miljoen euro aan de Achterhoek beschikt. Deze middelen moeten uiterlijk 31 december 2026 zijn ingezet.

De middelen vanuit de Gebiedsopgave worden ingezet als cofinanciering voor projecten. Projecten komen vanuit het veld. De projecten worden inhoudelijk en financieel kortgesloten met de Thematafel en de provincie en voorgelegd aan de Achterhoek Board. Het dagelijks bestuur neemt uiteindelijk een besluit op basis van het advies van de Achterhoek Board. Regio Achterhoek beschikt de projecten door aan de aanvrager.

4.2 Investeringsfonds

Het investeringsfonds is hoofdzakelijk gevoed met beschikbare incidentele middelen. Ook droeg de provincie sinds 2018 vanuit de gebiedsopgave middelen aan het investeringsfonds van 8RHK ambassadeurs. Deze afspraken liepen tot en met 2023. Vanaf 2024 draagt de Provincie niet meer bij aan het investeringsfonds. Tot slot wordt het fonds – zoals afgesproken in de Achterhoek Werkt Door 2.0 en vastgelegd in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023– zo mogelijk gevoed uit een voordelig jaarsaldo van Regio Achterhoek. Dit is maximaal 0,50 per inwoner per jaar (circa € 150.000).

Van het investeringsfonds wordt jaarlijks € 250.000 ingezet als werkbudget voor de Board en de thematafels. Daarnaast is € 100.000 beschikbaar als jaarlijks budget voor kleinere initiatieven. De overige middelen worden ingezet als (co-) financiering voor projecten. Inzet van het investeringsfonds loopt via de begroting van Regio Achterhoek. Het algemeen bestuur besluit over de inzet van het investeringsfonds.

Investeringsfonds

Verwachte ontwikkeling investeringsfonds:	2025	2026	2027	2028
Stand 1 januari	5.516.000	4.854.000	4.172.000	3.973.000
bij: toevoeging € 0,50 p.i.	151.000	151.000	151.000	151.000
af: kosten Board (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
af: kosten thematafels (jaarlijks vast te stellen werkbudgetten)	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
af: kosten initiatieven (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
af: projecten (waarover besluitvorming is geweest)	-463.000	-483.000	0	0
af: cofinanciering Regiodeal (€ 4 mln.)	pm	pm	pm	pm
Stand 31 december	4.854.000	4.172.000	3.973.000	3.774.000

De regio zet zich in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk, Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken). Het investeringsfonds is echter uitputtend en wordt nauwelijks gevoed, ook omdat de provincie niet meer bijdraagt hieraan. Het investeringsfonds zal ook voor ca 4 mln. worden ingezet als cofinanciering bij de nieuwe Regiodeal. Dit is nog niet in bovenstaande tabel verwerkt. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de partners c.q. het investeringsfonds aangevuld moet worden.

4.3 Regio Deal

De Regio Deal is een Rijksbijdrage. In de Periode 2019-2022 is vanuit het rijk 20 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van projecten die passen binnen de Regio Deal. De middelen uit deze Regio Deal zijn allemaal toegekend aan projecten. Projecten hebben voor de uitvoering de tijd tot eind 2025. In 2022 is de herijkte Visie 2030 in de Achterhoek Raad vastgesteld. Bij de herijking van de Visie hebben we ook een financiële doorvertaling van de ambities uit de Visie gemaakt. Dit is de basis voor gesprekken die we met het Rijk en provincie en in Europa voeren en voor gesprekken met investeerders zoals Oost NL. We zijn zo op zoek naar nieuwe financiële middelen om de doelen uit onze Visie te realiseren. Inmiddels hebben we meerdere financieringsbronnen kunnen aanboren, zoals voor experimenten in de landbouw en een nieuwe Regio Deal voor € 25 miljoen. Deze zal medio 2024 worden afgesloten en dan kunnen er weer nieuwe projecten van start gaan.

4.4 Interreg

Met INTERREG worden samenwerkingsprojecten langs de Europese grenzen financieel ondersteund. Voor de Nederlands-Duitse grensregio staat in de periode 2021-2027 een bedrag van ca. 465 miljoen euro ter beschikking. De doelstellingen die met deze middelen moeten worden bereikt staan beschreven in het samenwerkingsprogramma "INTERREG Deutschland-Nederland".

Aanvragen kunnen bij Interreg worden ingediend door publieke of private rechtspersonen (organisaties of bedrijven). Uitsluitend projecten waarbij Nederlandse en Duitse partners met elkaar samenwerken worden gesubsidieerd. De financiering van projecten bestaat altijd uit een eigen bijdrage van de partners, EU-subsidiemiddelen en vaak ook uit nationale en regionale subsidiemiddelen (bijvoorbeeld van ministeries of provincies). De aanvragen worden beoordeeld door Interreg en bij een positief besluit wordt een beschikking afgegeven door Interreg.

De zeven gemeentelijke Duitslandcoördinatoren hebben hierin een belangrijke rol. Zij acteren tussen de Euregio en de Thematafels om zo te komen tot nieuwe projecten die we in willen dienen.

Op dit moment is één aanvraag ingediend (EDL zie thematafel onderwijs en arbeidsmarkt). Daarnaast is Regio Achterhoek Leadpartner voor het Verkeerskundig onderzoek grensoverschrijdende Snelle fietsverbinding Zevenaar-Doetinchem-Emmerich. Overige projecten zijn nog niet concreet.

4.5 LEADER (pop-gelden)

LEADER Achterhoek stelt subsidie beschikbaar voor lokale initiatieven en goede ideeën die de leefbaarheid op het platteland verbeteren. LEADER Achterhoek is bestemd voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, buitengebied Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. De Achterhoek heeft voor de jaren 2015-2022 de LEADER-status gekregen. Regio Achterhoek is eindverantwoordelijk voor de besteding van de LEADER-gelden. Hiervoor is een LEADER-coördinator aangesteld. Totaal is er een budget beschikbaar van € 6 miljoen voor projecten. De middelen (inclusief POP3plus gelden) zijn begin 2023 volledig weggezet. De projecten kunnen worden uitgevoerd tot uiterlijk 2024 (uitfaseringsjaren 2023-2024).

Ook is de nieuwe Leader periode van 2023-2027 toegekend aan de Achterhoek. De Achterhoek krijgt hiermee € 1.028.190 EU middelen en € 153.461 provinciale middelen ter beschikking. Vorige periode was de Achterhoek het enige Leader-gebied in Gelderland, de huidige periode zijn er 6 gebieden.

De gemeente Lochem heeft aangegeven aan te willen sluiten, hierop is door het bestuur positief gereageerd.

Om voor subsidie in aanmerking te komen is een eigen bijdrage van 50% nodig. De aanvragen worden beoordeeld door de LAG en de provincie. Bij een positief besluit wordt een beschikking afgegeven door de provincie.

De projecten voor LEADER zijn niet rechtstreeks aan één Thematafel te koppelen en daarom wordt in deze paragraaf een overzicht weergegeven van de lopende projecten. Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2024.

Lopende Projecten

Projectnaam	Korte omschrijving
Verbouw de Loods	De Loods in Barlo (gemeente Aalten) wordt verbouwd en gaat dienen als een ontmoetingsplek, voornamelijk gericht op jongeren.
Miva Las Vegas	Miva Las Vegas is een project van NRPU, wat staat voor No Restrictions Party Unlimited. Het team van NRPU zet zich in voor onbeperkte toegankelijkheid van evenementen voor mindervaliden. Om evenementen zoals festivals onbeperkt mee kunnen maken, dienen voor mindervaliden op de camping of op het festival zelf alle voorzieningen en verzorging aanwezig te zijn die een aangenaam verblijf mogelijk maken.
De klompenmakers	In Keijenborg wordt het huidige aanbod op het gebied van klompen op creatieve wijze verbonden zodat het toerisme in de Achterhoek een kwaliteitsimpuls krijgt.
Luiken Project boerderijstichting	Het luikenproject van de Boerderijstichting Achterhoek omvat het herstel van beeldbepalende luiken van 42 historische boerderijen (bouwjaar voor 1960) in de Achterhoek. Met dit project worden de streekeigen, landschappelijke én historische waarden van het agrarische Achterhoekse erfgoed weer in ere hersteld en gepromoot binnen de Achterhoek.
Multifunctioneel ecologisch onderkomen	In Groenlo wordt een multifunctioneel onderkomen voor Scouting Groenlo en verscheidene maatschappelijke partners uit de Achterhoek gerealiseerd. Het onderkomen komt in een nieuw aan te leggen multifunctionele vestingwal. De nieuwe wal vormt een onderdeel van de oude bestaande historische vestingwallen van Groenlo.
Nieuwe toekomst voor Kerk op kip	In Rekken wordt het voormalig RK-kerkgebouw herbestemd en opnieuw in gebruik genomen zodat er nieuwe kansen en mogelijkheden komen op het gebied van leefbaarheid en recreatie/toerisme. Deze nieuwe kansen voor het gebouw ontstaan door het in te richten als een multifunctionele ontmoetingsruimte voor alle Rekkenaren en door de mogelijkheid te bieden om te overnachten in de voormalige kerk. Ook worden voor verenigingen nieuwe gebruiksmogelijkheden gerealiseerd in de Kerk op het Kip.
Museum 1627	Het project wil een exploitabele experience over de Tachtigjarige Oorlog in Groenlo en de Achterhoek leveren. Ook wil het een bijdrage leveren aan de regionale vrijetijdseconomie met een publiekstrekker van tenminste 15.000 betalende bezoekers per jaar. Tenslotte wil het een gevarieerd activiteitenprogramma bieden in de Oude Calixtus op het gebied van geschiedenis, cultuur en maatschappij, door 5 evenementen en/of tentoonstellingen per jaar rondom diverse actuele thema's.
Vrijheidsbos Geesteren	Het inrichten van 1,9 ha met daarin tussen de 200 – 225 bomen, voorzien van struwelen en bloemmengsels ten behoeve van flora en fauna. Het bos zal gebruikt worden voor functies van herdenken, educatie, recreatie en natuur.
Pluck	De subsidie is bestemd voor investeringen in bloemen-, kruiden- en groentetuin op 1,5 hectare en een culinaire productenmakerij. Tevens voor marketing en promotie, een lespakket en ontwikkeling en uitvoering van workshops.
Belevenisboerderij Kotten	Herinrichting van het terrein en aanpassing/renovatie van de boerderij om de vestiging van de kudde en de exploitatie van nieuwe activiteiten mogelijk te maken. Concreet gaat het om de verbouwing van de deel tot ontvangstruimte waar eveneens workshops gehouden kunnen worden en de verbouwing van de schuur tot schaapskooi.
Vrije pumptrackbaan Groenlo	Aanleg van de Vrije Pumptrackbaan inclusief opening en communicatie-activiteiten.
Stadstuin Winterswijk	Op een schitterende locatie aan de rand van Winterswijk biedt de Stadstuin een ontwikkelingsplek voor mensen die om welke reden dan ook even aan de zijlijn staan of gewoon hun talenten willen ontdekken en ontwikkelen.

Zuivelexperience Suzies farm	De realisatie van een belevingsruimte voor workshops en lessen op locatie het Schepersveld. De realisatie van een boter-productieproces op de locatie 't Westerhof. Op een spelende manier mensen onbewust leren over het voedselsysteem. Organisatie kinderactiviteiten en gastlessen voor horecaopleiding Graafschap College en Zone College en workshops/rondleidingen voor consumenten, recreanten en toeristen.
Klein Broekhuizen	Het oude deel verbouwen tot ontmoetingsplek met workshopruimte, kookstudio voor lessen, verwerkingskeuken en winkel en verhuurruimte. Een landschappelijke nieuwe inrichting van erf en aanplant, gericht op educatie, beleving en productie. Podium bieden aan het lokaal biologische product.
Opdat wij niet vergeten	Het project "Opdat Wij Niet Vergeten" refereert aan de geschiedenis van WO-II in de Achterhoek. De subsidie is bestemd voor de realisatie van een fysiek "interactief" herdenkingsmonument en de onthulling van het monument met meerdere activiteiten.
Antonius Rekken transformatie kerk	Het formaliseren van de oprichting van de Stichting Vrienden van Antonius zodat deze Stichting haar werk van transformatie van de voormalige Antoniuskerk in Rekken in een multifunctioneel wijkcentrum kan uitvoeren.
Buitenplaats	Een deel van Park Ruimzicht herontwikkelen voor de uitvoering van stadslandbouw, waarmee een fysieke verbinding tussen stad en platteland gecreëerd wordt. De Buitenplaats moet een plek worden waar lokaal, gezond en lekker eten toegankelijk wordt voor iedereen en de mensen kunnen leren om duurzaam met voedsel om te gaan.
Laveiloods	De realisatie van een belevingsruimte in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe belevingsarrangementen, educatie en ketensamenwerking. 'Het Achterhoekse natuurinclusieve edelhert' optimaal verwaarden. Versterking van de korte voedselketen, toerisme en leefbaarheid van de regio Achterhoek.
Stoomhoutzagerij Nahuis	De Stichting wil de stoomhoutzagerij toekomstbestendig maken door de wijze van presentatie aan te laten sluiten op de behoeften van de verschillende doelgroepen.
Heerlijkheid Bredevoort	Ontsluiting van het historisch Vestingpark St-Bernardus vanuit het historische stadscentrum van Bredevoort, zodat het groene rijksmonument en het terras van de horecaondernemer toegankelijk worden voor recreanten en toeristen.
Groen Speelplein	De realisatie van een groen, educatief (school)plein bij basisschool Sint Joris in Lichtenvoorde, in combinatie met het organiseren en faciliteren van nieuwe activiteiten voor verschillende doelgroepen. Het plein dient een integrale buurtfunctie te verkrijgen om de sociale cohesie te versterken en daarmee bij te dragen aan de versterking van de leefbaarheid van de kern.
MFA Bronckhorst midden	De subsidie is bestemd voor De realisatie en exploitatie van een Multi-Functionele Accommodatie voor binnen- en buitensport in Keijenborg. De bestaande gymzaal wordt gesloopt en de nieuwe sportzaal is enerzijds vervanging, anderzijds uitbreiding door toegenomen vraag. Door de combinatie met buitensport (voetbal en tennis) te maken, worden verschillende doelgroepen met elkaar in verbinding gebracht.
Boekenkerk Bredevoort	De subsidie is bestemd voor: <ul style="list-style-type: none"> • de herinrichting van het interieur van het kerkgebouw tot Boekenkerk, • de herinrichting van de voormalige sacristie tot meditatiekamer en • de herinrichting van het voormalige schoolgebouw tot werkplek, pantry en workshopruimte voor twee Social Development Goals SDG-organisaties.
Kiek toch es	De subsidie is bestemd voor de plaatsing van lokale IP-camera's voor de presentatie van livebeelden uit de directe omgeving van de kijkers van 1Achterhoek en is mede bedoeld om het gevoel van een isolement voor de minder mobiele burger enigszins weg te nemen. De samenwerkende partijen hebben de intentie om op termijn gezamenlijk een streekomroep te vormen.

Gezond het jaar rond	De subsidie is bestemd voor de financiering van een project dat door mensen, voor mensen vanuit uw sociale organisaties (en uitbreidende netwerk) een korte voedselketen realiseert om gezamenlijk duurzame en gezonde maaltijden te maken en deze bereikbaar maken voor mensen met een kleine portemonnee.
Speel en ontmoetingsplek OBS noord	De subsidie is bestemd voor de aanleg van een speel- en ontmoetingsplek. De basisschool OBS Noord gaat verhuizen naar de Graaf Wichmanstraat 24 in Borculo. Het toekomstige schoolplein is verouderd en bestaat hoofdzakelijk uit steen. Ouders en buurtbewoners zijn met het idee gekomen om het plein te vergoeden en in te richten tot een uitdagende en toegankelijke speel- en ontmoetingsplek voor de hele buurt.
Spoorzone Stichting GOLS Groenlo	De subsidie is bestemd voor realisatie van Museum GOLS voor een breed publiek waar de spoorgeschiedenis van de GOLS-lijn en het industrieel verleden van Groenlo op museale, beeldende en interactieve wijze beleefd wordt.
Farming for housing	De subsidie is bestemd voor een volledig biobased en circulair gebouw gerealiseerd uit lokaal gewonnen grondstoffen. De aanvragers willen verdere uitrol van biobased en circulair bouwen in de Achterhoek stimuleren.
Paviljoen de Stang	De subsidie is bestemd voor een volledig biobased en circulair gebouw gerealiseerd uit lokaal gewonnen grondstoffen. De aanvragers willen verdere uitrol van biobased en circulair bouwen in de Achterhoek stimuleren.

Financiering lopende projecten LEADER

	Overheid	Maatschappelijke Organisaties /ondernemers	Totaal
Totaal financiering	2.681.722	4.998.723	7.680.446

Deel 3

Financiële begroting

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Programma		Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Smart Governance		4.151.000	3.362.000	4.342.000
Bedrijfsvoering en rente		826.000	414.000	756.000
TOTAAL LASTEN	A	4.977.000	3.776.000	5.098.000
Smart Governance		1.331.000	549.000	1.258.000
Bedrijfsvoering en rente		994.000	369.000	751.000
TOTAAL BATEN (exclusief bijdrage gemeenten)	B	2.325.000	918.000	2.009.000
Smart Governance gemeenten		1.860.000	1.971.000	2.422.000
Smart Governance provincie		432.000	450.000	0
Bedrijfsvoering en rente		-79.000	0	0
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN EN PROVINCIE	C	2.212.000	2.421.000	2.422.000
SALDO BATEN EN LASTEN	C+B-A	-439.000	-437.000	-667.000
Smart Governance		528.000	392.000	662.000
Bedrijfsvoering en rente		-89.000	45.000	5.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES (- = toevoeging)		439.000	437.000	667.000
GEREALISEERD RESULTAAT		0	0	0

2. MEERJARENRAMING 2025-2028

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Smart Governance	4.342.000	4.139.000	3.430.000	3.560.000
Bedrijfsvoering en rente	756.000	577.000	540.000	482.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten</i>				
Salarissen en sociale lasten		117.000	122.000	128.000
Prijsindex		8.000	8.000	9.000
TOTAAL LASTEN	5.098.000	4.841.000	4.100.000	4.179.000
Smart Governance	1.258.000	856.000	468.000	410.000
Bedrijfsvoering en rente	751.000	572.000	535.000	478.000
TOTAAL BATEN (exclusief bijdrage gemeenten)	2.009.000	1.428.000	1.003.000	888.000
Smart Governance	2.422.000	2.422.000	2.535.000	2.652.000
Bedrijfsvoering en rente	0	0	0	0
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten</i>				
Gemeentelijke bijdrage		113.000	117.000	123.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	2.422.000	2.535.000	2.652.000	2.775.000
SALDO BATEN EN LASTEN	-667.000	-878.000	-445.000	-516.000
Smart Governance	662.000	873.000	440.000	512.000
Bedrijfsvoering en rente	5.000	5.000	5.000	4.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES (- = toevoeging)	667.000	878.000	445.000	516.000
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0	0

Zie onderdeel 3.3 voor het incidentele deel van de baten en lasten.

3 Toelichting baten en lasten

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de exploitatiebegroting van Regio Achterhoek.

3.1 Algemene financiële beschouwing

3.1.1 Uitgangspunten programmabegroting 2025

Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2021 ingestemd met de volgende berekenings-methodiek voor absolute stijging van de inwonerbijdrage (excl. eventueel nieuw beleid):

Loonindex:	loonsom T-1 (2024) * loonvoet sector overheid jaar T (2025) uit septembercirculaire T-2 (2023)
+/-	
Nacalculatie loonindex:	loonsom T-1 (2024) *
	loonindex jaar T-1 (2024) uit september circulaire jaar T-2 (2023) minus
	loonindex jaar T-1 (2024) uit september circulaire jaar T-3 (2022)
+	
Opleidingsbudget:	1,5% van de stijging van de loonsom
+	
Prijsindex:	overige exploitatiekosten T-1 (2024) * prijs overheid consumptie netto materiaal jaar T (2025) uit septembercirculaire jaar T-2 (2023)
=	absolute stijging van de inwonerbijdrage
/	aantal inwoners jaar T-1 (2024)
=	stijging per inwonerbijdrage jaar T (2025)

Onderstaand de bijbehorende indexcijfers uit de septembercirculaires:

	Prijsindex overheids-consumptie netto materieel	Loonvoet sector overheid	
	2025	2024	2025
Septembercirculaire 2022	-	4,2%	-
Septembercirculaire 2023	1,6%	6,7%	5,8%
Nacalculatie 2024			2,5%
Begrotingsjaar 2025	1,6%		8,3%

Op basis van bovenstaande uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage voor 2025 € 176.226 voor de gemeenten.

De rentevergoeding over het eigen vermogen is maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op de externe rentelasten over het totaal van lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. Regio Achterhoek heeft geen aangetrokken financieringsmiddelen. Het rentepercentage voor toevoeging aan de algemene reserve wordt dan ook voor 2025 voorlopig op 0% vastgesteld.

3.1.2 Bijdrage per inwoner begroting 2025

De Regio begroting bevat de programma's Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Alleen voor het programma Smart Governance wordt een bijdrage van de gemeenten gevraagd in de organisatiekosten. Daarnaast voegen gemeenten een eventueel overschot van het jaarresultaat toe aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2025 max € 151.253).

Bijdrage gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2024 (*)	2.245.460	7,43
Absolute stijging van de autonome kosten (**)	176.226	0,58
Bijdrage van gemeenten 2025 bestaand beleid	2.421.686	8,01

(*) inclusief bijdrage 2024 gemeente Montferland ad € 274.033

(**) 'Netto' stijging inclusief effect stijgend aantal inwoners

De provincie draagt vanaf 2025 niet meer bij in de organisatiekosten. Zie hiervoor ook nadere toelichting onder meerjarenraming en risico's.

3.1.3 Projectbijdrage

De besluitvorming over financiële bijdragen aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het algemeen/dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. De uitvoerende partner zorgt zelf voor aanvullende financiering (bijvoorbeeld van bedrijven, organisaties of gemeenten). Verantwoording wordt, op basis van de afgegeven subsidiebeschikking, afgelegd door de uitvoerende partner.

3.1.4 Meerjarenbeeld en risico's

In de meerjarenraming (pagina 70) zijn de meerjarige structurele gevolgen op het gebied van salarissen en prijsindex doorgerekend op basis van de indexcijfers uit de septembercirculaire. Over de meerjarenperiode 2025 – 2028 geeft de inwonerbijdrage voor de gemeenten de volgende ontwikkeling te zien:

	2025	2026	2027	2028
Autonome kostenstijging	€ 0,58	€ 0,41	€ 0,43	€ 0,45
Af: stijging aantal inwoners	€ 0	pm	pm	pm
Totaal per inwoner gemeenten	€ 0,58	€ 0,41	€ 0,43	€ 0,45

Financiële ontwikkelingen

De provincie Gelderland heeft in het kader van haar herijkingsoperatie aangekondigd de (inwoner)bijdrage aan de governance van 8RHK ambassadeurs per 2025 stop te zetten. Dit heeft een fors effect op onze begroting van negatief € 468.000 in 2025. Daarnaast hebben we een reeds bestaande taakstelling op te vangen van negatief € 64.000. Samen met wat kleine ontwikkelingen geeft dit een negatief structureel effect van € 561.000 op het begrotingsjaar 2025.

Een tweede ontwikkeling is de toetreding van de gemeente Montferland tot Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs. De toetreding van Montferland betekent een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de regio Achterhoek van € 295.000 positief.

Overall zien we in de meerjarenraming een olopend structureel tekort in de jaarschijven 2026 tot en met 2028.

De organisatie toekomstbestendig maken

Op het gebied van lobby zouden we de inzet van 8RHK en daarmee het formatieplaatje graag uitbreiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet. In mindere mate geldt dit ook op andere plekken binnen het functiehuis van 8RHK. Het formatieplaatje dat we in 2018 hebben

opgesteld voldoet grotendeels maar vraagt hier en daar aanscherping en uitbreiding. Dit heeft onder andere te maken met de grote hoeveelheid projecten die begeleid moeten worden en het beroep dat de provincie en rijk op de regio's doen voor het opstellen en uitwerken van ruimtelijke voorstellen. Voor de jaren 2023-2024 is de capaciteit die nodig is voor de ruimtelijke opgaven gedekt uit positieve rente inkomsten en het investeringsfonds. Dit is op de lange termijn niet houdbaar, maar we verwachten daar middelen vanuit provincie en/of Rijk voor te ontvangen.

Voor dit moment willen we inzetten op een extra fte voor lobby en het uitbreiden van de formatie van de regisseurs naar 1 fte per Thematafel. Dit laatste is nodig door de toetreding van Montferland en het opvangen van het vele werk dat vanuit het Rijk naar de regio's komt, zoals bijvoorbeeld de Woondeals, de ruimtelijke opgaven en de Regio Deal. Er is extra inzet van de regisseurs nodig om de vele projecten die in het kader van de nieuwe Regio Deal starten goed te begeleiden of te initiëren.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Volgens de eisen van de provincie hanteren we het principe dat we jaarlijks een begroting voorleggen met een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor een structurele dekking in het laatste jaar van de meerjarenraming. Voor 2025 levert dit geen problemen op.
- Een verzoek tot verhoging van de inwonerbijdrage vanuit gemeenten proberen we te voorkomen, helemaal nu de financiële positie van gemeenten onder druk staat. Dit betekent dat we zowel het tekort als het toekomstbestendig maken van 8RHK bureau in eerste instantie taakstellend oplossen.

Oplossingsrichtingen

Een deel van de genoemde negatieve financiële effecten de komende jaren kunnen we opvangen door de bijdrage van de gemeente Montferland, renteopbrengsten van het schatkistbankieren en inkomsten voor overhead bij subsidies. Om de overige negatieve effecten op de meerjarenbegroting taakstellend op te kunnen vangen willen we gaan werken met een *bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie*. Dit heeft als voordeel dat we een aantal inkomsten die Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs krijgt in de meerjarenraming in kunnen zetten. Het gaat dan om inkomsten voor de overhead bij subsidies zoals de Regio Deal, Leader of het Techniekpact. Daarnaast kunnen de renteopbrengsten toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve *toekomstbestendige organisatie*. In de jaren vanaf 2026 verwachten we nu een tekort. We verwachten dit tekort tot en met 2028 aan te kunnen vullen vanuit genoemde bestemmingsreserve.

Voor de lange termijn is onze handelingsvolgorde dat wanneer er onvoldoende inkomsten zijn om het eerste jaar structureel dekkend te krijgen we 4 jaar de tijd hebben om in te grijpen. Dit kan door:

- Een voorstel voor het verhogen van de inwonerbijdrage in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming (dit zou eventueel kunnen gaan spelen vanaf 2029).
- Of ingrijpen in organisatiegrootte. Wanneer gemeenten niet kiezen voor een verhoging van de inwonerbijdrage kan een bezuinigingsopdracht aan de Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs gegeven worden. Er is dan voldoende tijd om in 4 jaar bij te sturen op de grootte van de organisatie. Dit gaat op zijn vroegst in 2029 spelen.

3.1.5 Begroot bedrag onvoorzien

Het budget voor onvoorzien uitgaven is in de begroting 2025 € 8.000. Dit is opgenomen in het programma Smart Governance.

3.2 Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen

De toevoegingen (T) en onttrekkingen (O) aan reserves en voorzieningen zijn als volgt:

Reserve	Progr.	Kosten/opbrengsten	Mut.	Bedrag
Investeringsfonds	1	Werkbudget board/thematafels	O	- 350.000
	1	Kosten projecten	O	-463.000
	1	Bijdrage gemeenten	T	151.000
Reserve onderhoud	4	Onderhoudskosten	O	- 5.000
	totaal mutatie reserves		O	- 667.000

Er zijn in 2025 geen onttrekkingen aan voorzieningen geraamd.

Investeringen

Voor 2025 zijn er geen vervangingsinvesteringen geraamd.

3.3 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten.

Hieronder vallen ook de mutaties reserves. In onderstaande tabel is dit weergegeven.

Baten incidenteel	2025	2026	2027	2028
Bijdrage gemeenten in investeringsfonds	151.000	151.000	151.000	151.000
Projectopbrengsten	574.000	351.000	0	0
Sub-totaal	725.000	502.000	151.000	151.000
Onttrekking aan reserves	818.000	1.029.000	596.000	667.000
Incidentele baten totaal	1.543.000	1.531.000	747.000	818.000

Lasten incidenteel	2025	2026	2027	2028
Thematafels en Board uit investeringsfonds	350.000	350.000	350.000	350.000
Projectkosten	1.037.000	834.000	0	0
Kosten uit reserve huisvesting	5.000	5.000	5.000	4.000
Sub-totaal	1.392.000	1.189.000	355.000	354.000
Toevoeging aan reserves	151.000	151.000	151.000	151.000
Incidentele lasten totaal	1.543.000	1.340.000	506.000	505.000

Totaal per saldo incidentele baten (+) en lasten (-)	0	191.000	241.000	313.000
--	---	---------	---------	---------

3.4 Geprognosticeerde balans

Volgens de BBV is het verplicht een geprognosticeerde balans op te nemen.

Activa per 31 december	Werkelijk 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa	939	697	692	449	443	437
Totaal vaste activa	939	697	692	449	443	437
Uiteenzettingen < 1jr	17.691	20.792	22.405	12.942	8.265	2.007
Liquide middelen	89	89	89	89	89	89
Overlopende activa	668	668	668	668	668	668
Totaal vlottende activa	18.448	21.549	23.162	13.699	9.022	2.764
Totaal activa	19.387	22.246	23.854	14.148	9.465	3.201

Passiva per 31 december	Werkelijk 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Eigen vermogen	6.808	6.762	6.095	3.685	2.291	826
Voorzieningen	5	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	6.813	6.762	6.095	3.685	2.291	826
Vlottende schuld <1jr	139	139	139	139	139	139
Overlopende passiva	12.435	15.345	17.620	10.324	7.035	2.236
Totaal vlottende passiva	12.574	15.484	17.759	10.463	7.174	2.375
Totaal passiva	19.387	22.246	23.854	14.148	9.465	3.201

Bijlagen

Formatieplan

Onderdeel	Functienaam	fte formatie 2024	fte formatie 2025
Kerntaken	secretaris/directeur	1,00	1,00
	adviseur bestuur/Achterhoek Board	1,00	1,00
	adviseur bestuur/Griffie	0,50	0,50
	adviseur bestuur/Duitsland	0,50	0,50
	programmaregisseur I	2,50	3,00
	programmaregisseur II	2,50	3,00
	programma-/projectmedewerker	3,50	3,50
	subsidiespecialist	1,00	1,00
	adviseur public affairs	1,00	1,00
	Medewerker public affairs	0,50	1,50
	medewerker communicatie/profilering I	1,00	1,00
	medewerker communicatie/profilering II	1,00	1,00
Totaal kerntaken		16,00	18,00
Ondersteuning	adviseur financiën	0,75	0,75
	junior adviseur financiën	0,69	0,69
	administrateur	0,78	0,78
	medewerker financiële administratie	0,53	0,53
	secretaresse	1,00	1,00
Totaal ondersteuning		3,75	3,75
Totaal excl. projecten		19,75	21,75
Projecten	projectcoördinator	1,67	1,67
Totaal incl. projecten		21,42	23,42

Toelichting op het formatieplan

In bovenstaand overzicht is per onderdeel aangegeven wat de toegestane formatie per 1 juli 2024 is. De gegevens zijn uitgedrukt in fulltime eenheden. De gegevens, zoals opgenomen in dit overzicht, zijn gebruikt ten behoeve van het opstellen van de raming salarissen en sociale lasten voor de begroting 2025. De detachering/inhuur vanuit derden is niet meegeteld in de toegestane formatie. Daarvoor worden zo nodig afzonderlijke budgetten in de begroting opgenomen.

De totale formatie van Regio Achterhoek bedraagt 23,42 fte. Dit is inclusief 1,67 fte projectformatie. De kosten voor projectformatie zijn in de begroting opgenomen in het projectbudget en komen niet ten laste van de gemeenten/inwonerbijdrage.

Formatie Duitsland

Er is 0,5 fte formatie opgenomen voor adviseur bestuur Duitsland. In een bestuursopdracht "Grensoverschrijdende samenwerking in de Achterhoek" (GROS) werd in 2019 besloten dit budget te gebruiken als werkbudget grensoverschrijdende activiteiten. In het algemeen bestuur van 11 februari 2022 is een midterm review met aanbevelingen behandeld op basis waarvan een nieuwe bestuursopdracht wordt opgesteld. Vooralsnog blijft de formatie staan in het formatieplan, maar worden de middelen ingezet als werkbudget.

Wachtgelders

Regio Achterhoek kent voor 2025 geen wachtgelders. De laatste uitkeringsperiode loopt t/m 31 december 2023.

Detachering

Regio Achterhoek kent voor 2025 geen detacheringen naar andere organisaties. De laatste detachering is gestopt in 2023.

Bepaling loonsom

In de raming van salarissen en sociale lasten wordt uitgegaan van de werkelijke structurele loonkosten per 1 februari 2024, gecorrigeerd voor een autonome loonstijging (indexering inclusief nacalculatie). De salarisindex voor 2025 bedraagt 8,3% inclusief nacalculatie. Voor alle functies wordt de max van de schaal gehanteerd. De totale loonsom voor 2025 bedraagt € 2.442.000.

Netto-uren

De productieve uren ofwel netto-uren bedragen 1.350 uren per formatieplaats, in overeenstemming met algemeen gehanteerde normen.

Omschrijving per fulltime fte		Uren
Formele arbeidsduur volgens CAO	Rekening houdend met 8 feestdagen	1.829
Normaal en bovenwettelijk verlof	4 weken en 7 dagen	194
Ziekteverzuim	5%	82
Aanwezige uren		1.553
Algemeen overleg		50
Opleiding en bijhouden literatuur		40
Frictie-uren (verplaatsing, verzorging, ed.)		113
Totaal indirecte uren		203
Netto werkuren (aanwezige – indirecte uren)		1.350

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve	Saldo begin 2024	Vermeer- dering wegens rente 0,00%	Dotatie 2024	Onttrekking 2024	Saldo begin 2025	Vermeer- dering wegens rente 0,00%	Dotatie 2025	Onttrekking 2025	Saldo per 31-12-2025
Algemene reserve	391.537	0	0	0	391.537	0	0	0	391.537
ALGEMENE RESERVE	391.537	0	0	0	391.537	0	0	0	391.537
Investeringsfonds	6.295.729	0	133.000	913.000	5.515.729	0	151.000	813.000	4.853.729
Toekomstbestendige organisatie	0		836.000	0	836.000	0	0	0	836.000
Reserve doorontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve huisvesting	23.689	0	0	5.000	18.689	0	0	5.000	13.689
BESTEMMINGSRRESERVES	6.319.418	0	969.000	918.000	6.370.418	0	151.000	818.000	5.703.418
TOTAAL RESERVES	6.710.955	0	969.000	918.000	6.761.955	0	151.000	818.000	6.094.955
Risico wachtgelden	4.690	0	0	4.690	0	0	0	0	0
VOORZIENINGEN	4.690	0	0	4.690	0	0	0	0	0
TOTAAL VOORZIENINGEN	4.690	0	0	4.690	0	0	0	0	0
TOTAAL-GENERAAL	6.715.645	0	969.000	922.690	6.761.955	0	151.000	818.000	6.094.955

TOELICHTING BIJ STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) maakt onderscheid tussen reserves en voorzieningen.

Reserves

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, waaraan geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming (doel) is gegeven. Deze bestemming kan te allen tijde worden opgeheven; er zitten geen verplichtingen naar derden achter.

Het rechtstreeks aan reserves toevoegen of onttrekken van middelen is niet toegestaan. Dit moet plaats vinden via de exploitatie.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. De voorziene lasten moeten hun oorsprong in het verleden hebben (voor balansdatum). De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Rentetoevoeging

De rentevergoeding over het eigen vermogen is volgens de BBV maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op de externe lasten over het totaal van lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. De Regio heeft geen financieringsmiddelen aangetrokken. Het rentepercentage voor toevoeging aan de algemene reserve is voor 2025 dan ook 0%.

1. Algemene reserve

De algemene reserve dient vooral voor het opvangen van de tegenvallers in het jaarresultaat.

Door het algemeen bestuur is bepaald dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van een weerstandsratio van 1,4 * de benodigde weerstandscapaciteit (AB 17 december 2021), ofwel op basis van de huidige begroting 2025 € 478.000.

Op 31 december 2025 bedraagt het begrote saldo € 391.537. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de omvang van de algemene reserve.

2. Bestemmingsreserves

Investeringsfonds

Bij de besluitvorming over de doorontwikkeling is een investeringsfonds gevormd. Jaarlijks wordt een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board en de Thematafels (€ 25.000 per Thematafel per jaar) en er is jaarlijks € 100.000 beschikbaar voor kleine initiatieven. Het investeringsfonds wordt onder meer gebruikt als cofinanciering voor de projecten. De inzet van de middelen loopt via besluitvorming door het algemeen bestuur. De inzet moet voldoen aan vastgestelde criteria.

De regio zet zich steeds in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk. Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken). Het investeringsfonds is echter uitputtend en wordt nauwelijks gevoed, ook omdat de provincie niet meer bijdraagt hieraan. Het investeringsfonds zal ook voor ca 4 mln. worden ingezet als cofinanciering bij de nieuwe Regiodeal. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de partners c.q. het investeringsfonds aangevuld moet worden.

Op 31 december 2025 bedraagt het begrote saldo € 4.853.729.

Bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie

Deze reserve is gevormd voor het opvangen van negatieve financiële effecten als het gevolg van diverse ontwikkelingen (wegvallen bijdrage Provincie in organisatiekosten, bestaande taakstelling en uitbreidingskosten). De reserve wordt gevoed met inkomsten voor de overhead van subsidies en overtollige renteopbrengsten. Vanaf 2026 wordt een onttrekking aan deze reserve geraamd.

Op 31 december 2025 bedraagt het begrote saldo € 836.000.

Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting

Begin 2019 is de Regio verhuist naar de Steck aan de Raadhuisstraat in Doetinchem. Het pand werd voor een periode van 3 jaren gehuurd. Het contract wordt jaarlijks verlengd. In juli 2019 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het reserveren van een bedrag van € 25.000 voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten.

Op 31 december 2025 bedraagt het begrote saldo € 13.689.

3. Voorzieningen

Voorziening risico wachtgelden

De voorziening omvat bestaande wachtgeldverplichtingen, mogelijke aanspraken voor structurele detachering en mogelijke aanspraak bij afloop van projecten. De voorziening is op grond van het BBV niet verplicht. Omdat de Regio als organisatie vrij klein is, is de mogelijkheid om wachtgelders te kunnen herplaatsen ter voorkoming van wachtgelden praktisch nihil. De omvang van de voorziening dient zodanig te zijn dat de bestaande en de te verwachten aanspraken op wachtgeld kunnen worden gedekt. In 2023 liep de laatste wachtgeldverplichting af en is er nog wat geld (€ 5.000) beschikbaar voor eventuele nagekomen kosten in 2024.

Op 31 december 2025 bedraagt het begrote saldo € 0.

TAAKVELDEN 2025

Volgnummer en omschrijving	0.1 Bestuur (incl regionale samenwerking)	0.4 Ondersteuning organisatie (overhead)	0.5 Treasury	0.8 overige baten en lasten	sub-totaal	0.10 mutatie reserves	Totaal
Lasten							
Smart Governance	3.987.376	346.310	0	8.000	4.341.686	151.000	4.492.686
Kapitaallasten	0	0	373.000	0	373.000	0	373.000
Totaal exploitatie (<i>exclusief kostenplaats</i>)	3.987.376	346.310	373.000	8.000	4.714.686	151.000	4.865.686
Bedrijfsvoering					382.498	0	382.498
Totaal lasten Regio achterhoek					5.097.184	151.000	5.248.184

Volgnummer en omschrijving	0.1 Bestuur (incl regionale samenwerking)	0.4 Ondersteuning organisatie	0.5 Treasury	0.8 overige baten en lasten	sub-totaal	0.10 mutatie reserves	Totaal
Baten							
Smart Governance	2.421.686	0	0	1.258.000	3.679.686	813.000	4.492.686
Kapitaallasten	0	0	373.000	0	373.000	0	373.000
Totaal exploitatie (<i>exclusief kostenplaats</i>)	2.421.686	0	373.000	1.258.000	4.052.686	813.000	4.865.686
Bedrijfsvoering					377.499	5.000	382.498
Totaal baten Regio achterhoek					4.430.185	818.000	5.248.184

VERZAMELSTAAT BIJDAGEN GEMEENTEN 2025

Naam gemeente	Aantal inwoners per 1/1/24	2025				2024	
		Smart Governance (excl onvoorzien)	Onvoorzien	ongewijzigd beleid totaal	Per inwoner 2025	Totaal 2024	Totaal per inwoner 2024
Aalten	27.319	217.977	722	218.700	8,01	202.342	7,43
Berkelland	43.928	350.500	1.162	351.662	8,01	327.074	7,43
Bronckhorst	36.124	288.232	955	289.188	8,01	269.393	7,43
Doetinchem	59.648	475.930	1.577	477.507	8,01	439.695	7,43
Montferland	36.879	294.256	975	295.232	8,01	274.033	7,43
Oost Gelre	29.972	239.146	793	239.938	8,01	221.633	7,43
Oude IJsselstreek	39.394	314.324	1.042	315.365	8,01	294.105	7,43
Winterswijk	29.242	233.321	773	234.094	8,01	217.185	7,43
Totaal gemeenten	302.506	2.413.686	8.000	2.421.686	8,01	2.245.460	7,43

(2024 is inclusief de bijdrage van gemeente Montferland en exclusief de bijdrage van Provincie Gelderland.)

Vergadering d.d. : 11 september 2024			
Agendapunt : 3			
Onderwerp : Nota reserves en voorzieningen inclusief 2 ^e wijziging begroting 2024			
Portefeuillehouder : de heer H. de Vries			
Voorstel			
<ol style="list-style-type: none"> 1. De nota reserves en voorzieningen vaststellen. 2. Instemmen de nieuw te vormen bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie zoals geïntroduceerd in de begroting 2025 en toegelicht onder 3.2. 3. Instemmen met de voorgestelde dotatie van € 836.000 in 2024. 4. Instemmen met bijgevoegde 2^e begrotingswijziging 2024 (technische verwerking van het voorgaande punt). 			
Toelichting			
<p>In verband met de financiële ontwikkelingen vanaf 2025 wordt in de begroting 2025 een nieuwe bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie geïntroduceerd waaruit vanaf 2026 tekorten in de organisatie kunnen worden opgevangen. Deze reserve is verwerkt in de herziene nota reserves en voorzieningen.</p> <p>De begrotingswijziging heeft geen gevolgen voor de inwonerbijdrage.</p>			
Procedure:	Vervolgactie:	Bijlagen:	Consequenties:
DB d.d.: 29 augustus 2024 Achterhoek Board d.d.:	communicatie: Mededeling beslissing aan:	Meegezonden: Nota reserves en voorzieningen en begrotingswijziging. Ter inzage: Plaats van inzage:	Financieel: nee Personeel: nee
Nadere informatie bij: Esther van Zuuk		Tel.nr.: (0314) 32 12 32	

Nota reserves en voorzieningen

Juli 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	3
1. Uitgangspunten met betrekking tot reserves	3
1.1 Definities	3
1.2 Bevoegdheden tot het vormen van reserves.....	3
1.3 Negatieve bestemmingsreserves	3
1.4 Rentebijbeschrijving	3
2. Uitgangspunten met betrekking tot voorzieningen.....	4
2.1 Definities	4
2.2 Bevoegdheden tot het vormen van voorzieningen.....	4
2.3 Negatieve voorzieningen	5
2.4 Rentebijbeschrijving	5
3. Reserves en voorzieningen per 1 januari 2024	5
3.1 Algemene reserve.....	5
3.2 Investeringsfonds	6
3.3 Bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie <NIEUW>	7
3.4 Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting	8
3.5 Voorziening risico wachtgeld	8
4. Samenvatting voorstellen	9

Inleiding

Hierbij bieden wij u een geactualiseerde nota reserves en voorzieningen 2024 ter vaststelling aan. De vorige nota betrof de situatie per eind 2023. In verband met de financiële ontwikkelingen vanaf 2025 wordt in de begroting 2025 een nieuwe bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie geïntroduceerd waaruit vanaf 2026 tekorten die hierdoor ontstaan kunnen worden opgevangen.

In deze beleidsnota worden de normen en kaders inzake reserves en voorzieningen in kaart gebracht. Veel van de normen en kaders liggen vast in wettelijke voorschriften. Daarnaast kunnen ook eigen normen en kaders worden toegepast.

De nota reserves en voorzieningen is als volgt opgebouwd:

Het eerste hoofdstuk gaat over de uitgangspunten met betrekking tot de reserves. Hoofdstuk 2 gaat over de uitgangspunten met betrekking tot voorzieningen. Hoofdstuk 3 heeft betrekking op de stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2024 en een begrote stand per 31 december 2024. Van de bestaande reserves en voorzieningen wordt per reserve/voorziening informatie verstrekt over doel, hoogte (gewenste omvang) en voeding (toevoeging/onttrekking).

1. Uitgangspunten met betrekking tot reserves

1.1 Definities

Reserves worden gevormd door bestemming van het resultaat, zijn vrij besteedbaar en behoren tot het eigen vermogen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zegt in artikel 43 het volgende over reserves:

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- algemene reserve
- bestemmingsreserves

Tot de algemene reserves worden gerekend alle reserves waaraan geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). Een algemene reserve kan gevormd worden om (onvoorziene) tegenvallers op te vangen en heeft een bufferfunctie. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming (doel) is gegeven. Deze bestemming kan ten alle tijden worden opgeheven, er zitten geen verplichtingen naar derden achter.

1.2 Bevoegdheden tot het vormen van reserves

Het instellen, wijzigen en opheffen van reserves is een bevoegdheid van het algemeen bestuur. Voor beoogde toevoegingen en/of onttrekkingen aan (bestemmings-)reserves is autorisatie door het algemeen bestuur (een begrotingswijziging) nodig.

1.3 Negatieve bestemmingsreserves

De BBV staat geen negatieve bestemmingsreserves toe.

1.4 Rentebijschrijving

Op basis van de BBV is het toegestaan om rente aan reserves toe te voegen.

In de notitie Rente 2017 staat de stellige uitspraak: 'Als er wel een rentevergoeding over het eigen vermogen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de externe rentelasten over de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.' Bij de Regio zijn er geen aangetrokken financieringsmiddelen en kan er dus ook geen rentevergoeding over het eigen vermogen worden berekend.

Het is ook een aanbeveling in de notitie Rente om deze systematiek van rentetoerekening aan eigen vermogen niet meer toe te passen in verband met eenvoud en transparantie.

De Regio voegt geen rente toe aan de reserves.

2. Uitgangspunten met betrekking tot voorzieningen

2.1 Definities

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. De voorziene lasten moeten hun oorsprong in het verleden hebben (voor balansdatum). De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zegt in artikel 44 het volgende over voorzieningen:

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

2.2 Bevoegdheden tot het vormen van voorzieningen

Het instellen, wijzigen en opheffen van voorzieningen is een bevoegdheid van het algemeen bestuur. De aanwending van een voorziening mag rechtstreeks ten laste van de voorziening worden geboekt. De onttrekkingen die rechtstreeks aan de voorziening gedaan worden, worden achteraf verantwoord in de jaarrekening. Toevoegingen worden via de exploitatie geboekt. Toevoegingen aan de voorzieningen vereisen namelijk een besluit van het bestuur (normaal gesproken via begroting of begrotingswijziging).

2.3 Negatieve voorzieningen

De voorzieningen moet altijd een positief saldo te hebben. De voorziening dient immers voldoende geld te bevatten voor de ingeschatte verplichting.

2.4 Rentebijbeschrijving

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan (artikel 45 BBV). Een voorziening moet immers precies dekkend zijn voor de achterliggende verplichting of risico. Deze regel is echter niet van toepassing als de voorziening tegen contante waarde is gewaardeerd. Bij een voorziening tegen contante waarde wordt bij de instelling van de voorziening van een lagere omvang uitgegaan, omdat door rentebijbeschrijving de voorziening toereikend zal worden.

3. Reserves en voorzieningen per 1 januari 2024

In deze paragraaf worden de reserves en voorzieningen uit onderstaande tabel nader toegelicht.

Naam reserve	Saldo 1 januari 2024 werkelijk	Saldo 31 december 2024 verwacht
3.1 Algemene reserve	391.537	391.537
3.2 Investeringsfonds (bestemmingsreserve)	6.295.729	5.515.729
3.3 Bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie	0	836.000
3.4 Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting	23.689	18.689
Totaal	6.710.955	6.761.955

Naam voorziening	Saldo 1 januari 2024 werkelijk	Saldo 31 december 2024 verwacht
3.5 Risico wachtgelden	4.690	0

3.1 Algemene reserve

Doel

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten.

Benodigd weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en risico's (waarvoor geen voorziening is getroffen of verzekering is afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van Regio Achterhoek. De weerstandsratio moet voldoende zijn (tussen 1,0 en 1,4).

Het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van een weerstandsratio van 1,4 * de benodigde weerstandscapaciteit (de financieel gekwantificeerde risico's). Een surplus wordt uitbetaald als de weerstandsratio boven de 1,4 uitkomt (AB 17 december 2021).

Dit wordt jaarlijks bepaald bij het vaststellen van de begroting en is gebaseerd op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld rekening houdend met de effecten van inmiddels genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren.

Op basis van de meest actuele berekeningen (begroting 2025) is de benodigde weerstandscapaciteit € 341.000. Rekening houdend met genomen bestuursbesluiten is het verloop van de algemene reserve en de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt:

	2024	2025	2026	2027	2028
Per 31 december					
Vrij besteedbaar deel alg. reserve	392.000	392.000	392.000	392.000	392.000
Stille reserves	memorie	memorie	memorie	memorie	memorie
Onvoorzien	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Weerstandscapaciteit beschikbaar	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000

De weerstandsratio is € 400.000 / € 341.000 = 1,2 en is daarmee voldoende.

Dotatie

De positieve jaarsaldi worden toegevoegd aan het investeringsfonds, zoals besloten in *De Achterhoek werkt door 2.0*, tot een maximum van € 0,50 per inwoner. Als het jaarresultaat hoger is wordt het meerdere uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Als de buffer te laag wordt kan door het algemeen bestuur besloten worden positieve jaarsaldi aan de reserve toe te voegen.

Onttrekking

Onttrekkingen vinden plaats op basis van besluiten door het algemeen bestuur.

Rentesystematiek

Aan de reserve wordt geen rente toegevoegd (zie § 2.4).

3.2 Investeringsfonds

Doel

Bij de besluitvorming over de doorontwikkeling is een investeringsfonds gevormd. Het investeringsfonds is destijds hoofdzakelijk gevoed met beschikbare incidentele middelen. Van het investeringsfonds wordt jaarlijks een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board en voor de thematafels. Daarnaast is jaarlijks een budget beschikbaar voor initiatieven vanuit de maatschappij en bijeenkomsten. Het overige deel van het investeringsfonds zal worden gebruikt als cofinanciering voor de projecten (o.a. voor de Regio Deal). De regio zet zich in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk. Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken).

Dotatie

Het investeringsfonds wordt – zoals afgesproken in de Achterhoek Werkt Door 2.0 en vastgelegd in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023– zo mogelijk gevoed uit een voordelig jaarsaldo van Regio Achterhoek. Dit is maximaal 0,50 per inwoner per jaar (circa € 130.000). De provincie droeg sinds 2018 vanuit de gebiedsopgave middelen bij aan het investeringsfonds van 8RHK ambassadeurs. Deze afspraken liepen tot en met 2023. Vanaf 2024 draagt de Provincie niet meer bij aan het investeringsfonds.

Onttrekking

Het jaarlijkse werkbudget voor de Board is € 100.000 en voor de thematafels € 25.000 per thematafel per jaar. Daarnaast is € 100.000 beschikbaar als jaarlijks budget voor initiatieven vanuit de maatschappij en bijeenkomsten. Het overige deel van het investeringsfonds zal worden gebruikt als

cofinanciering voor de projecten (o.a. voor de Regio Deal). Onttrekkingen voor projecten vinden plaats op basis van besluiten door het algemeen bestuur.

Rentesystematiek

Er wordt geen rente toegevoegd aan de reserve.

Ontwikkeling reserve

Verwachte ontwikkeling investeringsfonds:	2024	2025	2026	2027
Stand 1 januari	6.296.000	5.614.000	4.876.000	4.167.000
bij: toevoeging € 0,50 p.i.	133.000	151.000	151.000	151.000
af: kosten Board)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
af: kosten thematafels	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
af: kosten initiatieven	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
af: projecten (waarover besluitvorming is geweest)	-465.000	-539.000	-510.000	-
Let op: t/m 1e wijziging 2024:				
<i>Open innovatiesysteem</i>	-24.000	-25.000	-	-
<i>Achterhoek monitor</i>	-29.000	-29.000	-	-
<i>Onverwachte hoek 2.0</i>	-393.000	-466.000	-471.000	-
<i>EDL</i>	-19.000	-19.000	-39.000	-
Ruimtelijk perspectief (bij onvoldoende rente)	-	-	-	-
Stand 31 december	5.614.000	4.876.000	4.167.000	3.968.000

Vanuit het investeringsfonds zal ongeveer € 4 mln. worden ingezet als cofinanciering van de nieuwe Regiodeal.

3.3 Bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie <NIEUW>

Doel

Deze reserve is (voor het eerst in de begroting 2025) gevormd voor het opvangen van negatieve financiële effecten als het gevolg van diverse ontwikkelingen (wegvallen bijdrage Provincie in organisatiekosten, opvangen bestaande taakstelling en uitbreidingskosten).

Dotatie

De reserve wordt gevoed met inkomsten voor de overhead van subsidies en overtollige renteopbrengsten. In 2024 wordt er een eenmalige toevoeging van € 836.000 gedaan. Dit betreft in 2024 de gerealiseerde overhead van subsidies uit voorgaande jaren (€ 384.000), renteopbrengst Schatkestbankieren 2024 (schatting € 180.000) en de bijdrage gemeente Montferland 2024 (€ 272.000).

Onttrekking

De reserve wordt gebruikt om de organisatie toekomstbestendig te maken en tekorten die hierdoor ontstaan in de komende jaren op te vangen, voor het eerst in 2026, zoals uitgewerkt in de begroting 2025.

Rentesystematiek

Er wordt geen rente toegevoegd aan de reserve.

3.4 Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting

Doel

De reserve is gevormd voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten de komende jaren. Begin 2019 is Regio Achterhoek verhuisd naar de Steck in Doetinchem. Het pand werd voor een periode van 3 jaren gehuurd. Het contract wordt nu jaarlijks verlengd. In juli 2019 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het reserveren van een bedrag van € 25.000 voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten.

Dotatie

Er vindt geen jaarlijkse dotatie plaats.

Onttrekking

Jaarlijks is in de begroting een bedrag van € 5.000 opgenomen voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten.

Rentesystematiek

Er wordt geen rente toegevoegd aan de reserve.

3.5 Voorziening risico wachtgeld

Doel

De voorziening omvat bestaande wachtgeldverplichtingen en mogelijke aanspraken voortvloeiend uit tijdelijke (project-)aanstellingen. De voorziening is op grond van het BBV niet verplicht. Omdat de Regio als organisatie vrij klein is, is de mogelijkheid om wachtgelders te kunnen herplaatsen ter voorkoming van wachtgelden praktisch nihil.

Benodigd saldo

De omvang van de voorziening dient zodanig te zijn dat bestaande en te verwachten aanspraken op wachtgeld kunnen worden gedekt. Hierbij dient sprake te zijn van een redelijke mate van zekerheid dat zich een verplichting voor gaat doen. Eind 2023 liep de laatste bestaande wachtgeldsituatie af. Op basis van de huidige inzichten zijn er geen nieuwe wachtgeldsituaties te verwachten. In 2024 worden nog wat afwikkelingskosten verwacht en daarna zal de voorziening vrijvallen.

Dotatie

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting bepaald wat de hoogte van de benodigde voorziening is, waarbij een directe relatie wordt gelegd met de op balansdatum bestaande concrete risico's met een redelijke mate van zekerheid. Hierbij wordt gekeken of een dotatie nodig is.

Onttrekking

De werkelijke wachtgeldaanspraken worden jaarlijks aan de voorziening onttrokken.

4. Samenvatting voorstellen

Samengevat worden naar aanleiding van de nota de volgende voorstellen gedaan ten aanzien van de reserves en voorzieningen:

1. De nota reserves en voorzieningen vaststellen.
2. Instemmen met de nieuw te vormen bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie zoals geïntroduceerd in de begroting 2025 en toegelicht onder 3.2
3. Instemmen met de voorgestelde dotatie van € 836.000 in 2024.
4. Instemmen met bijgevoegde 2^e begrotingswijziging 2024.

Bijlage: 2^e wijziging begroting 2024

LASTEN

2e wijziging 2024

Nummer		Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.		pr nr	Nieuw e of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming
6.0	6505	Functie 100: Mutatie reserves			
		Toevoeging reserve toekomstbestendige organisatie	836.000	0	836.000
		Totaal functie	836.000	0	
6.2.3	6005	Functie 10.1 Onvoorzien			
		bijdrage 100 reserve toekomstbestendige organisatie	836.000		836.000
		Totaal functie	836.000	0	

Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.			Nieuw e of ver- hoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuw e raming van het dienstjaar
6.2.3	6105		Functie 100: Mutatie reserves bijdrage 100 reserve toekomstbestendige organisatie	836.000	0	836.000
			Totaal functie	836.000	0	
0.8	9000		Functie 10.1 Onvoorzien Onvoorziene inkomsten	836.000		836.000
			Totaal functie	836.000	0	

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 11 september 2024
Agendapunt	: 4
Onderwerp	: Actualisatie subsidiedocumenten n.a.v. Regio Deal Achterhoek II
Portefeuillehouder	: H. de Vries

Voorstel

Instemmen met de voorgestelde actualisaties en de volgende documenten vaststellen:

1. de Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek.
2. het wijzigingsbesluit Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3^e wijziging) en de gewijzigde Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3^e wijziging).
3. het wijzigingsbesluit Algemeen Plafondbesluit 2024 (1^e wijziging) en het gewijzigde Algemeen Plafondbesluit 2024 (1^e wijziging).
4. aanvraagformulier Projecten Achterhoek Visie 2030 (deel I en II)
5. rapportagemodel projecten Achterhoek Visie 2030.
6. Rapport van bevindingen.

Toelichting

Naar aanleiding van de toekenning van de Regio Deal Achterhoek II is een aantal documenten dat betrekking heeft op het verstrekken van subsidies geactualiseerd.

Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek

De geactualiseerde Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek (ASV) is opgenomen in bijlage 1. Er zijn twee aanvullingen gedaan ter verduidelijking (artikel 3 en artikel 6, lid 3 van de ASV).

Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030

Voor de subsidies die worden verstrekt aan projecten die voortvloeien uit de Achterhoek Visie 2030 zijn nadere regels opgesteld. In deze nadere regels is opgenomen aan welke criteria een aanvraag moet voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen, aan welke spelregels een aanvrager zich moet houden en welke procedure een aanvraag doorloopt. De belangrijkste wijzigingen zijn de tarieven (artikel 1.5.3 en 1.5.4) en de koppeling van de Regio Deal II (artikel 1.6.1). In bijlage 2a+b zijn het wijzigingsbesluit en de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3^e wijziging) opgenomen.

Subsidieplafonds 2024

Om te voorkomen dat de aanvragen de beschikbare middelen overschrijden, moeten subsidieplafonds worden vastgesteld. Doordat in het najaar 2024 de middelen vanuit de Regio Deal Achterhoek II vrijkomen, moet het Algemeen Plafondbesluit 2024 worden verruimd. Het wijzigingsbesluit en het Algemeen Plafondbesluit 2024 (1^e wijziging) zijn opgenomen in bijlage 3a+b.

Aanvraagformulier en Rapportagemodel

In het aanvraagformulier Achterhoek Visie 2030 (deel I en II) (bijlage 4a+b) is een aantal vragen verwijderd, zodat het compacter is geworden. Daarnaast is een vraag toegevoegd m.b.t. de resultaten van de springplanken in de Regio Deal Achterhoek II.
Ook in het rapportagemodel projecten Achterhoek Visie 2030 zijn de resultaten van de springplanken toegevoegd (bijlage 5).

Rapport van bevindingen

Vanuit de subsidieregels dient elke aanvraag te worden voorzien van een rapport van bevindingen (bijlage 6). De Thematafel die het project primair beoordeelt is verantwoordelijk voor het invullen en accorderen van dit rapport. In het rapport van bevindingen wordt de aanvraag onder andere getoetst aan diverse criteria op basis waarvan de subsidie al dan niet wordt toegekend. Ook in het rapport van bevindingen zijn de resultaten van de springplanken toegevoegd en is ruimte gemaakt om vanuit de subsidieadviseur opmerkingen te kunnen meegeven.

Procedure:	Vervolgactie:	Bijlagen:	Consequenties:
AB d.d.: 29 augustus 2024 Achterhoek Board d.d.: 29 augustus 2024	communicatie: Mededeling beslissing aan:	Meegezonden: 9 Ter inzage: -	Financieel: nee Personeel: nee

Nadere informatie bij: Martine Angenent **Tel.nr.:** (0314) 32 12 38

Het algemeen bestuur van de Regio Achterhoek, gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van de Regio Achterhoek van 28 augustus 2024, besluit vast te stellen de 'Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek'.

Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek

Artikel 1 Definities

In deze verordening en de daarop gebaseerde nadere regels wordt verstaan onder:

- a. Regio Achterhoek: samenwerkingsverband van gemeenten in de Achterhoek op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), werkt onder de naam 8RHK Ambassadeurs.
- b. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van Regio Achterhoek;
- c. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van Regio Achterhoek;
- d. Awb: Algemene wet bestuursrecht;
- e. Controleprotocol subsidies Regio Achterhoek: controleprotocol met instructie aan de subsidieontvanger voor het geven van aanwijzingen voor de reikwijdte en de intensiteit van de accountantscontrole, vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Achterhoek;

Artikel 2 Reikwijdte en toepassingsbereik

1. Deze verordening is van toepassing op alle besluiten van het dagelijks bestuur van Regio Achterhoek over subsidie, tenzij bij of krachtens deze verordening, in een andere verordening of bij of krachtens andere wettelijke voorschriften anders is bepaald.
2. Titel 4.2 van de Awb en deze verordening zijn van toepassing op aanspraken op financiële middelen die op grond van deze verordening of een bijzondere verordening uitsluitend kunnen worden verstrekt aan rechtspersonen, tenzij in deze verordening, in regels op grond van deze verordening of in een andere verordening anders is bepaald.

Artikel 3 Bevoegdheid dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is bevoegd om door Europa, rijk of provincie aan Regio Achterhoek beschikbaar gestelde middelen voor specifiek aangewezen activiteiten als subsidie te verstrekken.

Artikel 4 Nadere regels

1. Ter uitvoering van deze verordening kan het algemeen bestuur nadere regels vaststellen. Voor zover van toepassing, wordt in de nadere regels bepaald welke activiteiten voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend, of er een mogelijkheid is voor voorschotten en hoe de vaststelling plaatsvindt.
2. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de nadere regels.

Artikel 5 Subsidieplafond

Het algemeen bestuur kan subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepaalt zij bij nadere regels de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.

Artikel 6 Subsidieontvangers

1. Subsidie wordt verstrekt aan rechtspersonen.
2. Het algemeen bestuur kan in nadere regels bepalen dat subsidie ook aan andere personen dan rechtspersonen kan worden verstrekt.

3. Geen subsidie wordt verstrekt aan rechtspersonen of andere personen wier doelstellingen of feitelijke activiteiten in strijd zijn met fundamentele rechtsbeginselen.

Artikel 7 Aanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij Het dagelijks bestuur, p.a.: Regio Achterhoek.
2. Als het algemeen bestuur een aanvraagformulier heeft vastgesteld, wordt een aanvraag om subsidie ingediend met gebruikmaking van dat formulier.

Artikel 8 Weigeringsgronden

1. Het dagelijks bestuur weigert subsidie in ieder geval indien:
 - a. verstrekking van de subsidie zou leiden tot strijdigheid met Europese regels inzake staatssteun;
 - b. niet is voldaan aan de voorwaarden zoals die zijn gesteld in deze verordening, een bijzondere verordening, een bijzonder besluit of nadere regels;
 - c. door verstrekking van de subsidie het subsidieplafond zou worden overschreden.
2. Het dagelijks bestuur kan subsidie in ieder geval weigeren indien:
 - a. is voldaan aan de voorwaarden van artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur;
 - b. voor dezelfde subsidiabele activiteit eerder subsidie is verstrekt.

Artikel 9 Beslissing op de aanvraag

Voorafgaand aan een subsidievaststelling wordt een beschikking tot subsidieverlening gegeven door het dagelijks bestuur.

Artikel 10 Voorschotten

1. Het dagelijks bestuur kan voorschotten verlenen.
2. De voorschotten bedragen in totaal ten hoogste 80% van de verleende subsidie.
3. Indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan het dagelijks bestuur in afwijking van het tweede lid tot in totaal ten hoogste 95% van de verleende subsidie voorschotten verlenen.

Artikel 11 Voortgangsrapportage

Voor zover dit niet is bepaald bij nadere regels, wordt in de beschikking vermeld op welke wijze de subsidieontvanger de voortgang van het project rapporteert (inhoudelijk en financieel).

Artikel 12 Vaststelling

1. De subsidieontvanger dient uiterlijk drie maanden na afloop van de activiteit waarvoor de subsidie is verleend een aanvraag tot subsidievaststelling in, tenzij bij nadere regels anders is bepaald.
2. Bij het indienen van de aanvraag tot subsidievaststelling worden de volgende gegevens en documenten overgelegd:
 - a. Inhoudelijk verslag;
 - b. Financieel verslag.
3. Het financieel verslag is voorzien van een controleverklaring, waaruit blijkt dat het 'Controleprotocol subsidies Regio Achterhoek' is toegepast.
4. Het dagelijks bestuur kan vrijstelling of ontheffing verlenen van het derde lid.
5. Het dagelijks bestuur stelt de subsidie vast binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling.

6. Het dagelijks bestuur kan de subsidie ambtshalve vaststellen indien binnen het in eerste lid genoemde tijdvak geen aanvraag tot vaststelling is ingediend.

Artikel 13 Subsidie door andere bestuursorganen

Indien er subsidie is verstrekt voor activiteiten waarvoor ook door andere bestuursorganen subsidie wordt verstrekt, kan het dagelijks bestuur afwijken van het bepaalde bij of krachtens deze verordening.

Artikel 14 Toezicht en controle

1. Het dagelijks bestuur kan ambtenaren of andere personen aanwijzen die met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast.
2. De accountant, door het algemeen bestuur aangewezen, heeft de bevoegdheid tot controle op de verrichte werkzaamheden van de controlerend accountant van de subsidieontvanger.

Artikel 15 Hardheidsclausule

1. Als een bij of krachtens verordening gestelde termijn voor een subsidieontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de te dienen belangen, kan het dagelijks bestuur een andere termijn vaststellen.
2. In nadere regels kan worden bepaald dat door het dagelijks bestuur van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van die nadere regels kan worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.
3. Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in de beschikking.

Artikel 16 Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in de plaats van de “Algemene Subsidieverordening Regio Achterhoek 2021”.
2. Deze verordening kan worden aangehaald als “Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek”.
3. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat de door het algemeen bestuur vastgestelde verordening bekend gemaakt is in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 11 september 2024.

de secretaris a.i.
drs. L. Dennenberg

de voorzitter
mr. M. Boumans MBA MPM

Toelichting Algemene subsidieverordening (ASV) Regio Achterhoek 2021

Artikel 1 Definities

In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Deze definities gelden niet alleen voor deze verordening, maar ook voor de hierop te baseren regelingen. Deze definities zullen dus niet nogmaals in de verschillende subsidieregelingen opgenomen hoeven te worden. Ook kan hier niet van worden afgeweken.

Er is geen definitie opgenomen van subsidie. Wat onder een subsidie moet worden verstaan, is omschreven in artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht. Kenmerken van een subsidie zijn dat er aanspraak is op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Artikel 2 Reikwijdte

Dit artikel regelt dat de Awb en deze verordening van toepassing zijn op alle subsidies van Regio Achterhoek.

Artikel 3 Bevoegdheid dagelijks bestuur

De bevoegdheid om subsidie te verlenen ligt bij het dagelijks bestuur.

Artikel 4 Nadere regels

Met dit artikel krijgt het algemeen bestuur de bevoegdheid om in nadere regels de te subsidiëren activiteiten te bepalen. Voor zover het algemeen bestuur iets wenst te regelen met betrekking tot de doelgroepen die voor subsidie in aanmerking komen, de berekening van de subsidie en de wijze van uitbetalen, dient dit eveneens in de nadere regels te gebeuren.

In andere artikelen van de ASV worden andere bevoegdheden gedelegeerd die betrekking hebben op de inhoud van de nadere regels: het afwijken van termijnen, het verbinden van bepaalde verplichtingen aan de subsidie en de wijze van verdelen van het subsidieplafond.

Voor zover het algemeen bestuur geen gebruik maakt van de bevoegdheid om nadere regels vast te stellen, is het slechts in beperkte mate mogelijk om subsidies te verstrekken. De hoofdregel van de Awb is namelijk dat subsidieverstrekking gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift, zoals nadere regels, waarin de te subsidiëren activiteiten staan vermeld. Op grond van artikel 4:23, derde lid, van de Awb bestaan hierop maar vier uitzonderingen:

- a. de spoedeisende subsidieverstrekking (tijdelijk, vooruitlopend op de vaststelling van een wettelijk voorschrift);
- b. de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost (de begroting dient de subsidieontvanger en het bedrag dat ten hoogste kan worden vastgesteld te vermelden);
- c. de incidentele subsidieverstrekking (voor uitzonderlijke gevallen, en als er in beginsel slechts eenmalig subsidie zal worden toegekend);
- d. de Europese subsidies (is voor gemeenten nauwelijks van belang).

Artikel 5 Subsidieplafond

Het subsidieplafond is volgens artikel 4:22 van de Algemene wet bestuursrecht het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift. Het subsidieplafond beoogt met andere woorden de aanspraken op geldmiddelen te beperken. Artikel 4:25, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht schrijft voor dat een subsidieplafond slechts bij of krachtens wettelijk voorschrift kan worden vastgesteld. Artikel 4 van deze verordening voorziet daarin door te bepalen dat het algemeen bestuur bevoegd is een subsidieplafond vast te stellen voor zover haar de bevoegdheid

toekomst subsidies te verstrekken. In de praktijk worden voor afzonderlijke subsidiabele activiteiten meestal afzonderlijke plafonds vastgesteld. Het overschrijden van een plafond is een weigeringsgrond.

Artikel 6 Subsidieontvangers

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 7 Aanvraag

In het eerste lid is bepaald dat een aanvraag voor subsidie schriftelijk dient te worden gedaan. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld, moet de aanvraag met gebruikmaking van dat formulier worden gedaan (tweede lid). Met 'schriftelijk' is meer bedoeld dan 'op papier geschreven'. Zo kan een aanvraag ook digitaal worden gedaan, mits de digitale weg open is gesteld. Het werken met een aanvraagformulier leidt tot een verbetering van de kwaliteit van de aanvraag. Dat bevordert de snelheid waarmee op de aanvraag kan worden beslist. De wijze van indiening van aanvragen en de exacte eisen die aan een aanvraag worden gesteld, kunnen worden uitgewerkt in nadere regels. Uiteraard mogen van de aanvrager alleen die gegevens verlangd worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag en het afgeven van de beschikking; dit volgt uit de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG).

Artikel 8 Weigeringsgronden

Dit artikel somt enkele verplichte en enkele facultatieve weigeringsgronden op. In nadere regels kunnen aanvullend andere weigeringsgronden worden opgenomen.

Artikel 9 Beslissing op de aanvraag

De hoofdregel is dat subsidie in twee stappen wordt verstrekt. Eerst wordt een beschikking tot subsidieverlening gegeven, die een voorwaardelijke aanspraak op subsidie doet ontstaan. Na afloop van de activiteiten of het tijdvak waarvoor de subsidie is verleend, wordt nagegaan of de activiteiten zijn verricht en of daarbij aan de voorwaarden bij de subsidie is voldaan. Daarna wordt de subsidie vastgesteld. Door vaststelling ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak op de subsidie.

Artikel 10 Voorschotten

De basis voor bevoorschotting is artikel 4:95, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Daarin is bepaald dat het bestuursorgaan, vooruitlopend op de vaststelling van de verplichting tot betaling van een geldsom, een voorschot kan verlenen indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld. Er gelden op grond van dit artikel maximale percentages voor voorschotten. Op basis van lid drie kan het dagelijks bestuur afwijken van genoemde voorschotten tot een maximum van 95%.

Artikel 11 Voortgangsrapportage

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 12 Vaststelling

De subsidies worden vastgesteld op basis van de aanvraag tot vaststelling van de activiteiten. Verantwoording wordt afgelegd door middel van een inhoudelijk en een financieel verslag. Het financieel verslag wordt gestaafd door een controleverklaring die is opgesteld met inachtneming van het door het algemeen bestuur vastgestelde 'Controleprotocol Regio Achterhoek'. Het dagelijks bestuur kan vrijstelling/ontheffing verlenen voor het aanleveren van een controleverklaring (vierde lid); bijvoorbeeld omdat het gaat om een laag subsidiebedrag of omdat een controleverklaring niet noodzakelijk is voor verantwoording door Regio Achterhoek aan andere

bestuursorganen. Het dagelijks bestuur maakt hierbij de inschatting of vrijstelling/ontheffing niet leidt tot problemen bij eigen verantwoording aan andere bestuursorganen.

Artikel 13 Subsidie door andere bestuursorganen

Met een ander bestuursorgaan wordt bedoeld op bijvoorbeeld de provincie, organen van de Rijksoverheid of Europese instellingen.

Artikel 14 Toezicht en controle

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht komen aan toezichthouders bevoegdheden toe met betrekking tot het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften, waaronder verplichtingen die aan een subsidie zijn verbonden.

Artikel 15 Hardheidsclausule

Deze hardheidsclausule is opgenomen omdat in uitzonderlijke gevallen vasthouden aan een termijn in de ASV of de toepasselijke nadere regels wegens bijzondere omstandigheden onevenredig kan zijn tot de daarmee te dienen belangen. Op grond van het eerste lid kan het dagelijks bestuur dan een andere termijn vaststellen.

Op grond van het tweede lid kan het dagelijks bestuur bovendien in nadere regels een hardheidsclausule opnemen die ziet op nader in die nadere regels aangegeven bepalingen. Een te treffen voorziening, die niet in de verordening of nadere regels is voorzien, dient altijd binnen de doelstellingen van de subsidie te passen.

Artikel 16 Slotbepalingen

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Wijzigingsbesluit Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3^e wijziging)

Het algemeen bestuur van Regio Achterhoek

Gelet op artikel 4 van de Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek.

Besluit

De 3e wijziging van de Nadere regels projecten Achterhoek Visie 2030 vast te stellen.

Artikel I

De Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 worden als volgt gewijzigd.

A

Artikel 1.1 Definities komt te luiden:

- a. Drie O samenwerking : de samenwerking tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden in de Achterhoek.
- b. Achterhoek Raad: een bestuurlijk platform van 8RHK Ambassadeurs met daarin één vertegenwoordiger per fractie van elke deelnemende gemeente van Regio Achterhoek;
- c. Achterhoek Board: een bestuurlijk platform van 8RHK Ambassadeurs met vertegenwoordigers van ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden. De leden van de Achterhoek Board worden benoemd door de Achterhoek Raad;
- d. Thematafel: een bestuurlijk platform van 8RHK Ambassadeurs met vertegenwoordigers van ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden per thema uit de Achterhoek Visie 2030;
- e. Achterhoek Visie 2030: visie voor de Achterhoek, vastgesteld door de Achterhoek Raad op 26 september 2022 en eventueel daarna geactualiseerde versies;
- f. Regio Deal Achterhoek II: een convenant tussen het Rijk, Provincie Gelderland en de Regio Achterhoek, genaamd 'Regio Deal Achterhoek II (5^e tranche), Hoger Springen, Krachtiger Landen';
- g. Investeringsfonds Achterhoek: fonds ten behoeve van subsidiëring van initiatieven van de Achterhoek Visie 2030, beheerd door Regio Achterhoek;
- h. AGVV: Algemene Groepsvrijstellingsverordening, Verordening (EU) nr. 2023/1315 van de Commissie van 23 juni 2023 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard, dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving. Deze verordening is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 30 juni 2023 onder nummer (wetgeving) L167/1;
- i. LVV: Landbouvvrijstellingsverordening, Verordening (EU) nr. 2022/2472 van de Commissie van 14 december 2022 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard, dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving. Deze verordening is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 21 december 2022 onder nummer (wetgeving) L327;
- j. Cofinanciering: een bijdrage in de subsidiabele kosten vanuit andere partijen dan de Regio Achterhoek;
- k. Directe loonkosten: het totaal van het bruto loon volgens de loonstaat, de vakantie-uitkering, de niet van winst afhankelijke eindejaarsuitkering of 13e maand, de werkgeverslasten (werkgeversdeel pensioenpremie, WW-premie, WIA/WAO-premie en bijdrage Zorgverzekeringswet) en de overige werkgeverspremies voor werkloosheids- en ziektekostenuitkeringen;
- l. Indirecte kosten: het totaal van indirecte loonkosten en kosten voor overhead.

- m. Sluitende begroting: begroting waaruit blijkt dat de totale inkomsten en uitgaven voor de activiteiten met elkaar in evenwicht zijn;

B

Artikel 1.4, lid 1 komt te luiden:

Verstrekking van subsidie vindt plaats op volgorde van ontvangst van de aanvragen, totdat het voor de betrokken subsidie vastgestelde subsidieplafond is bereikt.

C

Artikel 1.5.2, lid 1b komt te luiden:

Een sluitende begroting, voorzien van een toelichting;

Artikel 1.5.2, lid 2 komt te luiden:

Een aanvraag is compleet als er een rapport van bevindingen aan is toegevoegd van de thematafel die primair de aanvraag beoordeelt;

D

Artikel 1.5.3, lid 3 komt te luiden:

De kosten zijn gemaakt door, of in opdracht van, de aanvrager.

Voor de kosten van inhuur derden gelden de volgende maximale tarieven (excl. btw):

Specialist	€ 135,00
Projectmanager/Adviseur	€ 110,00
Projectmedewerker	€ 85,00

Het dagelijks bestuur kan op verzoek afwijken van bovenstaande.

In artikel 1.5.3, lid 5, wordt 'in verband met' vervangen door 'voor de volgende kosten'.

E

Artikel 1.5.4 komt te luiden:

1. Voor loonkosten kan worden gekozen uit twee rekenmethoden:
 - a. Vast uurtarief: dit betreft een vast uurtarief als vergoeding voor de directe loon- en arbeidskosten en de indirecte kosten. Het vaste uurtarief bedraagt ten hoogste € 60,=;
 - b. Werkelijke loonkosten: dit is een uurtarief voor directe loonkosten met een maximum van € 93,= per uur, verhoogd met een opslag van maximaal 20% als vergoeding voor de indirecte kosten.
2. Het uurtarief voor de directe loonkosten wordt bepaald door de directe loonkosten per jaar te delen door de productieve uren. Het aantal productieve uren wordt bepaald door het aantal van 1600 uren te vermenigvuldigen met de deeltijdfactor. Het aantal gewerkte uren moet in de administratie per medewerker worden vastgelegd.
3. Bij publiekrechtelijke rechtspersonen en rechtspersonen met een wettelijke taak, met uitzondering van instellingen voor hoger onderwijs en academische ziekenhuizen als bedoeld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, wordt de vaste uurtariefssystematiek toegepast.
4. Op verzoek van de aanvrager kan het dagelijks bestuur in afwijking van het eerste lid een andere methode toestaan.

F

Artikel 1.5.5 komt te luiden:

1. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten.
2. Het dagelijks bestuur kan van het percentage zoals genoemd in het eerste lid afwijken.
3. Voor het kapitaliseren van 'in kind' inzet gelden de bepalingen uit artikel 1.5.4.

4. Als bij de beoordeling van de subsidieaanvraag blijkt dat door het verlenen van de gevraagde subsidie een overschot op de begroting ontstaat, wordt de subsidie verminderd met het bedrag dat gelijk staat aan het positief resultaat op de begroting.

G

Artikel 1.6.1, lid 1b komt te luiden:
Draagvlak bij de drie O samenwerking;

Artikel 1.6.1, lid 1g komt te luiden:
Looptijd valt binnen de looptijd van de beschikbare middelen.

Artikel 1.6.1, lid 2 komt te luiden:
Een aanvraag om subsidie vanuit de Regio Deal Achterhoek II, wordt getoetst aan de Regio Deal Achterhoek II. Uit de aanvraag moet duidelijk blijken aan welke resultaten van de Regio Deal Achterhoek II een bijdrage wordt geleverd.

H

Artikel 1.6.2 komt te luiden:

1. Een aanvraag doorloopt de volgende procedure:
 - a. De conceptaanvraag wordt geagendeerd voor de Thematafel die primair de aanvraag beoordeelt.
 - b. De betreffende Thematafel beoordeelt de aanvraag door deze te toetsen aan de doelstellingen in de Achterhoek Visie 2030 en/of de Regio Deal Achterhoek II en deelt de bevindingen daarover in het 'rapport van bevindingen' met de Achterhoek Board.
 - c. De Achterhoek Board neemt de aanvraag in behandeling en beoordeelt integraal of het project bijdraagt aan de doelstellingen in de Achterhoek Visie 2030 en/of de Regio Deal Achterhoek II. De Achterhoek Board adviseert het dagelijks bestuur.
 - d. Het dagelijks bestuur beslist vervolgens op de aanvraag met in achtneming van het advies van de Board.
2. Indien voor een aanvraag geen primaire Thematafel kan worden aangewezen, dan wordt de stap van beoordeling door Thematafel overgeslagen en komt een aanvraag direct voor beoordeling in de Achterhoek Board.

I

Artikel 1.8, lid 2 komt te luiden:
De rapportage wordt ingediend via het daarvoor door het algemeen bestuur vastgestelde format.

Artikel II

Deze wijziging treedt in werking op de dag nadat de 3^e wijziging Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 bekend gemaakt zijn in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 11 september 2024.

de secretaris a.i.
drs. L. Dennenberg

de voorzitter
mr. M. Boumans MBA MPM

Het algemeen bestuur van de Regio Achterhoek;
overwegende dat de Achterhoek Board activiteiten wil bevorderen die bijdragen aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030 door het verstrekken van subsidies voor die activiteiten; gelet op de Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek;
besluit vast te stellen de 'Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030'.

Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (3e wijziging)

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Definities

- a. Drie O samenwerking : de samenwerking tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden in de Achterhoek.
- b. Achterhoek Raad: een bestuurlijk platform van 8RHK Ambassadeurs met daarin één vertegenwoordiger per fractie van elke deelnemende gemeente van Regio Achterhoek;
- c. Achterhoek Board: een bestuurlijk platform van 8RHK Ambassadeurs met vertegenwoordigers van ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden. De leden van de Achterhoek Board worden benoemd door de Achterhoek Raad;
- d. Thematafel: een bestuurlijk platform van 8RHK Ambassadeurs met vertegenwoordigers van ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden per thema uit de Achterhoek Visie 2030;
- e. Achterhoek Visie 2030: visie voor de Achterhoek, vastgesteld door de Achterhoek Raad op 26 september 2022 en eventueel daarna geactualiseerde versies;
- f. Regio Deal Achterhoek II: een convenant tussen het Rijk, Provincie Gelderland en de Regio Achterhoek, genaamd 'Regio Deal Achterhoek II (5^e tranche), Hoger Springen, Krachtiger Landen';
- g. Investeringsfonds Achterhoek: fonds ten behoeve van subsidiëring van initiatieven van de Achterhoek Visie 2030, beheerd door Regio Achterhoek;
- h. AGVV: Algemene Groepsvrijstellingsverordening, Verordening (EU) nr. 2023/1315 van de Commissie van 23 juni 2023 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard, dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving. Deze verordening is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 30 juni 2023 onder nummer (wetgeving) L167/1;
- i. LVV: Landbouvvrijstellingsverordening, Verordening (EU) nr. 2022/2472 van de Commissie van 14 december 2022 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard, dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving. Deze verordening is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 21 december 2022 onder nummer (wetgeving) L327;
- j. Cofinanciering: een bijdrage in de subsidiabele kosten vanuit andere partijen dan de Regio Achterhoek;
- k. Directe loonkosten: het totaal van het bruto loon volgens de loonstaat, de vakantie-uitkering, de niet van winst afhankelijke eindejaarsuitkering of 13e maand, de werkgeverslasten (werkgeversdeel pensioenpremie, WW-premie, WIA/WAO-premie en bijdrage Zorgverzekeringswet) en de overige werkgeverspremies voor werkloosheids- en ziektekostenuitkeringen;

- l. Indirecte kosten: het totaal van indirecte loonkosten en kosten voor overhead.
- m. Sluitende begroting: begroting waaruit blijkt dat de totale inkomsten en uitgaven voor de activiteiten met elkaar in evenwicht zijn;

Artikel 1.2 Reikwijdte

Deze nadere regels zijn van toepassing op het verstrekken van subsidie door het dagelijks bestuur van Regio Achterhoek ten behoeve van projecten die bijdragen aan de realisatie van de doelen van de Achterhoek Visie 2030 of de programmalijnen van de Regio Deal Achterhoek.

Artikel 1.3 Staatssteun

1. Indien de verstrekking van subsidie als een steunmaatregel in de zin van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moet worden aangemerkt en er geen andere staatssteunoplossing voor handen is, wordt de subsidie slechts verstrekt voor zover deze niet in strijd is met Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun (PbEU L 352).
2. Geen subsidie wordt verstrekt indien tegen een subsidieaanvrager een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt is verklaard.
3. Geen subsidie wordt verstrekt onder toepassing van de Algemene groepsvrijstellingsverordening of de Landbouw groepsvrijstellingsverordening aan ondernemingen in moeilijkheden als bedoeld in de Communautaire richtsnoeren inzake staatssteun voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (PbEU 2014/C 249/01).

Artikel 1.4 Wijze van verdeling

1. Verstrekking van subsidie vindt plaats op volgorde van ontvangst van de aanvragen, totdat het voor de betrokken subsidie vastgestelde subsidieplafond is bereikt.
2. Als de aanvrager krachtens artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, geldt als datum van ontvangst van de aanvraag de datum waarop de aangevulde aanvraag is ontvangen.
3. Indien het vastgestelde subsidieplafond dreigt te worden overschreden of wordt overschreden als gevolg van het aantal aanvragen dat op dezelfde dag wordt ontvangen, worden de aanvragen die op die dag ontvangen zijn, door middel van loting gerangschikt.

Paragraaf 1.5 Aanvraag

Artikel 1.5.1 Aanvraag

1. Een aanvraag heeft betrekking op de realisatie van één of meerdere doelen zoals omschreven in de Achterhoek Visie 2030 of de Regio Deal Achterhoek.
2. Een aanvraag om subsidie heeft betrekking op:
 - a. projecten die betrekking hebben op onderzoek, ontwikkeling en opleiding ter bevordering van innovatie in het MKB, energie-efficiëntie en milieustudies in een drie O samenwerking, of;
 - b. projecten die betrekking hebben op kennisoverdracht, voorlichting, onderzoek en ontwikkeling ter bevordering van innovatie in een drie O samenwerking in de landbouwsector, of;
 - c. overige projecten ter realisatie van de Achterhoek Visie 2030 of de Regio Deal Achterhoek.
3. Subsidie ten behoeve van projecten zoals genoemd in het tweede lid onder a wordt slechts verstrekt als is voldaan aan hoofdstuk 1 en de artikelen 17, 18, 22, 25, 27, 28, 29, 31, 38 en 49 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

4. Subsidie ten behoeve van projecten zoals genoemd in het tweede lid onder b wordt slechts verstrekt als is voldaan aan hoofdstuk 1 en de artikelen 21 en 38 van de Landbouwwijstellingsverordening.

Artikel 1.5.2 Inhoud aanvraag

1. Bij de aanvraag om subsidie wordt gebruik gemaakt van het door het algemeen bestuur vastgestelde format 'Aanvraagformulier projecten Achterhoek Visie 2030', inclusief bijbehorende bijlagen en worden in elk geval de volgende gegevens verstrekt:
 - a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd en de daarmee beoogde doelstellingen;
 - b. een sluitende begroting, voorzien van een toelichting;
 - c. indien de activiteiten een tijdvak van meer dan 12 maanden beslaan: een planning van de uitvoering van de activiteiten in de eerste 12 maanden en de daaraan verbonden kosten, alsmede een planning voor het resterende deel van het tijdvak waarvoor subsidie wordt gevraagd;
2. Een aanvraag is compleet als er een rapport van bevindingen aan is toegevoegd van de thematafel die primair de aanvraag beoordeelt;
3. Indien voor dezelfde activiteiten tevens subsidie is aangevraagd bij een ander bestuursorgaan, doet de aanvrager daarvan mededeling in de aanvraag.

Artikel 1.5.3 Subsidiabele kosten

1. De kosten zijn direct verbonden aan de uitvoering van de subsidiabele activiteiten.
2. De kosten zijn redelijk en noodzakelijk.
3. De kosten zijn gemaakt door, of in opdracht van, de aanvrager.
Voor de kosten van inhuur derden gelden de volgende maximale tarieven (excl. btw):

Specialist	€ 135,00
Projectmanager/Adviseur	€ 110,00
Projectmedewerker	€ 85,00

Het dagelijks bestuur kan op verzoek afwijken van bovenstaande.
4. De kosten van vergoedingen voor vrijwilligers zijn subsidiabel voor zover:
 - a. deze aan de vrijwilliger zijn uitbetaald;
 - b. het aantal gewerkte uren in de administratie met bijhorende vergoeding per vrijwilliger zijn vastgelegd;
 - c. de hoogte van de vergoeding bedraagt maximaal het bedrag per uur, per maand en per jaar als door de Belastingdienst voor dat jaar is vastgesteld.
5. Geen subsidie wordt verstrekt voor de volgende kosten:
 - a. kosten ten behoeve van het opstellen van de aanvraag;
 - b. kosten die worden gemaakt voordat de aanvraag is ontvangen;
 - c. verrekenbare of compensabele belastingen, heffingen of lasten;
 - d. kosten van rente, bankdiensten, financieringen, gerechtelijke procedures, provinciale leges, boetes en sancties;
 - e. legeskosten indien de aanvraag wordt gedaan door een bestuursorgaan;
 - f. kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen of gangbare minimumkwaliteitseisen;
 - g. kosten van reguliere werkzaamheden van de aanvrager;
 - h. kosten gemaakt na beëindiging van activiteiten met uitzondering van accountantskosten;
 - i. fooien, geschenken, gratificaties en bonussen;
 - j. kosten voor representatie, personeelsactiviteiten, overboekingen, annuleringen en outplacementtrajecten;
 - k. niet noodzakelijke of bovenmatige kosten.

Artikel 1.5.4 Methode berekening loonkosten

1. Voor loonkosten kan worden gekozen uit twee rekenmethoden:
 - a. Vast uurtarief: dit betreft een vast uurtarief als vergoeding voor de directe loon- en arbeidskosten en de indirecte kosten. Het vaste uurtarief bedraagt ten hoogste € 60,=;
 - b. Werkelijke loonkosten: dit is een uurtarief voor directe loonkosten met een maximum van € 93,= per uur, verhoogd met een opslag van maximaal 20% als vergoeding voor de indirecte kosten.
2. Het uurtarief voor de directe loonkosten wordt bepaald door de directe loonkosten per jaar te delen door de productieve uren. Het aantal productieve uren wordt bepaald door het aantal van 1600 uren te vermenigvuldigen met de deeltijdfactor. Het aantal gewerkte uren moet in de administratie per medewerker worden vastgelegd.
3. Bij publiekrechtelijke rechtspersonen en rechtspersonen met een wettelijke taak, met uitzondering van instellingen voor hoger onderwijs en academische ziekenhuizen als bedoeld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, wordt de vaste uurtariefsystematiek toegepast.
4. Op verzoek van de aanvrager kan het dagelijks bestuur in afwijking van het eerste lid een andere methode toestaan.

Artikel 1.5.5 Cofinanciering

1. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten.
2. Het dagelijks bestuur kan van het percentage zoals genoemd in het eerste lid afwijken.
3. Voor het kapitaliseren van 'in kind' inzet gelden de bepalingen uit artikel 1.5.4.
4. Als bij de beoordeling van de subsidieaanvraag blijkt dat door het verlenen van de gevraagde subsidie een overschot op de begroting ontstaat, wordt de subsidie verminderd met het bedrag dat gelijk staat aan het positief resultaat op de begroting.

Paragraaf 1.6 Beslissing op de aanvraag

Artikel 1.6.1 Toetsingscriteria

1. Een aanvraag wordt aan de volgende punten getoetst. Aan alle punten moet zijn voldaan om voor subsidie in aanmerking te komen; dit wordt toegelicht in een rapport van bevindingen:
 - a. bijdrage aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030;
 - b. draagvlak bij de drie O samenwerking;
 - c. regionale impact;
 - d. sluitende begroting;
 - e. doelmatigheid van de kosten;
 - f. doeltreffendheid;
 - g. looptijd valt binnen de looptijd van de beschikbare middelen.
2. Een aanvraag om subsidie vanuit de Regio Deal Achterhoek II, wordt getoetst aan de Regio Deal Achterhoek II. Uit de aanvraag moet duidelijk blijken aan welke resultaten van de Regio Deal Achterhoek II een bijdrage wordt geleverd.

Artikel 1.6.2 Besluitvormingsprocedure

1. Een aanvraag doorloopt de volgende procedure:
 - a. De conceptaanvraag wordt geagendeerd voor de Thematafel die primair de aanvraag beoordeelt.
 - b. De betreffende Thematafel beoordeelt de aanvraag door deze te toetsen aan de doelstellingen in de Achterhoek Visie 2030 en/of de Regio Deal Achterhoek II en deelt de bevindingen daarover in het 'rapport van bevindingen' met de Achterhoek Board.

- c. De Achterhoek Board neemt de aanvraag in behandeling en beoordeelt integraal of het project bijdraagt aan de doelstellingen in de Achterhoek Visie 2030 en/of de Regio Deal Achterhoek II. De Achterhoek Board adviseert het dagelijks bestuur.
 - d. Het dagelijks bestuur beslist vervolgens op de aanvraag met in achtneming van het advies van de Board.
2. Indien voor een aanvraag geen primaire Thematafel kan worden aangewezen, dan wordt de stap van beoordeling door Thematafel overgeslagen en komt een aanvraag direct voor beoordeling in de Achterhoek Board.

Artikel 1.7 Voorschotten

De aanvrager ontvangt bij toekenning van de subsidie een voorschot van maximaal 80%, gebaseerd op de uitgavenplanning.

Artikel 1.8 Verantwoording

1. De aanvrager rapporteert eenmaal per jaar over de inhoudelijke en financiële voortgang van het project. Het moment van rapporteren is opgenomen in de beschikking.
2. De rapportage wordt ingediend via het daarvoor door het algemeen bestuur vastgestelde format.

Hoofdstuk 2: Slotbepalingen

Artikel 2.1 Citeertitel

Deze nadere regels kunnen worden aangehaald als “Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030”.

Artikel 2.2 Inwerkingtreding

Deze nadere regels treden in werking op de dag nadat de door het algemeen bestuur vastgestelde nadere regels bekend gemaakt zijn in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 11 september 2024.

de secretaris a.i.
drs. L. Dennenberg

de voorzitter
mr. M. Boumans MBA MPM

Toelichting Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030

Relatie Algemene wet bestuursrecht en Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek 2021

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat in hoofdstuk 4 een titel (4.2) voor subsidies. De doelstellingen van de Awb op het onderdeel subsidies zijn de beheersbaarheid van de overheidsuitgaven, het verschaffen van rechtszekerheid voor aanvragers en het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik. Subsidieverstrekking vindt mede met het oog daarop plaats op wettelijke grondslag.

De Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek bepaalt in artikel 4, eerste lid, dat het algemeen bestuur bevoegd is om nadere regels te stellen. De Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 voorzien daarin voor de onderwerpen binnen de Achterhoek Visie 2030 en de Regio Deal Achterhoek II. Daarnaast bevat deze subsidieverordening diverse en uiteenlopende algemeen geldende bepalingen in verband met subsidieverstrekking, waaronder het uitgangspunt van subsidieverstrekking aan rechtspersonen, diverse termijnen, algemene weigeringsgronden, regels over bevoorschotting en vaststelling.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Definities

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 1.2 Reikwijdte

Deze nadere regels hebben betrekking op de Achterhoek Visie 2030 en de Regio Deal Achterhoek II. De Achterhoek Visie 2030 richt zich op de thema's *Smart Economy (Smart Werken & Innovatie, Onderwijs & Arbeidsmarkt en Mobiliteit & Bereikbaarheid)*, *Smart Living (Wonen & Vastgoed, Circulaire Economie & Energietransitie en De Gezondste Regio)* en *Smart Governance*.

De Regio Deal Achterhoek richt zich op de programma's *Leefbare gemeenschappen (met springplanken Gezondheid voorop, Publieke mobiliteitsaanpak, Bouwen naar Achterhoekse identiteit en Datagedreven Achterhoek)*, *Toekomstbestendige arbeidsmarkt (met springplanken Inclusieve arbeidsmarkt en Bestrijding arbeidsmarktkrapte)* en *Duurzame economie (met springplanken Verdienvermogen breed bedrijfsleven, Biobased Achterhoek, Innovatieve woningbouw, Slimme energiegemeenschappen en Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen)*. Overkoepelend wordt nog ingezet op *Monitoring en sociale innovatie*.

Artikel 1.3 Staatssteun

Bij het verstrekken van subsidie moeten de regels over staatssteun in acht worden genomen. Europeesrechtelijk is vastgelegd dat staatssteun alleen is toegestaan als een uitzondering op het staatssteunverbod geldt (artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie). Alvorens te toetsen aan het staatssteunverbod en eventuele uitzonderingen moet eerst worden vastgesteld of er sprake is van staatssteun. Daarvoor gelden de volgende cumulatieve eisen:

- a. er is sprake van een steunmaatregel die een voordeel verschaft, in welke vorm dan ook;
- b. dit voordeel wordt direct of indirect bekostigd uit overheidsmiddelen;
- c. hierdoor worden één of meer specifieke ondernemingen begunstigd;
- d. dit vervalst de mededinging of dreigt dat te doen;
- e. hierdoor wordt de handel tussen de Europese lidstaten ongunstig beïnvloed.

Om te kunnen spreken van staatssteun moet aan al deze criteria zijn voldaan. Is dat niet het geval dan is er geen sprake van staatssteun.

De activiteiten die worden uitgevoerd ter uitvoering van een wettelijke taak door overheden dan wel door overheid gelieerde instanties zijn aan te merken als overheidstaken en hebben derhalve geen economisch karakter. Gelet hierop vallen deze subsidies buiten de werking van het staatssteunrecht. In het bijzonder bij subsidieverstrekking aan gemeenten kan de situatie zich voordoen dat de subsidieverstrekking op zichzelf geen staatssteun oplevert, maar dat de subsidie wordt gebruikt voor het ondersteunen van activiteiten van derden. In die gevallen zal de gemeente een staatssteunbeoordeling moeten maken en de relatie met genoemde derden zo moeten vormgeven dat geen ongeoorloofde staatssteun optreedt.

Voor bepaalde activiteiten heeft de Europese Commissie specifieke vrijstellingsverordeningen vastgesteld. Het gaat daarbij vooral om de Algemene groepsvrijstellingsverordening, de Landbouw groepsvrijstellingsverordening en de Landbouw de-minimisverordening. Daar waar een specifieke vrijstellingsverordening van toepassing is, wordt niet getoetst aan de De-minimisverordening of andere vrijstellingsverordeningen.

Voor alle overige activiteiten geldt dat indien de subsidie valt binnen de reikwijdte van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en er geen andere staatssteungrondslag is, zij alleen kan worden verstrekt in overeenstemming met de De-minimisverordening. Op grond van die verordening bedraagt de totale overheidssteun maximaal € 200.000 over een periode van drie jaren. De verordening bevat een aantal (procedurele) voorwaarden waaraan in alle gevallen moet worden voldaan.

Artikel 1.4 Wijze van verdeling

De subsidieplafonds worden periodiek vastgesteld door het algemeen bestuur van regio Achterhoek.

Paragraaf 1.5 Aanvraag

Artikel 1.5.1 Aanvraag

De in lid drie genoemde artikelen 17, 18, 22, 25, 27, 28, 29, 31, 38 en 49 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening zijn onderstaand toegelicht.

Investeringssteun voor kmo's (artikel 17 AGVV)

Deze steunvorm is met name bedoeld voor investeringssteun aan MKB-bedrijven en is gebaseerd op artikel 17 van de AGVV.

Consultancy steun voor kmo's (artikel 18 AGVV)

Deze steunvorm is met name bedoeld voor adviesdiensten aan MKB bedrijven. Niet altijd gaat het daarbij om innovatie. Als er echt innovatie aan de orde is, dan is steunvorm 6 van deze Cascaderegeling beter geschikt, deze is op artikel 28 van de AGVV gebaseerd. Bij advies ondersteuning die maximaal 16 uur bedraagt is doorgaans geen staatssteun aan de orde, aangezien dergelijke korte adviestrajecten primair het karakter hebben van algemene voorlichting en kennisdeling en daarmee niet-economische activiteiten betreffen.

Starterssteun (artikel 22 AGVV)

Ieder startend bedrijf, niet noodzakelijk een innovatief bedrijf, mag maximaal € 400.000 krijgen. Voor kleine innovatieve ondernemingen mag het bedrag verdubbeld worden conform artikel 22, vijfde lid AGVV. Een innovatieve starter mag dus € 800.000 ontvangen. De steun onder artikel 22 AGVV mag waar gewenst op verschillende momenten door verschillende overheden verstrekt worden, zo lang de begunstigde onderneming voldoet aan de criteria van een klein startend bedrijf.

Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten (artikel 25 AGVV)

Deze steunvorm is bedoeld voor ondernemingen van elke omvang en is gebaseerd op artikel 25 van de AGVV. Bij steun op het gebied van onderzoek en ontwikkeling wordt onderscheid gemaakt tussen

fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling en haalbaarheidsonderzoeken.

Steun voor innovatieclusters (artikel 27 AGVV)

Deze steunvorm is bedoeld voor innovatieclusters en is gebaseerd op artikel 27 AGVV. Innovatieclusters kunnen bestaan uit verschillende organisaties. Steun kan alleen aan een rechtspersoon worden verstrekt die in het innovatiecluster opereert.

Innovatiesteun voor MKB bedrijven (artikel 28 AGVV)

Steun mag worden verleend voor innovatie gerelateerde kosten, gebaseerd op artikel 28 van AGVV. Daarnaast kunnen MKB-bedrijven ook steun voor innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning ontvangen.

Steun voor proces- en organisatie-innovatie (artikel 29 AGVV)

Steun voor proces- en organisatie-innovatie is gebaseerd op artikel 29 AGVV. Onder dit artikel is ook steun aan grote ondernemingen mogelijk.

Opleidingssteun (artikel 31 AGVV)

Steun voor opleiding mag niet gaan over opleidingen om te voldoen aan bindende nationale opleidingsnormen. Deze steun is gebaseerd op artikel 31 van de AGVV.

Investeringssteun ten behoeve van energie-efficiëntiemaatregelen (artikel 38 AGVV)

Deze steun is bedoeld voor ondernemingen die energie-efficiëntiemaatregelen willen nemen. De steun mag niet worden gebruikt om aan reeds vastgestelde Unienormen te voldoen; het moet gaan om kosten die nodig zijn om het hogere niveau aan energie-efficiëntie te behalen.

Steun ten behoeve van milieustudies (artikel 49 AGVV)

Artikel 49 van de AGVV is bedoeld voor milieustudies op het gebied van o.a. energie-efficiëntie, hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, energie en elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en energie-infrastructuur.

De in lid vier genoemde artikelen 21 en 38 van de Landbouwwijstellingsverordening zijn onderstaand toegelicht.

Steun voor kennisuitwisselings- en voorlichtingsacties (artikel 21 LVV)

Deze steunvorm is met name bedoeld voor kennisoverdracht en voorlichting en is gebaseerd op artikel 21 van de LVV. Deze steun is onder voorwaarden toegankelijk voor alle ondernemingen die daarvoor in het betrokken gebied in aanmerking komen. Belangrijke voorwaarde bij dit artikel is dat de steun alleen mag worden uitgekeerd aan de aanbieder van de acties inzake kennisoverdracht en voorlichting. Als de activiteiten door producentengroeperingen en –organisaties wordt verricht mag lidmaatschap hiervan geen voorwaarde zijn om toegang tot die activiteiten te krijgen.

Steun voor onderzoek en ontwikkeling in de landbouw- en bosbouwsector (artikel 38 LVV)

Deze steunvorm is met name bedoeld voor onderzoek en ontwikkeling en is gebaseerd op artikel 38 van de LVV. Projecten moeten van belang zijn voor alle ondernemingen die in de betrokken specifieke landbouw- of bosbouwsector actief zijn. Voor de begindatum moet informatie over het project bekend worden gemaakt. En achteraf moeten resultaten via internet worden gedeeld. Steun kan alleen worden toegekend aan de organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding.

Artikel 1.5.2 Inhoud aanvraag

De aanvraag is compleet indien deze is voorzien van een rapport van bevindingen van de Thematafel die de aanvraag primair beoordeelt (1.5.2 lid 2). Een aanvraag komt het ter beoordeling in de Thematafel; de aanvrager krijgt dan de mogelijkheid om een pitch te houden. De Thematafel beoordeelt de aanvraag inhoudelijk, toetst deze aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030 en de Regio Deal Achterhoek II en geeft feedback aan de initiatiefnemer. Het kan voorkomen dat een aanvraag voor een tweede keer ter beoordeling in de Thematafel komt. De Thematafel legt haar bevindingen neer in een rapport van bevindingen; in dat rapport wordt tevens toegelicht of de aanvraag voldoet aan de toetsingscriteria van artikel 1.6.1. Het rapport van bevindingen maakt de aanvraag compleet. De Achterhoek Board adviseert vervolgens het dagelijks bestuur, dat een beslissing neemt met in achtneming van dat advies (zie 1.6.2).

Artikel 1.5.3 Subsidiabele kosten

Bij kosten die redelijk en noodzakelijk zijn (1.5.3, tweede lid), moet uit te leggen zijn waarom niet wordt volstaan met een eenvoudiger, goedkoper product of dienst, met een lager ingeschaalde arbeidskracht, een minder dure expert of met minder uren.

Bij het afwijken van de vastgestelde tarieven voor externe inhuur (1.5.3, derde lid) moet uit te leggen zijn waarom wordt afgeweken. Dit is mogelijk indien:

- er meerdere offertes zijn aangevraagd en er over het uurtarief is onderhandeld. Hiermee wordt aangetoond dat de markt deze opdracht niet voor minder kan uitvoeren.
- er sprake is van een monopolypositie van een bedrijf
- er vanwege een wettelijke verplichting gebruik moet worden gemaakt van het betreffende bedrijf.

Artikel 1.5.4 Methode berekening loonkosten

Naast de berekening van de loonkosten op basis van een vast tarief (eerste lid) en werkelijke loonkosten (tweede lid), kan het dagelijks bestuur op basis van het derde lid hiervan afwijken en een andere methode vaststellen. De aanvrager moet hiervoor met documenten onderbouwen waarom er een uitzondering nodig is.

Artikel 1.5.5 Cofinanciering

Soms kan gedurende (de voorbereiding op) de besluitvormingsprocedure van een aanvraag blijken dat een andere verhouding gewenst/noodzakelijk is om het project te kunnen uitvoeren.

Paragraaf 1.6 Beslissing op de aanvraag

Artikel 1.6.1 Toetsingscriteria

Onder **regionale impact** (lid 1c) wordt verstaan dat de aanvraag moet bijdragen aan de regionale opgaven en niet puur een lokaal karakter heeft. Dit betekent niet dat een aanvraag per definitie gemeentegrensoverschrijdend moet zijn. Ook kan het om een pilot gaan die in een later stadium breder toepasbaar is in de regio.

Met **doelmatigheid** (lid 1e) wordt bedoeld dat de kosten in verhouding staan tot de gewenste effecten/resultaten. Oftewel, een aanvraag moet aantoonbaar efficiënt zijn.

Met **doeltreffendheid** (lid 1f) wordt bedoeld dat de aanvraag effectief moet zijn, dus in aantoonbare mate moet bijdragen aan het bereiken van de gewenste doelen/effecten/resultaten.

Artikel 1.6.2 Besluitvormingsprocedure

Een conceptaanvraag wordt geagendeerd voor de Thematafel die primair de aanvraag beoordeelt. De Thematafel beoordeelt de aanvraag inhoudelijk en geeft feedback aan de initiatiefnemer. Het kan voorkomen dat een aanvraag voor een tweede keer ter beoordeling in de Thematafel komt, omdat de aanvraag aanpassing of aanvulling heeft.

Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de nadere regels, zoals het afgeven van beschikkingen en vaststellen van subsidies. In de praktijk is deze taak gemandateerd aan de secretaris/directeur.

Artikel 1.7 Voorschotten

Bij toekenning van de subsidie ontvangt de aanvrager een voorschot van maximaal 80%. Het resterende bedrag, zijnde het vastgestelde bedrag minus het ontvangen voorschot, wordt uitbetaald of teruggevorderd bij de definitieve vaststelling van het gehele project.

Artikel 1.8 Verantwoording

Dit artikel heeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2 Slotbepalingen

Dit hoofdstuk heeft geen toelichting.

Wijzigingsbesluit Algemeen Plafondbesluit 2024 (1^e wijziging)

Het algemeen bestuur van Regio Achterhoek

Overwegende

Dat er subsidieplafonds moeten worden vastgesteld voor de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030.

Gelet op artikel 4:25, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht en het bepaalde in artikel 4 van de Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek 2021;

Besluit

De eerste wijziging van het Algemeen Plafondbesluit 2024 vast te stellen.

Artikel I

Het algemeen plafondbesluit 2024 wordt als volgt gewijzigd.

A

Artikel 1 komt te luiden:

De subsidieplafonds van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 ten aanzien van de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 als volgt vast te stellen:

- a. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Smart Economy en Smart Living een bedrag van € 3.700.000,=;
- b. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Leefbare gemeenschappen een bedrag van € 1.000.000,=;
- c. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Toekomstbestendige arbeidsmarkt een bedrag van € 1.000.000,=;
- d. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Duurzame economie een bedrag van € 1.000.000,=;
- e. Voor subsidies ten behoeve van overige projecten die vallen binnen de Achterhoek Visie 2030 en niet binnen de categorieën onder a tot en met d een bedrag van € 1.000.000,=.

Artikel II

Deze wijziging treedt in werking op de dag nadat de 1^e wijziging Algemeen Plafondbesluit 2024 bekend gemaakt is in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Achterhoek op 11 september 2024,

de secretaris a.i.
drs. L. Dennenberg

de voorzitter
mr. M. Boumans MBA MPM

Algemeen Plafondbesluit 2024 (1^e wijziging)

Het algemeen bestuur van Regio Achterhoek

Overwegende

Dat er subsidieplafonds moeten worden vastgesteld voor de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030.

Gelet op artikel 4:25, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht en het bepaalde in artikel 4 van de Algemene subsidieverordening Regio Achterhoek 2021;

Besluit

Het Algemeen Plafondbesluit 2024 vast te stellen.

Artikel 1 Plafonds Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030

De subsidieplafonds van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 ten aanzien van de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 als volgt vast te stellen:

- a. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Smart Economy en Smart Living een bedrag van € 3.700.000,=;
- b. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Leefbare gemeenschappen een bedrag van € 1.000.000,=;
- c. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Toekomstbestendige arbeidsmarkt een bedrag van € 1.000.000,=;
- d. Voor subsidies ten behoeve van projecten op het gebied van Duurzame economie een bedrag van € 1.000.000,=;
- e. Voor subsidies ten behoeve van overige projecten die vallen binnen de Achterhoek Visie 2030 en niet binnen de categorieën onder a tot en met d een bedrag van € 1.000.000,=.

Artikel 2 De wijze van verdeling van de plafonds

De verdeling van de middelen ten aanzien van de in dit besluit opgenomen artikelen vindt plaats op volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Een aanvraag wordt in die volgorde opgenomen zodra zij volledig is.

Artikel 3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking een dag na bekendmaking in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Achterhoek op 11 september 2024,

de secretaris a.i.
drs. L. Dennenberg

de voorzitter
mr. M. Boumans MBA MPM

Fantastisch dat u een project aanmeldt voor de Achterhoek Visie 2030. Om te beoordelen of het project past binnen de visie, vragen wij u dit formulier volledig in te vullen. U kunt het ingevulde formulier sturen naar de betreffende programmaregisseur, die zal daarna zo spoedig mogelijk contact met u opnemen.

Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel I

Projecten dienen te voldoen aan de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (te vinden op www.8rhk.nl/beschikking)

1	Naam project	
2	Primaire Thematafel	
3	Aanvrager <i>(dit moet een rechtspersoon zijn)</i>	
4	Looptijd <i>(startdatum en einddatum vermelden)</i>	
5	Doel van het project <i>(Korte omschrijving van hetgeen je wilt bereiken met dit project)</i>	

6 **Projectbeschrijving**
(Beschrijf kort welke activiteiten je tijdens dit project gaat uitvoeren. Voeg eventueel een uitgebreid projectplan als bijlage toe)

7 **Beoogde resultaten**
(Kort en concreet vermelden, moeten meetbaar zijn)

8 **Bijdrage aan Achterhoek Visie 2030**

a. Aan welke doelen van de Visie 2030 levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 1**)?
(betreffende doelen uit bijlage 1 vermelden!)

b. Aan welke springplanken en resultaten van de Regio Deal Achterhoek II 'Hoger Springen, Krachtiger Landen' levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 2**)?
(betreffende resultaten uit bijlage 2 vermelden!)

- c. Aan welke SDG's (Sustainable Development Goals) levert dit project een bijdrage (zie bijlage 3)?
(betreffende SDG's uit bijlage 3 vermelden!)
Meld je initiatief ook aan bij Social Handprint Achterhoek! Via <https://socialhandprint.com/achterhoek/>
(toelichting: zie bijlage 3).

- d. Waaruit blijkt dat er draagvlak is bij de drie O's? Welke organisaties zijn betrokken bij het project?

- e. Wat is de regionale impact van dit project?

9 Totale kosten en financiering

Vul het 8RHK begrotingsformat (bijlage 4, apart Excelbestand) in en voeg deze bij. Deze maakt onderdeel uit van deze aanvraag!

(Vermeld onderstaand de gegevens uit het begrotingsformat, tabblad Totaaloverzicht, paarse regels)

Totale kosten (overnemen van tabblad)	€ ...	
Cofinanciering vanuit aanvrager en andere O's (overnemen van tabblad)	€ ...	
Gevraagde subsidie (overnemen van tabblad)	€ ...	+
Totale financiering	€ ...	

10 Communicatie

Op welke wijze en welke momenten wordt over het project gecommuniceerd?

Wanneer het project van start gaat, hoort op alle communicatie-uitingen die vanuit u uitgaan (website, drukwerk, bouwborden, etc.) het logo van de provincie Gelderland en het logo van 8RHK ambassadeurs te staan. Zie daarvoor deze [toolkit](#). Voor verdere afstemming over communicatie (inhoud en momenten) neemt u contact op via communicatie@8rhk.nl.

11 Mogelijke risico's en aandachtspunten

12 Is een Europese aanbesteding noodzakelijk?

(zie bijlage 5)

- Ja
 Nee

13 Is er sprake van staatssteun?

(zie bijlage 6)

- Ja

Geef onderstaand aan op basis van welke verordening geoorloofde staatssteun mogelijk is

- AGVV, artikel:
 LVV, artikel:
 DAEB
 De-minimis (indien van toepassing, vul dan de algemene de-minimisverklaring in (zie bijlage 6))

- Nee

14. Gegevens aanvrager

S.v.p. gegevens invullen in 'Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel II' (graag als apart document meesturen i.v.m. AVG regels).

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend.

Met de ondertekening van dit aanvraagformulier stemt u ermee in dat de informatie in dit aanvraagformulier openbaar is en dat het voor de uitvoering van onze werkzaamheden (beoordeling en besluitvorming) noodzakelijk is dat de bijlagen gedeeld worden met personen die betrokken zijn bij de beoordeling van de aanvraag. Zie ook onze [privacyverklaring](#).

Plaats:

Datum:

Naam:

Functie:

Paraaf:

BIJLAGEN

1. Doelen Achterhoek Visie 2030
2. Springplanken Regio Deal 'Hoger Springen, Krachtiger Landen
3. Sustainable Development Goals (SDG's)
4. 8RHK begrotingsformat (apart Excelbestand)
5. Aanbestedingsschema
6. Staatssteun, vrijstellingsgronden en de-minimis

Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel II

Onderstaande punten volledig invullen.

Behorende bij project	
Projectleider	
Gegevens aanvrager Soort instantie ☐ Rechtspersoon, namelijk: ☐ Overheidsinstantie, namelijk: ☐ Anders, namelijk:	
Naam organisatie Contactpersoon Telefoonnummer E-mailadres Postadres Postcode en plaats IBAN rekeningnummer Tenaamstelling rekening Onder vermelding van	

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend.

Plaats:

Datum:

Naam:

Functie:

Handtekening:

Rapportagemodel project Achterhoek Visie 2030

Projecttitel	
Indienende organisatie	
Naam contactpersoon	
Zaaknummer subsidiebeschikking	
Datum subsidiebeschikking	
Rapportage betreft	☐ Verslag inhoudelijke en financiële voortgang (jaarlijks uiterlijk 1 maart indienen) over het jaar ...
	☐ Aanvraag tot subsidievaststelling

Samenvatting voortgang:

Geef een korte omschrijving van de voortgang en een beknopte weergave van de concrete activiteiten die hebben plaatsgevonden in de afgelopen periode. Probeer hierbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de activiteiten genoemd in de projectaanvraag.

Projectresultaten:

Geef ten opzichte van de beoogde resultaten aan welke resultaten tot nu toe zijn gerealiseerd.

Beoogd:	<i>Vermeld hier de resultaten die in de beschikking staan.</i>
Gerealiseerd:	<i>Vermeld hier de resultaten die in de afgelopen periode zijn gerealiseerd.</i>

Doelstellingen Achterhoek Visie 2030:

Geef aan in hoeverre de projectresultaten een bijdrage hebben geleverd aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030 (zie bijlage 1).

Doelstelling Achterhoek Visie 2030	Bijdrage van project aan doelstelling

Resultaten Regio Deal Achterhoek II:

Geef aan in hoeverre het project een bijdrage heeft geleverd aan de resultaten van de springplanken in de Regio Deal Achterhoek II (bijlage 2).

Springplank Regio Deal Achterhoek II	Resultaat waaraan een bijdrage is geleverd (en de wijze waarop)

Financiële voortgang:

Vermeld onderstaand de totale projectkosten *conform beschikking*.

Totale projectkosten	Bijdrage vanuit projectpartners	Subsidie vanuit 8RHK
€	€	€

Vermeld in onderstaande tabel de daadwerkelijke **uitgaven** per kostensoort in de afgelopen periode

Kosten	Totaal begroot (gehele project)	Realisatie t/m voorgaande periode	Realisatie over de afgelopen periode	Cumulatief t/m de afgelopen periode	Prognose realisatie komend jaar
Personeelskosten (in dienst)	€	€	€	€	€
Loonkosten derden (excl. btw)	€	€	€	€	€
Overige kosten (excl. btw)	€	€	€	€	€
	€	€	€	€	€
	€	€	€	€	€
	€	€	€	€	€
Accountantskosten (bij vaststelling) (excl. btw)					
Niet verrekenbare btw:	€	€	€	€	€
Totale kosten:	€	€	€	€	€

Vermeld in onderstaande tabel de daadwerkelijke **ontvangsten** van alle financiers in de afgelopen periode

Financiering	Totaal begroot (gehele project)	Realisatie t/m voorgaande periode	Realisatie over de afgelopen periode	Cumulatief t/m de afgelopen periode	Prognose realisatie komend jaar
Eigen bijdrage (cash)	€	€	€	€	€
Eigen bijdrage (in kind)	€	€	€	€	€
Overige bijdragen (<i>nader specificeren</i>)	€	€	€	€	€
Subsidie 8RHK	€	€	€	€	€
Totale financiering:	€	€	€	€	€

Promotie/publiciteit:

Vermeld wat u de afgelopen periode heeft gedaan met betrekking tot het bekendmaken van uw project en de daarvoor verkregen middelen vanuit de provincie Gelderland en 8RHK ambassadeurs?

Projectspecifieke voorwaarden (indien van toepassing):

Vermeld wat u de afgelopen periode heeft gedaan met betrekking tot de projectspecifieke voorwaarden.

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend:

Plaats:

Datum:

Naam:

Functie:

Handtekening:

Bijlage 1: Doelen Achterhoek Visie 2030

Onderwijs & Arbeidsmarkt

1. De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.
2. Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.
3. Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansgelijkheid is toegenomen.
4. Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerde arbeidskrachten.

Smart werken & Innovatie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.
2. De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.
3. Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.
4. De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.
5. De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.

Mobiliteit & Bereikbaarheid

1. De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.
2. De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.
3. Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.

Circulaire economie & Energietransitie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.
2. De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.
3. Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.
4. In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.
5. Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.

Wonen & Vastgoed

1. De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).
2. Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.
3. In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.
4. (Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.
5. Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.

Gezondste regio

1. Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.
2. De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.
3. Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.

Bijlage 2: Resultaten springplanken Regio Deal Achterhoek II *'Hoger Springen, Krachtiger Landen'*

1. Springplank Gezondheid voorop

- Het ondersteunen van 2 tot 4 lokale initiatieven gericht op het van onderop anders organiseren, monitoren of financieren van ondersteuning en zorg;
- Het uitvoeren van innovatiepilots zoals 'zorg op afstand', met bijbehorende effectmeting op leefbaarheid en eigen regie;
- Het opzetten van een stimuleringsfonds voor projecten gericht op positieve gezondheid, preventie, leefstijl en sociale cohesie;
- Het inrichten van een Regionale digitale plek voor inwoners op het gebied van eigen regie en ouder worden;
- Het verder ontwikkelen van de integratie van Regionale data met een koppeling naar zorg, maatschappij en welzijn (Datagedreven Achterhoek).

2. Springplank Publieke mobiliteitsaanpak

- Het vormgeven en realiseren van een samenwerkingsstructuur waarin gemeenten, Regio, provincie en Rijk vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan het borgen van publieke mobiliteit;
- Integratie van vervoersvormen door bijvoorbeeld een gezamenlijke Governance, een mobiliteitscentrale en een integraal platform;
- Het verzamelen van data en deze gebruiken om te komen tot een soort dashboard/platform voor het inzichtelijk maken van verkeers- en mobiliteitsstromen (Datagedreven Achterhoek);
- Het uitbreiden van het Gaon-aanbod met 50 tot 100 deelfietsen en 10 tot 15 deelauto's;
- Het vergroten van het Gaon-netwerk met meer gebruikers en deelnemers (bedrijven en organisaties) onder meer door gedragsaanpak en marketingcampagnes;
- Het onderzoeken van een (grensoverschrijdend) MaaS-netwerk (Mobility As A Service);
- Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 6 mobiliteitshubs;
- Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 4 (grensoverschrijdende) fietsverbindingen.

3. Springplank Bouwen naar Achterhoekse identiteit

- Het starten van een Regionaal loket om bouwprojecten een eenduidige ingang te bieden en tot een snellere beoordeling van de kans te komen;
- Het verkennen van collectieve woonvormen, hiervoor start de Regio 2 tot 4 projecten op;
- Het vergunnen van 500 tot 750 woningen in kleine projecten en het versnellen van het proces hiervoor;
- Het uitbreiden van 30 tot 40 kernen met een 'kleiner' project waarin ook de leefbaarheid en sociale verbondenheid worden meegenomen.

4. Springplank Datagedreven Achterhoek

- Het ontwikkelen en coördineren van een 3O-data ecosysteem. Hierin is data toegankelijk voor de partners in de samenwerking, met lerende doelnetwerken. Bijvoorbeeld voor de ketensamenwerking in de zorg, het verder door ontwikkelen van slimme mobiliteit en het gebruik van reststromen;
- Het experimenteren met 2 tot 4 goed evalueerbare pilots 'Self-Sovereign Identity' (SSI) waarin enkele Achterhoekse 3O partners samen hun inwoners/leden/cliënten/klanten eigen regie over hun data hebben gegeven;
- Het starten van een Europese samenwerking in EDIH-verband (European Digital Innovation Hubs)..

5. Springplank Inclusieve arbeidsmarkt

- Het onbenut arbeidspotentieel is in beeld en er is een programma over hoe een groot deel van deze groep te bereiken en te activeren is;
- Het begeleiden van 300 tot 400 mensen van het onbenut arbeidspotentieel naar duurzaam werk;
- Het opzetten van een kenniscentrum inclusieve technologie. Binnen dit centrum ontsluiten we kennis, advisering en dienstverlening voor en door partners binnen de Achterhoek;
- Het uitvoeren van een programma (inclusief taaltraining) om asielzoekers en statushouders sneller inzetbaar te krijgen voor de arbeidsmarkt;
- De belemmeringen en blokkades die door werkgevers en werknemers worden ervaren rondom scholing en het aangaan van een duurzame match zijn in beeld gebracht;
- Er worden ten minste twee oplossingsstrategieën uitgewerkt, de strategieën dragen bij aan het vergroten van de arbeidsproductiviteit. De strategieën worden getoetst binnen ten minste 3 bedrijven. De ervaringen worden gedeeld met partners binnen en buiten de Regio.

6. Springplank Bestrijding arbeidsmarktcraptes

- De aanpak om inwoners te helpen bij hun loopbaanontwikkelingsvraagstuk is verder ontwikkeld, zowel vanuit human capital als vanuit inclusiviteit binnen het toekomstige RWC;
- Er is ingezet om de leercultuur bij MKB bedrijven te bevorderen;
- Ten opzichte van de afgelopen periode worden er 20% meer opleidingsvouchers van Opijver toegekend aan deelnemers richting of voor MBO 1, MBO 2 en HBO 5 niveau, waarbij de focus ligt op de tekortsectoren;
- Het verstrekken van 1.000 opleidingsvouchers;
- Het uitvoeren van pilots gericht op het behouden van medewerkers en pilots gericht op de wendbaarheid van werknemers en werkzoekenden voor de 3 kraptesectoren;
- Het opzetten van een stimuleringsprogramma voor leerlingen, studenten en zij-instromers gericht op het kiezen voor de krapte sectoren;
- Het Grensland College is bestendig qua instroom en doorontwikkeld door het aanbieden van meer AD (Associate Degree) opleidingstrajecten;

- Er zijn verschillende sessies met Duitse partners gehouden om tot een gezamenlijke aanpak voor werken en leren aan beide zijden van de grens te verkennen.

7. Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven

- Er is in kaart gebracht welke ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning bij innovatie-, arbeidsmarkt- en verduurzamingsvraagstukken en hoe zij bij kunnen dragen aan maatschappelijke transitie;
- Het open innovatiesysteem is verder versterkt voor de juiste doelgroepen in het brede MKB;
- 100 tot 120 bedrijven worden gestimuleerd om sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence verder te implementeren, rekening houdend met bestaand aanbod;
- Het organiseren van voldoende capaciteit van verbinders om samenwerking, ontwikkeling en innovatie op de transitie aan te jagen;
- Het op eigen benen laten staan van de innovatiecentra die strak aansluiten op de behoeften van de ondernemers;
- Het vestigingsklimaat in de Achterhoek is verbeterd;
- Het investeren in capaciteit (netwerkmakelaar) over de grens. Deze makelaar verbindt Nederlandse en Duitse ondernemers, organisaties en initiatieven met elkaar. Naast Kreis Bocholt is dit ook met andere Duitse grensgemeenten gedaan.

8. Springplank Biobased Achterhoek

- Ingezet wordt op het realiseren van een vezelketen met 500 hectare vezelteelt;
- Het ontwikkelen van kennis- en leerprogramma's met onderwijs, ondernemers en overheden die actoren stimuleren hun bestaande werkwijze, opdrachtgeverschap en bedrijfsvoering aan te passen;
- Het uitvoeren van 3 tot 6 innovatieprojecten;
- Het vergroten van bewustwording, kennis en inzicht bij particulieren, gemeenten, woningcorporaties en bedrijven door innovaties, voorbeeldprojecten, kenniskringen en publiekscampagnes;
- Het uitvoeren van een sociaaleconomische verkenning om inzicht te krijgen welke activiteiten kansrijk zijn en wat daarvoor nodig is;
- Het ontwikkelen van nieuwe bestaansmodellen, verdienmodellen en biobased (woning)bouwconcepten die middels het toepassen van kennis van nieuwe teelten die bijdragen aan biodiversiteit, groenblauwe-dooradering, natuur, klimaat en landschappelijke kwaliteit.

9. Springplank Innovatieve woningbouw

- Het starten van een innovatiecentrum voor innovatieve en duurzame woningbouw, waar onderwijs, de markt, corporaties en gemeenten samen de volgende stap kunnen zetten;
- 60 tot 70 Achterhoekse partijen hebben elkaar gevonden in trajecten rond het stimuleren van innovatie in de bouw;

- Het vergunnen van nieuwbouwplannen, doel is 30% innovatieve woningbouw in 2026;
- Het bouwen van 75 tot 150 woningen (in verschillende betaalbaarheidscategorieën) in voorbeeldprojecten die dienen als best practices in de woningbouw en helpen innovatie in bouw en proces te versnellen;
- Het opstarten van 6 tot 8 innovatieprojecten met kruisbestuivingen tussen verschillende sectoren.

10. Springplank Slimme energiegemeenschappen

- Het maken en doorvoeren van een aanpak met verduurzamingsmaatregelen voor 5 tot 10 bedrijventerreinen en 150 tot 200 bedrijven;
- Het uitvoeren van 2 tot 4 (deel)experimenten met lokale, collectieve oplossingen;
- De samenhang en regie in de energieketen versterken bij het aanpakken van de actuele vraagstukken en daarbij actief delen van kennis;
- Het ontwikkelen van scenario's voor een integrale benadering van energiegemeenschappen, waarvan 1 tot 2 (onderdelen hiervan) daadwerkelijk worden gerealiseerd. Gedacht wordt onder meer aan een energiegemeenschap met oplossingen voor delen van (virtuele) capaciteit om de onbalans in duurzame energieproductie en consumptie aan te pakken, waarvoor ruimte in regelgeving nodig is. Dit gaat om oplossingen voor 'wetcongestie';
- Het maken van concrete handelingsperspectieven voor energiebesparing en (gezamenlijk) gebruik van lokaal opgewekte duurzame energie voor inwoners, bedrijven en bedrijvensparks;
- Het verkennen van grensoverschrijdende energiegemeenschappen om opwek, opslag en gebruik over en weer te optimaliseren.

11. Springplank Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen

- Het ondersteunen van 3-6 boerenexperimenten met kennis, waarvan resultaten benut zijn voor handelingsperspectieven en oplossingsrichtingen voor overheden, kenniskringen en onderwijs;
- Het ontwikkelen van een vernieuwend instrumentarium voor de bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers en gebiedsgerichte aanpak;
- Het inzetten op meerdere lerende netwerken met kennissessies en praktijkbijeenkomsten (zo mogelijk in samenwerking met andere (experimenteer-)Regio's);
- Het ontwikkelen van werkbare (onderdelen van) oplossingen voor de transitie naar klimaatneutrale bedrijfsvoering melkveehouderij, door natuurinclusieve landbouw, technische oplossingen of aanpassing van dier en voeding;
- Het geven van oplossingsrichtingen voor het verduurzamen van de mineralenkringloop voor een gezonde bodem met een Achterhoeks bouwplan (zoals onderzoek nitraat, waterkwaliteit, droogte, bodemverbetering en biodiversiteit).

Rapport van bevindingen Projecten Achterhoek Visie 2030

1.	Naam project:	[invullen]
2.	Betrokken Thematafel(s):	[invullen]
3.	Doel/effect van het project:	[invullen]
4.	Looptijd van het project: <i>(start- en einddatum)</i>	[invullen]
5.	Toetsingscriteria waaraan de aanvraag moet voldoen:	
	Criterium	Voldoet Toelichting
	Het project levert een substantiële bijdrage aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030:	Ja/Nee [betreffende doelstellingen noemen]
	Aan welke streefwaarden van de Achterhoek Visie 2030 wordt een bijdrage geleverd?	[invullen]
	Er is voldoende draagvlak bij de drie O's voor het project:	Ja/Nee [betreffende organisaties noemen]
	Het project heeft voldoende regionale impact:	Ja/Nee [Toelichten waaruit dat blijkt]
	De begroting is sluitend:	Ja/Nee [evt. bijzonderheden noemen]
6.	Wordt er een bijdrage vanuit de Regio Deal Achterhoek gevraagd?	Ja/Nee
	Zo ja, voor welke springplank?	
	Aan welke resultaten uit het covenant Regio Deal Achterhoek II draagt het project bij?	
7.	Opmerkingen vanuit subsidieadviseur <i>(evt. opmerkingen t.a.v. doelmatigheid, doeltreffendheid, looptijd, staatssteun)</i>	
8.	Afstemming met andere Thematafel(s):	[invullen] of N.v.t.
9.	Bevindingen Thematafel	

Besproken in Thematafel:	[invullen]
Datum:	[invullen]

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 11 september 2024
Agendapunt	: 5
Onderwerp	: Lobby
Portefeuillehouder	: Joris Bengevoerd

Voorstel:

Kennismemen van onderstaande lobby gerelateerde zaken en activiteiten.

Toelichting:

9 september: bestuurlijke terugkomdag Elke Regio Telt

Voor Elke Regio Telt is op 26 en 27 juni de ambtelijke dialoogsessie met het Rijk gehouden. Dit is nu in alle 10 geselecteerde regio's gedaan. Op 9 september vindt de bestuurlijke terugkomdag plaats in Villa Ruimzicht in Doetinchem. Vanuit AB en Board zijn Mark Boumans, Joris Bengevoerd, Harry de Vries, Mirjam Maasdam, Mirjam Koster, Arthur Jansen en Emmeke Gosselink aanwezig en onder voorbehoud Helga Witjes. Vanuit het Rijk zijn in ieder geval directies van OCW, I&W, LVVN, EZ en VWS aanwezig. Centraal staan de reflectie op de 2-daagse, de stand van zaken m.b.t. het Regeerakkoord, welke gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd kunnen worden voor de verdere samenwerking en hoe de route naar de langjarige samenwerking via Elke Regio Telt verder vormgegeven kan worden. De uitnodiging en stukken worden vanuit het ministerie van BZK een week voorafgaand aan de bijeenkomst verzonden. Via Joram van Donk ontvangen de aanwezige bestuurders aanvullend daarop een annotatie.

Brief en bidboek met betrekking tot Rijksdiensten

Voor de zomer zijn we gesprekken met het ministerie van BZK aangegaan over de mogelijkheden voor toekomstige Rijksdiensten en Rijkshubs in de regio Achterhoek. Naar aanleiding daarvan hebben we de provincie Gelderland input gegeven voor het gesprek dat de CvdK hierover met het ministerie heeft gevoerd en is vanuit de gemeente Doetinchem met Achterhoek samen een bidboek gemaakt. Debrief met deze propositie is op 19 augustus verzonden aan minister Uitermark van BZK. Zie bijlagen 1 en 2 voor bidboek en brief.

Brief Minister van Hijum – onderwijs en arbeidsmarkt

Voor het zomerreces, op 9 juli, hebben we vanuit de Achterhoek Board een brief aan minister Van Hijum van SZW verzonden, met betrekking tot het restant van de STAP middelen en de structurele borging van bestaande scholingsfondsen. Inmiddels is daarop het nodige ambtelijke verkeer ontstaan tussen het ministerie, 8RHK ambassadeurs en het OpIJver fonds. Dit lijkt een positieve kant op te bewegen. Zie bijlage 3 voor de brief aan minister Van Hijum.

17 september: Prinsjesdag

De derde dinsdag in september is het weer Prinsjesdag. Dit jaar extra bijzonder omdat we iets meer beeld gaan krijgen bij de plannen van de nieuwe regering. In de bijlage een lijst door de provincie Gelderland/IPO opgesteld van een aantal borrels en events die deze dag plaatsvinden. Zelf verzorgt de provincie de koffie in de Grote Kerk en organiseren ze een bijeenkomst voor ambtenaren deze dag. De M50 organiseert in Nieuwspoort tijdens de Algemene Beschouwingen de 'laat ons niet in de streek' bijeenkomst. Zie bijlage 4 voor het overzicht vanuit IPO.

18 september: Kennismakingsbezoek Statenfractie BBB

Woensdag 18 september brengt de Gelderse Statenfractie van de BBB een kennismakingsbezoek aan 8RHK ambassadeurs. Op De Steck zal Joram van Donk de fractie bijpraten over de governance structuur van de regio en de lobbyinzet. Hiervoor zal een aantal regisseurs de fractie bijpraten over infrastructuur, wonen, energie en landbouw. Advies is om deze bijeenkomst ambtelijk te houden.

8 november: Werkbezoek vaste Kamercommissie I&W mbt de N18 en Publieke Mobiliteit

Naar aanleiding van het Lentefestival en een eerder werkbezoek van Hester Veltman (VVD) aan de Achterhoek met betrekking tot de N18 en Publieke Mobiliteit ontstond bij de aanwezige Kamerleden en Achterhoekse delegatie het idee en de behoefte om een werkbezoek voor de vaste Kamercommissie van I&W te organiseren op dit onderwerp. Met de griffie van de Tweede Kamer wordt dit programma nu verder opgetuigd. Zie bijlage 5 voor een eerste concept hiervan. Advies is om ook een AB-lid aan te laten sluiten bij dit programma.

Verslag werkbezoek gedeputeerden Mol en Witjes 22 augustus

Afgelopen 22 augustus hebben gedeputeerden Mol en Witjes een werkbezoek gebracht aan Groot Zevert in Beltrum. Vanuit het AB was burgemeester Van Oostrum aanwezig. Verslag: [Werkbezoek gedeputeerden aan circulaire Achterhoek - 8RHK ambassadeurs](#)

Lobbymomenten en belangrijke data:

9 september: Bestuurlijke terugkomdag dialogosessie Elke Regio Telt!

17 september: Prinsjesdag

18 september: Kennismakingsbezoek Statenfractie BBB

8 november: Werkbezoek vaste Kamercommissie I&W mbt de N18 en Publieke Mobiliteit

	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Bijlage 1 – Bidbook Rijksdiensten Bijlage 2 – Brief Rijksdiensten Bijlage 3 – Brief scholingsfondsen Bijlage 4 – Overzicht Prinsjesdag Bijlage 5 – Concept programma 8 november	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: Joram van Donk		Tel.nr: +31 614 63 74 35	

Wonen en werken in een groene regio die innovatie en ambitie ademt

De Achterhoek neemt als ideale bestemming initiatief voor betere spreiding rijkswerkgelegenheid

Ambitie van het Rijk: 'Elke Regio Telt!'

Met de aanpak 'Elke Regio Telt!'¹, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), heeft het kabinet de ambitie uitgesproken om rijkswerkgelegenheid beter te spreiden. Een belangrijke stap naar het versterken van de regio's en het vergroten van de kwaliteit van wonen, werken en leven in heel Nederland. Op dit moment is 90% van de rijksambtenaren in de Randstad gevestigd. Dat moet en kan anders. Als kloppend hart van de Achterhoek zeggen wij: Rijksoverheid, welkom in Doetinchem! De stad biedt een strategische ligging, ruimte voor groei en innovatie en een hoge kwaliteit van leven voor alle inwoners. Doetinchem neemt daarom het initiatief voor een betere spreiding van werkgelegenheid binnen de Rijksoverheid.

¹ www.elkeregiotelt.nl

Ruimte voor groei

Steeds meer mensen verlaten de Randstad op zoek naar ruimte². Ruimte om te groeien én om comfortabel en plezierig te wonen. Met de natuur als buur en alle stedelijke faciliteiten en voorzieningen binnen handbereik, heeft de Achterhoek veel te bieden. In de gemeente Doetinchem hebben 60.000 inwoners hun thuis gevonden en wordt er hard gewerkt om naar 70.000 inwoners toe te groeien. De ontwikkelingen rondom de Spoorzone³, het toekomstige visitekaartje van de stad en regio, biedt ruimte aan nog veel meer mensen en werkgelegenheid.

Spoorzone als toegangspoort van Doetinchem

De Spoorzone is een gebiedsontwikkeling die we samen met inwoners en bedrijven vormgeven. Het programma voor de ontwikkeling van de Spoorzone ligt klaar. Tegelijkertijd is er nog genoeg flexibiliteit om invulling te geven aan de zone waar wonen, werken, leren én mobiliteit op een goede manier gecombineerd worden. De Spoorzone biedt de uitgelezen kans om een rijksdienst te vestigen binnen een toekomstgerichte en plezierige woon- en werkomgeving.

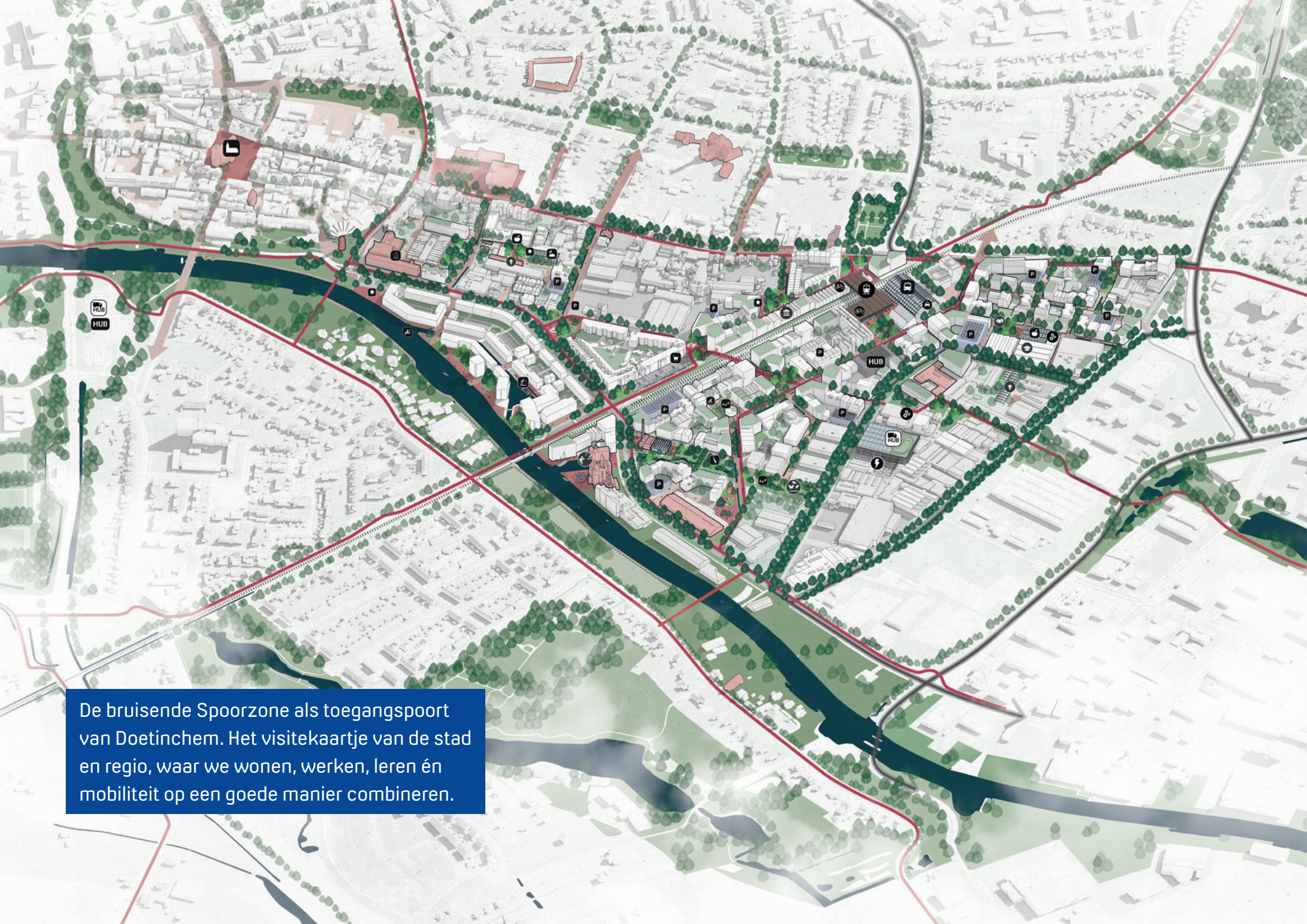
Multifunctioneel bouwen en functiemenging direct naast het station staan hier centraal, waardoor de Spoorzone een aantrekkelijk gebied wordt. Een gebied waar je kunt wonen, werken, sporten en recreëren. De Spoorzone ligt op een steenworp afstand van de levendige binnenstad en de Oude IJssel. De omgeving is goed verbonden met een snelle, directe treinverbinding naar Arnhem Centraal (vanaf 2026) dat als mobiliteitsknooppunt dient. Daarnaast is de Spoorzone goed bereikbaar per auto. Je staat niet stil, maar rijdt tegen de files in.

Doetinchem als voorbeeldgemeente

Doetinchem is Nederland in het klein. Deze positie maakt de gemeente namelijk bij uitstek geschikt om complexe maatschappelijke vraagstukken te signaleren, onder de aandacht te brengen, er een visie op te ontwikkelen en oplossingen voor te vinden. Hiermee kan Doetinchem een voorbeeldgemeente zijn voor grotere regio's én heel Nederland als het gaat om het behoud van de gewenste bevolkingssamenstelling en spreiding van werkgelegenheid.

² www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/32/trek-uit-de-randstad-blijft-toenemen

³ www.doetinchem.nl/spoorzone

De bruisende Spoorzone als toegangspoort van Doetinchem. Het visitekaartje van de stad en regio, waar we wonen, werken, leren én mobiliteit op een goede manier combineren.

Achterhoek als toekomstbestendige arbeidsmarkt

Wij geloven dat Doetinchem en de regio de juiste ingrediënten hebben om een fijn woon- en werkklimaat voor rijksambtenaren te realiseren. Een plek om te groeien, te ontdekken en te zijn. Door het creëren van rijkswerkgelegenheid geven we de regio een impuls en zorgen we voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Zo kunnen we niet alleen huidige bewoners, maar ook nieuwe bewoners een werkplek bieden. En het mooie is: dit draagt in een tijd van dubbele vergrijzing en ontgroening direct bij aan het stimuleren van de werkgelegenheid. En aan het aanpakken van de bijbehorende maatschappelijke uitdagingen.

Niet bang om te experimenteren

In 2020 werd de Achterhoek aangemerkt als innovatieregio voor kringlooplandbouw en als experimenteerregio. De Achterhoek staat ook nu in de top 3 van octrooiaanvragen⁴, na de regio Delft en de regio Eindhoven. Als koploper in de balans tussen goed leven en een gezonde economie, blinken we uit in duurzame initiatieven. Dit blijkt onder andere uit de duurzame woonwijk De Kwekerij, die samen met woningcorporatie Sité Woondiensten, BAM Wonen en Welling Bouw recentelijk in 2024 nog de PROVADA Inspiratie Award won.

Vernieuwingskracht recht uit het boerenland

Landbouwinnovatie is een van de grootste en belangrijkste thema's uit het Hoofdlijnenakkoord van de nieuwe regering. Op dit thema zijn we als stad en als regio van grote toegevoegde waarde. De ideeën voor innovatieve landbouwmethoden, tools of processen ontstaan hier niet in vergaderruimtes, maar komen rechtstreeks van het boerenland. Op alle vlakken zit landbouw in ons DNA. Niet alleen in het reguliere boerenbedrijf, juist ook in de innovatieve bedrijven, de onderwijsketen en het economische ecosysteem.

⁴ www.rvo.nl/nieuws/jaarbericht-octrooicentrum-2023

"De combinatie van landbouwinnovatie en onze wereldberoemde maakindustrie maakt Doetinchem ijzersterk voor het creëren van werkgelegenheid."

Mark Boumans

Burgemeester Doetinchem,
voorzitter 8rhk Ambassadeurs & vicevoorzitter VNG

De Achterhoek en de ambities van het kabinet-Schoof

In Doetinchem en omstreken zijn alle schakels aanwezig om de landbouwinnovatieambities van het kabinet-Schoof te realiseren. Van onderwijs om nieuw talent op te leiden tot innovatieve bedrijven waar ideeën tot leven komen, deze regio heeft het allemaal. De vele onderwijsinstellingen zorgen voor voldoende maakkracht in de regio. Van Hall Larenstein, de duurzaamste hogeschool van Nederland, en het AOC College, gericht op Groots Groen Onderwijs, dragen hieraan bij. Daarnaast zijn ook de Wageningen University & Research (WUR), het Graafschap College (ROC) en het Agrarisch Opleidingscentrum (AOC) in de provincie gevestigd. En in Agro-innovatiecentrum De Marke is al het onderwijs specifiek gericht op de agrosector.

Een greep uit de innovatieve bedrijven uit alle ketens die in Doetinchem en de regio aanwezig zijn:

- Hanskamp - maakt CowToilets, RAV-gecertificeerde urineersystemen voor koeien.
- Royal Pas Reform - de enige leverancier ter wereld van geïntegreerde broederijoplossingen.
- Wopereis - totale leverancier voor de agrarische ondernemer, van hal tot stal.
- AVIKO - gespecialiseerd in de productie van aardappelproducten en een belangrijke partij in de voedselketen.
- Nijhuis - biedt flexibele oplossingen voor duurzaam watergebruik, energie- en grondstofterugwinning.
- For Farmers - een internationaal opererend veevoerbedrijf dat complete voeroplossingen voor de biologische veehouderij biedt.
- Esbro - een moderne pluimveeslachterij.
- Intersnack Group - marktleider in huismerken van hartige snacks, met vestigingen door heel Europa.
- Nedap Livestock Management - helpen boeren om de prestaties en het welzijn van de veestapel te optimaliseren.
- Kramp - grootste landbouwtoeleverancier van Europa; specialist in onderdelen en accessoires voor de landbouw, tuin & park en construction.

Kans: Dienst Landbouwinnovatie of andere rijksdienst in Doetinchem

De maatschappelijke opgave van het Rijk is het verspreiden van rijkswerkgelegenheid. Doetinchem kan hieraan bijdragen en tegelijkertijd de unieke positie als expertiseregio op landbouwinnovatie benutten. Een grote kans zien we in het opzetten van de Dienst Landbouwinnovatie als rijksdienst in de regio. Deze dienst vormt een centrum voor baanbrekende innovaties in de agrarische sector. Doetinchem beschikt over uitgebreide kennis, een geschikte locatie in de Spoorzone en het juiste netwerk om deze ambitie te verwezenlijken. Met de Dienst Landbouwinnovatie kunnen we onze expertise verder ontwikkelen en bijdragen aan de duurzame transformatie van de agrarische sector. Door het vestigen van een rijksdienst in de regio wordt rijkswerkgelegenheid gekoppeld aan de unieke eigenschappen van Doetinchem en de Achterhoek.

Grensoverschrijdende samenwerking op agro & food

De agro & food-sector vormt een belangrijke economische motor in de Nederlands-Duitse grensregio, waar agrarische producten en voedingsmiddelen wereldwijd worden geëxporteerd. Zoals in het Hoofdlijnenakkoord staat beschreven, moet Nederland een land blijven waar bedrijvigheid ontkiemt, bloeit en groeit. Nederlandse bedrijven en ook de agrarische sector moeten kunnen blijven exporteren. Onze regio kan hieraan bijdragen door onze koppositie te behouden en versterken. Dit doen we door voortdurend te werken aan nieuwe product- en procesinnovaties, in samenwerking met universiteiten en onderzoeksinstituten in de regio.

Tijd voor rijkswerkgelegenheid in de Achterhoek

De Achterhoek, met Doetinchem als kloppend hart, streeft ernaar haar positie in de Europese economische regio 'Blauwe Banaan' te versterken door samen met het Rijk meer banen aan te trekken. De Achterhoek is waardevol voor het nieuwe kabinet, dat innovatie wil stimuleren en erkent dat elke regio telt en van belang is. Het Hoofdlijnenakkoord zet in op meer toekomstperspectief voor jonge boeren, zodat zij bedrijven kunnen overnemen of starten. De versterking van de positie van jonge boeren is hierbij cruciaal. Daarom willen we de nieuwe generatie optimaal ondersteunen met innovatie en ondernemerschap. Naast landbouwinnovatie zien we ook kansen voor een rijksdienst op gebieden zoals veiligheid, ondernemersondersteuning (RVO) en klimaataanpak voor het creëren van rijkswerkgelegenheid.

Strategische agenda van de Achterhoek & Doetinchem

De ambities van de 8RHK staan in de Achterhoek Visie 2030. Dit is ons kompas om de Achterhoek als economisch sterk en innovatief gebied te behouden én te versterken. De agenda heeft zes thema's en een sterke organisatie en effectmeting. De zes thema's zijn: Smart werken & Innovatie, Onderwijs & Arbeidsmarkt, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Wonen & Vastgoed, Circulaire Economie & Energietransitie en De Gezondste Regio. Deze thema's beïnvloeden elkaar en dragen samen bij aan brede welvaart.

De 8RHK-organisatie voert de programma's uit onder verantwoordelijkheid van de Achterhoek Raad en de Achterhoek Board.

Partners en investering

In de Achterhoek werken we samen in een sterk netwerk dat wordt geleid door de Achterhoek Board. In de board zitten vertegenwoordigers van ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties, overheden en de provincie Gelderland. Verschillende ministeries (zoals het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het ministerie van Volksgezondheid en Welzijn en Sport en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) ondersteunen de nieuwe Regio Deal, waarbij het Rijk 20 miljoen euro bijdraagt en de regio een bijdrage van 53 miljoen euro levert.

Elke regio telt: de Achterhoek Board staat klaar!

De Achterhoek Board werkt met een klein, slagvaardig team, ondersteund door een sterk netwerk van diverse partners. Het 8RHK-kantoor is gevestigd in innovatiecentrum De Steck. De Achterhoek Board gaat hier graag met u in gesprek.

Wilt u op werkbezoek komen? U bent van harte welkom!

Wilt u alles wat we besproken hebben met eigen ogen zien? En wilt u meer weten over de regio en onze motivaties meer rijkswerkgelegenheid te creëren in Doetinchem? Dan bent u van harte welkom. Neem contact op met Niels Springeling en Joram van Donk, dan stellen wij graag een passend programma voor u samen.

Mark Boumans, burgemeester van Doetinchem en voorzitter Achterhoek Board, gaat graag met u in gesprek om de mogelijkheden te verkennen. Voor het maken van een afspraak met Mark Boumans en het plannen van een werkbezoek neemt u contact op met een van onderstaande personen.

Contactgegevens

Niels Springeling
n.springeling@doetinchem.nl
06-18706902

Joram van Donk
j.vandonk@8rhk.nl
06-14637435

[gD] gemeente
Doetinchem

8RHK
ambassadeurs

Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties
Ter attentie van de Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw mr. J.J.M. Uitermark
Turfmarkt 147
2511 DP DEN HAAG

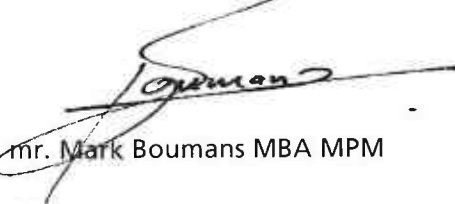
verzendsdatum:	19 augustus 2024	onderwerp:	Propositie Achterhoek en Doetinchem tbv spreiding Rijkswerkgelegenheid
ons kenmerk:	1732568 / 1893482	uw kenmerk:	-
inlichtingen bij:	Dhr. N. Springeling / dhr. M. Goossens	uw brief van:	-
telefoonnummer:	06 1870 6902 / 06 3979 5504	bijlage:	Propositie Achterhoek & Doetinchem Rijkswerkgelegenheid

Geachte Minister Uitermark,

Het kabinet is voornemens stappen te zetten om de Rijkswerkgelegenheid beter over Nederland te verspreiden. Een voornemen waar de regio Achterhoek verheugd over is. Om een scherp beeld te krijgen hoe onze regio binnen dit onderwerp de ambities uit het Hoofdlijnenakkoord kan helpen realiseren, bied ik u deze propositie aan.

Graag ga ik verder met u in gesprek over verdere stappen op dit onderwerp en nodig ik u van harte uit om in Doetinchem op bezoek te komen om ons profiel te komen beleven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Doetinchem,
Voorzitter Achterhoek Ambassadeurs 8RHK

mr. Mark Boumans MBA MPM

c.c.
SG BZK, DG IFHR BZK.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. Minister Eddy van Hijum
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Betreft: Structurele borging van scholingsfondsen

Doetinchem, 9 juli 2024

Geachte heer Van Hijum,

Hartelijk gefeliciteerd met uw benoeming tot Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Wij - 8RHK Ambassadeurs - wensen u veel succes en plezier in deze uitdagende positie en hopen u uiteraard met enige regelmaat in de Achterhoek te verwelkomen. Met 8RHK ambassadeurs vertegenwoordigen wij de 30 samenwerking vanuit de Achterhoek, waarin overheid, onderwijs en ondernemers nauw samenwerken aan een toekomstbestendige regio. Dat doen we in steeds betere samenwerking met het Rijk!

Huidige ontwikkeling: weer een tijdelijke, nieuwe regeling

Dat wij u meteen in uw eerste week als minister aanschrijven heeft ook een andere, meer urgente reden. Zoals u tijdens ons Achterhoekse Lentefestival ook zelf heeft gehoord en ervaren, is één van onze speerpunten het structureel borgen van scholingsfondsen die een duurzame en persoonlijke aanpak van scholing en ontwikkeling mogelijk maken, zoals Opijver. Maar deze fondsen staan nog steeds niet structureel in het Rijksbeleid. Op dit moment constateren we dat er wederom een tijdelijke regeling in ontwikkeling is, de zogenoemde Ontwikkelpaden, waarvoor de restanten van STAP-middelen lijken te worden ingezet. Dit is naar ons idee geen duurzame oplossing.

Gewenste ontwikkeling: duurzame, structurele borging van succesvolle scholingsfondsen

Wij geloven, zijn ervan overtuigd dat het inzetten op bestaande, bewezen en goed werkende mechanismen - zoals de scholingsfondsen in Twente, Brabant en de Achterhoek - een veel effectievere en efficiëntere oplossing bieden. Waarom? Een persoonlijke aanpak binnen scholingsfondsen zorgt ervoor dat middelen langdurig en doelgericht worden ingezet op de plekken waar ze het meest nodig zijn. Dit bevordert duurzame inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling van werknemers.

Voorstel en verzoek tot samenwerking:

Wij stellen voor om het restant van het STAP-budget te laten landen bij bestaande opleidingsfondsen, bijvoorbeeld in een HC NL Fonds waar al enige tijd over gesproken wordt. Deze fondsen hebben zich al bewezen als effectieve middelen om vakmanschap en scholing te bevorderen.

Wij nodigen u van harte uit om samen met ons op te trekken en te werken aan een structurele oplossing voor scholing en ontwikkeling in Nederland. Een aanpak waarbij we bouwen op werkende

principes en bestaande succesverhalen, in plaats van telkens nieuwe, tijdelijke regelingen te introduceren. Dit vraagt om een nauwe samenwerking tussen het Rijk en de Regio.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en gaan graag met u in gesprek om te onderzoeken hoe we gezamenlijk deze doelstellingen kunnen realiseren en ervoor kunnen zorgen dat Nederland sterker en weerbaarder wordt door duurzame scholing en ontwikkeling.

Met vriendelijke groet namens 8RHK ambassadeurs,

Mark Boumans

Voorzitter Achterhoek Board

Mirjam Koster-Wentink

Vicevoorzitter Achterhoek Board

namens de maatschappelijke organisaties

Arthur Janssen

Vicevoorzitter Achterhoek Board

namens de ondernemers

Contact opnemen kan via:

Caroline Termaat: C.termaat@8rhk.nl / 06 38 06 64 97

Joram van Donk: j.vandonk@8rhk.nl / 06 14 63 74 35

8RHK ambassadeurs
Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

Evenementnaam	In Den Haag	Locatie	Datum begin	Datum eind	Omschrijving
Prinsjesdagcabaret	Den Haag	Theater Diligentia	maandag 16 september 20.15 u		meer info op de site van september 17-18 sept. op maandagavond traditioneel veel politieke kopstukken en regionale bestuurders.
Pre-Prinsjesdagborrel Noord Nederland	Den Haag	Haagsche Kluis, Plein	maandag 16 september van 20.00-middernacht		Aanmelden mag via noordelikesamenwerking@snn.nl maar hoeft niet per se.
Prinsjesdagviering	Den Haag	Grote Kerk	Prinsjesdag, 17 september van 10.30 - 11.15 u		aanmelden bij https://prinsjesdagviering.nl/
Collegevergaderingen verschillende GS'en bij ZH	Den Haag	Provinciehuis Zuid Holland	Prinsjesdag, 17 september van 09.00 - 11.30 u.		voor collegeleden, aanmelden
Lunch en troonrede bij Zuid Holland	Den Haag	Provinciehuis Zuid Holland	Prinsjesdag, 17 september van 11.45 - 14.00 u		voor collegeleden, aanmelden
Troonrede	Den Haag	Koninklijke Schouwburg	Prinsjesdag 17 september van 12.45 (aankomst commissie), troonrede 13.15 u		Informatie over Prinsjesdag 19 september 2023 Nieuwsbericht Het Koninklijk Huis
Vermast Prinsjesdaglunch, troonrede kijken	Den Haag	Nieuwspoor	Prinsjesdag 17 september van 12.30 - 13.45 u		op uitnodiging, doelgroep: opdrachtgevers/ (provinciale)lobbyisten en bestuurders
Balkon Paleis Noordeinde	Den Haag	Paleis Noordeinde	Prinsjesdag 17 september rond 14 u		Openbaar, buiten: Informatie over Prinsjesdag 19 september 2023 Nieuwsbericht Het Koninklijk Huis
G40	Den Haag	Millers cocktailbar, Plein 10	Prinsjesdag 17 september 14.00 - 16.30 u		op uitnodiging
Aanbieden Rijksbegroting in de Tweede Kamer	Den Haag	Plenaire zaal Tweede Kamer	Prinsjesdag 17 september, 15.30 u		Openbaar, publieke tribune: Informatie over Prinsjesdag 19 september 2023 Nieuwsbericht Het Koninklijk Huis
Prinsjesdagborrel VNO-NCW & MKB Nederland	Den Haag	Nieuwspoor	Prinsjesdag 17 september, 15.00 - 17.00 u		op uitnodiging
De Brabantborrel	Den Haag	Millers, Plein	Prinsjesdag, 17 september van 17.00 - 19.00 u (uitloop 19.30, speech 18u)		op uitnodiging
Politieke Partijen, bijeenkomst VVD	Den Haag	?	tijd?		op uitnodiging
Politieke Partijen, bijeenkomst BBB	Den Haag	?	tijd?		op uitnodiging
Politieke Partijen, bijeenkomst CDA	Den Haag	?	tijd?		op uitnodiging
Nog andere partijbijeenkomsten?					
Prinsjesfestival, zuiderpark, en de kraaien kids show: voor scholieren	Den Haag	Zuiderpark	Prinsjesdag 17 september 10.00-15.00 u en 15.30 - 16.30 u		Gratis event: vakantiepark-prinsjesdageditie/
Prinsjesfestival voor en door mbo @ Tribune op het Lange Voorhout.	Den Haag	Lange Voorhout	Prinsjesdag 11.30 - 14.30		Gratis event: https://www.prinsjesfestival.nl/evenementen/

Programma werkbezoek Vaste Kamer Commissie I&W

Praktische informatie:

Datum: 8 november 2024

Tijd: 10.00 – 13.30 uur

Locatie: de Radstake

Aanwezigen:

Vaste Kamercommissie I&W

Rens Steintjes (*Voorzitter Thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid*)

Bart Porskamp (*Lid van de Achterhoek Board*)

Ria Ankersmit (*Lid van de Thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid*)

Bas Visser (*Ondernemer en Lid van de Thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid*)

Jurgen Rutgers (*Procesbegeleider Slimme Mobiliteit*)

Daniël van der Donk (*Programmaregisseur Mobiliteit & Bereikbaarheid*)

Joram van Donk (*Adviseur Public Affairs en Lobby*)

Jasmijn Leeuwrik (*Programmamedewerker Mobiliteit & Bereikbaarheid*)

Lisa Klein Gunnewiek (*Medewerker Public Affairs en Communicatie*)

Programma:

1. **10.00 uur:** inloop de Radstake, Twente route 8 te Varsseveld;
2. **10.15 uur:** Bart Porskamp geeft een presentatie over de N18-corrident en opgaven.
Aandachtspunten: *Inzoomen stavaza rondom N18-opgaven en het grotere plaatje N18.*
Laatste sheet: tonen kaartje af te leggen route;
3. **10.35 uur:** Jurgen Rutgers geeft een presentatie over Publieke mobiliteit als integrerend onderwerp. Aandachtspunten: *publieke mobiliteit is niet een excuus om OV uit te kleden. Voor onze regio is het vooral een antwoord op de vervoersarmoede.*
4. **11.00 uur:** gereed maken voor vertrek;
5. **11.15 uur:** vertrek route door de Achterhoek.
We leggen gezamenlijk met een bus een route over de N18 af.
 - a. Ria Ankersmit en Bart Porskamp geven een toelichting op de N18
 - b. We maken een korte stop bij de uit te lichten onderdelen:
 1. Kruising Lichtenvoordseweg
 2. HUB Lichtenvoorde
 3. Meerveilig 3 projecten
 4. De Radstake
6. **12.30 uur:** lunchbuffet in combinatie met het Achterhoekse Mobiliteitsspel;
7. **13.30 uur:** einde programma.

Memo Regio Deal Achterhoek II

T.b.v. van het algemeen bestuur d.d. 11 september 2024

Convenant Regio Deal Achterhoek II

Op 19 juni 2024, voorafgaand aan het Lentefestival hebben we van de ministeries positief advies gekregen op de inhoud van het convenant. Zie ook <https://8rhk.nl/achterhoek-als-eerste-positief-advies-op-convenant-regio-deal/>

Na het inhoudelijke akkoord zijn er nog wat juridische puntjes op de i gezet. Op 2 juli trad het Kabinet Schoof 1 aan, met nieuwe en andere ministeries. Dit is verwerkt in het convenant. De Regio Deals zijn daarbij van het ministerie van BZK naar het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijk Ordening (VRO) gegaan. Onder verantwoordelijkheid van minister M. Keijzer.

Maar liefst acht ministeries werken mee

We kunnen nu melden dat we met acht ministeries overeenstemming hebben over de inhoud van het convenant. Deze 8 ministeries ondertekenen en zullen een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelen. In het convenant zijn concrete afspraken gemaakt over aanpak en resultaten. Dit is veel gedetailleerder dan bij de eerste Regio Deal. Dat is nodig omdat er nu een specifieke uitkering wordt ontvangen en geen decentralisatie uitkering. De afspraken sluiten aan op de aanvraag en geven goed richting aan de uitvoering.

Op het moment dat het convenant naar de Tweede Kamer gestuurd wordt (naar verwachting vrijdag 20 september) is het convenant openbaar en zullen we het delen met de leden van het algemeen bestuur, de Achterhoek Raad en de Thematafels. De Thematafels zijn nauw betrokken geweest bij het opstellen van het convenant en kennen de inhoud voor zover het hun Thematafel betreft. Ook zullen we dan een persbericht opstellen en het convenant publiceren op de website. Het Rijk maakt het convenant openbaar door publicatie in de Staatscourant.

Van start!

Nu er overeenstemming is over het convenant mag de Achterhoek van het Rijk vanaf 1 september 2024 starten met de uitvoering. Naar verwachting krijgen we begin september schriftelijk bericht dat de minister getekend heeft. Om een en ander juridisch goed te borgen ligt in dit algemeen bestuur van 11 september nog een aantal besluiten voor. Daarom wordt 15 september 2024 als startdatum aangehouden voor de uitvoering.

De einddatum is 31 december 2028. Dan moeten alle projecten afgerond zijn. Dat vraagt om flink veel uitvoeringskracht. De eerste projecten staan inmiddels in de startblokken. De komende maanden zullen we via verschillende communicatiekanalen aandacht besteden aan de Regio Deal. Tijdens de Achterhoek Dag op 26 september zal op alle Thematafels besproken worden hoe we uitvoering gaan geven aan de Regio Deal en de rol van het Tafels daarin.

Periodiek Rijk-regio overleg

Minimaal 1 keer per jaar is er overleg met het Rijk. Vanuit de regio nemen hier aan deel: H. Witjes, M. Boumans, A. Jansen en T. Kok. Jaarlijks vóór 15 juni zal er een voortgangsrapportage gemaakt worden om te bespreken met het Rijk. Deze rapportage zal ook met het algemeen bestuur worden gedeeld.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d. : 11 september 2024 Agendapunt : 6 Onderwerp : Bijdrage Regio Achterhoek GrensInfoPunt EUREGIO Portefeuillehouder : de heer J. Bengevoord			
Voorstel Verhoging van de jaarlijkse bijdrage van Regio Achterhoek aan het GrensInfoPunt (GIP) EUREGIO van €15.533,- naar €22.559,-, betaald uit het werkbudget grensoverschrijdende activiteiten. Vast te leggen van 2025 tot en met 2028.			
Toelichting De Regio Achterhoek heeft in 2019 een convenant ondertekend en daarmee afspraken vastgelegd over de financiering van het GIP EUREGIO. Hierin opgenomen was de toezegging tot financiering voor twee keer vier jaar van een jaarlijks bedrag van €15.553,-. Tevens in het convenant opgenomen was de afspraak tot evaluatie van de resultaten en de balans tussen activiteiten en middelen van de gezamenlijke GIPs in 2024. Deze evaluatie is in de eerste helft van 2024 uitgevoerd, de management summary is bijgevoegd . Uit de evaluatie blijkt dat de resultaten van de GIPs succesvol zijn en dat er nog voldoende uitdagingen voor de toekomst bestaan. Bij de evaluatie tussen middelen en resultaten blijkt dat het GIP aan de grenzen van haar groei is gekomen wat middelen betreft, in combinatie met een kostenstijging van €551.000,- naar €799.982,- gemiddeld per jaar (2025-2028). Om dit tekort te dichten is aan alle financiers, waaronder de Regio Achterhoek tot verhoging van de jaarlijkse bijdrage verzocht. Dit leidt voor de Regio Achterhoek tot een verzochte verhoging naar €22.559,-. Hiervoor is nog ruimte in het werkbudget grensoverschrijdende activiteiten. Het schriftelijke verzoek van de EUREGIO is bijgevoegd .			
Procedure: DB d.d.:	Vervolgactie: Communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: <ul style="list-style-type: none"> - Management summary evaluatie GIPs - Schriftelijk verzoek EUREGIO Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Ja Personeel: Nee
Nadere informatie bij: Maarten Goossens		Tel.nr.: 0314-377243	

DE: EUREGIO, Enscheder Straße 362, 48599 Gronau
NL: EUREGIO, Gronausestraat 1258-1260, 7534 AV Enschede

Algemeen Bestuur van de Regio Achterhoek
Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

contact kontakt

053-4605151 ☎ 02562 / 702-0

053-4605159 ☎ 02562 / 702-59

info@euregio.nl ✉ info@euregio.de

www.euregio.nl 🌐 www.euregio.de

Ansprechpartner/Contactpersoon
Linda Blom

✉ l.blom@euregio.eu

📄 - 31

31.07.2024

Geacht Bestuur,

De Regio Achterhoek heeft in 2019 het convenant ondertekend waarin afspraken werden vastgelegd over de financiering van het GrensInfoPunt (GIP) EUREGIO. Concreet ging het over de toezegging om voor een periode van vooralsnog twee keer vier jaar, een jaarlijks bedrag van € 15.533 bij te dragen. In het convenant (artikel 8) werd vastgelegd dat in 2024 een evaluatie van de resultaten en de balans tussen activiteiten en middelen van de gezamenlijke GIPs zou worden gehouden. Deze evaluatie werd in het eerste half jaar van 2024 uitgevoerd door het onderzoeksbureau Aranco in opdracht van de GIPs (in de bijlage hebben wij de samenvatting bijgevoegd).

Uit het onderzoek blijkt dat de GIPs een onmisbare schakel vormen in de grensoverstijgende arbeidsmarkt en dat de vraag naar de dienstverlening is gestegen. Ook hebben zij de gezamenlijke bovenregionale dossiers succesvol neergezet. Die betreffen gezamenlijke activiteiten op het gebied van kwaliteit (opleidingstrajecten/handboek kwaliteit), marketing (gezamenlijke website), digitalisering en monitoring (ontwikkeling van een casusmanagementsysteem). Ook wordt nog gewerkt aan een kennisdatabank ("WIKI") om de kennis rond de specialistische onderwerpen in de context van de betrokken grensgebieden vast te houden en te ontsluiten. Voor de toekomst blijven er uitdagingen bestaan, bijvoorbeeld rond het uitbouwen van de "signaalfunctie" die de GIPs

Volksbank Gronau-Ahaus eG
IBAN: DE04 4016 4024 0114 6116 00
BIC: GENODEM1GRN

Bank Nederlandse Gemeenten
IBAN: NL89 BNGH 0285 1663 36
BIC: BNGHNL2G

Vorsitzender / voorzitter:
Joris Bengevoord
Geschäftsführer / directeur bestuurder:
Christoph Almering
Deutsch-niederländischer Zweckverband
Niederlands-Duitse
Gemeenschappelijke regeling
Umsatzsteuer-ID: DE 815593444

richting overheden kunnen uitoefenen bij het ontstaan en oplossen van nieuwe knelpunten.

Bij de balans tussen middelen en resultaten blijkt dat de GIPs materieel aan de grenzen van hun groei zijn aangekomen. In de financieringsbijdragen van 2019 is geen rekening gehouden met indexering van de (loon-) kosten, die zoals bekend de afgelopen jaren explosief zijn gestegen. Naast dit "prijseffect", is er ook sprake van een "volume effect": de vraag die op de GIPs afkomt is de afgelopen jaren toegenomen. Tenslotte verrichten de GIPs meer taken dan aanvankelijk gepland: bijvoorbeeld in de samenwerking rond de bovenregionale dossiers en in de grensoverstijgende arbeidsbemiddeling ("diensten effect"). Bij het doorberekenen van deze effecten komt het bij alle GIPs voor de komende jaren (2025-2028) tot een aanzienlijke stijging van de kosten. Hierbij komen de kosten voor de bovenregionale taken die toekomstig via een verdeelsleutel door de GIPs zelf moeten worden opgebracht.

Voor het GIP EUREGIO komt de kostenstijging neer op een verhoging van momenteel € 551.000 gemiddeld per jaar tot € 799.982 gemiddeld per jaar (2025-2028). De EUREGIO zoekt nu het gesprek met de huidige convenantpartners en de partners aan de Duitse kant over een mogelijke verhoging van hun bijdrage aan het GIP EUREGIO en per wanneer deze in kan gaan. In het geval van de Regio Achterhoek komt het neer op een verhoging van de jaarlijkse bijdrage van € 15.533 tot € 22.559. Wij verzoeken uw Bestuur deze verhoging in overweging te nemen om de dienstverlening van het GIP EUREGIO voor de toekomst te kunnen stabiliseren en doorontwikkelen. Wij zijn graag bereid dit verzoek in een gesprek nader toe te lichten.

Wij zijn momenteel ook in gesprek met de overige (Nederlandse) convenant partners en de partners aan de Duitse kant. In het najaar kunnen we dan hopelijk met elkaar in overleg gaan over de uitwerking van de nieuwe onderlinge afspraken.

Voor nadere informatie sta ik uiteraard graag ter beschikking, maar ook Linda Blom kan hiervoor worden benaderd (l.blom@euregio.eu). Voor het maken van een afspraak kan contact worden opgenomen met Maaïke Veelers, bestuurssecretariaat (m.veelers@euregio.eu).

Met vriendelijke groet,

Christoph Almering
Directeur-bestuurder

Evaluatie en doorontwikkeling GrensInfoPunten

Samenvatting rapportage

Datum: 25-04-24

1 Inleiding

De GrensInfoPunten (GIP's) staan voor een onafhankelijke, objectieve, laagdrempelige informatievoorziening aan grensgangers in de Duits-Nederlands-Belgische grensregio's. Het zijn fysiek, telefonisch en per mail bereikbare informatiepunten in het grensgebied waar kosteloos "frontoffice dienstverlening" over wonen, werken en studeren over de grens wordt verleend. Een goed functionerende grensinformatiestructuur draagt bij aan een dynamische grensoverschrijdende arbeidsmarkt, met voordelen op zowel regionaal als nationaal niveau.

In november 2019 hebben Ministerie van SZW, Grensprovincies en hostingorganisaties per GrensInfoPunt (GIP) het 'convenant financiering GrensInfoPunt' ondertekend. Hierbij zijn tussen voornoemde partijen financieringsafspraken gemaakt tot en met 2024. Om tijdig te komen tot nieuwe financieringsafspraken voor de periode 2025 t/m 2028 heeft de GIP Stuurgroep aan Aranco de opdracht gegeven om een evaluatie uit te voeren. De evaluatie moet de GIP's een kompas bieden voor een verdere succesvolle inhoudelijke doorontwikkeling, een opzet voor een ontwikkelagenda voor de volgende periode (2025 t/m 2028) en de hiermee gemoede (te dekken) kosten. ***Deze samenvatting is een beknopte weergave van het rapport dat opgesteld is op basis van de uitgevoerde evaluatie.***

In de evaluatie ligt de focus op de GIP-s zoals vastgesteld in het Convenant, te weten:

- Eems Dollard Regio: GIP EDR in Bad Nieuweschans (NL/D)
- EUREGIO: GIP EUREGIO in Enschede/Gronau (NL/D)
- Euregio Rijn-Waal: GIP Kleef (NL/D)
- Euregio Rijn-Maas-Noord: GIP Mönchengladbach (NL/D)
- Euregio Maas-Rijn: GIP Aken-Eurode (NL/D)
- Euregio Maas-Rijn: GIP Maastricht (NL/B)
- Euregio Scheldemond: GIP Terneuzen (NL/B)
- Noord-Brabant: GIP Baarle-Nassau, GIP Eindhoven en GIP Bergen op Zoom (NL/B)

*Naast bovenstaande GIP's zijn er ook in **Vlaanderen** gevestigde GIP's welke vanuit de VDAB en de Vlaamse vakbonden vergelijkbare grensinformatiedienstverlening verzorgen. Deze GIP's vormen een belangrijk integraal onderdeel van het totale GIP netwerk. Echter omdat ze niet opgenomen zijn in het genoemde Convenant komen deze GIP's minder nadrukkelijk aan bod in deze evaluatie. Dit laatste geldt ook voor de door de FNV in Nederland uitgevoerde dienstverlening aan grensgangers.*

Tussen 2014 en 2023 zijn diverse documenten opgesteld die de organisatiestructuur, GIP-werkwijze en dienstverlening beschrijven. Het Convenant verwijst naar het Evaluatierapport 'Diversiteit in Verscheidenheid' uit 2017 voor deze beschrijving. Dit rapport bouwt voort op de businessplannen uit 2014 en het businessplan 'Grensinformatievoorziening Vlaanderen-Nederland' uit 2017. Het beschrijft de uitgangspunten die de basis vormen van de beoogde organisatiestructuur en werkwijze van de GIP's. Een centraal uitgangspunt in de werkwijze van de GIP-en is het zogenaamde '**huisartsenmodel**', welk in 2019 in een businessplan voor de Nederlands-Vlaamse grens werd vastgelegd en tevens opgenomen is als uitgangspunt in het convenant. Concreet betekent het huisartsenmodel, dat, naast digitale informatievoorziening, onderscheid wordt gemaakt tussen persoonlijke dienstverlening in frontoffices (de GIP's) en gespecialiseerde dienstverlening in backoffices.

2 Evaluatie: GIP's in de praktijk

De GIP's zijn geen onafhankelijke rechtspersonen, maar zijn (op verschillende wijze) ingebed in een moederorganisatie. De medewerkers die de eerstelijnsdienstverlening binnen de GIP's uitvoeren zijn de GIP-adviseurs. Alle adviseurs hebben minimaal een basiskennis niveau om de persoonlijke informatievoorziening aan klanten adequaat uit te kunnen voeren, waarbij in de praktijk forse variaties aanwezig zijn zowel in de bezetting van de GIP's alsook in het kennisniveau van de adviseurs. Naast de GIP-adviseur vervult een GIP-coördinator een belangrijke rol. De invulling van het huisartsenmodel door de GIP's wijkt in de praktijk soms af. Door steeds veranderende regelgeving, toename van complexiteit en lokale druk op GIP's is het cruciaal dat ook in de eerste lijn voldoende kennis aanwezig is in het GIP om adequate informatie te kunnen geven aan klanten. Dit kennisniveau bij de GIP adviseurs is continu in ontwikkeling. Afhankelijk van dit kennisniveau kan een GIP adviseur klantvragen meer of minder diepgaand behandelen en wisselt het moment van doorverwijzen naar de 2e lijn.

Vanaf 1 juni 2019 zijn er 2 overleggrems actief, het **Orgateam** en de **Stuurgroep**, beiden trinational (NL-VL-D) ingericht. De uitvoerende taken, met name op het gebied van kwaliteitsverbetering zijn belegd bij het Orgateam, terwijl de aansturing en besluitvorming over de ontwikkeling van de dienstverlening geschiedt door de Stuurgroep. Daarnaast zijn er ook een aantal werkgroepen ingericht waarin verschillende GIP-medewerkers aan deelnemen. De werkgroepen werken op inhoudsthema's met name voor de doorontwikkeling van de GIP dienstverlening (breed, inclusief bv marketing) en uitbouw en versteviging van het GIP netwerk.

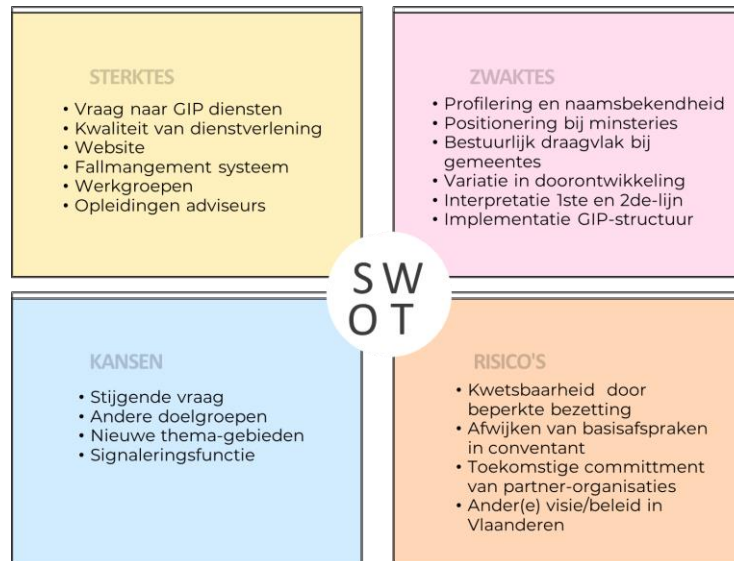
Geconstateerd kan worden dat het **aantal informatieverzoeken** in het hele GIP netwerk **een forse groei** laat zien. Een complicerende factor bij het vergelijken en interpreteren van deze groei tussen de verschillende GIP's is het gegeven dat momenteel bij het registreren van het aantal informatieverzoeken geen uniform systeem gebruikt wordt en verschillende definities gehanteerd worden voor de 'informatieverzoeken'. Voor de positionering & profilering van de GIP's is er in het begin van de evaluatieperiode over het algemeen een beperkte marketing inzet geweest. Dit was (deels) een bewuste keuze gelet op de capaciteitsdruk van de GIP's. Mede hierdoor is de naamsbekendheid van de GIP's nog relatief laag. In 2020 is hiervoor een aparte werkgroep opgezet en is marketing een speerpunt geworden van de beoogde GIP doorontwikkeling. De GIP's hebben een breed en groot, goed werkend netwerk met relevante (backoffice) organisaties opgebouwd. Dit netwerk is cruciaal om (complexe) vragen die de kennis van verschillende vakgebieden & bijbehorende regelgeving vereisen op een effectieve en efficiënte manier te kunnen beantwoorden.

Uit de financiële analyse kan geconcludeerd worden dat de gerealiseerde kosten de begrote kosten (die de basis voor het convenant vormden) **significant overschrijden** met name vanaf 2023. Voor de in het convenant opgenomen kostenbegroting is niet uitgegaan van indexering van kosten. De periode 2021-2023 kende echter (met name in de laatste jaren) wel een bovenmatig sterke inflatie, welke ook geleid heeft tot sterk toegenomen personeelskosten (= **prijseffect**). Niet alleen de kosten van het personeel, ook de vraag naar de diensten is toegenomen. De toename van het aantal en de complexiteit van informatieverzoeken bij de GIP's is groot. Ook dit heeft geleid tot een forse druk op de GIP adviseurs, meer inzet en is daardoor mede een reden voor hogere personeelskosten (= **volume effect**). Naast de primaire dienstverlening investeren sommige GIP's ook in een sterkere relatie met werkgevers, in samenwerking met de Services Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA's) en

in de fysieke aanwezigheid bij events (waaronder spreekuren) in de regio. Sommige GIP's brengen capaciteit in voor landelijk netwerktaken. Ook dit alles vergt inzet van capaciteit (**diensteneffect**).

SWOT analyse evaluatie GIP dienstverlening

Onderstaand is een samenvatting verwoord in een SWOT van het GIP netwerk.

Evaluatie: doorontwikkeling en kwaliteitsverbetering

Op basis van de aanbevelingen uit het evaluatierapport "Eenheid in diversiteit" heeft het Rijk in de jaren 2019 en 2020 een apart bedrag van € 926.850,- toegewezen voor initiatieven ter bevordering van kwaliteitsverbetering en doorontwikkeling van de GIP dienstverlening. De invulling en uitvoering hiervan wordt aangestuurd en gecoördineerd vanuit de GIP Stuurgroep en primair uitgevoerd vanuit het Orgateam en de werkgroepen, waarbij de belangrijkste aandachtspunten en resultaten in de periode 2019 – 2023 zijn:

- Langs de grens tussen Nederland en Duitsland zijn de afgelopen jaren diverse **Services Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA's)** operationeel geworden. Het concept van een one-stop-shop voor grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling, waarbij partners samenwerken met aanvullende diensten van de GIP's, is succesvol geïmplementeerd.
- De adviseurs worden geschoold op minimaal niveau 1. De werkgroep kwaliteit stelt jaarlijks een **opleidingsplan** op en zorgt voor borging in de structuur middels een individueel opleidingsplan (PE punten).
- Als gevolg van de Covid-19 crisis en de daarmee gepaard gaande toename van vragen over de regels en verordeningen in de buurlanden, is het belang van de **signaalfunctie** van de GIP's groter geworden en daarom uitgebreid.
- Het **FallManagement (FM)**, een casusvolgsysteem, dat al sinds 2012 door sommige GIP's werd gebruikt, is effectief en efficiënt in het beantwoorden van klantenvragen. Het dient onder ander om netwerkbreed inzicht te verkrijgen in het aantal dienstverzoeken en het synchroniseren van klantgegevens. Het wordt momenteel door alle GIP's aan de Duits-Nederlandse grens en de GIP's in Maastricht en Terneuzen gebruikt. De Brabantse GIP's gebruiken het FM nog niet. Het is wel het streven dat in de doorontwikkeling van het FM systeem uiteindelijk alle GIP's met het systeem gaan werken.

- Voor een constructieve **naamsbekendheid** is de werkgroep marketing opgezet die effectieve methoden heeft om de naamsbekendheid te verbeteren. De website is het belangrijkste instrument gebleken om gezamenlijk de naamsbekendheid van de GIP's te vergroten. Regionaal zijn er verscheidene initiatieven en strategieën geweest om de naamsbekendheid van een GIP in de regio te verhogen.

Relevante actuele en toekomstige ontwikkelingen en beleid stakeholders.

Vraagstukken van klanten die steeds complexer worden (*voorbeeld: thuiswerken*), de steeds belangrijker wordende signaleringsfunctie van problemen voor grensgangers die zich veel meer/structureel voordoet en kansen die digitalisering alsook een gerichte benadering van doelgroepen (zoals bv werkgevers) bieden en samenwerking met andere "aanpalende" informatiediensten (Eures, SGA's, Migratie-informatiepunten) zijn enkele belangrijke ontwikkelingen voor het GIP. De versterkte inrichting van het GIP-netwerk en de doorontwikkeling van de GIP dienstverlening sluiten daarbij naadloos aan op het landelijke alsook regionale beleid van stakeholders aan zowel de Vlaams-Nederlandse alsook de Duits-Nederlandse grens, waarbij als voorbeeld genoemd kan worden de Grenslandagenda. De meest actuele Grenslandagenda 2023-2024 is op 6 december 2023 vastgesteld door het Bestuurlijk Overleg van de Grenslandconferentie en benoemt expliciet de GrensInfoPunten met als doel de continuïteit van de dienstverlening van de GrensInfoPunten te garanderen op basis van een passende en duurzame structuurfinanciering door alle betrokken partijen, te weten het ministerie van SZW, Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen alle grensprovincies en de moederorganisaties van de GrensInfoPunten.

3 Toekomstige inrichting GIP's

Voor de toekomstige inrichting van het GIP zijn onderstaand enkele kern-uitgangspunten benoemd.

'Meer eenheid in verscheidenheid'

De verschillende GIP's in het netwerk bevinden zich (nog steeds) in verschillende ontwikkelstadia, mede door verschillen in start van de GIP-dienstverlening, ontwikkelsnelheden en lokale/regionale ambities. Voor de verdere doorontwikkeling (waarbij voor de GIP's in Vlaanderen een fundamenteel andere doorontwikkeling voorgesteld wordt) adviseren we een route van "meer eenheid in verscheidenheid". Concreet achten we het belangrijk dat de ontwikkeling van het netwerk en ook de individuele GIP's (nog) steviger gezamenlijk vormgegeven wordt. Deze ontwikkeling is zeker al ingezet, waarbij met name de GIP Stuurgroep en het Orgateam een belangrijke rol vervullen en dit moet krachtig doorgezet worden in de komende jaren. Basis hiervoor dient een gezamenlijk framework (eenheid) te zijn dat voor alle GIP's (met uitzondering dus van de Vlaamse GIP's) geldt. Echter, ook in de toekomst zullen de GIP's zich onderscheiden om in te kunnen spelen op de regionale behoefte, trends en ontwikkelingen.

GIP-dienstverlening

Bovenaan staat nog steeds de **klant-georiënteerdheid** als belangrijkste pijler van de GIP's. De basis hiervoor is het waarborgen van een goede digitale en fysieke bereikbaarheid (website, webinars, inlooppunten). Zoals eerder genoemd worden vraagstukken steeds complexer en is dus samenwerking

met de 2de-lijn en andere partners cruciaal om klanten snel en adequaat te kunnen helpen. De GIP's nemen hierbij de coördinatierol om te schakelen met de benodigde instanties. Ook begeleiden ze de klant in het hele proces van vraag tot antwoord als er bijvoorbeeld een taalbarrière is. Een aandachtspunt is de overdracht van de 1e-lijn naar de 2-lijn. Op welk moment dit gebeurt zal per GIP verschillen omdat dit afhankelijk is van het kennisniveau van de GIP medewerker en de direct beschikbare informatie vanuit het eigen netwerk van de adviseurs. De GIP-adviseur moet echter bij enige opkomende twijfel in de beantwoording van de klantvraag de klant doorsturen naar de 2de lijn om het juiste advies te garanderen.

Financiering

Langjarige afspraken over financiering van het GIP netwerk zijn essentieel voor het borgen van de GIP dienstverlening naar de toekomst. Uit de evaluatie en analyse lijken onderstaande 3 uitgangspunten voor toekomstige financiering van de GIP's in de periode 2025 t/m 2028 een goede basis te vormen:

1. In tegenstelling tot de afspraken voor de afgelopen periode is indexering van kosten in de komende begroting nodig en dient te worden opgenomen.
2. Bij het opstellen van de toekomstige begroting dient men rekening te houden met een verwachte verdere toename in informatieverzoeken en klantcontacten.
3. Hoewel regionale stakeholders een grote voorkeur hebben voor gehele financiering door landelijke overheden achten we ook voor toekomstige financiering de principeverdeling van 50% financiering door het Rijk/Deelstaten en 50% vanuit regionale stakeholders het meest passend en haalbaar voor de Nederlandse en Duitse GIP's. De Vlaamse GIP's kennen zoals eerder toegelicht een fundamenteel andere opzet en daarmee ook een andere financiering.

Begroting GIP netwerk

Voor het opstellen van een passende begroting voor de periode 2025 t/m 2028 wordt uitgegaan van enerzijds de gerealiseerde kosten in de afgelopen jaren en anderzijds de voorspelde ontwikkeling naar de toekomst rekening houdend met het eerder genoemde **prijseffect** (met name inflatiecorrectie), groei van informatieverzoeken (**volume effect**) en uitbreiding/doorontwikkeling dienstverlening (**diensteneffect**). Onderstaand (tabel 8C) is de begroting weergegeven waarbij prijs en volume effect verwerkt zijn:

Tabel 8-C

GIP	Begroting 2024	Verwachte jaarlijkse gemiddelde groei informatieverzoeken in periode 2025 t/m 2028	Verwachte jaarlijkse inflatie 2025 t/m 2028	Begroot 2025	Begroot 2028	Jaarlijks budget structurele dienstverlening
EDR	€ 368.123	1.02	1.02	€ 382.995	€ 431.315	€ 407.155
EUREGIO	€ 696.529	1.01	1.02	€ 717.564	€ 784.558	€ 751.061
Kleef	€ 551.606	1.02	1.02	€ 652.319	€ 734.617	€ 693.468
Mönchengladbach	€ 369.240	1.02	1.02	€ 384.157	€ 432.623	€ 408.390
Aachen-Eurode	€ 691.871	1.02	1.02	€ 719.822	€ 810.637	€ 765.230
Maastricht	€ 529.678	1.01	1.02	€ 545.674	€ 596.620	€ 571.147
Terneuzen	€ 406.328	1.02	1.02	€ 422.744	€ 476.078	€ 449.411
Brabant (BOZ/Eindhoven/BN)	€ 365.250	1.04	1.02	€ 387.457	€ 462.513	€ 424.985

En in tabel 8D hieronder is het diensteneffect (primair landelijke kerntaken middels een verdeelsleutel gealloceerd aan de diverse GIP's) per GIP totaal opgenomen.

Tabel 8-D

GIP	Landelijke kosten 2024	Verwachte jaarlijkse inflatie 2025 t/m 2028	Begroot 2025	Begroot 2028	Jaarlijkse kosten kerntaken	Totale jaarlijkse begroting 2025 t/m 2028
EDR	21.870	1.02	€ 22.307	€ 23.673	€ 22.990	€ 430.145
EUREGIO	46.538	1.02	€ 47.469	€ 50.374	€ 48.921	€ 799.982
Kleef	36.601	1.02	€ 37.333	€ 39.618	€ 38.476	€ 731.944
Mönchengladbach	22.321	1.02	€ 22.767	€ 24.161	€ 23.464	€ 431.854
Aachen-Eurode	43.221	1.02	€ 44.085	€ 46.784	€ 45.435	€ 810.665
Maastricht	31.614	1.02	€ 32.246	€ 34.220	€ 33.233	€ 604.380
Terneuzen	24.252	1.02	€ 24.737	€ 26.251	€ 25.494	€ 474.905
Brabant (BOZ/Eindhoven/BN)	28.583	1.02	€ 29.155	€ 30.939	€ 30.047	€ 455.032

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar het uitgebreide evaluatierapport.

4 Adviezen en conclusies

De ingezette kwalitatieve doorontwikkeling van het GIP-netwerk ook naar de toekomst doorzetten is essentieel waarbij passende facilitering en meerjarige financiering noodzakelijk is. Onderstaand zijn een aantal adviezen geformuleerd die we van belang achten voor de doorontwikkeling van het GIP netwerk.

1. Maatwerk toepassen in de doorontwikkeling van het GIP netwerk & de inrichting per GIP

Er is niet één ontwikkelstadium voor alle GIP's en ook geen blauwdruk voor bijvoorbeeld de ideale bemensing en het kennisniveau. En er zijn verschillen in tempo van de doorontwikkeling tussen de GIP's. De bezetting/het aantal FTE's dient passend bij de (groei) van klantvragen te zijn en aansluiten bij lokale thema's en prioriteiten. Verder moeten er voldoende capaciteiten zijn voor blijvende ontwikkeling van huidige medewerkers voor o.a. doorontwikkeling/participatie in werkgroepen, ICT maar ook de coördinatierol voor klanten. Ook moet er continuïteit van het personeel geborgd worden door een werkgarantie voor adviseurs met o.a. een salaris passend bij het kennisniveau/de taken. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is ook aanbevolen om gebruik van resources/capaciteiten in het netwerk te optimaliseren, bijvoorbeeld door flexpools (een aantal adviseurs werken al bij verschillende GIP's). Specifiek voor de **Vlaamse GIP's** in de Vlaams-Nederlandse grensregio, die een belangrijk en integraal onderdeel van het gehele GIP netwerk vormen, is een "**partner-member**" model in ontwikkeling dat een goede basis biedt voor de doorontwikkeling van de GIP dienstverlening in Vlaanderen. Maatwerk is zeker ook nodig voor de doorontwikkeling van de Brabantse GIP's. Hiervoor is in 2023 een separate evaluatie gehouden en een maatwerk advies uitgebracht voor de toekomstige inrichting en onderlinge samenwerking in de groei naar 1 GIP Noord Brabant met 1 GIP coördinator en 3 fysieke inlooplocaties. Ook de invulling van de rol van **Netwerkcoördinator Nederland-Vlaanderen** (primair financieel-bedrijfskundig-administratief profiel) moet goed verankerd worden in het GIP netwerk in de geest zoals die oorspronkelijk beoogd was.

2. **Optimalisatie overdracht 1^e naar 2^e lijn.**

Zoals uit de evaluatie bleek is de overdracht van de 1ste naar de 2de lijn o.a. afhankelijk van het kennisniveau van GIP-adviseurs en kan daarom per GIP verschillend ingevuld worden. Belangrijk is om met elkaar tot werkbare afspraken in het netwerk te komen hoe er hier in de dagelijkse praktijk mee omgegaan wordt. Een goed vetrekpunt hiervoor zou een '80/20% afspraak' kunnen zijn. Indien een GIP adviseur min. 80% van een klantvraag goed kan beantwoorden op basis van zijn/haar kennis, dan haalt de adviseur de overige benodigde deelantwoorden op uit het netwerk wordt het advies vanuit de 1^e lijn verzorgd. Als er echter veel meer kennis nodig is om een klantvraag goed te beantwoorden, dan verwijst de GIP-adviseur de klant naar de 2^e-lijn. Samenwerking in het netwerk van de GIP's met de partners (SVB/GWO) is en blijft cruciaal voor een goede dienstverlening. Advies is om de overdracht van 1^e-lijn naar 2^e-lijn als specifiek aandachtspunt en ontwikkelpunt te benoemen en dit vanuit het Orgateam proactief op te volgen.

3. **Blijvende aandacht nodig voor kwaliteitsborging dienstverlening en opleidingen.**

Kernaandachtspunt voor een goede dienstverlening van een GIP is een kwalitatief hoogstaand deskundig advies waarop een klant geheel moet kunnen vertrouwen. Het kennisniveau van de GIP adviseurs is hierbij van doorslaggevend belang. Essentieel is dan ook de juiste kennis te blijven onderhouden hetgeen met steeds weer wijzigende regelgeving geen vanzelfsprekendheid is. De 2^e lijn heeft hierbij een nadrukkelijke en belangrijke rol in de juiste en tijdige verspreiding van informatie over gewijzigde regelgeving. En ook is het essentieel om de opleidingen van de GIP-adviseurs in samenwerking met de 2^e lijn, waaronder SVB-BBZ/BDZ en team GWO telkens te herijken. Ook dit actief monitoren is een taak die past bij het Orgateam, meer specifiek de werkgroep Kwaliteit.

4. **Versterken signaalfunctie**

Een steeds belangrijkere rol van de GIP's is het vervullen van de **signaalfunctie** m.b.t. (nieuwe) knelpunten/problemen die in de grensoverschrijdende praktijk optreden. Advies is om het signaleren van steeds vaker voorkomende knelpunten nog nadrukkelijker als taak in elk GIP te benoemen en hier proactief aandacht voor te hebben. Ook het actief monitoren en opvolgen van gesignaleerde (nieuwe) knelpunten, wederom als aandachtspunt vanuit het Orgateam zal de toegevoegde waarde van de GIP-dienstverlening ten goede komen.

5. **Eenduidigheid aanbrengen in wijze van rapporteren en definities**

In de evaluatie is geconstateerd dat er significant verschillende manieren van rapporteren en meten (al dan niet in FM) met verschillende definities voor informatieverzoeken gehanteerd worden in het netwerk. Het toewerken naar een eenduidige definities op dit vlak is wenselijk en zal zorgen voor meer transparantie en betere handvatten voor verdere optimalisatie van de dienstverlening. Het FM heeft zich in de praktijk bewezen en lijkt voor de hand te liggen als basissysteem om te (gaan) gebruiken in alle GIP's. Belangrijk is dan wel dat de kosten hiervoor ook worden opgenomen in het budget/gedekt worden door passende financiering zodat dit geen knelpunt vormt voor implementatie. Het is ook aan te bevelen kwalitatieve componenten van de GIP-dienstverlening in het FM op te nemen, zodat er in de toekomst meer inzicht komt in de complexiteit van de informatieverzoeken en de kwaliteit van de dienstverlening. Praktisch gezien moeten er ook goede afspraken gemaakt worden over hoe om te gaan met het registreren van groepsbijeenkomsten en webinars.

6. Versterken van de werking van het Orgateam & de GIP Stuurgroep

Het Orgateam en de Stuurgroep zijn cruciale gremia voor een succesvolle doorontwikkeling van het GIP netwerk. Het Orgateam heeft werkt vanuit deskundigheid en specialistische kennis aan de inhoudelijke GIP ontwikkeldossiers. Voor een effectieve en efficiënte werkwijze van het Orgateam is passende coördinatie, mandaat op dossiers en het centraal vastleggen van afspraken nodig. De Stuurgroep stuurt op hoofdlijnen en strategisch niveau. Verder faciliteert en functioneert de Stuurgroep als escalatieniveau. Actieplannen zijn reeds uitgewerkt om te komen tot een passende verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Stuurgroep en het Orgateam. De voorzitters zijn de linking-pin tussen Orgateam en Stuurgroep. Ook zijn scherpere afspraken gemaakt waarover de Stuurgroep besluit, gegeven het feit dat ieder GIP autonoom is (bv. over de inzet van SZW+ en de kwaliteit van het netwerk). Het effectief uitvoeren van de gemaakte actieplannen met de juiste facilitering en ondersteuning is essentieel voor een goede doorontwikkeling van het GIP netwerk.

7. Synchroniseren termijnen toekomstige financiering GIP netwerk

Momenteel lopen de financieringen door Nederlandse partijen, NRW en Nedersaksen niet synchroon. Het advies is daarom om vanaf 1 januari 2025 de financieringen vanuit het Ministerie SZW, alle Nederlandse regio's/gemeenten, NRW en Nedersaksen parallel te laten lopen.

8. Meer aandacht voor stakeholder management.

De onderkenning van het belang en de toegevoegde waarde van het GIP netwerk is momenteel groot bij de belangrijkste stakeholders. Cruciaal is het echter dit consequent onder de aandacht te blijven brengen bij zowel landelijke, regionale alsook lokale partijen. Zowel bestuurlijk als ambtelijk wisselen personen bij stakeholders regelmatig en het is niet vanzelfsprekend dat de nieuwe mensen goed op de hoogte zijn van het GIP. Advies is om dit vanuit zowel de GIP Stuurgroep (gezamenlijk afgestemde lobby voor de landelijke en regionale positionering), alsook vanuit het Orgateam en elk individueel GIP (focus op regionale/lokale positionering) nadrukkelijker en proactief op te pakken.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d. : 11 september 2024 Agendapunt : 7 Onderwerp : Conceptprogramma college tweedaags 27 en 28 november Portefeuillehouder : de heer J. Bengevoord			
Voorstel 1. Bespreken van het conceptprogramma.			
Toelichting Samen met Alexandra Arends is een eerste conceptprogramma gemaakt voor de tweedaagse naar Münster. Nog niet alles is gevestigd/ ingevuld. Nog niet van alle gemeenten is bekend wie er meegaan.			
Procedure: DB d.d.:	Vervolgactie: Communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Ja Personeel: Nee
Nadere informatie bij: Wilma Stortelder		Tel.nr.: 0314-321242	

Concept Programma College Tweedaagse Münster

Datum: 27 en 28 november 2024

Deelnemers: Burgermeesters, wethouders en gemeentesecretarissen van de acht Achterhoekse gemeenten. Circa 50 personen

Woensdag 27 november

09:00 uur: **Vertrek per bus vanaf busstation Doetinchem (achterzijde station)**

09.45 uur: **Opstappunt in Winterswijk (locatie nader te bepalen)**

11:00 uur: **Aankomst Münster**, Stadhuis Münster Prinzivalmarkt 10

Onderstaand verzoek staat nog open (nog geen bevestiging)

Ontvangst door Markus Lewe, Oberbürgermeister

Toelichting door.. over de aanpak in Munster n.a.v. clusterbuien in 2014. Met aansluitend korte wandeling om dingen te bekijken.

12:30 uur: **Vertrek per bus naar IHK, Sentmaringer Weg 61**

13:00 uur: **Aankomst Industrie- und Handelskammer (IHK)**

Onderstaand is gedeeltelijk toegezegd. 3 sept gaan een aantal regisseurs naar IHK/techland.

Dan is ook de laatste afstemming

Lunch en ontvangst door Sebastiaan van Deel, toelichting Techland

14.00 uur **Vertrek richting een Bedrijfbezoek**

Dit wordt nog ingevuld i.s.m. Sebastiaan van Deel

16.00 uur **Vertrek per bus naar Hotel**

16.30 uur **Inchecken H4 Hotel Münster Stubengasse 33**

Vrije tijd met mogelijkheid om de kerstmarkt te bezoeken.

Om 19.30 wordt iedereen in het restaurant verwacht

Hotel, kerstmarkt en restaurant zijn op loop afstand (max 10 minuten).

19:30 uur: **Diner Deckenbrocks Mimigernaford, Bült 33**

We nodigen de volgende gasten uit voor het diner

Markus Lewe (OB Münster)

Andreas Bothe (Bez. Reg.)

Sebastiaan van Deel/Dr. Jaeckel? (IHK)

Prof. Dr. Jacco Pekelder (ZNS)

Univ.-Prof. Dr. med Alex W. Friedrich (UKM)

Andreas Grotendorst (Münsterland ev.)

Donderdag 28 november

9:00 uur: **Vertrek per bus naar Universitair ziekenhuis Münster (UKM), **Albert Schweitzer Campus 1****

9.30 uur: **Ontvangst en rondleiding**

Prof. Alex Friedrich is helaas verhinderd. Onderstaand is toegezegd

Presentatie door Dr. Jörg Oberfeld, onder meer over hoe geanticipeerd wordt op de demografische ontwikkelingen.

Aansluitend vertelt Monique Bruns iets over het 360 graden innovatieve gezondheidsconcept. Aansluitend rondleiding en lunch.

12.00 uur: **Afsluitende Lunch**

13.00 uur: **Vertrek naar de Achterhoek**

15.00 uur: **Aankomst Doetinchem**

Fantastisch dat u een project aanmeldt voor de Achterhoek Visie 2030. Om te beoordelen of het project past binnen de visie, vragen wij u dit formulier volledig in te vullen. U kunt het ingevulde formulier sturen naar de betreffende programmaregisseur, die zal daarna zo spoedig mogelijk contact met u opnemen.

Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel I

Projecten dienen te voldoen aan de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (te vinden op www.8rhk.nl/beschikking)

1	Naam project	Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18: Een Gebiedsinvesteringsagenda
2	Betrokken Thematafel	Mobiliteit & Bereikbaarheid
3	Aanvrager	Regio Achterhoek
4	Looptijd (startdatum en einddatum vermelden)	16 september – 31 januari 2025
5	Projectbeschrijving (Welke activiteiten ga je tijdens dit project uitvoeren? Voeg eventueel een uitgebreid projectplan als bijlage toe)	

Uitgebreid projectplan is als **bijlage 1** toegevoegd

Het is van belang om een corridoruitwerking N18 op te stellen waarin zowel op kaart als in toelichtende tekst per deelgebied en in een totaaloverzicht voor het wegvak Varsseveld-Groenlo inzicht wordt gegeven in (deel)maatregelen om in te spelen op knelpunten en ontwikkelkansen op en nabij het N18 tracé. Het gaat hierbij zowel om infrastructurele maatregelen, maar zeker ook om meekoppelkansen die bijdragen aan een vitale en toekomstbestendige invulling van de N18-corridor.

6 Doel van het project

(Korte omschrijving van hetgeen je wilt bereiken met dit project)

Komen tot een goed onderbouwde meerjarige gebiedsinvesteringsagenda.

Gezien de omvangrijke en uiteenlopende vraagstukken die zowel op Rijksniveau, provinciaal niveau als op regionaal niveau spelen en de beperkte beschikbaarheid van middelen, is inzicht in opgaven, oplossingsrichtingen, synergie t.g.v. een integrale aanpak en inzicht in kosten en kosten-verdeling noodzakelijk.

Met behulp van deze gebiedsinvesteringsagenda (een multimodale agenda) kunnen we inzichtelijk maken welke opgaven met elkaar verbonden zijn. Vervolgens kunnen we deze resultaten als zijnde corridoraanpak agenderen bij provincie en Rijk om vervolgens gefaseerd en stapsgewijs te programmeren.

7 Beoogde resultaten

(Kort en concreet vermelden, moeten meetbaar zijn)

Opstellen van een multimodale agenda

Concreet valt hierbij te denken aan een stapeling van kaartlagen met daarop aangegeven:

1. De reeds uitgewerkte verkeersmaatregelen aan de N18,
2. Een goede ontsluiting van (te realiseren) woon- en werklocaties (o.a. bedrijventerreinen),
3. Het tracéverloop met ontbrekende schakels in de snelle fietsverbinding Groenlo-Lichtenvoorde-Varseveld-Doetinchem en de aantakking van de snelle fietsverbinding Lichtenvoorde-Aalten-Bocholt hierop,
4. Aanvullende voorzieningen voor een goede afwikkeling van landbouwverkeer,
5. In te richten OV-HUB locaties en aansluitende publieke mobiliteitsvormen,
6. Op te heffen en te realiseren nieuwe OV-haltes met bijbehorende voorzieningen,
7. Aanpassingen onderliggend wegennet,
8. Parkeerplekken met laadinfrastructuur,
9. Optimalisatie recreatief-toeristisch voorzieningenniveau,
10. Versterking Gelders Natuur Netwerk (GNN),
11. Klimaatrobuuste inrichting etc.

Dit met een toelichtende beschrijving, een kostenraming en planning.

8 Bijdrage aan Achterhoek Visie 2030

a. Aan welke doelen van de Visie 2030 levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 4**)?
(betreffende doelen uit bijlage 4 vermelden!)

1. De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen
 - *Infrastructurele aanpassingen die passen binnen de langetermijn visie en de Achterhoekse Publieke Mobiliteitsaanpak*
2. Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen
 - *Koppeling met de Achterhoekse Publieke Mobiliteitsaanpak en bijbehorende acties en maatregelen*

b. Aan welke SDG's (Sustainable Development Goals) levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 5**)?
(betreffende SDG's uit bijlage 5 vermelden!)

Meld je initiatief ook aan bij MAEX Achterhoek! Via <https://maex.nl/achterhoek/> (toel. **zie bijlage 5**).

SDG 9: Industrie, Innovatie en Infrastructuur

SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen

SDG 17: Partnerschap op Doelstellingen te bereiken

c. Waaruit blijkt dat er draagvlak is bij de drie O's?

De stip op de horizon van de N18 die wij met elkaar (3O) hebben opgesteld en vastgesteld ligt aan de basis van deze aanvulling. Deze zal dus niet afwijken van de stip, maar zal een betere invulling en fasering moeten creëren, die het vervolgens mogelijk maakt hier met de diverse (3O) partners uitvoering aan te geven.

d. Wat is de regionale impact van dit project?

Een totaalbeeld van toekomstige (korte, middellange en lange termijn) opgaven op de N18-corrridor en bijbehorende fasering. Dit moet als middel dienen om met de diverse partners (Rijk, provincie, ondernemers, inwoners en organisaties) gezamenlijk uitvoering en vorm te geven aan het eindbeeld.

9 Coalition of the willing

(betrokken organisaties en hun rol in het project vermelden)

8RRHK (o.a. TT's: M&B, CE&E en W&V)
Provincie Gelderland
Rijkswaterstaat
Gemeente Oude IJsselstreek
Gemeente Oost Gelre
Gemeente Winterswijk (Atlas Omgevingskwaliteit)
Logistiek ondernemers TT M&B
ZOOV
Arriva

10 Kunt u de BTW op dit project verrekenen?

- Ja (*dan onderstaand bij 12. de kosten excl. BTW weergeven*)
 Nee (*dan onderstaand bij 12. de kosten incl. BTW weergeven*)
 Gedeeltelijk

11 Begrote kosten (incl./excl.* BTW)

*doorhalen wat niet van toepassing is

Gedetailleerde begroting als bijlage toevoegen! Voor format, zie bijlage 6 (excel bestand).
(Onderstaand alleen de samenvatting weergeven)

a.	Uitvoering opdracht door RHDHV		
b.	Werkzaamheden	Kosten (in €)	
	Opstartfase	5.600	+
	Inventarisatiefase	9.900	
	Uitwerkingsfase	11.280	
	Afronding	3.320	
	2 werksessies (fysiek), incl. voorbereiding	8.250	
	Projectmanagement- en voortgangsoverleg (3x)	1.600	
	Totaal	39.950	
	Zie ook bijgevoegde Projectplan van RHDHV.		
	Totaal	€ 39.950	

12 Financiering

a.	Bijdrage vanuit de aanvrager:		
	- N.v.t.		N.v.t.
b.	Overige cofinanciering:		
	<i>Let op: <u>per partij</u> een cofinancieringsverklaring bijvoegen</i>		N.v.t.
	Subtotaal		+
c.	Per saldo gevraagde bijdrage:		
	- Gebiedsopgavemiddelen provincie Gelderland	€ 19.975	+
	- Investeringsfonds Achterhoek	€ 19.975	
	Subtotaal	€ 39.950	
	Totaal	€ 39.950	

13 Communicatie

Op welke wijze en welke momenten wordt over het project gecommuniceerd?

Wanneer het project van start gaat, hoort op alle communicatie uitingen die vanuit u uitgaan (website, drukwerk, bouwborden, etc.) het logo van de provincie Gelderland en het logo van 8RHK ambassadeurs te staan. U ontvangt van ons communicatieteam een toolkit daarvoor. Verder volgt afstemming over inhoud en momenten van communicatie met hen.

Enkel via de governance van 8RHK en indien dit door de TT M&B wordt gewenst via de nieuwsbrief van M&B en de website van 8RHK.

14 Mogelijke risico's

N.v.t.

15 Overige aandachtspunten

N.v.t.

16 Is een Europese aanbesteding noodzakelijk?

(zie bijlage 1)

Ja

Nee

17 Is er sprake van staatssteun?

(zie bijlage 2)

Ja *(geef onderstaand aan of er sprake is van geoorloofde staatssteun en ga verder met punt 19, 'gegevens aanvrager')*

AGVV, artikel:

LVV, artikel:

DAEB

Deminimis *(vul eerst punt 18 in en ga daarna verder met punt 19)*

Nee *(ga verder met punt 19)*

18 Heeft uw organisatie in de afgelopen 3 belastingjaren minder dan € 200.000,= publieke middelen ontvangen?

Ja, namelijk € ... *(indien er geen vrijstelling mogelijk is, dan bijlage 3 invullen: De Minimis-verklaring)*

Nee *(verder met volgende vraag)*

19. Gegevens aanvrager

S.v.p. gegevens invullen in 'Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel II' (graag als apart document meesturen i.v.m. AVG regels).

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend.

Met de ondertekening van dit aanvraagformulier stemt u ermee in dat de informatie in dit aanvraagformulier openbaar is en dat het voor de uitvoering van onze werkzaamheden (beoordeling en besluitvorming) noodzakelijk is dat de bijlagen gedeeld worden met personen die betrokken zijn bij de beoordeling van de aanvraag.

Plaats: Doetinchem

Datum: 12 augustus 2024

Naam: Daniël van der Donk

Functie: Programmaregisseur Mobiliteit en Bereikbaarheid

Paraaf:

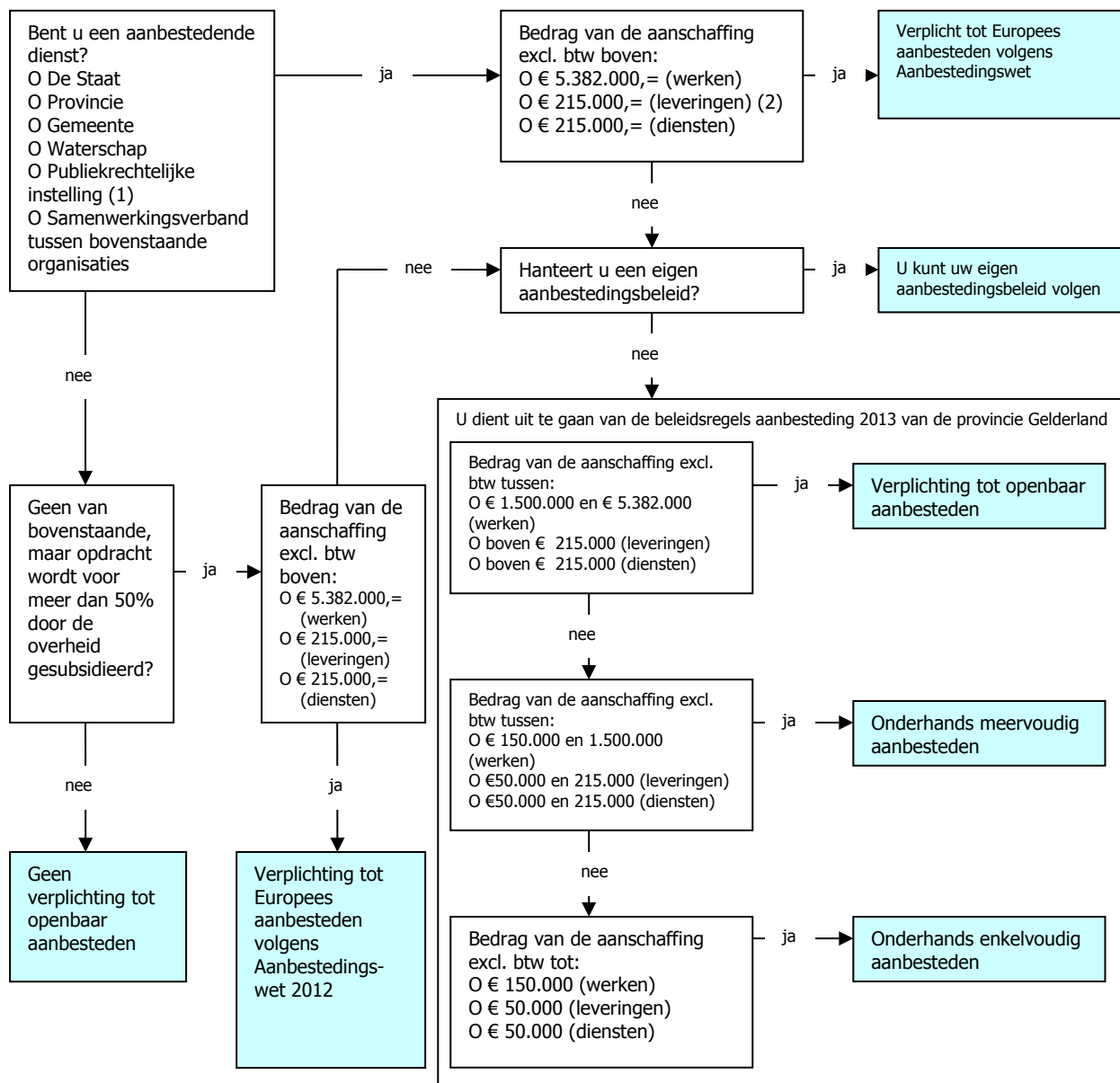

BIJLAGEN

1. Aanbestedingsschema
2. Staatssteun en vrijstellingsgronden
3. Verklaring De-minimis
4. Doelen Achterhoek Visie 2030
5. Sustainable Development Goals (SDG's)
6. Format begroting project (apart Excel bestand)
7. Projectplan RHDHV (aparte bijlage)

Bijlage 1 Aanbestedingsschema

Het onderstaande schema is bedoeld als ondersteuning en er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De drempelbedragen kunnen jaarlijks wijzigen en er kunnen zich altijd uitzonderlijke situaties voordoen waarin dit schema niet voorziet. Voor specifieke informatie en actuele bedragen kunt u terecht op www.europadecentraal.nl.

Bijlage 2

Staatssteun en vrijstellingsgronden

Stappenplan Staatssteun

Bij het bepalen of sprake is van geoorloofde staatssteun moet het volgende stappenplan worden gevolgd:

- 1) Bepaal of er sprake is van staatssteun,
- 2) Zo ja, bepaal of de steun ter goedkeuring aan de Europese Commissie moet worden voorgelegd,
- 3) Zo ja, bepaal op welke gronden de Europese Commissie de steun zal goedkeuren.

Voor algemene informatie over staatssteun verwijzen we u naar www.europadecentraal.nl.

Bepalen van staatssteun

Er is sprake van staatssteun indien aan de volgende criteria wordt voldaan:

- De middelen worden door een overheid verstrekt,
- De middelen komen ten goede aan bepaalde ondernemingen of organisaties die marktactiviteiten uitvoeren,
- Het voordeel dat door de overheidsmiddelen is verkregen hebben deze partijen niet langs normale commerciële weg kunnen verkrijgen,
- De mededinging zou kunnen worden vervalst,
- Er ontstaat een ongunstige beïnvloeding van de Europese handel.

Als voldaan wordt aan de eerste drie criteria moet de steunmaatregel in principe aan de Europese Commissie worden voorgelegd. Pas na goedkeuring kan de steun worden verleend. Er zijn echter uitzonderingen op deze aanmeldingsplicht. Dit zijn de vrijstellingen die in de volgende paragraaf worden beschreven.

De Europese Commissie heeft bepaald dat steun van minder dan € 200.000, onder voorwaarden, niet als staatssteun wordt aangemerkt (voor landbouwprojecten geldt een lagere grens). Dit wordt 'de minimis' genoemd. Deze 'de minimis' grens geldt per onderneming of marktpartij voor een periode van 3 jaar. Om te bepalen of van deze uitzondering gebruik kan worden gemaakt moet zorgvuldig worden nagegaan of in de afgelopen 3 jaar niet meer dan € 200.000 aan steun is ontvangen. De ondernemer moet hiervoor een 'de-minimis-verklaring' afleggen. In bijlage 4 wordt hier een nadere toelichting op gegeven.

Vrijstellingen van aanmelding

De Europese Commissie heeft regels vastgesteld op grond waarvan de steunmaatregelen niet aan de Europese Commissie hoeven worden voorgelegd. Dit zijn de zogenoemde vrijstellingsverordeningen. In de zogenoemde Groepsvrijstellingsverordening is een aantal categorieën van steun ondergebracht die van aanmelding zijn vrijgesteld. Het gaat dan bijvoorbeeld om steun voor het midden- en klein bedrijf, onderzoek en innovaties of op het gebied van milieu. Om voor de vrijstelling in aanmerking te kunnen komen moet aan alle voorwaarden van de vrijstellingsverordeningen zijn voldaan.

Aanmelding bij de Europese Commissie

Als de steunmaatregel niet onder één van de vrijstellingen valt dan moet de maatregel ter goedkeuring aan de Europese Commissie worden voorgelegd. De Europese Commissie heeft regels vastgesteld op grond waarvan een maatregel goedgekeurd kan worden. Een voorbeeld hiervan is het Milieusteunkader of het kader voor Onderzoek, Ontwikkeling & Innovatie. Die maatregel zal dan aan de voorwaarden van de steunkaders moeten voldoen.

Bijlage 3

Verklaring De-minimis

Deze toelichting dient als hulpmiddel bij het invullen van de hierna volgende de minimis-verklaring.

Staatssteun

Het begrip staatssteun (overheidssteun) omvat steunmaatregelen van de overheid, die door begunstiging van bepaalde ondernemingen of producties de mededinging kunnen vervalsen. Dergelijke steunmaatregelen zijn onverenigbaar met de gemeenschappelijke Europese markt. Dit verbod geldt ongeacht de vorm van staatsmiddelen en voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt (art. 87, lid 1 EG-verdrag¹). De Europese Commissie is echter bevoegd om staatssteun, na een aanmelding door de overheid, toe te staan.

De-minimisverordening

De Europese Commissie heeft bij verordening² een drempel vastgesteld waaronder steunmaatregelen (zoals subsidieverlening) worden geacht niet aan de criteria van artikel 87, eerste lid, van het EG-verdrag te voldoen en derhalve niet hoeven te worden aangemeld. Deze drempel is gesteld op een bedrag van € 200.000,-- (€ 100.000,-- voor ondernemingen in de sector wegvervoer). Dit bedrag geldt per onderneming over een periode van drie belastingjaren.

Voor de sectoren van de primaire productie van landbouwproducten, de visserij en de aquacultuur is de drempel gesteld op € 3.000,--³. Steun die genoemde bedragen niet overschrijdt wordt aangemerkt als 'de-minimissteun'.

De de-minimisvrijstelling is van toepassing op steun die aan ondernemingen wordt verleend in alle sectoren. De verwerking en afzet van landbouwproducten valt sinds 1 januari 2007 onder de 'gewone' de-minimisvrijstelling nr. 1998/2006. Van de de-minimisregel zijn echter uitgezonderd: exportsteun en steun waardoor binnenlandse producten ten opzichte van ingevoerde producten worden bevoordeeld, steun aan ondernemingen die actief zijn in de kolenindustrie en steun verleend aan ondernemingen in moeilijkheden. Ook steun voor de aanschaf van vrachtwagens ('wegvervoermiddelen voor vracht door ondernemingen die vrachtvervoer voor rekening van derden uitvoeren') valt buiten de de-minimisvrijstelling. In deze gevallen dient steun aangemeld te worden bij de Europese Commissie. De aanmelding wordt gedaan door de provincie Gelderland.

Bedrag van de-minimissteun

Door middel van deze verklaring geeft u aan, dat met de huidige subsidieverlening voor uw onderneming alsmede het gehele moederconcern waartoe uw onderneming behoort⁴, de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. U moet daarom nagaan of gedurende het lopende en de twee voorafgaande belastingjaren enige vorm van de-minimissteun door een overheidsinstantie aan uw onderneming is verstrekt.

De de-minimissteun wordt geacht te zijn verleend op het tijdstip waarop uw onderneming een wettelijke aanspraak op de steun verwerft. Dit betekent concreet de datum waarop het besluit tot subsidieverlening (of verlening van een voordeel) aan uw onderneming is genomen.

¹ Voor de sectoren van de primaire productie van landbouwproducten, de visserij en de aquacultuur is de Verordening (EG) Nr. 1860/2004 van de Commissie van 6 oktober 2004 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de minimissteun in de landbouwsector en de visserijsector bepalend. Deze verordening is gewijzigd door Verordening (EG) Nr. 1998/2006.

² Verordening (EG) Nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de minimissteun.

³ Verordening (EG) Nr. 1860/2004.

⁴ Van belang is hier het zogenaamde zelfstandigheidscriterium. Indien een onderneming niet als zelfstandig kan worden aangemerkt, dan dient voor de bepaling van de hoeveelheid ontvangen de-minimissteun ook rekening te worden gehouden met de de-minimissteun verstrekt aan het moederconcern. In algemene zin wordt als 'zelfstandig' beschouwd een onderneming die niet voor 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten in handen is van één onderneming of van verscheidene ondernemingen gezamenlijk.

Het steunplafond van € 200.000,-- (respectievelijk € 100.000,--/ € 3000,--) wordt als subsidiebedrag uitgedrukt. Alle bedragen die dienen te worden gebruikt bij het invullen van de verklaring, zijn brutobedragen vóór aftrek van belastingen. Behalve om subsidieverlening kan het daarbij gaan om leningen tegen gunstige voorwaarden, de verkoop van grond tegen een lagere prijs dan de marktwaarde, vrijstellingen, verlagingen of kwijtschelding van directe of indirecte belastingen etc. Het gaat daarbij niet alleen om steun die u hebt ontvangen van de provincie Gelderland, maar ook om steun die u heeft ontvangen van andere overheidsinstanties. Ook Europese subsidies dienen te worden meegerekend.

Het is raadzaam om zorgvuldig na te gaan of in uw geval de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Bij het bedrag van de onderhavige subsidieverlening dient u eventuele andere in de afgelopen drie jaar ontvangen de-minimissteun op te tellen. Immers bij overschrijding van de drempel dient de steun aangemeld te worden en kan geen beroep meer worden gedaan op de de-minimisregel. Handelen in strijd met de staatssteunregels uit het EG-verdrag kan in het ergste geval leiden tot terugvordering van de verleende steun!

Samenloop met reguliere staatssteun

Mogelijk heeft uw onderneming voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige de-minimissteun reeds staatssteun ontvangen, die door de Europese Commissie is goedgekeurd of binnen het toepassingsgebied van een groepsvrijstellingsverordening valt. Het totaalbedrag van de-minimissteun en deze staatssteun mag dan de maxima niet overschrijden die op basis van het relevante besluit van de Europese Commissie of groepsvrijstellingsverordening zijn toegestaan. In het geval bijvoorbeeld voor investeringskosten ten behoeve van het milieu een goedkeuringsbeschikking is gegeven om 30% van de subsidiabele kosten te vergoeden, dan mag bovenop deze steun voor deze zelfde kosten geen de-minimissteun worden verleend.

Het formulier heeft betrekking op drie situaties:

- uw onderneming heeft de afgelopen drie jaar in het geheel geen de-minimissteun ontvangen,
- uw onderneming heeft in de afgelopen drie jaar de-minimissteun ontvangen, maar opgeteld bij het bedrag van de huidige subsidieverlening wordt het bedrag van € 200.000,-- niet overschreden (respectievelijk € 100.000,--/ € 3000,--) of
- uw onderneming heeft voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige subsidie reeds andere vormen van staatssteun ontvangen.

Uiteraard vult u alléén de rubriek(en) in die op uw situatie van toepassing is/zijn.

Verklaring De-minimis

Hierbij verklaart ondergetekende, dat aan de hierna genoemde onderneming alsmede aan het eventuele gehele moederconcern waartoe de onderneming behoort

geen de-minimissteun is verleend

Over de periode van(begindatum van het belastingjaar gelegen 2 jaar vóór de datum van ondertekening van deze verklaring) tot (datum van ondertekening van deze verklaring) is niet eerder de-minimissteun verleend.

bepaalde de-minimissteun is verleend

Over de periode van.....(begindatum van het belastingjaar gelegen 2 jaar vóór de datum van ondertekening van deze verklaring) tot (datum van ondertekening van deze verklaring) is eerder de-minimissteun (in welke vorm of voor welk doel dan ook) verleend tot een totaal bedrag van €

Of deze de-minimissteun al daadwerkelijk is uitbetaald doet niet ter zake.

Een kopie van gegevens waaruit het verlenen van de-minimissteun blijkt wordt bijgaand verstrekt.

reeds andere steun voor dezelfde in aanmerking komende kosten is verleend

Voor dezelfde in aanmerking komende kosten is reeds staatssteun verleend tot een totaal bedrag van €..... Deze staatssteun is verleend op grond van een groepsvrijstellingsverordening of een besluit van de Europese Commissie op

Een kopie van gegevens waaruit het verlenen van staatssteun voor dezelfde in aanmerking komende kosten blijkt wordt bijgaand verstrekt.

Aldus volledig en naar waarheid ingevuld door:

.....(bedrijfsnaam)
.....(inschrijfnr. KvK)
.....(naam functionaris en functie)
.....(adres onderneming)
.....(postcode en plaatsnaam)

.....(datum).....(handtekening)

Bijlage 4

Doelen Achterhoek Visie 2030

Onderwijs & Arbeidsmarkt

1. De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.
2. Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.
3. Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansgelijkheid is toegenomen.
4. Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerde arbeidskrachten.

Smart werken & Innovatie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.
2. De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.
3. Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.
4. De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.
5. De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.

Mobiliteit & Bereikbaarheid

1. De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.
2. De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.
3. Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.

Circulaire economie & Energietransitie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.
2. De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.
3. Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.
4. In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.
5. Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.

Wonen & Vastgoed

1. De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).
2. Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.
3. In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.
4. (Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.
5. Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.

Gezondste regio

1. Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.
2. De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.
3. Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.

Bijlage 5

Sustainable Development Goals (SDG's)

Meld je initiatief ook aan bij MAEX Achterhoek! Via <https://maex.nl/achterhoek/>.

MAEX staat voor maatschappelijke beurs. MAEX Achterhoek is hét platform voor alle initiatieven in de Achterhoek op het gebied van brede welvaart en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's).

Regio Achterhoek is in 2021 aangewezen als eerste SDG-regio in Nederland. Met MAEX stimuleert en faciliteert de Achterhoek alle initiatieven in de regio die met SDG's (willen) werken. MAEX maakt de activiteiten en impact van sociale initiatieven zichtbaar en meetbaar. Via speciaal door MAEX ontwikkelde tools krijgen initiatieven toegang tot kennis, kapitaal en klanten. Bovendien helpt MAEX initiatieven de waarde die ze voor de samenleving leveren uit te drukken in de 'Social Handprint', gebaseerd op de SDG's.

In de Achterhoek Visie 2030 zijn vijf overkoepelende SDG's opgenomen en per thematafel nog specifieke SDG's. Hieronder staan alle **zeventien SDG's** met daarbij in cursief aangegeven of ze in de Visie 2030 zijn opgenomen.

Uitbannen van alle vormen van (extreme) armoede

Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw

Gezondheidszorg voor iedereen (*Gezondste Regio*)

Inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen (*Onderwijs & Arbeidsmarkt*)

Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes

Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen

Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen (*Mobiliteit & Bereikbaarheid, Circulaire economie & Energietransitie, Wonen & Vastgoed*)

Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen (*overkoepelend, Onderwijs & Arbeidsmarkt, Smart werken & Innovatie, Gezondste Regio*)

Infrastructuur voor duurzame industrialisatie (*overkoepelend, Smart werken & Innovatie, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Circulaire economie & Energietransitie*)

Verminderen ongelijkheid binnen en tussen landen (*Onderwijs & Arbeidsmarkt*)

Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam (*overkoepelend, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Wonen & Vastgoed, Gezondste Regio*)

Duurzame consumptie en productie (*overkoepelend, Smart Werken & Innovatie, Circulaire economie & Energietransitie, Wonen & Vastgoed*)

Aanpak klimaatverandering

Beschermen en duurzaam gebruik van de oceanen en zeeën

Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit (*Ruimtelijke opgave*)

Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen

Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken (*overkoepelend en voor alle thema's*)

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 11 september 2024
Agendapunt	: 8
Onderwerp	: Project Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18: Een
Portefeuillehouder	Gebiedsinvesteringsagenda
	: De heer M. Boumans

Voorstel

1. Instemmen met het project Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18: Een Gebiedsinvesteringsagenda
2. Hiervoor de gevraagde financiering € 19.975,-- (50%) beschikbaar te stellen uit het investeringsfonds.
3. De overige 50% wordt gefinancierd uit de provinciale gebiedsopgavemiddelen.

Toelichting

Zowel vanuit de Regio (thematafels) als de provincie is er sterk de behoefte om een corridoruitwerking N18 op te stellen. In deze uitwerking wordt in beeld en tekst inzicht gegeven in (deel)maatregelen om in te spelen op knelpunten en ontwikkelkansen op en nabij het N18 tracé. Op deze manier wordt inzicht in opgaven, oplossingsrichtingen en kosten voor een integrale aanpak.

Het eindproduct is een goed onderbouwde meerjarige gebiedsinvesteringsagenda. Met behulp van deze gebiedsinvesteringsagenda maken we inzichtelijk welke opgaven met elkaar verbonden zijn en verbonden kunnen worden. Vervolgens kunnen we deze resultaten als zijnde corridoraanpak agenderen bij provincie en Rijk om vervolgens gefaseerd en stapsgewijs te programmeren.

De financiering van het project komt vanuit de provincie en de regio. Voor de provinciale middelen wordt een beroep gedaan op de gebiedsopgavemiddelen, voor de cofinanciering vanuit de Regio wordt voorgesteld het investeringsfonds in te zetten.

Advies Achterhoek Board

De Board heeft 29 augustus een positief advies afgegeven over het project.

NB het investeringsfonds is bedoeld als cofinanciering voor projecten en omvat nog een kleine 4 miljoen.

Procedure: DB d.d.: Board 29 augustus 2024	Vervolgactie: Communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: 1.Aanvraagformulier 2.Rapport van bevindingen Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
--	--	--	--

Nadere informatie bij: Daniël van der Donk

Tel.nr.: 06 14 63 13 00

Rapport van bevindingen Projecten Achterhoek Visie 2030

1.	Naam project:	Aanvullende Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18: Een Gebiedsinvesteringsagenda
2.	Betrokken Thematafel(s):	Mobiliteit & Bereikbaarheid
3.	Doel/effect van het project:	<p>Het is van belang om een corridoruitwerking N18 op te stellen waarin zowel op kaart als in toelichtende tekst per deelgebied en in een totaaloverzicht voor het wegvak Varsseveld-Groenlo inzicht wordt gegeven in (deel)maatregelen om in te spelen op knelpunten en ontwikkelkansen op en nabij het N18 tracé. Het gaat hierbij zowel om infrastructurele maatregelen, maar zeker ook om meekoppelkansen die bijdragen aan een vitale en toekomstbestendige invulling van de N18-corridor.</p> <p>Gezien de omvangrijke en uiteenlopende vraagstukken die zowel op Rijksniveau, provinciaal niveau als op regionaal niveau spelen en de beperkte beschikbaarheid van middelen, is inzicht in opgaven, oplossings-richtingen, synergie t.g.v. een integrale aanpak en inzicht in kosten en kosten-verdeling noodzakelijk.</p> <p>Het eindproduct is een goed onderbouwde meerjarige gebiedsinvesteringsagenda. Met behulp van deze gebiedsinvesteringsagenda (een multimodale agenda) kunnen we inzichtelijk maken welke opgaven met elkaar verbonden zijn. Vervolgens kunnen we deze resultaten als zijnde corridoraanpak agenderen bij provincie en Rijk om vervolgens gefaseerd en stapsgewijs te programmeren.</p>
4.	Toetsingscriteria:	
a.	Achterhoek Visie 2030	
	<p>Het project levert een substantiële bijdrage aan de volgende (sub)doelstelling(en) van de Achterhoek Visie 2030:</p>	<p>a. Bijdrage aan Achterhoek Visie 2030</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor Achterhoek is toegenomen <ul style="list-style-type: none"> - <i>Infrastructurele aanpassingen die passen binnen Publieke Mobiliteitsaanpak</i> 2. Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn <ul style="list-style-type: none"> - <i>Koppeling met de Achterhoekse Publieke Mobiliteitsmaatregelen</i> <hr/> <p>b. Aan welke SDG's (Sustainable Development Goals) levert dit project een bijdrage?</p> <p>SDG 9: Industrie, Innovatie en Infrastructuur SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen SDG 17: Partnerschap op Doelstellingen te bereiken</p>

		<p>c Waaruit blijkt dat er draagvlak is bij de drie O's? De stip op de horizon van de N18 die wij met elkaar (30) hebben opgesteld en vastgesteld ligt aan de basis van deze aanvulling. Deze zal dus niet afwijken van de stip, maar zal een betere invulling en fasering moeten creëren, die het vervolgens mogelijk maakt hier met de diverse (30) partners uitvoering aan te geven.</p>
	De resultaten worden aan de volgende indicatoren in de doelenboom getoetst:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een verlaging van de gemiddelde filedruk / doorstroming van de A12, A18 en N18. 2. Een groei van het aantal duurzame modaliteiten in de Achterhoek
	Bij de volgende O's is er draagvlak voor het project:	<p>Het project is 3-O gedragen.</p> <p>8RHK (o.a. TT's: M&B, CE&E en W&V) Provincie Gelderland Rijkswaterstaat Gemeente Oude IJsselstreek Gemeente Oost Gelre Gemeente Winterswijk (Atlas Omgevingskwaliteit) Logistiek ondernemers TT M&B ZOOV Arriva</p>
	Hieruit blijkt dat het project regionale impact heeft:	Een totaalbeeld van toekomstige (korte, middellange en lange termijn) opgaven op de N18-corridor en bijbehorende fasering. Dit moet als middel dienen om met de diverse partners (Rijk, provincie, ondernemers, inwoners en organisaties) gezamenlijk uitvoering en vorm te geven aan het eindbeeld.
	De begroting is sluitend:	Ja
	De looptijd van het project is (start- en einddatum):	16 september 2024 – 31 januari 2025
	5. Afstemming Thematafel(s):	N.v.t.
	6. Bevindingen Thematafel	
	Thematafel Mobiliteit en Bereikbaarheid is akkoord met het voorstel.	

Besproken in Thematafel:	<i>Mobiliteit & Bereikbaarheid</i>
Datum:	<i>12 augustus 2024</i>

Verslag Algemeen Bestuur

Datum	03-07-2024
Tijd	10:45 - 11:30
Locatie	De StecK (Raadhuisstraat 25, 7001 EX Doetinchem)
Voorzitter	Harry de Vries

1 **Opening en mededelingen**

M. Boumans en A. Bronsvoord zijn verhinderd.
A. Stapelkamp wordt vervangen door T. Kok
J. Bengevoord sluit digitaal aan.

H. de Vries meldt dat er met 3 kandidaten een gesprek is gevoerd over het invullen van de functie van interim secretaris/directeur. Hij heeft samen met J. Bengevoord, M. Koster, A. Jansen, R. Buiting en T. Boonman (P&O) de gesprekken gevoerd. De commissie heeft unaniem gekozen voor L. Dennenberg. Ze heeft veel gemeentelijke ervaring en ook binnen het Waterschap. Ze zal 1 augustus beginnen voor 3 dagen per week tot 1 februari 2025. De Board en medewerkers worden rond 11.30 uur geïnformeerd.

Aan het eind staan we stil bij het afscheid van S. Veneman. H. de Vries zal 5 juli - tijdens het afscheid van de medewerkers- ook even de medewerkers toespreken over de interim invulling.

2 **Lobby inclusief terugblik Lentefestival**

J. Bengevoord is tevreden over het druk bezochte festival. Het werd goed ontvangen en er waren veel interessante Kamerleden. Wel is het aantal boodschappen dat we over willen brengen veel. Daar de volgende keer naar kijken. Voor M. van der Tas was dit het eerste Lentefestival. Ze was aangenaam verrast. Goed bezocht en goed georganiseerd. Dank voor het organisatie team. Ze sluit zich aan wat betreft de veelheid aan boodschappen en mag wat meer ruimte zijn voor informeel bijpraten. M. Maasdam geeft ook grote complimenten aan de organisatie. Kamerleden bleven goed hangen en de combinatie met de Haringparty pakte goed uit. Goed ingespeeld door het aantal rondes niet af te maken.

H. de Vries meldt dat vorige week de ambtelijke dialoog tweedaagse voor Elke Regio Telt is geweest. De bestuurlijke terugkoppeling staat nu gepland op **9 september 10.30 – 13.00 (incl. lunch), Doetinchem**

Vanuit de Board sluiten aan M. Boumans, A. Jansen, E. Gosselink en M. Koster Vraag is wie vanuit het algemeen bestuur kan en wil aansluiten.

Dit zijn: H. de Vries, J. Bengevoord (onder voorbehoud) en M. Maasdam. T. Kok polst A. Stapelkamp en W. Stortelder A. Bronsvoord.

3 Jaarstukken 2023

S. Veneman geeft aan dat het overschot met name komt door extra rente inkomsten, minder loonkosten en onder uitputting van het budget grens.

Het algemeen bestuur gaat akkoord met de jaarstukken.

De begroting 2025 staat in september op de agenda. T. Kok meldt dat Alten een zienswijze zal indienen.

4 Bestuursrapportage januari – april 2024 en 1e verzamelwijziging 2024

Akkoord.

5 Controleprotocol 2024

Akkoord.

6 Project "praat vandaag over morgen"

J. Bengevoord brengt namen Oost Gelre in dat zij niet akkoord zijn met het voorstel.

Het is een mooi project, maar met 70% cofinanciering lopen we kans op precedentwerking. Oost Gelre kan wel akkoord gaan met 50% cofinanciering.

S. Veneman antwoordt dat 70% verdedigbaar is omdat de partners in het voortraject al veel hebben geïnvesteerd, zonder subsidie.

J. van Oostrum kan op grond hiervan wel instemmen met 70% cofinanciering, maar vindt dat we ons wel op glad ijs gegeven. Ook gezien het feit dat het project (en ook andere projecten) al gestart is. Daarmee zit het algemeen bestuur in een lastige positie. Het algemeen bestuur heeft juist de taak om de toetsen of we binnen onze eigen regels opereren.

S. Veneman antwoordt dat projecten op eigen risico mogen starten. Dit om de snelheid erin te houden. Ze zal nog een kritisch kijken hoe het algemeen bestuur voldoende in positie blijft. *(noot secr. De subsidieregels worden op dit moment aangepast. Hierin zal bovengenoemde worden meegenomen).* **Actie W. Stortelder.**

Met bovengenoemde kritisch kanttekeningen gaat het algemeen bestuur akkoord met het voorstel.

7 Projecten Femme Tech Achterhoek en Achterhoek groen, Natuurlijk (regionale verkenning biodiversiteit)

T. Kok vindt Femme Tech een goed project, maar zou het graag breder zien. Waarom niet ook inzetten op ander arbeidspotentieel? Dus niet alleen doelgroep basisschool groep 7 t/m eerste baan. S. Veneman antwoordt dat dit ook in de Board aan de orde is geweest. Het project heeft echter beperkte capaciteit om te verbreden.

Het algemeen bestuur gaat akkoord.

8 Stand van zaken LOS-LEADER-Achterhoek NSP-periode 2023-2027

Akkoord.

9 Verslag van de vergadering van 29 mei 2024

Akkoord.

10 Rondvraag en belangrijke data

22 augustus (onder voorbehoud): werkbezoek Ans Mol en Helga Witjes (gedeputeerden Gelderland met betrekking tot Kunstmestvrije Achterhoek
Afgesproken wordt het programma vooraf te delen van de Board en het algemeen bestuur. **Actie W. Stortelder**
Optie: 9 september ochtend: bestuurlijke dag Elke Regio Telt.
11 september (10.30 11.30 uur) ontmoeting met Achterhoek Board (onderwerp: Impact Scan Publyon)
23 september Achterhoek Raad
September (datum ntb): Bestuurlijke terugkomdag dialogosessie Elke Regio Telt!
September (datum ntb): Werkbezoek Statenfractie BBB
7 t/m 10 oktober: EWRC (Brussel)
27 en 28 november: college tweedaagse (Münster)
UITGESTELD: Werkbezoek Eline Vedder (TK lid CDA) met betrekking tot energie

S. Veneman meldt dat op 11 oktober de Dag van Gelderland wordt gehouden.

M. van der Tas vraagt zich af of er nog voldoende energie in de samenwerking zit. Dat is haar voorzichtige observatie. H. de Vries geeft aan dat die in de Achterhoek meer aanwezig is dan in bijvoorbeeld de GMR. Hier gebeurt echt wat.

W. Stortelder koppelt kort terug uit de bijeenkomst met leden van de Achterhoek Raad op 21 juni jl. Er waren circa 20 raadsleden. De acties die lopen binnen het uitvoeringsplan zijn visueel neergezet en met de Raadsleden besproken. Dit richting de doelen in 2030. Het was een positieve bijeenkomst bij van Raam. A. Stapelkamp en A. Bronsvort sloten aan bij de borrel.

H. de Vries staat stil bij het afscheid van S. Veneman. Bijna 8 jaar maakt ze vol. Ze heeft zich vol ingezet om de huidige samenwerking vorm te geven. Daarvoor hartelijk dank. Vrijdag is haar afscheid.

S. Veneman dankt het algemeen bestuur voor het vertrouwen en de fijne samenwerking. Het bestuur heeft een wat ondankbare rol gekregen binnen de samenwerking. Zij vindt het knap dat de gemeenten het aangedurfd hebben om de lead bij de 30's te leggen. De kracht van de burgemeesters kan beter worden benut met name in de lobby, dat is haar niet helemaal goed gelukt en kan zeker beter.

Vastgesteld d.d. 11 september 2024

drs. L. Dennenberg,
Interim secretaris/directeur

mr. M. Boumans MBA MPM,
voorzitter